

PROSPEKT INFORMACYJNY

OPERA SPECJALISTYCZNEGO FUNDUSZU INWESTYCYJNEGO OTWARTEGO

(Fundusz może używać skróconej nazwy „OPERA SFIO”)

z wydzielonymi Subfunduszami:

OPERA TUTUS-PLUS

OPERA AVISTA-PLUS.PL

OPERA BETA-PLUS.PL

OPERA ALFA-PLUS.PL

Organem Funduszu jest OPERA Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna
z siedzibą w Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie przy ul. Marszałkowskiej 142
www.opera-tfi.pl

ROZDZIAŁ I

OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA INFORMACJE ZAWARTE W PROSPEKCIE INFORMACYJNYM

1. **IMIONA, NAZWISKA I FUNKCJE OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA INFORMACJE ZAWARTE W PROSPEKCIE INFORMACYJNYM**

- Krzysztof Łęcarski – Wiceprezes Zarządu
- Krzysztof Parkoła – Prokurent

2. **NAZWA I SIEDZIBA PODMIOTU, W IMIENIU KTÓREGO DZIAŁAJĄ OSOBY WYMIENIONE W PKT 1**

Nazwa:.....OPERA Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna

Siedziba: .....Rzeczpospolita Polska, Warszawa

Adres: .....00-061 Warszawa, ul. Marszałkowska 142

3. **OŚWIADCZENIE OSÓB WYMIENIONYCH W PKT 1**

Oświadczamy, że informacje zawarte w Prospekcie Informacyjnym są prawdziwe i rzetelne oraz nie pomijają żadnych faktów ani okoliczności, których ujawnienie w Prospekcie Informacyjnym jest wymagane przepisami Ustawy i Rozporządzenia, a także, że wedle naszej najlepszej wiedzy, nie istnieją – poza ujawnionymi w Prospekcie Informacyjnym – okoliczności, które mogłyby wywrzeć znaczący wpływ na sytuację prawną, majątkową i finansową Funduszu.

Krzysztof Łęcarski
Wiceprezes Zarządu

Krzysztof Parkoła
Prokurent

ROZDZIAŁ II

DANE O TOWARZYSTWIE

1. **FIRMA (NAZWA), KRAJ SIEDZIBY, SIEDZIBA I ADRES TOWARZYSTWA WRAZ Z NUMERAMI TELEKOMUNIKACYJNYMI, ADRESEM GŁÓWNEJ STRONY INTERNETOWEJ I ADRESEM POCZTY ELEKTRONICZNEJ**

Nazwa:.....OPERA Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna

Kraj siedziby: .....Rzeczpospolita Polska

Siedziba: .....Warszawa

Adres: .....00-061 Warszawa, ul. Marszałkowska 142

Telefon: .....(+48) 22 379 11 10

Fax: .....(+48) 22 379 11 12

Adres internetowy:.....www.opera-tfi.pl

Adres poczty elektronicznej: .....biuro@opera.pl

2. **DATA ZEZWOLENIA NA WYKONYWANIE DZIAŁALNOŚCI PRZEZ TOWARZYSTWO**

Zezwolenie na wykonywanie działalności zostało udzielone Towarzystwu w dniu 17 maja 2005 roku.

3. **OZNACZENIE SĄDU REJESTROWEGO I NUMER, POD KTÓRYM TOWARZYSTWO JEST ZAREJESTROWANE**

Towarzystwo jest wpisane do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000228007.

4. WYSOKOŚĆ KAPITAŁU WŁASNEGO TOWARZYSTWA, W TYM WYSOKOŚĆ SKŁADNIKÓW KAPITAŁU WŁASNEGO NA OSTATNI DZIEŃ BILANSOWY

Na dzień 31 grudnia 2018 roku, wysokość i składniki kapitału własnego Towarzystwa były następujące:

Wysokość kapitału własnego Towarzystwa	79 705 tys. zł
Kapitał zakładowy	1 981 tys. zł
Akcje własne (wielkość ujemna)	0 zł
Kapitał zapasowy	25 474 tys. zł
Kapitał rezerwowy	46 228 tys. zł
Zysk netto (strata) bieżącego okresu	3 135 tys. zł

5. INFORMACJA O TYM, ŻE KAPITAŁ ZAKŁADOWY TOWARZYSTWA ZOSTAŁ OPŁACONY

Kapitał zakładowy Towarzystwa został opłacony w całości.

6. FIRMA (NAZWA) I SIEDZIBA PODMIOTU DOMINUJĄCEGO WOBEC TOWARZYSTWA, ZE WSKAZANIEM CECH TEJ DOMINACJI ORAZ FIRMA (NAZWA) LUB IMIONA I NAZWISKA ORAZ SIEDZIBA AKCJONARIUSZY TOWARZYSTWA WRAZ Z PODANIEM LICZBY GŁOSÓW NA WALNYM ZGROMADZENIU AKCJONARIUSZY

Podmiotem dominującym wobec Towarzystwa jest pan Maciej Kwiatkowski posiadający 67,51% kapitału zakładowego Towarzystwa i 67,51% głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy Towarzystwa.

Akcjonariuszami Towarzystwa posiadającymi co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy Towarzystwa są:

- pan Maciej Kwiatkowski, który posiada 6.440 akcji imiennych zwykłych serii A oraz 6.935 akcji imiennych zwykłych serii C uprawniających do wykonywania 67,51% głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy Towarzystwa,
- pan Krzysztof Łękowski, który posiada 940 akcji imiennych zwykłych serii A oraz 940 akcji imiennych zwykłych serii C uprawniających do wykonywania 9,49% głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy Towarzystwa,
- pan Dariusz Wojdyga, który posiada 982 akcje imienne zwykłe serii A oraz 451 akcji imiennych zwykłych serii B uprawniających łącznie do wykonywania 7,23% głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy Towarzystwa,
- Talnet Holding Limited, który posiada 548 akcji imiennych zwykłych serii B oraz 1432 akcji imiennych zwykłych serii C uprawniających łącznie do wykonywania 9,99% głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy Towarzystwa.

Według wiedzy Towarzystwa wskazani powyżej akcjonariusze nie posiadają innych praw głosu niż wynikające bezpośrednio z posiadanych akcji Towarzystwa.

7. CZŁONKOWIE ORGANÓW ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH TOWARZYSTWA ORAZ OSOBY ZARZĄDZAJĄCE FUNDUSZEM

7.1. ZARZĄD TOWARZYSTWA

- Maciej Kwiatkowski – Prezes Zarządu
- Krzysztof Łękowski – Wiceprezes Zarządu

7.2. CZŁONKOWIE RADY NADZORCZEJ TOWARZYSTWA

- Andrzej Paczuski – Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Magdalena Ścibor – Członek Rady Nadzorczej
- Piotr Bochenek – Członek Rady Nadzorczej

7.3. OSOBY FIZYCZNE ZARZĄDZAJĄCE FUNDUSZEM

W zakresie portfela inwestycyjnego Subfunduszu OPERA Tutus-plus:

- Rafał Mach, Sylwester Truszkiewicz

W zakresie portfela inwestycyjnego Subfunduszu OPERA Avista-plus.pl:

- Rafał Mach, Sylwester Truszkiewicz

W zakresie portfela inwestycyjnego Subfunduszu OPERA Beta-plus.pl:

- Rafał Mach, Sylwester Truskiewicz

W zakresie portfela inwestycyjnego Subfunduszu OPERA Alfa-plus.pl:

- Rafał Mach, Sylwester Truskiewicz

8. INFORMACJE O PEŁNIONYCH PRZEZ OSOBY, O KTÓRYCH MOWA W PKT 7, FUNKCIACH POZA TOWARZYSTWEM, JEŻELI TA OKOLICZNOŚĆ MOŻE MIEĆ ZNACZENIE DLA SYTUACJI UCZESTNIKÓW

Żadna z osób, o których mowa w pkt 7, nie pełni poza Towarzystwem funkcji mogących mieć znaczenia dla sytuacji Uczestników.

9. FUNDUSZE INWESTYCYJNE ZARZĄDZANE PRZEZ TOWARZYSTWO, NIEOBJĘTE NINIEJSZYM PROSPEKTEM INFORMACYJNYM

Na dzień sporządzenia niniejszego tekstu jednolitego Prospektu Informacyjnego Towarzystwo zarządzało także następującymi funduszami inwestycyjnymi:

- Novo Funduszem Inwestycyjnym Otwartym;
- OPERA Funduszem Inwestycyjnym Otwartym;
- DB Funds Funduszem Inwestycyjnym Otwartym;
- Optimum Funduszem Inwestycyjnym Otwartym;
- OPERA NGO Specjalistycznym Funduszem Inwestycyjnym Otwartym;
- OPERA Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym;
- OPERA Za 3 Grosze Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym;
- Novo Rentier Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym,
- Revenue Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym;
- Novo Primum Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym;
- Opera MP Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym;
- Opera BR Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym.

10. SKRÓTOWE INFORMACJE O STOSOWANEJ W TOWARZYSTWIE POLITYCE WYNAGRODZEŃ

Podstawę prawną przyjętej i stosowanej w Towarzystwie polityce wynagrodzeń stanowią w szczególności przepisy Ustawy, rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 sierpnia 2016 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinna odpowiadać polityka wynagrodzeń w towarzystwie funduszy inwestycyjnych, a także postanowienia Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych oraz wytycznych ESMA. Zasady ustalania systemów wynagrodzeń określa przyjęta uchwała Zarządu i zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Polityka Wynagrodzeń w OPERA Towarzystwie Funduszy Inwestycyjnych S.A. Celem Polityki jest:

- 1) prawidłowe i skuteczne zarządzanie ryzykiem i zniechęcanie do podejmowania ryzyka niezgodnego z profilami ryzyka, polityką inwestycyjną, strategiami inwestycyjnymi, statutami funduszy inwestycyjnych, którymi Towarzystwo zarządza, lub regulacjami wewnętrznymi Towarzystwa;
- 2) wspieranie realizacji strategii prowadzenia działalności Towarzystwa;
- 3) przeciwdziałanie powstawaniu konfliktów interesów.

Polityka określa zasady wynagradzania osób, do których zadań należą czynności istotnie wpływające na profil ryzyka Towarzystwa lub zarządzanych funduszy inwestycyjnych, w tym w szczególności w zakresie zmiennych składników wynagrodzeń. Zasady wynagradzania wynagrodzeń członków Zarządu Towarzystwa określa statut Towarzystwa. Zasady wynagradzania i wysokość wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej są ustalane przez Walne Zgromadzenie Spółki.

Polityka wynagrodzeń jest zatwierdzana przez Radę Nadzorczą Towarzystwa. Realizacja polityki wynagrodzeń podlega co najmniej raz w roku przeglądowi. Polityka Wynagrodzeń w OPERA Towarzystwie Funduszy Inwestycyjnych SA w języku polskim udostępniana jest na stronie internetowej www.opera-tfi.pl.

ROZDZIAŁ III

DANE O FUNDUSZU

1. DATA ZEZWOLENIA NA UTWORZENIE FUNDUSZU

Zezwolenie na utworzenie Funduszu zostało wydane przez Komisję w dniu 16 marca 2009 roku.

2. DATA I NUMER WPISU FUNDUSZU DO REJESTRU FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH

Fundusz został wpisany do Rejestru Funduszy Inwestycyjnych w dniu 6 kwietnia 2009 roku za numerem RFI 455.

3. CHARAKTERYSTYKA JEDNOSTEK UCZESTNICTWA

Fundusz zbywa Jednostki Uczestnictwa wyłącznie jednej kategorii.

Jednostka Uczestnictwa stanowi prawo majątkowe Uczestnika określone w Statucie i Ustawie.

Jednostki Uczestnictwa reprezentują jednakowe prawa majątkowe.

Jednostki Uczestnictwa nie mogą być zbywane przez Uczestnika na rzecz osób trzecich.

Uczestnik nie może żądać odkupienia Jednostki Uczestnictwa przez inne podmioty niż Fundusz.

Jednostka Uczestnictwa nie podlega oprocentowaniu.

Jednostka Uczestnictwa może być przedmiotem zastawu.

Jednostki Uczestnictwa podlegają dziedziczeniu.

Jednostki Uczestnictwa związane z jednym Subfunduszem mogą być zamieniane na Jednostki Uczestnictwa związane z innym Subfunduszem.

4. PRAWA UCZESTNIKÓW

Prawa Uczestnika reguluje Ustawa oraz Statut, w szczególności Uczestnikowi przysługuje prawo do:

- nabywania Jednostek Uczestnictwa,
- żądania odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz,
- otrzymania potwierdzenia dokonanego przez Fundusz zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
- uzyskania środków pieniężnych należnych z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz,
- zawarcia umowy o świadczenie na rzecz Uczestnika,
- otrzymania środków ze zbycia Aktywów Subfunduszu w przypadku jego likwidacji,
- ustanowienia zastawu na Jednostkach Uczestnictwa,
- ustanowienia pełnomocnika,
- uczestniczenia w Zgromadzeniu Uczestników,
- ustanowienia blokady.

Prawa z Jednostki Uczestnictwa powstają z chwilą dokonania wpisu w Rejestrze Uczestników i przysługują osobie wskazanej w Rejestrze Uczestników jako posiadacz Jednostki Uczestnictwa.

5. ZASADY PRZEPROWADZANIA ZAPISÓW NA JEDNOSTKI UCZESTNICTWA

5.1. ZASADY, MIEJSCA I TERMINY SKŁADANIA ZAPISÓW NA JEDNOSTKI UCZESTNICTWA

W ramach zapisów przeprowadzonych w celu utworzenia Funduszu przyjmowane były zapisy na Jednostki Uczestnictwa subfunduszu OPERA Avista-plus.pl, subfunduszu OPERA Beta-plus.pl (dawniej OPERA Universa-plus.pl) oraz subfunduszu OPERA Alfa-plus.pl. Zapisy zostały przeprowadzone przez dokonanie wpłat przez Towarzystwo.

Przyjmowanie zapisów na Jednostki Uczestnictwa subfunduszu OPERA Avista-plus.pl, subfunduszu OPERA Beta-plus.pl oraz subfunduszu OPERA Alfa-plus.pl rozpoczęło się w dniu 26 marca 2009 roku i zakończyło tego samego dnia, w związku ze spełnieniem przesłanek określonych w Statucie, to jest na skutek dokonania przez Towarzystwo wpłaty 1.000.000 zł do subfunduszu OPERA Alfa-plus.pl, 1.000.000 złotych do subfunduszu OPERA Avista-plus.pl oraz 2.000.000 zł do subfunduszu OPERA Beta-plus.pl.

5.2. ZASADY, MIEJSCA I TERMINY DOKONYWANIA WPŁAT NA JEDNOSTKI UCZESTNICTWA W RAMACH ZAPISÓW

Wpłaty na Jednostki Uczestnictwa subfunduszu OPERA Avista-plus.pl, subfunduszu OPERA Beta-plus.pl oraz subfunduszu OPERA Alfa-plus.pl zostały dokonane przez Towarzystwo w środkach pieniężnych w złotych.

Wpłaty na Jednostki Uczestnictwa subfunduszu OPERA Avista-plus.pl, subfunduszu OPERA Beta-plus.pl oraz subfunduszu OPERA Alfa-plus.pl zostały dokonane przelewem na wydzielone rachunki bankowe Towarzystwa prowadzone przez Depozytariusza.

5.3. TERMIN PRZYDZIAŁU JEDNOSTEK UCZESTNICTWA

Przydział Jednostek Uczestnictwa subfunduszu OPERA Avista-plus.pl, subfunduszu OPERA Beta-plus.pl oraz subfunduszu OPERA Alfa-plus.pl nastąpił w dniu 26 marca 2009 roku.

5.4. PRZYPADKI, W KTÓRYCH TOWARZYSTWO JEST ZOBOWIĄZANE NIEZWŁOCZNIE ZWRÓCIĆ WPŁATY DO FUNDUSZU, WRAZ Z ODSETKAMI OD WPŁAT NALICZONYMI PRZEZ DEPOZYTARIUSZA

Nie wystąpiły przypadki, w których Towarzystwo zobowiązane byłoby niezwłocznie zwrócić wpłaty do Funduszu wraz z odsetkami naliczonymi przez Depozytariusza.

5.5. OKREŚLENIE MINIMALNEJ KWOTY WPŁAT DO NOWEGO SUBFUNDUSZU, NIEZBĘDNEJ DO JEGO UTWORZENIA

Wysokość zebranych przez Towarzystwo wpłat na jednostki uczestnictwa nowego subfunduszu nie może być niższa niż 100.000 zł.

5.6. ZASADY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, GDY W RAMACH ZAPISÓW NA JEDNOSTKI UCZESTNICTWA, KTÓRE MAJĄ BYĆ ZWIĄZANE Z NOWYM SUBFUNDUSZEM, NIE ZOSTANIE ZEBRANA KWOTA, O KTÓREJ MOWA W PKT 5.5

W przypadku, gdy w ramach zapisów na jednostki uczestnictwa nowego subfunduszu nie zostanie zebrana kwota, o której mowa w pkt 5.5, Fundusz niezwłocznie, jednak nie później niż w ciągu 14 dni od dnia zakończenia przyjmowania zapisów na jednostki uczestnictwa, dokona zwrotu wpłat na jednostki uczestnictwa wraz z wartością otrzymanych pożytków i odsetkami od wpłat naliczonymi przez Depozytariusza. Odsetki będą naliczone za okres od dnia dokonania wpłaty na wydzielony rachunek bankowy Funduszu prowadzony przez Depozytariusza do dnia zakończenia przyjmowania zapisów na jednostki uczestnictwa, przy czym kwota wypłacanych odsetek zostanie pomniejszona o podatek dochodowy w przypadku, gdy przepisy prawa będą nakładały na Fundusz obowiązek obliczenia i poboru tego podatku.

6. SPOSÓB I SZCZEGÓŁOWE WARUNKI ZBYWANIA JEDNOSTEK UCZESTNICTWA

§ 1. Fundusz zbywa Jednostki Uczestnictwa w każdym Dniu Zbycia.

§ 2. Pierwsze nabycie Jednostek, jeśli nabywający nie posiada Jednostek innego Subfunduszu wymaga złożenia, przez podmiot zamierzający dokonać nabycia Jednostek, dyspozycji otwarcia Konta Uczestnika. Na podstawie dyspozycji otwarcia Konta Uczestnika podmiot przystępujący do Funduszu otrzymuje informację o numerze nadanym w ramach Rejestru oraz indywidualnych rachunkach bankowych powiązanych z rachunkiem nabyć każdego z Subfunduszy.

Dyspozycja otwarcia Konta Uczestnika może być złożona wobec upoważnionego pracownika:

- Towarzystwa,
- Dystrybutora.

Za moment złożenia dyspozycji otwarcia Konta Uczestnika uznaje się moment wpływu dyspozycji do Agenta Transferowego.

Dyspozycja otwarcia Konta Uczestnika może zostać złożona za pośrednictwem internetu. Szczegółowe warunki składania zleceń i dyspozycji za pośrednictwem internetu zostały określone w Regulaminie składania zleceń i dyspozycji za pośrednictwem internetu i telefonu, który jest dostępny na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl.

Uczestnik może posiadać nie więcej niż 3 Konta Uczestnika, przy czym Towarzystwo, na pisemny wniosek Uczestnika, może udzielić pisemnej zgody na posiadanie przez Uczestnika większej liczby Kont Uczestnika.

Wszelkie konsekwencje wynikające z niewłaściwego lub niepełnego wypełnienia formularza dyspozycji otwarcia Konta Uczestnika ponosi podmiot składający dyspozycję.

Uczestnik lub osoba posiadająca Konto Uczestnika zobowiązana jest niezwłocznie poinformować Fundusz o wszelkich zmianach jego danych podanych w dyspozycji otwarcia Konta Uczestnika. Podpis pod oświadczeniem o zmianie, która nie wynika z dokumentów urzędowych, powinien być poświadczony notarialnie lub przez upoważnionego pracownika Towarzystwa, chyba że oświadczenie to składane jest za pośrednictwem internetu, na zasadach określonych w Regulaminie składania zleceń i dyspozycji za pośrednictwem internetu i telefonu, który jest dostępny na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl.

Przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa może być pobrana Opłata Za Otwarcie Konta Uczestnika. Opłata Za Otwarcie Konta Uczestnika pobierana jest jednorazowo przy pierwszym zbyciu przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa w ramach danego Konta Uczestnika. W przypadku, gdy tego samego Dnia Zbycia w ramach danego Konta Uczestnika nastąpi zbycie Jednostek więcej niż jednego Subfunduszu, Opłata Za Otwarcie Konta Uczestnika zostanie w całości pobrana ze środków na nabycie Jednostek jednego z Subfunduszy. Opłata Za Otwarcie Konta Uczestnika nie może być wyższa niż 20 złotych. Informacja o aktualnej wysokości Opłaty Za Otwarcie Konta Uczestnika, udostępniana jest przez Towarzystwo w Tabeli Opłat, która jest dostępna na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl oraz we wszystkich punktach zbywania Jednostek Uczestnictwa.

§ 3. Z zastrzeżeniem § 5 oraz zdania kolejnego, wpłata na Jednostki Uczestnictwa może zostać dokonana w środkach pieniężnych w złotych lub w akcjach, prawach do akcji, obligacjach lub publicznych certyfikatach inwestycyjnych, z tym że przedmiotem wpłat do Subfunduszu OPERA Avista-plus.pl i Subfunduszu OPERA Tutus-plus mogą być wyłącznie środki pieniężne w złotych oraz zdematerializowane obligacje. W przypadku, gdy dyspozycja otwarcia Konta Uczestnika została złożona za pośrednictwem internetu, pierwsza wpłata na nabycie Jednostek Uczestnictwa w ramach tego Konta Uczestnika musi zostać dokonana w środkach pieniężnych z należącego do posiadacza tego Konta Uczestnika rachunku bankowego, którego dane towarzyszące są zgodne z danymi podanymi w dyspozycji otwarcia Konta Uczestnika.

§ 4. Nabycie Jednostek za wpłatę w środkach pieniężnych w złotych następuje na podstawie wpłaty na indywidualny rachunek bankowy powiązany z rachunkiem nabyć danego Subfunduszu. Wpływ środków pieniężnych na indywidualny rachunek bankowy powiązany z rachunkiem nabyć danego Subfunduszu jest równoznaczny ze złożeniem przez Uczestnika zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa.

§ 5. Nabycie Jednostek za wpłatę w papierach wartościowych, o których mowa w § 3, może nastąpić wyłącznie za pisemną zgodą Towarzystwa.

Udzielając zgody, Towarzystwo wskazuje papiery wartościowe, które mogą być przedmiotem wpłaty na Jednostki Uczestnictwa, liczbę w jakiej te papiery wartościowe mogą być przedmiotem wpłaty na Jednostki Uczestnictwa, a także termin w jakim wpłata na Jednostki Uczestnictwa w tych papierach wartościowych może zostać dokonana oraz numer wydzielonego rachunku papierów wartościowych Subfunduszu prowadzonego przez Depozytariusza, na który te papiery wartościowe powinny zostać wniesione. Towarzystwo udziela zgody na pisemny wniosek zainteresowanego w terminie 5 Dni Roboczych od dnia złożenia wniosku. Towarzystwo odmawia zgody w przypadku, gdy wpłata na Jednostki Uczestnictwa w danych papierach wartościowych mogłaby, w ocenie Towarzystwa, niekorzystnie wpłynąć na wyniki działalności lokacyjnej prowadzonej w ramach Subfunduszu, lub doprowadziłaby do naruszenia limitów inwestycyjnych, o których mowa w Statucie lub Ustawie.

Dokonanie odpowiedniego zapisu dotyczącego papierów wartościowych, o których mowa w § 3, na wydzielonym rachunku papierów wartościowych Funduszu prowadzonym przez Depozytariusza jest równoznaczne ze złożeniem przez wpłacającego zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa.

W przypadku wniesienia papierów wartościowych bez zgody Towarzystwa, papiery te zostaną zwrócone na rachunek papierów wartościowych, z którego zostały wniesione.

W przypadku dokonania wpłaty w papierach wartościowych, o których mowa w § 3, bez zgody Towarzystwa, wszelkie koszty związane z dokonaniem wpłaty w papierach wartościowych, jak również koszty związane z jej zwrotem, ponosi wpłacający.

Fundusz oraz Towarzystwo nie ponoszą odpowiedzialności za skutki dokonania wpłaty na Jednostki w papierach wartościowych bez zgody Towarzystwa.

Fundusz oraz Towarzystwo nie odpowiadają za opóźnienia w zapisywaniu papierów wartościowych, w których dokonywana jest wpłata na Jednostki, na wydzielonym rachunku papierów wartościowych Subfunduszu prowadzonym przez Depozytariusza oraz za skutki tych opóźnień, jeżeli opóźnienia te spowodowane są okolicznościami, na których wystąpienie Fundusz oraz Towarzystwo nie mają wpływu.

§ 6. Wartość wpłaty na Jednostki Uczestnictwa dokonanej w papierach wartościowych, o których mowa w § 3, ustalana jest przy zastosowaniu zasad wyceny Aktywów Funduszu opisanych w pkt 19.1.

§ 7. Wartość wpłaty na Jednostki Uczestnictwa dokonanej łącznie w środkach pieniężnych oraz w papierach wartościowych, o których mowa w § 3, ustalana jest jako suma wartości wpłaconych środków pieniężnych oraz, ustalonej zgodnie z zasadami określonymi w § 6, wartości papierów wartościowych będących przedmiotem wpłaty.

§ 8. Fundusz zbywa Jednostki Uczestnictwa po cenie wynikającej z podzielenia Wartości Aktywów Netto Subfunduszu przez liczbę Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu ustaloną na podstawie Rejestru Uczestników w Dniu Zbycia.

§ 9. Uczestnik nabywa taką liczbę Jednostek Uczestnictwa, jaka wynika z podzielenia:

- a) wartości wpłaconych środków pieniężnych – w przypadku wpłat dokonywanych wyłącznie w środkach pieniężnych;

- b) wartości papierów wartościowych będących przedmiotem wpłaty – w przypadku wpłat dokonywanych wyłącznie w papierach wartościowych;
- c) sumy wartości wpłaconych środków pieniężnych oraz wartości papierów wartościowych będących przedmiotem wpłaty – w przypadku wpłat dokonywanych łącznie w środkach pieniężnych i w papierach wartościowych

– pomniejszonej o ewentualne opłaty manipulacyjne określone w Tabeli Opłat, przez cenę zbycia Jednostki Uczestnictwa.

§ 10. Wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa powinny być dokonywane:

- a) na indywidualny rachunek bankowy powiązany z rachunkiem nabyć Subfunduszu – w przypadku wpłat dokonywanych środkach pieniężnych;
- b) na wydzielony rachunek papierów wartościowych Subfunduszu prowadzony przez Depozytariusza – w przypadku wpłat dokonywanych w papierach wartościowych.

§ 11. Minimalna wysokość pierwszej wpłaty do Subfunduszy wynosi:

- 1) 10.000 złotych – w odniesieniu do osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej;
- 2) równowartość w złotych 40.000 euro według średniego kursu Walut Obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na 4 Dni Robocze przed Dniem Zbycia, w którym ma nastąpić zbycie Jednostek Uczestnictwa w zamian za tą wpłatę, zaokrągloną w górę do pełnych tysięcy złotych – w odniesieniu do osób fizycznych.

§ 12. Na 3 Dni Robocze przed każdym Dniem Zbycia Towarzystwo na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl oraz we wszystkich punktach zbywania Jednostek Uczestnictwa będzie publikowało informację o ustalonej zgodnie z postanowieniami § 11 pkt 2 na ten Dzień Zbycia minimalnej wysokości pierwszej wpłaty do Subfunduszy.

§ 13. Minimalna wysokość drugiej i kolejnych wpłat do każdego z Subfunduszy wynosi 10.000 złotych.

§ 14. W przypadku, gdy wartość dokonanej wpłaty na Jednostki Uczestnictwa nie przekracza obowiązującej w Dniu Zbycia minimalnej wysokości wpłaty Fundusz dokona jej zwrotu.

Zwrot nastąpi bez jakichkolwiek odsetek, otrzymanych pożytków i odszkodowań, nie później niż w ciągu 5 Dni Roboczych od dnia:

- a) wpływu środków pieniężnych na indywidualny rachunek bankowy powiązany z rachunkiem nabyć Subfunduszu – w przypadku zwrotu środków pieniężnych,
- b) zapisania papierów wartościowych na wydzielonym rachunku papierów wartościowych Subfunduszu prowadzonym przez Depozytariusza – w przypadku zwrotu tych papierów wartościowych.

Zwrot nastąpi na:

- a) rachunek bankowy, z którego dokonana została wpłata – w przypadku zwrotu środków pieniężnych;
- b) rachunek papierów wartościowych, z którego przeniesiono papiery wartościowe – w przypadku zwrotu tych papierów wartościowych.

§ 15. Przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa może być pobrana Opłata Za Zbycie. Wysokość Opłaty Za Zbycie ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 3% wartości dokonanej wpłaty. Informacja o aktualnej wysokości Opłaty Za Zbycie udostępniana jest przez Towarzystwo w Tabeli Opłat dostępnej na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl oraz we wszystkich punktach zbywania Jednostek Uczestnictwa.

§ 16. W przypadku, gdy wpłata na Jednostki Uczestnictwa została zrealizowana niezgodnie z zasadami określonymi w paragrafach poprzednich Fundusz i Towarzystwo nie ponoszą odpowiedzialności za zbycie Jednostek Uczestnictwa w sposób niezgodny z oczekiwaniami wpłacającego.

§ 17. Podmiotowi, któremu Fundusz zbył Jednostki, Towarzystwo wydaje pisemne potwierdzenie zbycia Jednostek. Za zgodą Uczestnika potwierdzenie może być wydawane wyłącznie w postaci kwartalnego zestawienia operacji na wszystkich Subkontach Uczestnika. Potwierdzenie zbycia Jednostek może być wydawane w formie elektronicznej.

7. SPOSÓB I SZCZEGÓŁOWE WARUNKI ODKUPYWANIA JEDNOSTEK UCZESTNICTWA

§ 1. Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa na żądanie Uczestnika w każdym Dniu Odkupienia, z zastrzeżeniem § 10.

§ 2. Odkupienie Jednostek Uczestnictwa następuje na podstawie złożonego przez Uczestnika zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Zlecenie odkupienia Jednostek Uczestnictwa może być złożone wobec upoważnionego pracownika:

- Towarzystwa,
- Dystrybutora.

Zlecenie odkupienia Jednostek Uczestnictwa może zostać złożone za pośrednictwem internetu. Szczegółowe warunki składania zleceń i dyspozycji za pośrednictwem internetu zostały określone w Regulaminie składania zleceń i dyspozycji za pośrednictwem internetu i telefonu, który jest dostępny na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl.

§ 3. Zlecenie odkupienia może dotyczyć:

- określonej liczby Jednostek Uczestnictwa,
- wszystkich Jednostek Uczestnictwa zapisanych na Subkoncie Uczestnika,
- takiej liczby Jednostek Uczestnictwa, w wyniku której wypłacona zostanie określona kwota środków pieniężnych netto (to jest pomniejszona o Opłatę Za Odkupienie oraz podatek dochodowy, o ile przepisy prawa będą nakładały na Fundusz obowiązek obliczenia i pobrania takiego podatku).

§ 4. W przypadku, kiedy zlecenie odkupienia opiewa na wartość lub liczbę Jednostek większą odpowiednio niż wartość lub liczba Jednostek posiadanych przez Uczestnika lub gdy w wyniku realizacji odkupienia Jednostek wartość pozostałych Jednostek zapisanych na Subkoncie Uczestnika byłaby mniejsza niż 500 zł, odkupieniu podlegają wszystkie Jednostki zapisane na Subkoncie Uczestnika. Wypłata środków pieniężnych z tytułu umorzenia pozostałych Jednostek Uczestnictwa następuje wyłącznie przelewem na Rachunek Główny.

§ 5. Jednostki są odkupywane według metody FIFO, co oznacza, że w pierwszej kolejności odkupywane są Jednostki zbyte Uczestnikowi po najwyższej cenie.

§ 6. Minimalna wartość zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa wynosi 500 zł, za wyjątkiem sytuacji, gdy odkupywane są wszystkie Jednostki. W przypadku zleceń składanych przez internet obowiązywać mogą inne minimalne wartości zlecenia odkupienia niż wartość określona w zdaniu powyżej. Szczegółowe warunki składania zleceń i dyspozycji za pośrednictwem internetu zostały określone w Regulaminie składania zleceń i dyspozycji za pośrednictwem internetu i telefonu, który jest dostępny na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl.

§ 7. Za moment złożenia zlecenia odkupienia uznaje się moment wpływu tego zlecenia do Agenta Transferowego.

§ 8. Przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa może być pobrana Opłata Za Odkupienie. Wysokość Opłaty Za Odkupienie ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż wyższa z dwóch wartości: 3% wartości odkupywanych Jednostek Uczestnictwa albo 10 złotych. Informacja o aktualnej wysokości Opłaty Za Odkupienie udostępniana jest przez Towarzystwo w Tabeli Opłat dostępnej na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl oraz we wszystkich punktach zbywania Jednostek Uczestnictwa.

§ 9. Towarzystwo wydaje Uczestnikowi pisemne potwierdzenie odkupienia Jednostek. Za zgodą Uczestnika potwierdzenie może być wydawane wyłącznie w postaci kwartalnego zestawienia operacji na wszystkich jego Subkontach Uczestnika. Potwierdzenie odkupienia Jednostek Uczestnictwa może być wydawane w formie elektronicznej.

§ 10. Fundusz może zawiesić odkupywanie Jednostek w przypadku określonym w art. 89 ust. 4 i 5 Ustawy, na warunkach tam określonych. Postanowienia art. 89 ust. 4 i 5 Ustawy stosuje się oddzielnie dla każdego Subfunduszu.

8. SPOSÓB I SZCZEGÓŁOWE WARUNKI ZAMIANY JEDNOSTEK UCZESTNICTWA NA JEDNOSTKI UCZESTNICTWA INNEGO FUNDUSZU INWESTYCYJNEGO ORAZ WYSOKOŚĆ OPŁAT Z TYM ZWIĄZANYCH

Uczestnik nie ma możliwości zamiany Jednostek Uczestnictwa na jednostki uczestnictwa innego funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo w sposób inny, niż poprzez złożenie żądania odkupienia Jednostek Uczestnictwa na zasadach określonych w Prospekcie Informacyjnym oraz nabycie jednostek uczestnictwa innego funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo na zasadach ogólnych określonych w prospekcie informacyjnym tego funduszu inwestycyjnego. Przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Towarzystwo może pobierać Opłatę Za Odkupienie. Wysokość Opłaty Za Odkupienie ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż wyższa z dwóch wartości: 3% wartości odkupywanych Jednostek Uczestnictwa albo 10 złotych. Informacja o aktualnej wysokości Opłaty Za Odkupienie udostępniana jest przez Towarzystwo w Tabeli Opłat dostępnej na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl oraz we wszystkich punktach zbywania Jednostek Uczestnictwa. Nabycie jednostek uczestnictwa innego funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo może wiązać się z koniecznością poniesienia opłat manipulacyjnych określonych w statucie tego funduszu inwestycyjnego.

9. SPOSÓB I SZCZEGÓŁOWE WARUNKI WYPŁAT KWOT Z TYTUŁU ODKUPIENIA JEDNOSTEK UCZESTNICTWA LUB WYPŁAT DOCHODÓW FUNDUSZU

Kwotę do wypłaty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa ustala się jako iloczyn ceny odkupienia Jednostki Uczestnictwa i liczby odkupywanych Jednostek Uczestnictwa pomniejszony o Opłatę Za Odkupienie oraz podatek dochodowy, o ile przepisy prawa będą nakładały na Fundusz obowiązek obliczenia i pobrania takiego podatku.

Wypłata środków pieniężnych z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa następuje niezwłocznie, nie później jednak niż 3 Dnia Robocznego następującego po Dniu Odkupienia, w którym Jednostki Uczestnictwa zostały odkupione. Moment

wpłynięcia środków wypłacanych przez Fundusz na wskazany przez Uczestnika rachunek bankowy zależy od procedur banku prowadzącego ten rachunek.

Wypłata środków pieniężnych z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa następuje wyłącznie przelewem na wskazany przez Uczestnika rachunek bankowy. W zleceniu odkupienia Jednostek Uczestnik może wskazać Rachunek Główny, albo jeden z Rachunków Zdefiniowanych, albo Rachunek Dowolny.

Statut nie przewiduje wypłaty dochodów bez odkupywania Jednostek Uczestnictwa.

10. SPOSÓB I SZCZEGÓŁOWE WARUNKI ZAMIANY JEDNOSTEK UCZESTNICTWA ZWIĄZANYCH Z JEDNYM SUBFUNDUSZEM NA JEDNOSTKI ZWIĄZANE Z INNYM SUBFUNDUSZEM ORAZ WYSOKOŚĆ OPŁAT Z TYM ZWIĄZANYCH

§ 1. Fundusz dokonuje zamiany Jednostek Uczestnictwa na żądanie Uczestnika w każdym Dniu Odkupienia.

Zamiana Jednostek Uczestnictwa polega na odkupieniu w Dniu Odkupienia Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu (Subfunduszu Źródłowego) oraz zbyciu w tym samym Dniu Odkupienia, za kwotę otrzymaną z odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu Źródłowego pomniejszoną o opłaty manipulacyjne określone w Tabeli Opłat, Jednostek innego Subfunduszu (Subfunduszu Docelowego).

§ 2. Z zastrzeżeniem zdań kolejnych, dokonując zamiany Jednostek Uczestnictwa, może być pobrana Opłata Za Zbycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu Docelowego, Opłata Za Odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu Źródłowego nie jest pobierana.

Jeżeli obowiązująca w dniu zamiany Jednostek Uczestnictwa stawka Opłaty Za Zbycie w Subfunduszu Docelowym jest wyższa od obowiązującej w dniu zamiany Jednostek Uczestnictwa stawki Opłaty Za Zbycie w Subfunduszu Źródłowym, stawka Opłaty Za Zbycie w Subfunduszu Docelowym pomniejszana jest o stawkę Opłaty Za Zbycie w Subfunduszu Źródłowym.

Jeżeli obowiązująca w dniu zamiany Jednostek Uczestnictwa stawka Opłaty Za Zbycie w Subfunduszu Docelowym jest niższa od obowiązującej w dniu zamiany Jednostek Uczestnictwa stawki Opłaty Za Zbycie w Subfunduszu Źródłowym, opłata za zbycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu Docelowego nie jest pobierana.

§ 3. Zamiana Jednostek Uczestnictwa następuje na podstawie złożonego przez Uczestnika zlecenia zamiany Jednostek Uczestnictwa. Zlecenie zamiany może być złożone wobec upoważnionego pracownika:

- Towarzystwa,
- Dystrybutora.

Zlecenie zamiany może zostać złożone za pośrednictwem internetu. Szczegółowe warunki składania zleceń i dyspozycji za pośrednictwem internetu zostały określone w Regulaminie składania zleceń i dyspozycji za pośrednictwem internetu i telefonu, który jest dostępny na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl.

§ 4. Zlecenie zamiany Jednostek Uczestnictwa może zawierać dyspozycję zamiany wszystkich lub określonej liczby Jednostek Uczestnictwa zapisanych na Subkoncie Uczestnika lub zamiany takiej liczby Jednostek Uczestnictwa, aby w wyniku ich odkupienia z Subfunduszu źródłowego uzyskana została kwota środków pieniężnych niemniejsza i najbliższa kwocie wskazanej w zleceniu zamiany.

§ 5. Jeżeli zlecenie zamiany opiewa na wartość lub liczbę Jednostek Uczestnictwa większą niż odpowiednio wartość lub liczba Jednostek Subfunduszu źródłowego zapisanych na Subkoncie Uczestnika zamianie podlegają wszystkie Jednostki Subfunduszu źródłowego zapisane na tym Subkoncie Uczestnika. Jeżeli w wyniku realizacji zlecenia zamiany Jednostek Uczestnictwa wartość Jednostek Subfunduszu źródłowego zapisanych na Subkoncie Uczestnika byłaby mniejsza niż 500 zł, odkupieniu podlegają wszystkie pozostałe Jednostki Subfunduszu źródłowego zapisane na tym Subkoncie Uczestnika. Wypłata środków pieniężnych z tytułu odkupienia pozostałych Jednostek Subfunduszu źródłowego następuje wyłącznie przelewem na Rachunek Główny.

§ 6. Za moment złożenia zlecenia zamiany uznaje się moment wpływu tego zlecenia do Agenta Transferowego.

§ 7. Minimalna wartość zlecenia zamiany Jednostek wynosi 500 zł. W przypadku zleceń składanych przez internet mogą obowiązywać inne minimalne wartości zlecenia zamiany Jednostek niż wartość określona w zdaniu poprzednim. Szczegółowe warunki składania zleceń i dyspozycji za pośrednictwem internetu zostały określone w Regulaminie składania zleceń i dyspozycji za pośrednictwem internetu i telefonu, który jest dostępny na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl.

§ 8. Towarzystwo wydaje Uczestnikowi pisemne potwierdzenie zamiany Jednostek. Za zgodą Uczestnika potwierdzenie może być wydawane wyłącznie w postaci kwartalnego zestawienia operacji na wszystkich jego Subkontach Uczestnika. Potwierdzenie zamiany Jednostek może być wydawane w formie elektronicznej.

11. SPOSÓB I SZCZEGÓŁOWE WARUNKI SPEŁNIANIA ŚWIADCZEŃ NALEŻNYCH Z TYTUŁU NIETERMINOWYCH REALIZACJI ZLECEŃ UCZESTNIKÓW ORAZ BŁĘDNEJ WYCENY WARTOŚCI AKTYWÓW NETTO NA JEDNOSTKĘ UCZESTNICTWA

W przypadku realizacji zlecenia Uczestnika niezgodnie z zasadami określonymi powyżej, z przyczyn, za które Towarzystwo ponosi odpowiedzialność, Towarzystwo wyrówna poniesione przez Uczestnika straty.

Jeżeli zlecenie Uczestnika nie zostanie zrealizowane w terminach określonych w Prospekcie Informacyjnym, to Fundusz dokona realizacji zlecenia po cenie bieżącej, w dniu wpisu do Subkonta Uczestnika. W sytuacji, gdy realizacja zlecenia w tym dniu będzie mniej korzystna dla Uczestnika niż w dniu, w którym zlecenie byłoby zrealizowane w terminie określonym w Statucie, wówczas Towarzystwo wyrówna Uczestnikowi poniesioną stratę, to znaczy:

- w przypadku zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa realizowanego po cenie zbycia wyższej niż cena zbycia w terminie zgodnym z Prospektem Informacyjnym, Towarzystwo dopłaci brakującą kwotę tak, aby Uczestnik nabył taką liczbę Jednostek Uczestnictwa, jaką nabyłby w przypadku terminowej realizacji zlecenia;
- w przypadku zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa realizowanego po cenie zbycia niższej niż cena zbycia w terminie zgodnym z Prospektem Informacyjnym, Towarzystwo dopłaci Subfunduszowi kwotę równą iloczynowi ceny zbycia w dniu realizacji zlecenia i różnicy pomiędzy liczbą rzeczywiście nabytych Jednostek Uczestnictwa a liczbą Jednostek Uczestnictwa, które Uczestnik nabyłby w wyniku terminowej realizacji zlecenia,
- w przypadku zlecenia odkupienia, w którym Uczestnik wskazał liczbę Jednostek Uczestnictwa podlegających odkupieniu, realizowanego po cenie odkupienia niższej niż cena odkupienia w terminie zgodnym z Prospektem Informacyjnym Towarzystwo dopłaci Uczestnikowi brakującą kwotę równą wartości iloczynu liczby odkupionych Jednostek i różnicy cen odkupienia;
- w przypadku zlecenia odkupienia zawierającego wskazanie kwoty, jaką Uczestnik chce uzyskać z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa, realizowanego po cenie odkupienia niższej niż cena odkupienia w terminie zgodnym z Prospektem Informacyjnym, Towarzystwo skoryguje liczbę odkupionych Jednostek Uczestnictwa, na podstawie ilorazu kwoty wypłacanej Uczestnikowi i ceny obowiązującej w terminie zgodnym z Prospektem Informacyjnym oraz dopłaci Subfunduszowi brakującą kwotę równą iloczynowi bieżącej ceny odkupienia i różnicy skorygowanej liczby Jednostek Uczestnictwa oraz liczby wynikającej z ilorazu kwoty wypłacanej Uczestnikowi i bieżącej ceny odkupienia.

W przypadku błędnego ustalenia Wartości Aktywów Netto na Jednostkę, dla zleceń nabycia i odkupienia na wskazaną przez Uczestnika kwotę Towarzystwo niezwłocznie skoryguje liczbę nabytych i odkupionych Jednostek w Rejestrze Uczestników tak, aby liczba nabytych lub odkupionych w ten sposób Jednostek odpowiadała liczbie jednostek nabytych i odkupionych według prawidłowo ustalonej Wartości Aktywów Netto na Jednostkę. W przypadku zlecenia odkupienia wskazującego liczbę odkupywanych Jednostek:

- gdy Uczestnik, w wyniku realizacji zlecenia odkupienia Jednostek, otrzymał niższą kwotę środków pieniężnych, niż powinien otrzymać przy prawidłowo ustalonej Wartości Aktywów Netto na Jednostkę, Fundusz dopłaci Uczestnikowi z Aktywów Subfunduszu brakującą kwotę stanowiącą iloczyn liczby odkupionych Jednostek i różnicy cen;
- gdy Uczestnik, w wyniku realizacji zlecenia odkupienia Jednostek, otrzymał wyższą kwotę środków pieniężnych, niż powinien otrzymać przy prawidłowo ustalonej Wartości Aktywów Netto na Jednostkę, Towarzystwo dopłaci Subfunduszowi brakującą kwotę.

12. SKREŚLONY

13. SKREŚLONY

14. SKREŚLONY

15. WSKAZANIE OKOLICZNOŚCI, W KTÓRYCH FUNDUSZ MOŻE ZAWIESIĆ ZBYWANIE LUB ODKUPYWANIE JEDNOSTEK UCZESTNICTWA

Fundusz nie przewiduje zawieszenia zbywania Jednostek Uczestnictwa po przekroczeniu określonej Wartości Aktywów Netto.

Fundusz może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa w przypadku, o którym mowa w art. 89 ust. 4 i 5 Ustawy, na warunkach tam określonych.

16. OKREŚLENIE RYNKÓW, NA KTÓRYCH ZBYWANE SĄ JEDNOSTKI UCZESTNICTWA

Jednostki Uczestnictwa zbywane są wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

17. INFORMACJE NA TEMAT OBOWIĄZKÓW PODATKOWYCH FUNDUSZU I UCZESTNIKÓW

Informacje zamieszczone w niniejszym punkcie mają charakter ogólny. Ze względu na fakt, że obowiązki podatkowe zależą od indywidualnej sytuacji Uczestnika i miejsca dokonywania inwestycji, w celu ustalenia obowiązków podatkowych, wskazane jest zasięgnięcie porady doradcy podatkowego lub prawnego.

17.1. OBOWIĄZKI PODATKOWE FUNDUSZU

Ponieważ Fundusz jest funduszem inwestycyjnym utworzonym na podstawie przepisów Ustawy, zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 10 Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych jest on zwolniony od podatku dochodowego od osób prawnych.

17.2. OBOWIĄZKI PODATKOWE UCZESTNIKÓW

17.2.1. OBOWIĄZKI PODATKOWE UCZESTNIKÓW BĘDĄCYCH OSOBAMI PRAWNYMI I JEDNOSTKAMI ORGANIZACYJNYMI NIEPOSIADAJĄCYMI OSOBOWOŚCI PRAWNEJ

Zgodnie z przepisami Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych, dochody osób prawnych z tytułu uczestnictwa w Funduszu, w tym dochody z tytułu wykupu Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz, opodatkowane są na zasadach ogólnych określonych w Ustawie o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych.

Fundusz nie wypłaca dochodów Funduszu bez odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

Przez dochód z tytułu wykupu Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz rozumie się różnicę między sumą przychodów uzyskanych z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz a kosztami uzyskania przychodów.

Przez koszt uzyskania przychodu z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz rozumie się wydatki poniesione na nabycie Jednostek Uczestnictwa.

Zgodnie z postanowieniami art. 17 ust. 1 pkt 4 oraz ust. 1e Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych, dochody Uczestników, których celem statutowym jest działalność naukowa, naukowo-techniczna, oświatowa, w tym również polegająca na kształceniu studentów, kulturalna, w zakresie kultury fizycznej i sportu, ochrony środowiska, wspierania inicjatyw społecznych na rzecz budowy dróg i sieci telekomunikacyjnej na wsi, oraz zaopatrzenia wsi w wodę, dobroczynności, ochrony zdrowia i pomocy społecznej, rehabilitacji zawodowej i społecznej inwalidów oraz kultu religijnego – z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Funduszu, w części przeznaczonych na te cele, są wolne od podatku, z zastrzeżeniem art. 17 ust. 1c Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych.

Fundusz zwraca uwagę na fakt, że w przypadku Uczestników będących osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej obowiązki podatkowe związane z uczestnictwem w Funduszu ciążyą na Uczestnikach. W stosunku do Uczestników będących osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej będą wykonywane tylko te obowiązki podatkowe, które zostały nałożone na Fundusz na mocy obowiązujących przepisów prawa.

17.2.2. OBOWIĄZKI PODATKOWE UCZESTNIKÓW BĘDĄCYCH OSOBAMI FIZYCZNYMI

Zgodnie z przepisami Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych, dochody osób fizycznych z tytułu uczestnictwa w Funduszu, w tym dochody z tytułu wykupu Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz, opodatkowane są zryczałtowanym podatkiem dochodowym w wysokości 19% uzyskanego dochodu.

Fundusz nie wypłaca dochodów Funduszu bez odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

Przez dochód z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz rozumie się różnicę między sumą przychodów uzyskanych z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz a kosztami uzyskania przychodów.

Przez koszt uzyskania przychodu z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz rozumie się wydatki poniesione na nabycie Jednostek Uczestnictwa.

Fundusz dokonuje obliczenia wysokości należnego podatku, potrąca obliczony podatek z kwoty przypadającej do wypłaty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa oraz odprowadza pobrany podatek do właściwego urzędu skarbowego.

Przy obliczaniu należnego podatku, przyjmuje się, że w pierwszej kolejności Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi po najwyższej cenie.

18. DZIEŃ, GODZINA W TYM DNIU I MIEJSCE, W KTÓRYM NAJPOŹNIEJ JEST PUBLIKOWANA WARTOŚĆ AKTYWÓW NETTO NA JEDNOSTKĘ UCZESTNICTWA, USTALONA W DANYM DNIU WYCENY, A TAKŻE WSKAZANIE MIEJSCA PUBLIKOWANIA CENY ZBYCIA LUB ODKUPIENIA JEDNOSTEK UCZESTNICTWA

Wartość Aktywów Netto na Jednostkę jest publikowana na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl niezwłocznie po jej ustaleniu, nie później jednak niż do godziny 20:00 w trzecim Dniu Roboczym następującym po Dniu Wyceny, na który została ustalona.

W przypadku wystąpienia okoliczności, za które Fundusz nie odpowiada, a które opóźnią możliwość publikacji Wartości Aktywów Netto na Jednostkę w podanym wyżej terminie, publikacja nastąpi niezwłocznie po ustaleniu Wartości Aktywów Netto na Jednostkę.

19. WYCENA AKTYWÓW SUBFUNDUSZY

19.1. METODY I ZASADY WYCENY AKTYWÓW SUBFUNDUSZY

19.1.1. ZASADY PODSTAWOWE

§ 1. Aktywa Subfunduszy wycenia się, a zobowiązania Funduszu przypadające na poszczególne Subfundusze ustala się w złotych według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, z zastrzeżeniem wyceny nienotowanych na aktywnym rynku Dłużnych Papierów Wartościowych, wyceny Papierów Wartościowych nabytych lub zbytych z przyrzeczeniem odkupu oraz wyceny należności i zobowiązań z tytułu pożyczek Papierów Wartościowych.

§ 2. Na Dzień Wyceny oraz na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego Fundusz dokonuje wyceny Aktywów Funduszu oraz – oddzielnie dla każdego z Subfunduszy – Aktywów Subfunduszu, ustalenia Wartości Aktywów Netto Funduszu oraz – oddzielnie dla każdego z Subfunduszy – Wartości Aktywów Netto Subfunduszu, a także ustalenia – oddzielnie dla każdego z Subfunduszy – Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę, ceny zbycia i ceny odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

§ 3. Informacje o datach Dni Wyceny, o których mowa w art. 3 pkt 11 lit. b) i lit. f) Statutu (Dni Zbycia i Dni Odkupienia), przypadających w danym roku kalendarzowym Fundusz będzie publikował na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl nie później niż do dnia 15 grudnia poprzedniego roku kalendarzowego, z zastrzeżeniem, że informacje o datach Dni Wyceny, o których mowa w art. 3 pkt 11 lit. b) i lit. f) Statutu (Dni Zbycia i Dni Odkupienia), przypadających w pierwszym roku kalendarzowym działalności Funduszu, zostanie opublikowana przez Fundusz na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl nie później niż w dniu następującym po dniu doręczenia Towarzystwu postanowienia o wpisaniu Funduszu do Rejestru Funduszy Inwestycyjnych.

19.1.2. WYCENA SKŁADNIKÓW LOKAT NOTOWANYCH NA AKTYWNYM RYNKU

§ 1. Przez aktywny rynek rozumie się rynek spełniający łącznie następujące kryteria:

- 1) instrumenty będące przedmiotem obrotu na rynku są jednorodne,
- 2) zazwyczaj w każdym czasie występują zainteresowani nabywcy i sprzedawcy,
- 3) ceny są podawane do publicznej wiadomości.

§ 2. Wartość godziwą składników lokat notowanych na aktywnym rynku wyznacza się w następujący sposób:

- 1) jeżeli Dzień Wyceny jest równocześnie zwykłym dniem dokonywania transakcji na aktywnym rynku – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu ustalonego na aktywnym rynku w Dniu Wyceny, z zastrzeżeniem, że w przypadku gdy wycena składników lokat dokonywana jest po ustaleniu w Dniu Wyceny kursu zamknięcia, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, za ostatni dostępny kurs przyjmuje się ten kurs albo wartość z Dnia Wyceny,
- 2) jeżeli Dzień Wyceny jest równocześnie zwykłym dniem dokonywania transakcji na aktywnym rynku, przy czym wolumen obrotów na danym składniku lokat jest znacząco niski albo na danym składniku lokat nie zawarto żadnej transakcji – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu ustalonego na aktywnym rynku, skorygowanego w sposób umożliwiający uzyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, zgodnie z zasadami określonymi w § 30 Rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości, z zastrzeżeniem, że w przypadku gdy wycena składników lokat dokonywana jest po ustaleniu w Dniu Wyceny kursu zamknięcia, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, za ostatni dostępny kurs przyjmuje się ten kurs albo wartość z uwzględnieniem istotnych zdarzeń mających wpływ na ten kurs albo wartość,
- 3) jeżeli Dzień Wyceny nie jest zwykłym dniem dokonywania transakcji na aktywnym rynku – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu zamknięcia ustalonego na aktywnym rynku, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, skorygowanego w sposób umożliwiający uzyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, zgodnie z § 30 Rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości.

§ 3. W przypadku gdy składnik lokat jest przedmiotem obrotu na więcej niż jednym aktywnym rynku, wartością godziwą jest kurs ustalony na rynku głównym. Podstawą wyboru rynku głównego są:

- 1) wolumen obrotu na danym składniku lokat,

- 2) liczba zawartych transakcji na danym składniku lokat,
- 3) ilość danego składnika lokat wprowadzonego do obrotu na danym rynku,
- 4) kolejność wprowadzenia do obrotu,
- 5) możliwość dokonania przez Fundusz transakcji na danym rynku.

§ 4. Badania aktywnych rynków i wyboru rynku głównego, uzasadnionego polityką inwestycyjną Subfunduszu, dokonuje się w oparciu o kryteria, o których mowa w ust. 3. Wyboru tego dokonuje się na koniec każdego kolejnego miesiąca kalendarzowego w pierwszym roboczym dniu kolejnego miesiąca. Wybrany rynek główny stanowi źródło kursów do wyceny składników aktywów przez kolejny pełny miesiąc kalendarzowy.

§ 5. Dla Papieru Wartościowego nowej emisji wprowadzanego po raz pierwszy do obrotu w trakcie miesiąca kalendarzowego ustalenie rynku głównego następuje na podstawie analizy wolumenu obrotu na danym składniku lokat w pierwszym dniu notowania.

§ 6. Za ostatnie dostępne na aktywnym rynku kursy w momencie dokonywania wyceny Fundusz przyjmuje kursy z godziny 23:30 czasu polskiego.

19.1.3. WYCENA SKŁADNIKÓW LOKAT NIENOTOWANYCH NA AKTYWNYM RYNKU

§ 1. Wartość składników lokat nienotowanych na aktywnym rynku wyznacza się, z zastrzeżeniem 19.1.4. § 4, w następujący sposób:

- 1) Dłużnych Papierów Wartościowych – w skorygowanej cenie nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, przy czym skutek wyceny tych składników lokat zalicza się odpowiednio do przychodów odsetkowych albo kosztów odsetkowych Subfunduszu;
- 2) składników lokat innych niż określone w pkt 1) – według wartości godziwej spełniającej warunki wiarygodności określone w § 30 Rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości.

§ 2. Dłużne Papiery Wartościowe dopuszczone do obrotu notowań na aktywnym rynku do momentu pierwszego notowania wyceniane są metodą skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

§ 3. Notowane na aktywnym rynku Dłużne Papiery Wartościowe po dniu ostatniego notowania wyceniane są do dnia wykupu metodą skorygowanej ceny nabycia oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

§ 4. W przypadku przeszacowania składnika lokat dotychczas wycenianego w wartości godziwej, do wysokości skorygowanej ceny nabycia – wartość godziwa wynikająca z ksiąg rachunkowych stanowi, na dzień przeszacowania, nowo ustaloną skorygowaną cenę nabycia.

§ 5. Skorygowaną cenę nabycia, poczynając od dnia rozliczenia transakcji nabycia, wylicza się przy użyciu funkcji XNPV, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej obliczonej przy wykorzystaniu funkcji XIRR. Wyrażona procentowo wartość XIRR obliczana jest z dokładnością do 14 miejsc po przecinku.

§ 6. Dłużne Papiery Wartościowe zawierające wbudowane Instrumenty Pochodne wycenia się w następujący sposób:

- 1) w przypadku gdy wbudowane Instrumenty Pochodne są ściśle powiązane z wycenianym Dłużnym Papierem Wartościowym, wartość tego Dłużnego Papieru Wartościowego będzie wyznaczana przy zastosowaniu odpowiedniego dla danego Dłużnego Papieru Wartościowego modelu wyceny; zastosowany model wyceny – w zależności od charakterystyki wbudowanego Instrumentu Pochodnego lub charakterystyki sposobu naliczania oprocentowania – będzie uwzględniał w swojej konstrukcji modele wyceny poszczególnych wbudowanych Instrumentów Pochodnych; dodatkowo, dane wejściowe odpowiednie dla danego modelu i uwzględniające jego charakterystykę będą pochodzić z aktywnego rynku;
- 2) w przypadku gdy wbudowane Instrumenty Pochodne nie są ściśle powiązane z wycenianym Dłużnym Papierem Wartościowym, wówczas wartość wycenianego Dłużnego Papieru Wartościowego będzie stanowić sumę wartości Dłużnego Papieru Wartościowego (bez wbudowanych Instrumentów Pochodnych) oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej oraz wartości wbudowanych Instrumentów Pochodnych wyznaczonych w oparciu o modele właściwe dla poszczególnych Instrumentów Pochodnych.

§ 7. Za wiarygodnie oszacowaną wartość godziwą uznaje się, zgodnie z § 30 Rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości, wartość wyznaczoną poprzez:

- 1) oszacowanie wartości składnika lokat przez wyspecjalizowaną, niezależną jednostkę świadczącą tego rodzaju usługi, o ile możliwe jest rzetelne oszacowanie przez tę jednostkę przepływów pieniężnych związanych z tym składnikiem,
- 2) zastosowanie właściwego modelu wyceny składnika lokat, o ile wprowadzone do tego modelu dane wejściowe pochodzą z aktywnego rynku,

- 3) oszacowanie wartości składnika lokat za pomocą powszechnie uznanych metod estymacji,
- 4) oszacowanie wartości składnika lokat, dla którego nie istnieje aktywny rynek, na podstawie publicznie ogłoszonej na aktywnym rynku ceny nieróżniącego się istotnie składnika, w szczególności o podobnej konstrukcji prawnej i celu ekonomicznym.

§ 8. Modele i metody wyceny składników lokat podlegają uzgodnieniu z Depozytariuszem.

§ 9. Modele wyceny udostępniane przez serwisy informacyjno-transakcyjne Bloomberg lub Superderivatives spełniają przesłanki wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej wyznaczonej przez wyspecjalizowaną, niezależną jednostkę świadczącą tego rodzaju usługi.

§ 10. Instrumenty Pochodne i Towarowe Instrumenty Pochodne, których wycena nie jest przeprowadzana za pośrednictwem serwisów informacyjno-transakcyjnych Bloomberg lub Superderivatives, są wyceniane według wartości godziwej przede wszystkim w oparciu o:

- 1) model zdyskontowanych przepływów pieniężnych;
- 2) w przypadku opcji kupna – o model Blacka-Scholesa lub inny wykorzystywany do wyceny Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych;
- 3) w przypadku opcji sprzedaży – o parytet call-put.

§ 11. Inne wykorzystywane do wyceny Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych modele wyceny podlegają każdorazowemu uzgodnieniu z Depozytariuszem.

§ 12. Jako powszechnie uznane metody estymacji wykorzystywane do oszacowania wartości godziwej akcji i udziałów w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością zalicza się między innymi:

- 1) ostatnio dostępne ceny transakcyjne na wycenianym składniku lokat ustalone pomiędzy niezależnymi od siebie i nie powiązanymi ze sobą stronami,
- 2) metody rynkowe, w szczególności metodę porównywalnych spółek giełdowych i metodę porównywalnych transakcji,
- 3) metody dochodowe, w szczególności metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych,
- 4) metody księgowe, w szczególności metodę skorygowanej wartości aktywów netto.

§ 13. Do czynników uwzględnianych przy wyborze jednej z powszechnie uznanych metod estymacji do wyceny akcji i udziałów w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością należą:

- 1) dostępność wystarczających, wiarygodnych informacji i danych wejściowych do wyceny,
- 2) charakterystyka (profil działalności) oraz założenia dotyczące działania spółki,
- 3) okres jaki upłynął od ostatniej transakcji nabycia wycenianego składnika lokat przez Fundusz na rzecz Subfunduszu,
- 4) okres jaki upłynął od ostatnich transakcji, których przedmiotem był wyceniany składnik lokat, zawartych przez podmioty trzecie będące niezależnymi od siebie i nie powiązanymi ze sobą stronami, o których to transakcjach fundusz posiada wiarygodne informacje,
- 5) wielkość posiadanego pakietu wycenianego składnika lokat.

§ 14. Wybór metody estymacji do wyceny akcji i udziałów w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością dokonywany jest w terminie 5 Dni Roboczych od daty nabycia składnika lokat. Do momentu dokonania wyboru metody estymacji akcje i udziały w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością wycenia się w cenie nabycia. W przypadku wyboru metod dochodowych lub księgowych wycena akcji i udziałów w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością w cenie nabycia stosowana jest przez okres 3 miesięcy od dnia ich nabycia, o ile daje dobre odzwierciedlenie wartości godziwej.

§ 15. Wycena wartości godziwej akcji i udziałów w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością, do których wyceny wybrano metody rynkowe, wykonywana jest na każdy Dzień Wyceny. Wycena wartości godziwej akcji i udziałów w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością, do których wyceny wybrano metody dochodowe i księgowe, wykonywana jest na każdy ostatni Dzień Wyceny w kwartale roku kalendarzowego oraz w przypadku pozyskania informacji o istotnych zdarzeniach, istotnie wpływających na wycenę do wartości godziwej.

§ 16. W każdym Dniu Wyceny Fundusz dokonuje oceny wszystkich znanych mu informacji i czynników, które miały miejsce od poprzedniego Dnia Wyceny mogących istotnie wpłynąć na wartość wyceny. W przypadku wystąpienia istotnych przesłanek uzasadniających konieczność dokonania aktualizacji wyceny, Fundusz dokonuje takiej aktualizacji w porozumieniu z Depozytariuszem.

§ 17. Fundusz może zmienić szczegółową metodę estymacji wykorzystywaną do oszacowania wartości godziwej akcji i udziałów w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością w przypadku gdy skutkiem przyjęcia innej metody jest

dokładniejsze oszacowanie wartości godziwej. Zmiana taka stanowi zmianę szacunków i może być dokonana w trakcie roku obrotowego.

§ 18. Każda zmiana szczegółowej metody szacowania wartości godziwej akcji i udziałów w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością podlega uzgodnieniu z Depozytariuszem.

§ 19. Prawa poboru dopuszczone do obrotu notowań na aktywnym rynku do momentu pierwszego notowania na rynku aktywnym wyceniane są zgodnie w wartości teoretycznej.

§ 20. Prawa poboru i warranty niedopuszczone do publicznego obrotu wycenia się w wartości godziwej przy użyciu uzgodnionego z Depozytariuszem modelu wyceny uwzględniającego w szczególności wartość godziwą akcji na które opiewa prawo poboru lub warrant oraz wartość wynikającą z nabycia tych akcji w wyniku realizacji praw przysługujących prawom poboru lub warrantom.

§ 21. Za wartość godziwą praw do akcji uznaje się wartość ustaloną przy uwzględnieniu ceny lub wartości godziwej akcji.

§ 22. Tytuły Uczestnictwa wycenia się w oparciu o ostatnio ogłoszoną wartość tych Tytułów Uczestnictwa, z uwzględnieniem zdarzeń, jakie miały miejsce po dniu jej ogłoszenia do godziny 23.30 czasu polskiego w Dniu Wyceny, mających wpływ na wartość godziwą.

§ 23. W przypadku Tytułów Uczestnictwa, przy których odkupywaniu (wykupowaniu) pobierane są opłaty manipulacyjne, lub dla których ogłaszana jest cena odkupienia (wykupienia), za wartość wyceny przyjmuje się odpowiednio:

- a) wartość Tytułów Uczestnictwa ustaloną zgodnie zasadami określonymi w § 22 pomniejszoną o wartość opłat manipulacyjnych, jakie zostałyby pobrane w przypadku ich odkupienia (wykupienia),
- b) wartość Tytułów Uczestnictwa obliczoną jako iloczyn liczby Tytułów Uczestnictwa i ich ceny odkupienia (wykupienia).

§ 24. Depozyty wycenia się w wysokości sumy wartości nominalnej oraz naliczonych odsetek, przy czym kwotę naliczonych odsetek ustala się przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

§ 25. Certyfikaty depozytowe wycenia się w skorygowanej cenie nabycia przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

§ 26. Kwity depozytowe wycenia się według wartości godziwej, przy użyciu modelu uwzględniającego w szczególności wartość godziwą Papieru Wartościowego, w związku z którym został wyemitowany kwit depozytowy, oraz różnice w uprawnieniach wynikających z kwitu depozytowego oraz Papieru Wartościowego.

§ 27. Wierzytelności wycenia się według wartości godziwej, przy użyciu modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

§ 28. Oszacowanie wartości składnika lokat, dla którego nie istnieje aktywny rynek, może nastąpić na podstawie publicznie ogłoszonej na aktywnym rynku ceny nieróżniącego się istotnie składnika, w szczególności o podobnej konstrukcji prawnej i celu ekonomicznym.

§ 29. Za nieróżniący się istotnie składnik uznaje się:

- 1) ten sam składnik notowany, na innym niż rynek główny, aktywnym rynku;
- 2) najbardziej zbliżony w prawach składnik notowany na aktywnym rynku, a w szczególności:
  - a) dla Dłużnych Papierów Wartościowych – Dłużny Papier Wartościowy o najbardziej zbliżonej dacie wykupu, a w przypadku papierów kuponowych posiadający również ten sam typ kuponu;
  - b) dla akcji danego podmiotu – akcje danego podmiotu innych emisji.

19.1.4. **WYCENA PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH NABYTCH LUB ZBYTYCH Z PRZYRZECZENIEM ODKUPU ORAZ WYCENA NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU POŻYCZEK PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH**

§ 1. Papiery Wartościowe nabyte przy zobowiązaniu się drugiej strony do odkupu (Buy-Sell-Back) wycenia się, poczynwszy od dnia zawarcia umowy kupna do dnia rozliczenia transakcji sprzedaży metodą skorygowanej ceny nabycia oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

§ 2. Zobowiązanie z tytułu zbycia Papierów Wartościowych przy zobowiązaniu się Funduszu w imieniu Subfunduszu do odkupu (Sell-Buy-Back) wycenia się, poczynwszy od dnia zawarcia umowy sprzedaży do dnia rozliczenia transakcji kupna metodą korekty różnicy pomiędzy ceną odkupu a ceną sprzedaży przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

§ 3. Zawarte w tym samym dniu, z tym samym kontrahentem, na tą samą liczbę tych samych Papierów Wartościowych transakcje kupna i sprzedaży lub sprzedaży i kupna będą traktowane jako transakcje Buy-Sell-Back lub Sell-Buy-Back, mimo że potwierdzenia transakcji wskazywałyby na niezależne transakcje.

§ 4. Należności z tytułu udzielonej i zobowiązania z tytułu otrzymanej pożyczki Papierów Wartościowych wycenia się według zasad przyjętych dla tych Papierów Wartościowych.

19.1.5. WYCENA WALUT OBCYCH ORAZ SKŁADNIKÓW LOKAT I ZOBOWIĄZAŃ DENOMINOWANYCH W WALUTACH OBCYCH

§ 1. Aktywa Subfunduszy oraz zobowiązania Funduszu przypadające na poszczególne Subfundusze denominowane w Walutach Obcych wycenia lub ustala się w Walucie Obcej, w której są notowane na aktywnym rynku, a w przypadku gdy nie są notowane na aktywnym rynku – w Walucie Obcej, w której są denominowane.

§ 2. Waluty Obce, Aktywa Subfunduszy oraz zobowiązania Funduszu przypadające na poszczególne Subfundusze denominowane w Walutach Obcych wykazuje się w złotych, po przeliczeniu według ostatniego dostępnego średniego kursu wyliczonego dla danej Waluty Obcej przez Narodowy Bank Polski.

§ 3. Wartość Walut Obcych oraz Aktywów Subfunduszy notowanych lub denominowanych w Walutach Obcych, dla których Narodowy Bank Polski nie wylicza kursu, określa się w relacji do dolara amerykańskiego, a jeżeli nie jest to możliwe – w relacji do euro.

§ 4. W przypadku Papierów Wartościowych notowanych równocześnie na aktywnych rynkach zagranicznych i polskich, wycena wykonywana jest w złotych, to znaczy, że gdy rynkiem głównym jest rynek zagraniczny notowanie z tego rynku przeliczane jest na złote po obowiązującym na Dzień Wyceny kursie wyliczonym dla danej Waluty Obcej przez Narodowy Bank Polski.

§ 5. Wszystkie zobowiązania i należności walutowe wynikające z transakcji wymiany Walut Obcych w okresie „SPOT” (to znaczy okresie 2 dni roboczych na rynku międzybankowym do dnia rozliczenia transakcji) i krótszym wyceniane są od dnia zawarcia transakcji do jej rozliczenia według średniego kursu wyliczonego dla danej Waluty Obcej przez Narodowy Bank Polski.

19.2. OŚWIADCZENIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH FUNDUSZU

Ernst & Young Audyt Polska
spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.
Rondo ONZ 1
00-124 Warszawa
Tel. +48 22 557 70 00
Faks +48 22 557 70 01
warszawa@pl.ey.com
www.ey.com/pl

OŚWIADCZENIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Dla Zarządu OPERA Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A.

Dokonaliśmy analizy metod i zasad wyceny aktywów subfunduszu OPERA Tutus-plus (dalej jako „Subfundusz”), wydzielonego w ramach OPERA Specjalistycznego Funduszu Inwestycyjnego Otwartego („Fundusz”), opisanych w Rozdziale III, punkcie 19.1 Prospektu Informacyjnego Funduszu z dnia 30 maja 2016 roku.

Zarząd OPERA Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A. jest odpowiedzialny za opracowanie i stosowanie polityki inwestycyjnej Funduszu oraz za wybór i przyjęcie odpowiednich metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu.

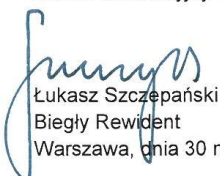
Naszym zadaniem było wydanie oświadczenia o zgodności metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (Dz. U. z 2007 roku, nr 249, poz. 1859) (dalej „Rozporządzenie”) oraz o kompletności i zgodności tych metod i zasad z polityką inwestycyjną Subfunduszu.

Prace związane z wydaniem niniejszego oświadczenia przeprowadziliśmy zgodnie z Międzynarodowym Standardem Usług Atestacyjnych 3000 w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że opisane metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu są zgodne z Rozporządzeniem oraz są kompletne i zgodne z przyjętą przez Subfundusz polityką inwestycyjną.

Naszym zdaniem, metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu opisane w Rozdziale III, punkcie 19.1 Prospektu Informacyjnego Funduszu, w zakresie instrumentów, których dotyczą, są we wszystkich istotnych aspektach:

- zgodne z Rozporządzeniem;
- kompletne i zgodne z polityką inwestycyjną Subfunduszu określoną w Części VII, w Rozdziale XXII, art. 83-87 Statutu Funduszu.

W imieniu
Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.
Rondo ONZ 1
00-124 Warszawa
Numer ewidencyjny 130

Łukasz Szczepański
Biegły Rewident
Warszawa, dnia 30 maja 2016 roku

Ernst & Young Audyt Polska
spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
spółka komandytowa
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa

Ernst & Young Audyt Polska
spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.
Rondo ONZ 1
00-124 Warszawa
Tel. +48 22 557 70 00
Faks +48 22 557 70 01
warszawa@pl.ey.com
www.ey.com/pl

OŚWIADCZENIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Dla Zarządu OPERA Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A.

Dokonaliśmy analizy metod i zasad wyceny aktywów subfunduszu Eurogeddon (dalej jako „Subfundusz”), wydzielonego w ramach OPERA Specjalistycznego Funduszu Inwestycyjnego Otwartego („Fundusz”), opisanych w Rozdziale III, punkcie 19.1 Prospektu Informacyjnego Funduszu z dnia 30 maja 2016 roku.

Zarząd OPERA Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A. jest odpowiedzialny za opracowanie i stosowanie polityki inwestycyjnej Funduszu oraz za wybór i przyjęcie odpowiednich metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu.

Naszym zadaniem było wydanie oświadczenia o zgodności metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (Dz. U. z 2007 roku, nr 249, poz. 1859) (dalej „Rozporządzenie”) oraz o kompletności i zgodności tych metod i zasad z polityką inwestycyjną Subfunduszu.

Prace związane z wydaniem niniejszego oświadczenia przeprowadziliśmy zgodnie z Międzynarodowym Standardem Usług Atestacyjnych 3000 w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że opisane metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu są zgodne z Rozporządzeniem oraz są kompletne i zgodne z przyjętą przez Subfundusz polityką inwestycyjną.

Naszym zdaniem, metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu opisane w Rozdziale III, punkcie 19.1 Prospektu Informacyjnego Funduszu, w zakresie instrumentów, których dotyczą, są we wszystkich istotnych aspektach:

- zgodne z Rozporządzeniem;
- kompletne i zgodne z polityką inwestycyjną Subfunduszu określoną w Części IV, w Rozdziale XIX, art. 53-59 Statutu Funduszu.

W imieniu

Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.
Rondo ONZ 1
00-124 Warszawa
Numer ewidencyjny 130

Łukasz Szczepański
Biegły Rewident
Warszawa, dnia 30 maja 2016 roku

Ernst & Young Audyt Polska
spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
spółka komandytowa
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa

Ernst & Young Audyt Polska
spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.
Rondo ONZ 1
00-124 Warszawa
Tel. +48 22 557 70 00
Faks +48 22 557 70 01
warszawa@pl.ey.com
www.ey.com/pl

OŚWIADCZENIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Dla Zarządu OPERA Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A.

Dokonałmy analizy metod i zasad wyceny aktywów subfunduszu OPERA Avista-plus.pl (dalej jako „Subfundusz”), wydzielonego w ramach OPERA Specjalistycznego Funduszu Inwestycyjnego Otwartego („Fundusz”), opisanych w Rozdziale III, punkcie 19.1 Prospektu Informacyjnego Funduszu z dnia 30 maja 2016 roku.

Zarząd OPERA Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A. jest odpowiedzialny za opracowanie i stosowanie polityki inwestycyjnej Funduszu oraz za wybór i przyjęcie odpowiednich metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu.

Naszym zadaniem było wydanie oświadczenia o zgodności metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (Dz. U. z 2007 roku, nr 249, poz. 1859) (dalej „Rozporządzenie”) oraz o kompletności i zgodności tych metod i zasad z polityką inwestycyjną Subfunduszu.

Prace związane z wydaniem niniejszego oświadczenia przeprowadziliśmy zgodnie z Międzynarodowym Standardem Usług Atestacyjnych 3000 w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że opisane metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu są zgodne z Rozporządzeniem oraz są kompletne i zgodne z przyjętą przez Subfundusz polityką inwestycyjną.

Naszym zdaniem, metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu opisane w Rozdziale III, punkcie 19.1 Prospektu Informacyjnego Funduszu, w zakresie instrumentów, których dotyczą, są we wszystkich istotnych aspektach:

- zgodne z Rozporządzeniem;
- kompletne i zgodne z polityką inwestycyjną Subfunduszu określoną w Części II, w Rozdziale XIII, art. 34-39 Statutu Funduszu.

W imieniu
Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.
Rondo ONZ 1
00-124 Warszawa
Numer ewidencyjny 130

Łukasz Szczepański
Biegły Rewident
Warszawa, dnia 30 maja 2016 roku

Ernst & Young Audyt Polska
spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
spółka komandytowa
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa

Ernst & Young Audyt Polska
spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.
Rondo ONZ 1
00-124 Warszawa
Tel. +48 22 557 70 00
Faks +48 22 557 70 01
warszawa@pl.ey.com
www.ey.com/pl

OŚWIADCZENIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Dla Zarządu OPERA Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A.

Dokonaliśmy analizy metod i zasad wyceny aktywów subfunduszu OPERA Alfa-plus.pl (dalej jako „Subfundusz”), wydzielonego w ramach OPERA Specjalistycznego Funduszu Inwestycyjnego Otwartego („Fundusz”), opisanych w Rozdziale III, punkcie 19.1 Prospektu Informacyjnego Funduszu z dnia 30 maja 2016 roku.

Zarząd OPERA Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A. jest odpowiedzialny za opracowanie i stosowanie polityki inwestycyjnej Funduszu oraz za wybór i przyjęcie odpowiednich metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu.

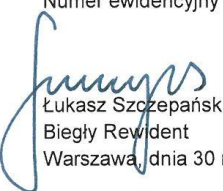
Naszym zadaniem było wydanie oświadczenia o zgodności metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (Dz. U. z 2007 roku, nr 249, poz. 1859) (dalej „Rozporządzenie”) oraz o kompletności i zgodności tych metod i zasad z polityką inwestycyjną Subfunduszu.

Prace związane z wydaniem niniejszego oświadczenia przeprowadziliśmy zgodnie z Międzynarodowym Standardem Usług Atestacyjnych 3000 w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że opisane metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu są zgodne z Rozporządzeniem oraz są kompletne i zgodne z przyjętą przez Subfundusz polityką inwestycyjną.

Naszym zdaniem, metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu opisane w Rozdziale III, punkcie 19.1 Prospektu Informacyjnego Funduszu, w zakresie instrumentów, których dotyczą, są we wszystkich istotnych aspektach:

- zgodne z Rozporządzeniem;
- kompletne i zgodne z polityką inwestycyjną Subfunduszu określoną w Części VI, w Rozdziale XIX, art. 73-79 Statutu Funduszu.

W imieniu
Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.
Rondo ONZ 1
00-124 Warszawa
Numer ewidencyjny 130

Łukasz Szczepański
Biegły Rewident
Warszawa, dnia 30 maja 2016 roku

Ernst & Young Audyt Polska
spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
spółka komandytowa
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa

20. INFORMACJA O UTWORZENIU RADY INWESTORÓW

Statut nie przewiduje utworzenia rady inwestorów.

21. INFORMACJA O ZASADACH I TRYBIE DZIAŁANIA ZGROMADZENIA UCZESTNIKÓW

21.1. SPOSÓB ZWOŁYWANIA ZGROMADZENIA UCZESTNIKÓW

W Funduszu działa Zgromadzenie Uczestników. Zgromadzenie Uczestników zwołuje Towarzystwo, zawiadamiając o tym każdego Uczestnika indywidualnie przesyłką poleconą lub na trwałym nośniku informacji, co najmniej na 21 dni przed planowanym terminem Zgromadzenia Uczestników. Od dnia ogłoszenia o zwołaniu Zgromadzenia Uczestników Funduszu przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa wraz z Kluczowymi Informacjami udostępnia się informację o planowanym Zgromadzeniu Uczestników. Zawiadomienie i informacja o planowanym Zgromadzeniu Uczestników zawierają:

- 1) informację o miejscu i terminie Zgromadzenia Uczestników,
- 2) wskazanie zdarzenia co do którego Zgromadzenie Uczestników ma wyrazić zgodę,
- 3) informację o zawieszeniu zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa Funduszu lub Subfunduszu,
- 4) informację o dniu, na jaki jest ustalona lista Uczestników uprawnionych do udziału w Zgromadzeniu Uczestników.

Towarzystwo zwołujące Zgromadzenie Uczestników, przed przekazaniem Uczestnikom zawiadomienia o planowanym zgromadzeniu, ogłasza o zwołaniu Zgromadzenia Uczestników, w sposób określony w Statucie dla ogłaszania zmian Statutu.

21.2. WSKAZANIE KRĘGU OSÓB, KTÓRE, ZGODNIE Z USTAWĄ, SĄ UPRAWNIONE DO WZIĘCIA UDZIAŁU W ZGROMADZENIU UCZESTNIKÓW

Uprawnieni do udziału w Zgromadzeniu Uczestników są Uczestnicy wpisani do Rejestru Uczestników według stanu na koniec drugiego dnia roboczego poprzedzającego dzień Zgromadzenia Uczestników. W sprawach dotyczących tylko Subfunduszu uprawnieni do udziału w Zgromadzeniu Uczestników są Uczestnicy tego Subfunduszu.

Listę Uczestników uprawnionych do udziału w Zgromadzeniu Uczestników sporządza Agent Transferowy i przekazuje ją Towarzystwu w dniu roboczym poprzedzającym dzień Zgromadzenia Uczestników. Lista zawiera nazwiska i imiona albo firmy (nazwy) uprawnionych Uczestników, ich miejsce zamieszkania (siedzibę) lub adres do doręczeń, liczbę Jednostek Uczestnictwa oraz liczbę przysługujących im głosów. Lista jest sporządzana na podstawie danych zawartych w Rejestrze Uczestników.

21.3. ZWIĘZŁY OPIS TRYBU DZIAŁANIA I PODEJMOWANIA UCHWAŁ PRZEZ ZGROMADZENIE UCZESTNIKÓW

Zgromadzenie Uczestników odbywa się w miejscu siedziby Funduszu. Zgromadzenie Uczestników jest ważne, jeżeli wezmą w nim udział Uczestnicy posiadający co najmniej 50% Jednostek Uczestnictwa Funduszu lub Subfunduszu, według stanu na dwa dni robocze przed dniem Zgromadzenia Uczestników. Uczestnik może wziąć udział w Zgromadzeniu Uczestników osobiście lub przez pełnomocnika. Pełnomocnictwa udziela się w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Każda cała Jednostka Uczestnictwa upoważnia Uczestnika do oddania jednego głosu.

Do uprawnień Zgromadzenia Uczestników należy podejmowanie uchwał w sprawach:

- 1) wyrażenia zgody na przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo;
- 2) wyrażenia zgody na przejęcie zarządzania Funduszem i prowadzenia jego spraw przez zarządzającego z UE.

Przed podjęciem uchwały przez Zgromadzenie Uczestników zarząd Towarzystwa jest obowiązany przedstawić Uczestnikom swoją rekomendację oraz udzielić Uczestnikom wyjaśnień na temat interesujących ich zagadnień związanych z podejmowaną uchwałą, w tym odpowiedzieć na zadane przez Uczestników pytania. Przed podjęciem uchwały każdy Uczestnik może wnioskować o przeprowadzenie dyskusji w przedmiocie zasadności wyrażenia zgody w przedmiocie objętym uchwałą. Uchwała o wyrażeniu zgody zapada większością 2/3 głosów Uczestników obecnych lub reprezentowanych na Zgromadzeniu Uczestników. Uchwała Zgromadzenia Uczestników jest protokołowana przez notariusza.

21.4. SPOSÓB POWIADAMIANIA UCZESTNIKÓW FUNDUSZU O UCHWAŁACH PODJĘTYCH PRZEZ ZGROMADZENIE UCZESTNIKÓW

Towarzystwo powiadamia Uczestników Funduszu o uchwałach podjętych przez Zgromadzenie Uczestników, w sposób określony w Statucie dla ogłaszania zmian Statutu.

21.5. POUCZENIE O MOŻLIWOŚCI ZASKARŻANIA UCHWAŁ ZGROMADZENIA UCZESTNIKÓW

Uchwała Zgromadzenia Uczestników sprzeczna z Ustawą może być zaskarżona w drodze wytoczonego przeciwko Funduszowi powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały. Prawo do wytoczenia przeciw funduszowi powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały przysługuje:

- 1) Uczestnikowi, który głosował przeciwko uchwale, a po jej powzięciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu;
- 2) Uczestnikowi bezzasadnie niedopuszczonemu do udziału w Zgromadzeniu Uczestników;
- 3) Uczestnikom, którzy nie byli obecni na Zgromadzeniu Uczestników, jedynie w przypadku wadliwego zwołania Zgromadzenia Uczestników.

Przepisu art. 189 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.) nie stosuje się. Prawo do wniesienia powództwa wygasa z upływem miesiąca od dnia powzięcia uchwały. W przypadku wniesienia oczywiście bezzasadnego powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały zgromadzenia uczestników sąd, na wniosek towarzystwa, może zasądzić od uczestnika kwotę do dziesięciokrotnej wysokości kosztów sądowych oraz wynagrodzenia jednego adwokata lub radcy prawnego. Nie wyłącza to możliwości dochodzenia odszkodowania na zasadach ogólnych.

ROZDZIAŁ III A

DANE O SUBFUNDUSZU OPERA TUTUS-PLUS

1. OPIS POLITYKI INWESTYCYJNEJ SUBFUNDUSZU

1.1. GŁÓWNE KATEGORIE LOKAT SUBFUNDUSZU I ICH DYWERSYFIKACJA

§ 1. Aktywa Subfunduszu są lokowane z zastosowaniem zasad i ograniczeń inwestycyjnych określonych w Ustawie dla funduszu inwestycyjnego zamkniętego oraz w Statucie.

§ 2. Aktywa Subfunduszu mogą być lokowane wyłącznie w:

- 1) Dłużne Papiery Wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa oraz Dłużne Papiery Wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane, poręczone lub gwarantowane przez właściwe centralne władze państwa innego niż Rzeczpospolita Polska o ryzyku kredytowym nie wyższym niż ryzyko kredytowe Dłużnych Papierów Wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa;
- 2) Dłużne Papiery Wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez podmioty inne niż Skarb Państwa lub właściwe centralne władze państwa innego niż Rzeczpospolita Polska o ryzyku kredytowym nie wyższym niż ryzyko kredytowe Dłużnych Papierów Wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa;
- 3) Dłużne Papiery Wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez podmioty inne niż Skarb Państwa lub właściwe centralne władze państwa innego niż Rzeczpospolita Polska o ryzyku kredytowym wyższym niż ryzyko kredytowe Dłużnych Papierów Wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa;
- 4) depozyty w bankach krajowych, bankach zagranicznych lub w instytucjach kredytowych;
- 5) Waluty Obce;
- 6) Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, dla których Instrumentami Bazowymi są Waluty Obce;

– pod warunkiem, że są zbywalne, oraz:

- 7) jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo, oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą o charakterze dłużnym (czyli takich, których polityka inwestycyjna zakłada lokowanie co najmniej 66% ich aktywów w instrumenty o charakterze dłużnym).

§ 3. Przez Dłużne Papiery Wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego o ryzyku kredytowym nie wyższym niż ryzyko kredytowe Dłużnych Papierów Wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa rozumie się takie Dłużne Papiery Wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, które posiadają rating composite według serwisu informacyjnego Bloomberg na poziomie nie niższym niż Dłużne Papiery Wartościowe emitowane przez Skarb Państwa.

§ 4. Dłużne Papiery Wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa oraz Dłużne Papiery Wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane, poręczone lub gwarantowane przez właściwe centralne władze państwa innego niż Rzeczpospolita Polska o ryzyku kredytowym nie wyższym niż ryzyko

kredytowe Dłużnych Papierów Wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa mogą stanowić łącznie do 100% wartości Aktywów Subfunduszu.

§ 5. Dłużne Papiery Wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez podmioty inne niż Skarb Państwa lub właściwe centralne władze państwa innego niż Rzeczpospolita Polska o ryzyku kredytowym nie wyższym niż ryzyko kredytowe Dłużnych Papierów Wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa mogą stanowić łącznie do 50% wartości Aktywów Subfunduszu, przy czym Dłużne Papiery Wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego tego rodzaju wyemitowane przez jeden podmiot mogą stanowić łącznie do 10% wartości Aktywów Subfunduszu.

§ 6. Dłużne Papiery Wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez podmioty inne niż Skarb Państwa lub właściwe centralne władze państwa innego niż Rzeczpospolita Polska o ryzyku kredytowym wyższym niż ryzyko kredytowe Dłużnych Papierów Wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa mogą stanowić łącznie do 20% wartości Aktywów Subfunduszu, przy czym Dłużne Papiery Wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego tego rodzaju wyemitowane przez jeden podmiot mogą stanowić łącznie do 5% wartości Aktywów Subfunduszu.

§ 7. Jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo, oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą o charakterze dłużnym lub pieniężnym (których polityka inwestycyjna zakłada lokowanie co najmniej 66% ich aktywów w instrumenty o charakterze dłużnym lub pieniężnym) mogą stanowić łącznie do 40% wartości Aktywów Subfunduszu.

§ 8. Depozyty w bankach krajowych, bankach zagranicznych lub w instytucjach kredytowych mogą stanowić łącznie do 100% wartości Aktywów Subfunduszu, przy czym depozyty w jednym banku krajowym, banku zagranicznym lub instytucji kredytowej mogą stanowić łącznie do 20% wartości Aktywów Subfunduszu.

§ 9. Waluty Obce mogą stanowić do 50% wartości Aktywów Subfunduszu i mogą być nabywane przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pod warunkiem, że ryzyko związane z ich nabyciem zostanie zabezpieczone.

§ 10. Wartość bezwzględna Walut Obcych stanowiących Bazę Instrumentów Pochodnych nie może stanowić łącznie więcej niż 50% wartości Aktywów Subfunduszu.

1.2. KRYTERIA DOBORU LOKAT DO PORTFELA INWESTYCYJNEGO SUBFUNDUSZU

§ 1. Do oceny efektywności prowadzonej w ramach Subfunduszu działalności lokacyjnej nie jest stosowana stopa odniesienia (benchmark). Celem prowadzonej w ramach Subfunduszu działalności lokacyjnej jest ochrona realnej wartości Aktywów Subfunduszu.

§ 2. Decyzje dotyczące alokacji Aktywów Subfunduszu pomiędzy poszczególne kategorie lokat, a także regiony geograficzne, podejmowane są w oparciu o analizę makroekonomiczną oraz – w mniejszym stopniu – analizę techniczną poszczególnych rynków i giełd.

§ 3. Alokacja Aktywów Subfunduszu w odniesieniu do poszczególnych lokat oparta jest na szacunku relacji zysk (oczekiwana stopa zwrotu) – ryzyko. Celem określenia tej relacji Fundusz wykorzystuje, w szczególności:

- 1) w przypadku Dłużnych Papierów Wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego, jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą o charakterze dłużnym – analizę makroekonomiczną, w tym w szczególności rynku stopy procentowej oraz analizę ryzyka kredytowego emitenta;
- 2) w przypadku depozytów – oferowane oprocentowanie i wiarygodność banku krajowego, banku zagranicznego lub instytucji kredytowej, w której depozyt ma zostać złożony;
- 3) w przypadku Walut Obcych oraz Instrumentów Pochodnych, dla których Instrumentami Bazowymi są Waluty Obce – analizę makroekonomiczną, w tym w szczególności analizę bilansu płatniczego, analizę finansów publicznych oraz analizę rynku stopy procentowej kraju, w którym Waluta Obca stanowi środek płatniczy.

§ 4. W odniesieniu do wszystkich lokat – zajmując pozycję o charakterze krótkoterminowym, to jest taką, której przewidywany okres utrzymywania w portfelu lokat Subfunduszu wynosi do 6 miesięcy, podstawową metodą doboru lokat będzie analiza techniczna, wzbogacona metodami, o których mowa w § 3 pkt 1 i 2.

§ 5. Ponadto, w odniesieniu do każdej lokaty Fundusz prowadzi analizę płynności obrotu danym instrumentem oraz jej wpływu na płynność całego portfela lokat Subfunduszu.

1.3. WSKAZANIE, ŻE FUNDUSZ NA RZECZ SUBFUNDUSZU MOŻE ZAWIERAĆ UMOWY, KTÓRYCH PRZEDMIOTEM SĄ INSTRUMENTY POCHODNE, W TYM NIEWYSTANDARYZOWANE INSTRUMENTY POCHODNE, WRAZ ZE WSKAZANIEM WPŁYWU ZAWARCIA TYCH UMÓW NA RYZYKO ZWIĄZANE Z PRZYJĘTĄ POLITYKĄ INWESTYCYJNĄ

Lokaty w Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mogą być dokonywane wyłącznie w celu ograniczenia ryzyka związanego ze składnikami portfela inwestycyjnego Subfunduszu notowanymi lub denominowanymi w Walutach Obcych oraz Walutami Obcymi wchodzącymi w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu.

Zabezpieczenie pozycji zajętych w Instrumentach Bazowych za pomocą Instrumentów Pochodnych jest stosowane przez Fundusz do ograniczania ryzyka związanego z ekspozycją na dany Instrument Bazowy, jeżeli oczekiwana jest przejściowa, niekorzystna zmiana poziomu, ceny lub kursu Instrumentu Bazowego. Zabezpieczenie pozycji zajętych w Instrumentach Bazowych za pomocą Instrumentów Pochodnych ogranicza ryzyko, gdy oczekiwana jest niekorzystna zmiana kursów Instrumentów Bazowych – zabezpieczenie to może jednak zniwelować ewentualne zyski z lokaty w Instrumenty Bazowe.

Oprócz Instrumentów Pochodnych będących przedmiotem obrotu na rynku zorganizowanym, Fundusz może zawierać umowy, których przedmiotem są w Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne. Z zawieraniem umów, których przedmiotem są NWP, związane jest ryzyko niewypłacalności kontrahenta oraz ryzyko płynności.

2. OPIS RYZYKA ZWIĄZANEGO Z INWESTOWANIEM W JEDNOSTKI UCZESTNICTWA, W TYM RYZYKA INWESTYCYJNEGO ZWIĄZANEGO Z PRZYJĘTĄ POLITYKĄ INWESTYCYJNĄ SUBFUNDUSZU

2.1. OPIS RYZYKA INWESTYCYJNEGO ZWIĄZANEGO Z POLITYKĄ INWESTYCYJNĄ SUBFUNDUSZU

RYZYO MAKROEKONOMICZNE

Atrakcyjność inwestycyjna instrumentów wchodzących w skład portfela lokat Subfunduszu jest zależna od wielu czynników makroekonomicznych obejmujących zarówno gospodarkę polską jak i globalną (m.in. tempo wzrostu gospodarczego, stopa inflacji, deficyt budżetowy, poziom bezrobocia, polityka pieniężna). Niekorzystne zmiany w otoczeniu makroekonomicznym mogą mieć negatywny wpływ na Wartość Aktywów Netto na Jednostkę.

RYZYO RYNKOWE

Ryzyko to wiąże się z możliwością spadku wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa w wyniku niekorzystnych zmian cen rynkowych instrumentów wchodzących w skład portfela lokat Subfunduszu. Czynniki ryzyka związane z poszczególnymi rynkami, na których mogą być lokowane Aktywa Subfunduszu zostały opisane poniżej.

RYZYO STÓP PROCENTOWYCH

Jednym z najważniejszych aspektów ryzyka stóp procentowych jest odwrotna zależność pomiędzy wartością instrumentów dłużnych (np. Dłużne Papiery Wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego) a poziomem stóp procentowych. Oznacza to, że wzrost stóp procentowych przełoży się na spadek wartości lub cen takich instrumentów, co może mieć niekorzystny wpływ na wartość portfela lokat Subfunduszu, a tym samym na Wartość Aktywów Netto na Jednostkę.

Przedmiotem lokat Funduszu dokonywanych na rzecz Subfunduszu mogą być również Instrumenty Pochodne, dla których Instrumentami Bazowymi są Dłużne Papiery Wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego oraz stopy procentowe. Ich konstrukcja może powodować odmienny (w tym także odwrotny) od opisanego powyżej wpływ zmian stóp procentowych na wartość portfela lokat Subfunduszu.

Ryzyko stóp procentowych nie ogranicza się w przypadku Subfunduszu wyłącznie do krajowych stóp procentowych. Ponieważ Aktywa Subfunduszu mogą być lokowane w instrumenty dłużne denominowane w Walutach Obcych, ryzyko to obejmuje również zagraniczne stopy procentowe.

W przypadku zobowiązań Subfunduszu, które będą oprocentowane według stopy zmiennej, wzrost stóp procentowych może mieć niekorzystny wpływ na wysokość odsetek płaconych od zobowiązań Subfunduszu, a tym samym na Wartość Aktywów Netto na Jednostkę.

RYZYO WALUTOWE

Polityka inwestycyjna Subfunduszu dopuszcza lokowanie Aktywów Subfunduszu w instrumenty denominowane w Walutach Obcych oraz otwieranie pozycji w Instrumentach Pochodnych, dla których Instrumentem Bazowym jest Waluta Obca. Inwestycje takie wiążą się z ryzykiem spadku Wartości Aktywów Netto na Jednostkę na skutek niekorzystnych zmian kursów Walut Obcych.

RYZYO KREDYTOWE

Inwestowanie Aktywów Subfunduszu w Dłużne Papiery Wartościowe obarczone jest ryzykiem niewypłacalności emitentów tych Papierów Wartościowych w zależności od ich wiarygodności kredytowej i związanym z tym ryzykiem częściowej lub całkowitej utraty wartości danych składników Aktywów Subfunduszu. Zmiany pozycji finansowej emitenta lub perspektyw jego rozwoju mogą skutkować spadkiem ceny wyemitowanych przez ten podmiot instrumentów dłużnych, a tym samym pogorszeniem rentowności inwestycji w dany instrument, co może negatywnie wpływać na Wartość Aktywów Netto na Jednostkę.

Ryzyko kredytowe związane jest również z możliwością niewywiązywania się ze swoich zobowiązań przez kontrahentów, z którymi zostały zawarte przez Fundusz na rzecz Subfunduszu umowy mające za przedmiot NWP lub pożyczki Papierów Wartościowych. Jakiegokolwiek opóźnienie lub nieprawidłowości w realizacji zobowiązań przez kontrahenta mogą oznaczać obniżenie Wartości Aktywów Netto na Jednostkę.

RYZYO DŹWIGNI FINANSOWEJ

Mechanizm dźwigni finansowej polega na pożyczaniu kapitału w celu jego dalszej inwestycji. Powodem stosowania dźwigni finansowej jest dążenie do zwielokrotnienia zysków, jednakże w przypadku nietrafnych decyzji inwestycyjnych stosowanie dźwigni finansowej może prowadzić do zwielokrotnienia strat w porównaniu do inwestycji, które nie korzystają z tego mechanizmu.

RYZYO ROZLICZENIA ORAZ RYZYO TRANSFERÓW PIENIĘŻNYCH

Błędne lub opóźnione rozliczenie zawartej na rzecz Subfunduszu transakcji może przyczynić się do odstępstwa od realizowanej polityki inwestycyjnej Subfunduszu, a w konsekwencji – do pogorszenia rentowności lokat Subfunduszu. Dodatkowo, nieterminowe rozliczenia lub brak rozliczeń transakcji może powodować konieczność obciążenia Aktywów Subfunduszu kwotami kar umownych wynikających z zawartych na rzecz Subfunduszu umów.

Ze względu na specyfikę Instrumentów Pochodnych (efekt dźwigni finansowej, możliwość zajmowania krótkiej pozycji, poziom skomplikowania wyceny tych instrumentów) ryzyko rozliczenia przy dokonywaniu transakcji tymi instrumentami ma większe znaczenie niż w przypadku pozostałych instrumentów.

Ryzyko transferów pieniężnych jest niezależne od Funduszu i jest związane z funkcjonowaniem rozliczeń w sektorze finansowym. Ten czynnik ryzyka może wpływać na rentowność lokat Subfunduszu w sposób analogiczny do ryzyka rozliczenia transakcji.

RYZYO ZWIĄZANE Z KRÓTKĄ SPRZEDAŻĄ

Krótka Sprzedaż jest specyficznym rodzajem transakcji umożliwiającym wykorzystanie spadków cen Papierów Wartościowych. Otwarcie pozycji polega na tym, że sprzedaje się uprzednio pożyczone Papiery Wartościowe. Zamknięcie pozycji polega na tym, że Papiery Wartościowe nabywa się, a następnie zwraca podmiotowi, od którego zostały pożyczone. Transakcja przynosi zysk, jeżeli Papiery Wartościowe będące przedmiotem Krótkiej Sprzedaży zostały odkupione po cenie niższej od ceny, po której zostały wcześniej sprzedane. W przeciwnym przypadku transakcja przynosi stratę.

Z transakcjami Krótkiej Sprzedaży może wiązać się ryzyko polegające na tym, że podmiot, od którego Papiery Wartościowe zostały pożyczone może zażądać ich zwrotu (jeżeli umowa pożyczki zawarta z tym podmiotem na to zezwała), zmuszając tym samym Fundusz do zamknięcia otwartej na rzecz Subfunduszu pozycji w niekorzystnym momencie, co może mieć negatywny wpływ na stopę zwrotu z takiej lokaty, a tym samym na Wartość Aktywów Netto na Jednostkę.

RYZYO PŁYNNOŚCI

Ograniczona płynność powoduje, iż mogą występować trudności z szybkim nabyciem lub sprzedażą określonych kategorii lokat lub też transakcje takie mogą być zrealizowane jedynie po cenach znacząco odbiegających od cen rynkowych, co może negatywnie wpływać na rentowność takich lokat, a tym samym na osiąganą przez Subfundusz stopę zwrotu. Ryzyko płynności jest istotne w odniesieniu do lokat, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne.

RYZYO ZWIĄZANE Z PRZECHOWYWANIEM AKTYWÓW

Zgodnie z Ustawą do prowadzenia rejestru Aktywów Subfunduszu zobowiązany jest niezależny od Towarzystwa, spełniający wymagania wymienione w art. 71 i art. 73 Ustawy oraz wskazany w Statucie podmiot. Nie można wykluczyć, że błąd Depozytariusza lub inne zdarzenie związane z przechowywaniem Aktywów, na które Subfundusz nie ma wpływu, może oddziaływać negatywnie na wartość Aktywów Subfunduszu.

RYZYO ZWIĄZANE Z KONCENTRACJĄ AKTYWÓW LUB RYNKÓW

W ramach polityki inwestycyjnej Subfunduszu są stosowane limity inwestycyjne określone Ustawą dla funduszu inwestycyjnego zamkniętego oraz Statutem. Dopuszczalne kategorie lokat oraz polityka inwestycyjna Subfunduszu mogą prowadzić do koncentracji Aktywów Subfunduszu w jednej kategorii lokat, na rynku jednego kraju lub w inny sposób prowadzić do kumulacji ryzyka charakterystycznego dla jednego typu bądź rodzaju lokat.

2.2. OPIS RYZYKA ZWIĄZANEGO Z UCZESTNICTWEM W SUBFUNDUSZU

2.2.1. RYZYO NIEOSIĄGNIĘCIA OCZEKIWANEGO ZWROTU Z INWESTYCJI W JEDNOSTKI UCZESTNICTWA ZWIĄZANE Z SUBFUNDUSZEM

RYZYO ZWIĄZANE Z ZAWarciem OKREŚLONYCH UMÓW

Nie ma zastosowania. Fundusz na rzecz Subfunduszu nie będzie zawierał umów, których zawarcie powodowałoby wystąpienie ryzyk innych niż opisane w Prospekcie Informacyjnym.

RYZIKO ZWIĄZANE ZE SZCZEGÓLNYMI WARUNKAMI ZAWARTYCH PRZEZ FUNDUSZ NA RZECZ SUBFUNDUSZU TRANSAKCJI

Nie ma zastosowania. Fundusz na rzecz Subfunduszu nie będzie zawierał transakcji na szczególnych warunkach, które powodowałyby wystąpienie ryzyk innych niż opisane w Prospekcie Informacyjnym.

RYZIKO ZWIĄZANE Z UDZIELONYMI GWARANCJAMI

Nie ma zastosowania. Statut nie przewiduje możliwości udzielania gwarancji przez Fundusz w imieniu Subfunduszu.

2.2.2. RYZIKO ZWIĄZANE Z PRZYJĘTYMI ZASADAMI NALICZANIA REZERWY NA WYNAGRODZENIE ZMIENNE TOWARZYSTWA ZA ZARZĄDZANIE SUBFUNDUSZEM

Zgodnie z postanowieniami Statutu, Towarzystwo uprawnione jest do pobierania zmiennego wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem.

Na wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem tworzona jest rezerwa, której wartość ustalana jest w każdym Dniu Wyceny, w sposób określony w art. 89 ust. 3 Statutu.

Wartość rezerwy na wynagrodzenie zmienne za zarządzanie Subfunduszem obliczana jest jako suma rezerw dla poszczególnych grup Jednostek w każdym Dniu Wyceny, w oparciu o aktualną w danym Dniu Wyceny wartość referencyjną dla poszczególnych grup Jednostek.

Zwraca się uwagę inwestorów, z przyjętym sposobem naliczania rezerwy na wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem wiąże się ryzyko, które może zmaterializować się w przypadku spadku Wartości Aktywów Netto na Jednostkę. W takim przypadku, wartość części rozwiązanej rezerwy na wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem przypadającej na daną grupę Jednostek może być niższa niż wartość rezerwy na wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Funduszem, jaka została naliczona dla tej grupy Jednostek, w szczególności zaś może być niższa niż wynikałoby to z nominalnej stawki wynagrodzenia zmiennego za zarządzanie Subfunduszem, określonej w art. 89 ust. 3 pkt 2 Statutu.

Tym niemniej, w przypadku ponownego wzrostu Wartości Aktywów Netto na Jednostkę, rzeczywista wartość części naliczonej rezerwy na wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Funduszem przypadającej na daną grupę Jednostek jest niższa niż wynikałoby to z nominalnej stawki wynagrodzenia zmiennego za zarządzanie Subfunduszem, określonej w art. 89 ust. 3 pkt 2 Statutu.

2.2.3. RYZIKO WYSTĄPIENIA SZCZEGÓLNYCH OKOLICZNOŚCI, NA WYSTĄPIENIE KTÓRYCH UCZESTNIK NIE MA WPŁYWU LUB MA OGRANICZONY WPŁYW

RYZIKO OTWARCIA LIKWIDACJI SUBFUNDUSZU

W przypadkach określonych w Statucie Fundusz lub Subfundusz może zostać rozwiązany. Rozwiązanie Funduszu lub Subfunduszu następuje po przeprowadzeniu likwidacji. Z dniem rozpoczęcia likwidacji Funduszu lub Subfunduszu, Fundusz nie może zbywać, a także odkupywać Jednostek Uczestnictwa.

RYZIKO PRZEJĘCIA ZARZĄDZANIA FUNDUSZEM PRZEZ INNE TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH

Inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych, na podstawie umowy zawartej z Towarzystwem, może przejąć zarządzanie Funduszem. Uczestnik nie ma wpływu na przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych.

RYZIKO ZMIANY DEPOZYTARIUSZA LUB PODMIOTU OBSŁUGUJĄCEGO FUNDUSZ

Fundusz lub Depozytariusz mogą rozwiązać umowę o wykonywanie funkcji depozytariusza Funduszu, za wypowiedzeniem, w terminie nie krótszym niż 6 miesięcy. O wypowiedzeniu umowy wypowiadający niezwłocznie zawiadamia Komisję. Jeżeli Depozytariusz nie wykonuje obowiązków określonych w umowie o wykonywanie funkcji depozytariusza Funduszu albo wykonuje je nienależycie: Fundusz inwestycyjny wypowiada umowę i niezwłocznie zawiadamia o tym Komisję – w takim przypadku wypowiedzenie umowy może nastąpić w terminie krótszym niż 6 miesięcy; Komisja może nakazać Funduszowi zmianę Depozytariusza. Zmiana Depozytariusza jest dokonywana w sposób zapewniający nieprzerwane wykonywanie obowiązków określonych w art. 72 ust. 1 Ustawy.

Towarzystwo może w każdym czasie dokonać zmiany podmiotów obsługujących Fundusz, w szczególności Agenta Transferowego.

Uczestnik nie ma wpływu na decyzję Towarzystwa o zmianie Depozytariusza lub podmiotu obsługującego Fundusz.

RYZIKO POŁĄCZENIA FUNDUSZU Z INNYM FUNDUSZEM INWESTYCYJNYM

Nie ma zastosowania. Fundusz jako fundusz z wydzielonymi subfunduszami nie może zostać połączony z innym funduszem inwestycyjnym.

RYZYKO PRZEKSZTAŁCENIA FUNDUSZU W FUNDUSZ INWESTYCYJNY OTWARTY

Fundusz może zostać przekształcony w fundusz inwestycyjny otwarty. Przekształcenia Funduszu może dokonać Towarzystwo przez zmianę Statutu. Z przekształceniem Funduszu w fundusz inwestycyjny otwarty wiązałyby się konieczność dostosowania zasad i ograniczeń inwestycyjnych, z uwzględnieniem których lokowane są Aktywa Subfunduszu, do wymogów określonych w Ustawie dla funduszu inwestycyjnego otwartego. Uczestnik nie ma wpływu na decyzję Towarzystwa o przekształceniu Funduszu w fundusz inwestycyjny otwarty.

RYZYKO ZMIANY POLITYKI INWESTYCYJNEJ SUBFUNDUSZU

Towarzystwo może w każdym czasie dokonać zmiany Statutu w zakresie dotyczącym zasad polityki inwestycyjnej Subfunduszu. Zmiana Statutu w zakresie, o którym mowa w zdaniu poprzednim, nie wymaga zgody Komisji. Uczestnik nie ma wpływu na decyzję Towarzystwa o zmianie polityki inwestycyjnej Subfunduszu.

2.2.4. RYZYKO NIEWYPŁACALNOŚCI GWARANTA

Nie ma zastosowania.

2.2.5. RYZYKO INFLACJI

Ryzyko to może zmaterializować się w przypadku nieoczekiwanego wzrostu wskaźnika inflacji w czasie trwania Funduszu. Jeżeli tak się stanie, to realna (tj. uwzględniająca wartość nabywczą złotego) stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki może okazać się niższa od oczekiwanej.

2.2.6. RYZYKO ZWIĄZANE Z REGULACJAMI PRAWNYMI DOTYCZĄCYMI FUNDUSZU, W SZCZEGÓLNOŚCI W ZAKRESIE PRAWA PODATKOWEGO

Ryzyko to wiąże się z możliwością zmian uregulowań prawnych dotyczących rynku kapitałowego oraz zasad opodatkowania zysków kapitałowych. Dotyczy to w szczególności przepisów w zakresie opodatkowania osób fizycznych oraz prawnych – istnieje możliwość, że inwestowanie w Jednostki Uczestnictwa związane będzie z większymi niż dotychczas obciążeniami podatkowymi. Może to spowodować zmniejszenie opłacalności inwestowania w Jednostki Uczestnictwa.

Ponadto, zwraca się uwagę na fakt, że wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem nie obejmuje podatku od towarów i usług. Na mocy art. 43 ust. 1 pkt 12 lit. a) Ustawy o VAT, zwolnione od podatku są usługi zarządzania funduszami inwestycyjnymi. W przypadku zmiany obowiązującego stanu prawnego, wynagrodzenie zostanie podwyższone o wartość należnego podatku od towarów i usług, zgodnie z przepisami obowiązującymi w momencie powstania obowiązku podatkowego.

3. OKREŚLENIE PROFILU INWESTORA

Subfundusz jest przeznaczony dla inwestorów:

- oczekujących stóp zwrotu nieznacznie wyższych od oprocentowania lokat bankowych,
- zainteresowanych średniookresową inwestycją,
- akceptujących także przejściowy spadek wartości Jednostek Uczestnictwa.

4. INFORMACJE O WYSOKOŚCI OPŁAT I PROWIZJI ZWIĄZANYCH Z UCZESTNICTWEM W FUNDUSZU, SPOSOBIE ICH NALICZANIA I POBIERANIA ORAZ O KOSZTACH OBCIĄŻAJĄCYCH SUBFUNDUSZ

4.1. WSKAZANIE PRZEPISÓW STATUTU OKREŚLAJĄCYCH RODZAJE, MAKSYMALNĄ WYSOKOŚĆ, SPOSÓB KALKULACJI I NALICZANIA KOSZTÓW OBCIĄŻAJĄCYCH SUBFUNDUSZ, W TYM W SZCZEGÓLNOŚCI WYNAGRODZENIE TOWARZYSTWA ZA ZARZĄDZANIE SUBFUNDUSZEM ORAZ TERMINY, W KTÓRYCH NAJWCZEŚNIEJ MOŻE NASTĄPIĆ POKRYCIE POSZCZEGÓLNYCH RODZAJÓW KOSZTÓW

Rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Aktywa Subfunduszu oraz terminy, w których może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów określa art. 90 Statutu. Wysokość, sposób kalkulacji oraz terminy pobierania ze środków Subfunduszu wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem określa art. 89 Statutu.

4.2. WSKAZANIE WARTOŚCI WKC ORAZ KATEGORII KOSZTÓW SUBFUNDUSZU NIEWŁĄCZONYCH DO WKC

WKC za 2018 rok wynosi 3,31%.

WKC odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok.

Następujące koszty nie są włączone do WKC: koszty transakcyjne, w tym prowizje i opłaty maklerskie, podatki związane z nabyciem lub zbyciem składników portfela, koszty odsetek z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów, koszty świadczeń

wynikających z realizacji umów, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, koszty związane z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa ponoszone bezpośrednio przez Uczestnika oraz wartość usług dodatkowych.

4.3. WSKAZANIE OPŁAT MANIPULACYJNYCH Z TYTUŁU ZBYCIA LUB ODKUPIENIA JEDNOSTKI UCZESTNICTWA ORAZ INNYCH OPŁAT UISZCZANYCH BEZPOŚREDNIO PRZEZ UCZESTNIKA

Przy zbywaniu i odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa mogą być pobierane następujące opłaty manipulacyjne:

- Opłatę Za Otwarcie Konta Uczestnika,
- Opłatę Za Zbycie,
- Opłatę Za Odkupienie.

4.3.1. OPŁATA ZA OTWARCIE KONTA UCZESTNIKA

Opłata Za Otwarcie Konta Uczestnika pobierana jest jednorazowo przy pierwszej wpłacie na nabycie Jednostek Uczestnictwa. W przypadku, gdy środki podmiotu dokonującego wpłaty wpłyną na indywidualne rachunki bankowe powiązane z rachunkami nabyć Subfunduszy w takim terminie, że zbycie Jednostek nastąpi tego samego Dnia Zbycia dla więcej niż jednego Subfunduszu, Opłata Za Otwarcie Konta Uczestnika zostaje w całości pobrana ze środków wpłaconych do jednego z Subfunduszy.

Opłata Za Otwarcie Konta Uczestnika nie może być wyższa niż 20 złotych. Informacja o aktualnej wysokości Opłaty Za Otwarcie Konta Uczestnika, udostępniana jest przez Towarzystwo w Tabeli Opłat, która jest dostępna na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl oraz we wszystkich punktach zbywania Jednostek Uczestnictwa.

4.3.2. OPŁATA ZA ZBYCIE

Opłata Za Zbycie pobierana jest ze środków wpłaconych na nabycie Jednostek Uczestnictwa.

Opłata Za Zbycie nie może być wyższa niż 3% wartości dokonanej wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Informacja o aktualnej wysokości Opłaty Za Zbycie udostępniana jest przez Towarzystwo w Tabeli Opłat dostępnej na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl oraz we wszystkich punktach zbywania Jednostek Uczestnictwa.

4.3.3. OPŁATA ZA ODKUPIENIE

Opłata Za Odkupienie pobierana jest ze środków z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa, przy czym 50% wartości Opłaty Za Odkupienie powiększa wartość Aktywów Subfunduszu.

Opłata Za Odkupienie nie może być wyższa, niż wyższa z dwóch wartości: 3% wartości odkupywanych Jednostek Uczestnictwa albo 10 złotych. Informacja o aktualnej wysokości Opłaty Za Odkupienie udostępniana jest przez Towarzystwo w Tabeli Opłat dostępnej na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl oraz we wszystkich punktach zbywania Jednostek Uczestnictwa.

4.4. WSKAZANIE OPŁATY ZMIENNEJ, BĘDĄCEJ CZĘŚCIĄ WYNAGRODZENIA ZA ZARZĄDZANIE, KTÓREJ WYSOKOŚĆ JEST UZALEŻNIONA OD WYNIKÓW SUBFUNDUSZU, PREZENTOWANEJ W UJĘCIU PROCENTOWYM W STOSUNKU DO ŚREDNIEJ WARTOŚCI AKTYWÓW NETTO SUBFUNDUSZU

Wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem naliczone za 2018 rok stanowiło 0,04% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w 2018 roku.

4.5. WSKAZANIE MAKSYMALNEJ WYSOKOŚCI WYNAGRODZENIA TOWARZYSTWA ZA ZARZĄDZANIE SUBFUNDUSZEM

§ 1. Towarzystwo jest uprawnione do pobierania stałego oraz zmiennego wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem.

§ 2. Wynagrodzenie stałe Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem naliczane jest za każdy dzień roku liczonego jako 365 dni (lub 366 dni w przypadku roku przestępnego) w każdym Dniu Wyceny od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu powiększonej o wartość rezerw z tytułu wynagrodzenia zmiennego za zarządzanie Subfunduszem z poprzedniego Dnia Wyceny („Skorygowana Wartość Aktywów Netto Subfunduszu”) według stawki rocznej równej:

- a) 0,165% Skorygowanej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu – gdy Skorygowana Wartość Aktywów Netto Subfunduszu jest niższa niż lub równa 100.000.000 złotych;
- b) sumie kwoty 165.000 złotych i 0,125% nadwyżki Skorygowanej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu ponad kwotę 100.000.000 złotych – gdy Skorygowana Wartość Aktywów Netto Subfunduszu jest wyższa niż 100.000.000 złotych i niższa niż lub równa 250.000.000 złotych;

- c) sumie kwoty 352.500 złotych i 0,105% nadwyżki Skorygowanej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu ponad kwotę 250.000.000 złotych – gdy Skorygowana Wartość Aktywów Netto Subfunduszu jest wyższa niż 250.000.000 złotych i niższa niż lub równa 500.000.000 złotych;
- d) sumie kwoty 615.000 złotych i 0,09% nadwyżki Skorygowanej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu ponad kwotę 500.000.000 złotych – gdy Skorygowana Wartość Aktywów Netto Subfunduszu jest wyższa niż 500.000.000 złotych.

§ 3. Na wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Funduszem tworzona jest rezerwa, której wartość ustalana jest w każdym Dniu Wyceny w następujący sposób:

- 1) wartość rezerwy równa jest sumie rezerw dla poszczególnych grup Jednostek; daną grupę Jednostek tworzą Jednostki zbyte Uczestnikom w jednym Dniu Zbycia po jednej cenie zbycia;
- 2) wartość rezerwy dla danej grupy Jednostek równa jest 4,875% całkowitego zysku dla tej grupy Jednostek (CZ);
- 3) całkowity zysk dla grupy Jednostek (CZ) jest liczony jako nadwyżka skorygowanej wartości bieżącej Aktywów przypadającej na daną grupę Jednostek (SWBg) ponad wartość referencyjną dla danej grupy Jednostek (WRg), z tym że jeżeli SWBg jest mniejsza bądź równa WRg (czyli całkowity zysk jest mniejszy bądź równy zero), to rezerwa dla danej grupy nie jest tworzona;
- 4) skorygowaną wartość bieżącą Aktywów przypadającą na daną grupę Jednostek (SWBg) oraz wartość referencyjną dla danej grupy Jednostek (WRg) wyznacza się na podstawie następujących wzorów:

$$SWBg = (SWANJ - WSJ) * Lg$$

$$WRg = WRj * Lg$$

gdzie:

SWANJ – wartość Aktywów Subfunduszu pomniejszona o wartość wszelkich zobowiązań Funduszu w części obciążającej Aktywa Subfunduszu oraz wszelkich zobowiązań Subfunduszu z wyjątkiem rezerw z tytułu wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem przypadająca na Jednostkę w Dniu Wyceny, w którym tworzona jest rezerwa,

WSJ – wartość zobowiązań z tytułu wynagrodzenia stałego Towarzystwa przypadających na Jednostkę w Dniu Wyceny, w którym tworzona jest rezerwa,

Lg – liczba Jednostek stanowiących grupę, tj. zbytych przez Fundusz w jednym Dniu Zbycia po tej samej cenie zbycia, posiadanych przez Uczestników w Dniu Wyceny, w którym tworzona jest rezerwa,

WRj – wartość referencyjna dla jednostki - najwyższa wartość spośród: ceny zbycia Jednostki danej grupy oraz Wartości Aktywów Netto na Jednostkę wyznaczonych w Dniach Wyceny, o których mowa w art. 3 pkt 11 lit. c, przypadających po Dniu Zbycia Jednostek danej grupy a przed Dniem Wyceny, w którym tworzona jest rezerwa;

* – oznacza iloczyn.

§ 4. Naliczone wynagrodzenie stałe Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem staje się wymagalne w ostatnim Dniu Roboczym miesiąca, w którym zostało naliczone, i jest pobierane ze środków Subfunduszu najpóźniej w terminie 10 dni od dnia jego wymagalności.

§ 5. Wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem naliczane jest:

- 1) w dniu, w którym następuje ustalenie wartości środków do wypłaty Uczestnikowi z tytułu odkupienia Jednostek – w przypadku odkupienia Jednostek na żądanie Uczestnika – w wysokości równej rezerwie na wynagrodzenie zmienne przypadającej na odkupywane Jednostki,
- 2) w ostatnim dniu roboczym roku obrotowego – w wysokości równej rezerwie na wynagrodzenie zmienne,
- 3) w dniu, w którym następuje ustalenie wartości środków do wypłaty Uczestnikom z tytułu umorzenia Jednostek – w przypadku likwidacji Subfunduszu – w wysokości równej rezerwie na wynagrodzenie zmienne.

§ 6. Naliczone wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem pobierane jest ze środków Subfunduszu, najpóźniej w terminie 10 dni od dnia jego naliczenia, a w przypadkach, o których mowa w ust. 5 pkt 1 i 3 – w dniu przekazania środków pieniężnych podmiotowi, którego Jednostki Fundusz odpowiednio odkupił i umorzył albo umorzył.

§ 7. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem nie obejmuje podatku od towarów i usług. Na mocy art. 43 ust. 1 pkt 12 lit. a) Ustawy o VAT, zwolnione od podatku są usługi zarządzania funduszami inwestycyjnymi. W przypadku zmiany obowiązującego stanu prawnego, wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem zostanie podwyższone o wartość należnego podatku od towarów i usług, zgodnie z przepisami obowiązującymi w momencie powstania obowiązku podatkowego.

4.6. WSKAZANIE ISTNIEJĄCYCH UMÓW LUB POROZUMIEŃ, NA PODSTAWIE KTÓRYCH KOSZTY DZIAŁALNOŚCI SUBFUNDUSZU I FUNDUSZU BEZPOŚREDNIO LUB POŚREDNIO SĄ ROZDZIELANE MIĘDZY SUBFUNDUSZ A TOWARZYSTWO LUB INNY PODMIOT, W TYM WSKAZANIE USŁUG DODATKOWYCH ORAZ WSKAZANIE WPLYWU TYCH USŁUG NA WYSOKOŚĆ PROWIZJI POBIERANYCH PRZEZ PODMIOT PROWADZĄCY DZIAŁALNOŚĆ MAKLERSKĄ ORAZ NA WYSOKOŚĆ WYNAGRODZENIA TOWARZYSTWA ZA ZARZĄDZANIE SUBFUNDUSZEM

Nie istnieją żadne umowy ani porozumienia dotyczące podziału kosztów związanych z funkcjonowaniem Subfunduszu oraz kosztów związanych z funkcjonowaniem Funduszu obciążających Aktywa Subfunduszu pomiędzy Subfundusz i Towarzystwo lub inny podmiot. Zasady podziału kosztów pomiędzy Subfundusz i Towarzystwo określa Statut.

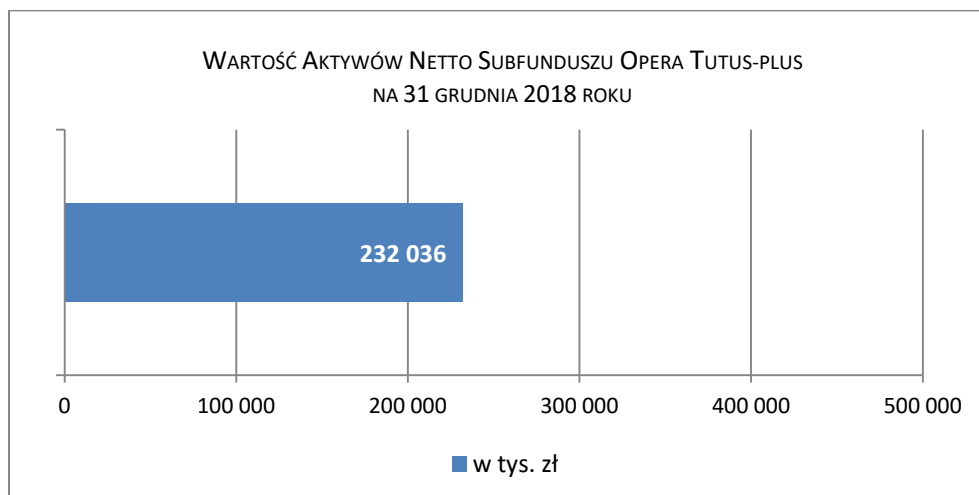
Podmioty prowadzące działalność maklerską świadczące na rzecz Subfunduszu usługi pośrednictwa w obrocie Papierami Wartościowymi, Instrumentami Rynku Pieniężnego i Instrumentami Pochodnymi świadczą na rzecz Subfunduszu także następujące usługi dodatkowe:

- sporządzanie analiz lub rekomendacji;
- dostarczanie informacji o cenach, kursach lub wartościach;
- oferowanie dostępu do elektronicznych systemów transakcyjnych lub elektronicznych systemów potwierdzeń zawarcia transakcji.

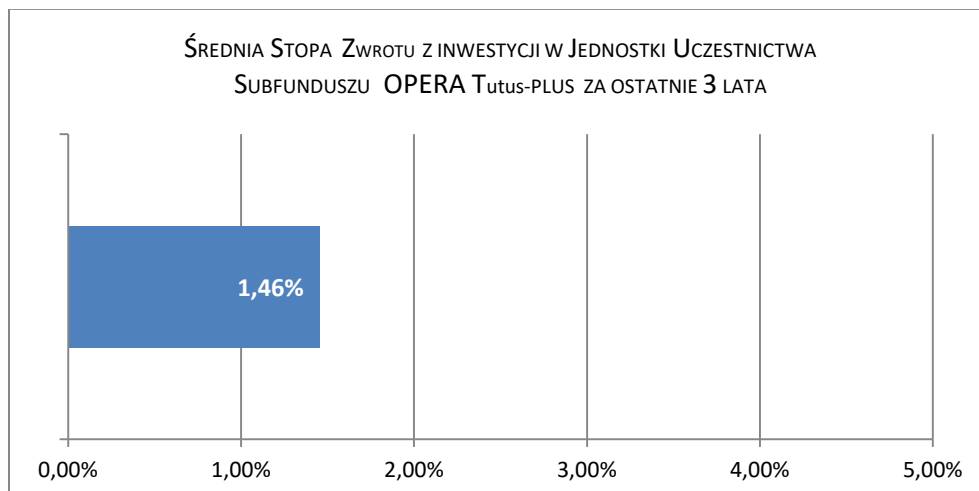
Usługi dodatkowe świadczone na rzecz Subfunduszu przez poszczególne podmioty prowadzące działalność maklerską nie mają wpływu na wysokość prowizji pobieranych przez te podmioty ani na wysokość wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem.

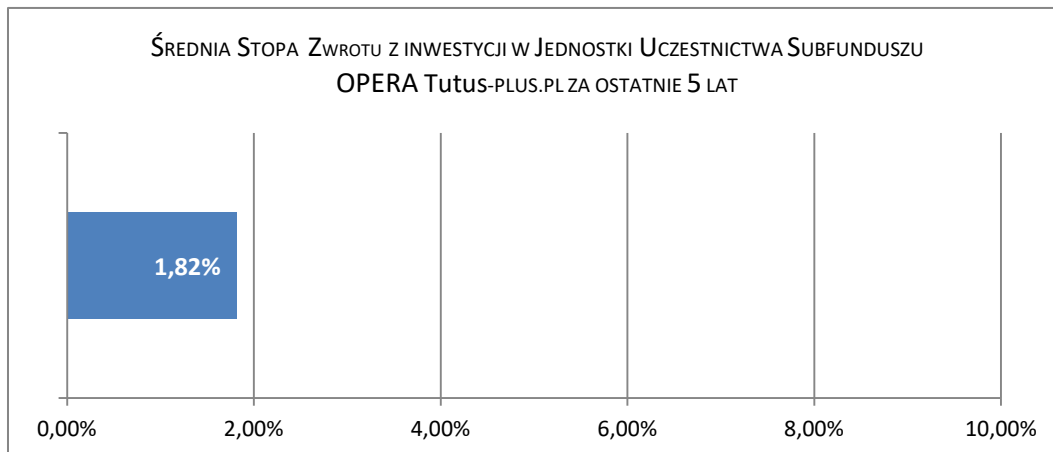
5. PODSTAWOWE DANE FINANSOWE W UJĘCIU HISTORYCZNYM

5.1. WARTOŚĆ AKTYWÓW NETTO SUBFUNDUSZU NA KONIEC OSTATNIEGO ROKU OBROTOWEGO

5.2. WIELKOŚĆ ŚREDNIEJ STOPY ZWROTU Z INWESTYCJI W JEDNOSTKI UCZESTNICTWA

Subfundusz rozpoczął działalność w dniu 7 grudnia 2011 roku, tym samym nie jest możliwe podanie średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa za ostatnie 10 lat.

5.3. **ZASTRZEŻENIE, ŻE INDYWIDUALNA STOPA ZWROTU UCZESTNIKA Z INWESTYCJI JEST UZALEŻNIONA OD WARTOŚCI JEDNOSTKI UCZESTNICTWA W MOMENCIE JEJ ZBYCIA I ODKUPIENIA PRZEZ FUNDUSZ ORAZ WYSOKOŚCI POBRANYCH PRZEZ FUNDUSZ OPŁAT MANIPULACYJNYCH ORAZ ŻE WYNIKI HISTORYCZNE NIE GWARANTUJĄ UZYSKANIA PODOBNYCH WYNIKÓW W PRZYSZŁOŚCI**

Towarzystwo zastrzega niniejszym, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od Wartości Aktywów Netto na Jednostkę w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych opłat manipulacyjnych oraz że wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości.

ROZDZIAŁ III B

DANE O SUBFUNDUSZU OPERA AVISTA-PLUS.PL

1. OPIS POLITYKI INWESTYCYJNEJ SUBFUNDUSZU

1.1. GŁÓWNE KATEGORIE LOKAT SUBFUNDUSZU I ICH DYWERSYFIKACJA

§ 1. Aktywa Subfunduszu są lokowane z zastosowaniem zasad i ograniczeń inwestycyjnych określonych w Ustawie dla funduszu inwestycyjnego zamkniętego oraz w Statucie.

§ 2. Aktywa Subfunduszu mogą być lokowane wyłącznie w:

- 1) Dłużne Papiery Wartościowe;
- 2) Instrumenty Rynku Pieniężnego;
- 3) będące Papierami Wartościowymi tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą;
- 4) Waluty Obce;
- 5) wierzytelności, z wyjątkiem wierzytelności wobec osób fizycznych;
- 6) Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne;

– pod warunkiem, że są zbywalne, oraz:

- 7) jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo, oraz niebędące Papierami Wartościowymi tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą.

§ 3. Fundusz może dokonywać Krótkiej Sprzedaży Papierów Wartościowych wchodzących w skład Aktywów Subfunduszu. Łączna wartość Papierów Wartościowych będących przedmiotem Krótkiej Sprzedaży nie może przekroczyć 80% wartości Aktywów Subfunduszu. Łączna wartość Papierów Wartościowych jednego emitenta będących przedmiotem Krótkiej Sprzedaży nie może przekroczyć 20% wartości Aktywów Subfunduszu, przy czym postanowienia art. 145 ust. 8 Ustawy

stosuje się odpowiednio. Przy wyliczaniu limitów inwestycyjnych wynikających z Ustawy oraz niniejszego rozdziału wartość Papierów Wartościowych danego emitenta lub danego rodzaju będących przedmiotem Krótkiej Sprzedaży nie pomniejsza łącznej wartości lokat w Papierach Wartościowych tego emitenta lub tego rodzaju.

§ 4. Łączna wartość lokat w listy zastawne nie może przekraczać 50% wartości Aktywów Subfunduszu.

§ 5. Waluty Obce nie mogą stanowić łącznie więcej niż 100% wartości Aktywów Subfunduszu.

§ 6. Wierzytelności nie mogą stanowić łącznie więcej niż 50% wartości Aktywów Subfunduszu.

§ 7. Fundusz może udzielać innym podmiotom pożyczek, których przedmiotem są Dłużne Papiery Wartościowe wchodzące w skład Aktywów Subfunduszu, wyłącznie w trybie określonym przepisami wydanymi na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 3 Ustawy o Obrocie Instrumentami Finansowymi, pod warunkiem że:

- 1) Fundusz otrzyma zabezpieczenie w środkach pieniężnych lub Dłużnych Papierach Wartościowych, w które Fundusz może dokonywać lokat na rzecz Subfunduszu zgodnie z postanowieniami Statutu;
- 2) wartość zabezpieczenia będzie co najmniej równa 50% wartości pożyczonych Dłużnych Papierów Wartościowych w każdym Dniu Wyceny do dnia zwrotu pożyczonych Dłużnych Papierów Wartościowych;
- 3) pożyczka zostanie udzielona na okres nieprzekraczający 12 miesięcy;
- 4) łączna wartość Dłużnych Papierów Wartościowych będących przedmiotem pożyczek udzielonych przez Fundusz oraz Dłużnych Papierów Wartościowych tego samego emitenta będących przedmiotem lokat Funduszu nie przekroczy limitów, o których mowa w art. 145 ust. 3 Ustawy.

§ 8. Wartość Bazy Instrumentów Pochodnych opartych o Dłużne Papiery Wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego lub stopy procentowe, nie może stanowić łącznie więcej niż 100% wartości Aktywów Subfunduszu.

§ 9. Wartość Bazy Instrumentów Pochodnych opartych o Waluty Obce nie może stanowić łącznie więcej niż 100% wartości Aktywów Subfunduszu.

§ 10. Limity inwestycyjne, o których mowa w niniejszym rozdziale, z wyłączeniem limitów inwestycyjnych dotyczących wartości Papierów Wartościowych będących przedmiotem Krótkiej Sprzedaży, odnoszą się również do bezwzględnej wartości pozycji krótkiej netto. Przez pozycję krótką netto należy rozumieć sytuację, w której łączna wartość lokat danego typu jest mniejsza od zera.

1.2. KRYTERIA DOBORU LOKAT DO PORTFELA INWESTYCYJNEGO SUBFUNDUSZU

§ 1. Do oceny efektywności prowadzonej w ramach Subfunduszu działalności lokacyjnej nie jest stosowana stopa odniesienia (benchmark). Celem prowadzonej w ramach Subfunduszu działalności lokacyjnej jest maksymalizacja stopy zwrotu przy dopuszczalnym na podstawie Statutu ryzyku i zachowaniu płynności lokaty.

§ 2. Decyzje dotyczące alokacji Aktywów Subfunduszu pomiędzy poszczególne kategorie lokat, a także regiony geograficzne, podejmowane są w oparciu o analizę makroekonomiczną oraz – w mniejszym stopniu – analizę techniczną poszczególnych rynków i giełd.

§ 3. Alokacja Aktywów Subfunduszu w odniesieniu do poszczególnych lokat oparta jest na szacunku relacji zysk (oczekiwana stopa zwrotu) – ryzyko. Celem określenia tej relacji Fundusz wykorzystuje, w szczególności:

- 1) w przypadku Dłużnych Papierów Wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego, jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą lokujących swoje aktywa w Dłużne Papiery Wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego oraz Instrumentów Pochodnych, dla których Instrumentami Bazowymi są Dłużne Papiery Wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego lub stopy procentowe – analizę makroekonomiczną, w tym w szczególności rynku stopy procentowej oraz analizę ryzyka kredytowego emitenta;
- 2) w przypadku Walut Obcych oraz Instrumentów Pochodnych, dla których Instrumentami Bazowymi są Waluty Obce – analizę makroekonomiczną, w tym w szczególności analizę bilansu płatniczego, analizę finansów publicznych oraz analizę rynku stopy procentowej kraju, w którym Waluta Obca stanowi środek płatniczy.

§ 4. W odniesieniu do wszystkich lokat – zajmując pozycję o charakterze krótkoterminowym, to jest taką, której przewidywany okres utrzymywania w portfelu lokat Subfunduszu wynosi do 6 miesięcy, podstawową metodą doboru lokat będzie analiza techniczna, wzbogacona metodami, o których mowa w § 3 pkt 1 i 2.

§ 5. Ponadto, w odniesieniu do każdej lokaty Fundusz prowadzi analizę płynności obrotu danym instrumentem oraz jej wpływu na płynność całego portfela lokat Subfunduszu.

1.3. WSKAZANIE, ŻE FUNDUSZ NA RZECZ SUBFUNDUSZU MOŻE ZAWIERAĆ UMOWY, KTÓRYCH PRZEDMIOTEM SĄ INSTRUMENTY POCHODNE, W TYM NIEWYSTANDARYZOWANE INSTRUMENTY POCHODNE, WRAZ ZE WSKAZANIEM WPŁYWU ZAWARCIA TYCH UMÓW NA RYZYKO ZWIĄZANE Z PRZYJĘTĄ POLITYKĄ INWESTYCYJNĄ

Lokaty w Instrumenty Pochodne dokonywane są jako substytut lokaty w Instrumenty Bazowe oraz w celu ograniczenia ryzyka związanego z Instrumentami Bazowymi, z zastrzeżeniem, że lokaty w Instrumenty Pochodne oparte o Waluty Obce dokonywane są wyłącznie w celu ograniczenia ryzyka związanego z wchodzącymi w skład Aktywów Subfunduszu Walutami Obcymi oraz lokatami notowanymi lub denominowanymi w Walutach Obcych, a także lokatami nabywanymi przez Fundusz na rzecz Subfunduszu za Waluty Obce, w tym także z tytułu należności lub zobowiązań przyszłych, o ile ich powstanie jest prawdopodobne a wartość możliwa do oszacowania.

Wykorzystywanie Instrumentów Pochodnych jako substytutu lokaty w Instrument Bazowy wiąże się z występowaniem wszystkich ryzyk rynkowych charakterystycznych dla Instrumentów Bazowych.

W przypadku stosowania Instrumentów Pochodnych występuje ryzyko niedopasowania wyceny Instrumentu Pochodnego do wyceny Instrumentu Bazowego. Wiąże się ono z tym, że cena rynkowa Instrumentu Pochodnego może się okresowo różnić od wartości teoretycznej tego instrumentu (wartość teoretyczna Instrumentu Pochodnego równa jest takiej jego cenie, przy której nie ma możliwości zawierania transakcji arbitrażowych) i różnica ta może pogorszyć rentowność inwestycji Subfunduszu w dany Instrument Pochodny w porównaniu z rentownością inwestycji w Instrument Bazowy w tym samym czasie.

Inwestowanie w Instrumenty Pochodne wiąże się również z ryzykiem dźwigni finansowej. W związku z tym, że dokonanie inwestycji w Instrument Pochodny wiąże się z wniesieniem depozytu zabezpieczającego w wysokości niższej niż wartość Bazy Instrumentu Pochodnego, istnieje możliwość poniesienia straty przewyższającej wartość wniesionego depozytu zabezpieczającego.

Zabezpieczenie pozycji zajętych w Instrumentach Bazowych za pomocą Instrumentów Pochodnych jest stosowane przez Fundusz do ograniczania ryzyka związanego z ekspozycją na dany Instrument Bazowy, jeżeli oczekiwana jest przejściowa, niekorzystna zmiana poziomu, ceny lub kursu Instrumentu Bazowego. Zabezpieczenie pozycji zajętych w Instrumentach Bazowych za pomocą Instrumentów Pochodnych ogranicza ryzyko, gdy oczekiwana jest niekorzystna zmiana kursów Instrumentów Bazowych – zabezpieczenie to może jednak zniwelować ewentualne zyski z lokaty w Instrumenty Bazowe.

Oprócz Instrumentów Pochodnych będących przedmiotem obrotu na rynku zorganizowanym, Fundusz może zawierać umowy, których przedmiotem są w Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne. NWP stosowane są głównie w celu ograniczenia ryzyka związanego ze zmianą kursów Walut Obcych, dłużnych Papierów Wartościowych oraz stóp procentowych. Z zawieraniem umów, których przedmiotem są NWP, związane jest ryzyko niewypłacalności kontrahenta oraz ryzyko płynności.

2. OPIS RYZYKA ZWIĄZANEGO Z INWESTOWANIEM W JEDNOSTKI UCZESTNICTWA, W TYM RYZYKA INWESTYCYJNEGO ZWIĄZANEGO Z PRZYJĘTĄ POLITYKĄ INWESTYCYJNĄ SUBFUNDUSZU

2.1. OPIS RYZYKA INWESTYCYJNEGO ZWIĄZANEGO Z POLITYKĄ INWESTYCYJNĄ SUBFUNDUSZU

RYZYO MAKROEKONOMICZNE

Atrakcyjność inwestycyjna instrumentów wchodzących w skład portfela lokat Subfunduszu jest zależna od wielu czynników makroekonomicznych obejmujących zarówno gospodarkę polską jak i globalną (m.in. tempo wzrostu gospodarczego, stopa inflacji, deficyt budżetowy, poziom bezrobocia, polityka pieniężna). Niekorzystne zmiany w otoczeniu makroekonomicznym mogą mieć negatywny wpływ na Wartość Aktywów Netto na Jednostkę.

RYZYO RYNKOWE

Ryzyko to wiąże się z możliwością spadku wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa w wyniku niekorzystnych zmian cen rynkowych instrumentów wchodzących w skład portfela lokat Subfunduszu. Czynniki ryzyka związane z poszczególnymi rynkami, na których mogą być lokowane Aktywa Subfunduszu zostały opisane poniżej.

RYZYO STÓP PROCENTOWYCH

Jednym z najważniejszych aspektów ryzyka stóp procentowych jest odwrotna zależność pomiędzy wartością instrumentów dłużnych (np. Dłużne Papiery Wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego) a poziomem stóp procentowych. Oznacza to, że wzrost stóp procentowych przełoży się na spadek wartości lub cen takich instrumentów, co może mieć niekorzystny wpływ na wartość portfela lokat Subfunduszu, a tym samym na Wartość Aktywów Netto na Jednostkę.

Przedmiotem lokat Funduszu dokonywanych na rzecz Subfunduszu mogą być również Instrumenty Pochodne, dla których Instrumentami Bazowymi są Dłużne Papiery Wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego oraz stopy

procentowe. Ich konstrukcja może powodować odmienny (w tym także odwrotny) od opisanego powyżej wpływ zmian stóp procentowych na wartość portfela lokat Subfunduszu.

Ryzyko stóp procentowych nie ogranicza się w przypadku Subfunduszu wyłącznie do krajowych stóp procentowych. Ponieważ Aktywa Subfunduszu mogą być lokowane w instrumenty dłużne denominowane w Walutach Obcych, ryzyko to obejmuje również zagraniczne stopy procentowe.

W przypadku zobowiązań Subfunduszu, które będą oprocentowane według stopy zmiennej, wzrost stóp procentowych może mieć niekorzystny wpływ na wysokość odsetek płaconych od zobowiązań Subfunduszu, a tym samym na Wartość Aktywów Netto na Jednostkę.

RYZIKO WALUTOWE

Polityka inwestycyjna Subfunduszu dopuszcza lokowanie Aktywów Subfunduszu w instrumenty denominowane w Walutach Obcych oraz otwieranie pozycji w Instrumentach Pochodnych, dla których Instrumentem Bazowym jest Waluta Obca. Inwestycje takie wiążą się z ryzykiem spadku Wartości Aktywów Netto na Jednostkę na skutek niekorzystnych zmian kursów Walut Obcych.

RYZIKO KREDYTOWE

Inwestowanie Aktywów Subfunduszu w Dłużne Papiery Wartościowe obarczone jest ryzykiem niewypłacalności emitentów tych Papierów Wartościowych w zależności od ich wiarygodności kredytowej i związanym z tym ryzykiem częściowej lub całkowitej utraty wartości danych składników Aktywów Subfunduszu. Zmiany pozycji finansowej emitenta lub perspektyw jego rozwoju mogą skutkować spadkiem ceny wyemitowanych przez ten podmiot instrumentów dłużnych, a tym samym pogorszeniem rentowności inwestycji w dany instrument, co może negatywnie wpływać na Wartość Aktywów Netto na Jednostkę.

Ryzyko kredytowe związane jest również z możliwością niewywiązywania się ze swoich zobowiązań przez kontrahentów, z którymi zostały zawarte przez Fundusz na rzecz Subfunduszu umowy mające za przedmiot NWP lub pożyczki Papierów Wartościowych. Jakiegokolwiek opóźnienie lub nieprawidłowości w realizacji zobowiązań przez kontrahenta mogą oznaczać obniżenie Wartości Aktywów Netto na Jednostkę.

RYZIKO DŹWIGNI FINANSOWEJ

Mechanizm dźwigni finansowej polega na pożyczaniu kapitału w celu jego dalszej inwestycji. Powodem stosowania dźwigni finansowej jest dążenie do zwielokrotnienia zysków, jednakże w przypadku nietrafnych decyzji inwestycyjnych stosowanie dźwigni finansowej może prowadzić do zwielokrotnienia strat w porównaniu do inwestycji, które nie korzystają z tego mechanizmu.

RYZIKO ROZLICZENIA ORAZ RYZIKO TRANSFERÓW PIENIĘŻNYCH

Błędne lub opóźnione rozliczenie zawartej na rzecz Subfunduszu transakcji może przyczynić się do odstąpienia od realizowanej polityki inwestycyjnej Subfunduszu, a w konsekwencji – do pogorszenia rentowności lokat Subfunduszu. Dodatkowo, nieterminowe rozliczenia lub brak rozliczeń transakcji może powodować konieczność obciążenia Aktywów Subfunduszu kwotami kar umownych wynikających z zawartych na rzecz Subfunduszu umów.

Ze względu na specyfikę Instrumentów Pochodnych (efekt dźwigni finansowej, możliwość zajmowania krótkiej pozycji, poziom skomplikowania wyceny tych instrumentów) ryzyko rozliczenia przy dokonywaniu transakcji tymi instrumentami ma większe znaczenie niż w przypadku pozostałych instrumentów.

Ryzyko transferów pieniężnych jest niezależne od Funduszu i jest związane z funkcjonowaniem rozliczeń w sektorze finansowym. Ten czynnik ryzyka może wpływać na rentowność lokat Subfunduszu w sposób analogiczny do ryzyka rozliczenia transakcji.

RYZIKO ZWIĄZANE Z KRÓTKĄ SPRZEDAŻĄ

Krótka Sprzedaż jest specyficznym rodzajem transakcji umożliwiającym wykorzystanie spadków cen Papierów Wartościowych. Otwarcie pozycji polega na tym, że sprzedaje się uprzednio pożyczone Papiery Wartościowe. Zamknięcie pozycji polega na tym, że Papiery Wartościowe nabywa się, a następnie zwraca podmiotowi, od którego zostały pożyczone. Transakcja przynosi zysk, jeżeli Papiery Wartościowe będące przedmiotem Krótkiej Sprzedaży zostały odkupione po cenie niższej od ceny, po której zostały wcześniej sprzedane. W przeciwnym przypadku transakcja przynosi stratę.

Z transakcjami Krótkiej Sprzedaży może wiązać się ryzyko polegające na tym, że podmiot, od którego Papiery Wartościowe zostały pożyczone może zażądać ich zwrotu (jeżeli umowa pożyczki zawarta z tym podmiotem na to zezwala), zmuszając tym samym Fundusz do zamknięcia otwartej na rzecz Subfunduszu pozycji w niekorzystnym momencie, co może mieć negatywny wpływ na stopę zwrotu z takiej lokaty, a tym samym na Wartość Aktywów Netto na Jednostkę.

RYZIKO PŁYNNOŚCI

Ograniczona płynność powoduje, iż mogą występować trudności z szybkim nabyciem lub sprzedażą określonych kategorii lokat lub też transakcje takie mogą być zrealizowane jedynie po cenach znacząco odbiegających od cen rynkowych, co może negatywnie wpływać na rentowność takich lokat, a tym samym na osiągnięcie przez Subfundusz stopy zwrotu. Ryzyko płynności jest istotne w odniesieniu do lokat, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne.

RYZIKO ZWIĄZANE Z PRZECHOWYWANIEM AKTYWÓW

Zgodnie z Ustawą do prowadzenia rejestru Aktywów Subfunduszu zobowiązany jest niezależny od Towarzystwa, spełniający wymagania wymienione w art. 71 i art. 73 Ustawy oraz wskazany w Statucie podmiot. Nie można wykluczyć, że błąd Depozytariusza lub inne zdarzenie związane z przechowywaniem Aktywów, na które Subfundusz nie ma wpływu, może oddziaływać negatywnie na wartość Aktywów Subfunduszu.

RYZIKO ZWIĄZANE Z KONCENTRACJĄ AKTYWÓW LUB RYNKÓW

W ramach polityki inwestycyjnej Subfunduszu są stosowane limity inwestycyjne określone Ustawą dla funduszu inwestycyjnego zamkniętego oraz Statutem. Dopuszczalne kategorie lokat oraz polityka inwestycyjna Subfunduszu mogą prowadzić do koncentracji Aktywów Subfunduszu w jednej kategorii lokat, na rynku jednego kraju lub w inny sposób prowadzić do kumulacji ryzyka charakterystycznego dla jednego typu bądź rodzaju lokat.

2.2. OPIS RYZYKA ZWIĄZANEGO Z UCZESTNICTWEM W SUBFUNDUSZU

2.2.1. RYZYKO NIEOSIĄGNIĘCIA OCZEKIWANEGO ZWROTU Z INWESTYCJI W JEDNOSTKI UCZESTNICTWA ZWIĄZANE Z SUBFUNDUSZEM

RYZIKO ZWIĄZANE Z ZAWarciEM OKREŚLONYCH UMÓW

Nie ma zastosowania. Fundusz na rzecz Subfunduszu nie będzie zawierał umów, których zawarcie powodowałoby wystąpienie ryzyk innych niż opisane w Prospekcie Informacyjnym.

RYZIKO ZWIĄZANE ZE SZCZEGÓLNYMI WARUNKAMI ZAWARTYCH PRZEZ FUNDUSZ NA RZECZ SUBFUNDUSZU TRANSAKCI

Nie ma zastosowania. Fundusz na rzecz Subfunduszu nie będzie zawierał transakcji na szczególnych warunkach, które powodowałyby wystąpienie ryzyk innych niż opisane w Prospekcie Informacyjnym.

RYZIKO ZWIĄZANE Z UDZIELONYMI GWARANCJAMI

Nie ma zastosowania. Statut nie przewiduje możliwości udzielania gwarancji przez Fundusz w imieniu Subfunduszu.

2.2.2. RYZYKO ZWIĄZANE Z PRZYJĘTYMI ZASADAMI NALICZANIA REZERWY NA WYNAGRODZENIE ZMIENNE TOWARZYSTWA ZA ZARZĄDZANIE SUBFUNDUSZEM

Zgodnie z postanowieniami Statutu, Towarzystwo uprawnione jest do pobierania zmiennego wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem.

Na wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem tworzona jest rezerwa, której wartość ustalana jest w każdym Dniu Wyceny, w sposób określony w art. 41 ust. 2 Statutu.

Wartość rezerwy na wynagrodzenie zmienne za zarządzanie Subfunduszem obliczana jest jako suma rezerw dla poszczególnych grup Jednostek w każdym Dniu Wyceny, w oparciu o aktualną w danym Dniu Wyceny wartość referencyjną dla poszczególnych grup Jednostek.

Zwraca się uwagę inwestorów, z przyjętym sposobem naliczania rezerwy na wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem wiąże się ryzyko, które może zmaterializować się w przypadku spadku Wartości Aktywów Netto na Jednostkę. W takim przypadku, wartość części rozwiązywanej rezerwy na wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem przypadającej na daną grupę Jednostek może być niższa niż wartość rezerwy na wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Funduszem, jaka została naliczona dla tej grupy Jednostek, w szczególności zaś może być niższa niż wynikałoby to z nominalnej stawki wynagrodzenia zmiennego za zarządzanie Subfunduszem, określonej w art. 41 ust. 2 pkt 2 Statutu.

Tym niemniej, w przypadku ponownego wzrostu Wartości Aktywów Netto na Jednostkę, rzeczywista wartość części naliczonej rezerwy na wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Funduszem przypadającej na daną grupę Jednostek jest niższa niż wynikałoby to z nominalnej stawki wynagrodzenia zmiennego za zarządzanie Subfunduszem, określonej w art. 41 ust. 2 pkt 2 Statutu.

2.2.3. RYZYKO WYSTĄPIENIA SZCZEGÓLNYCH OKOLICZNOŚCI, NA WYSTĄPIENIE KTÓRYCH UCZESTNIK NIE MA WPŁYWU LUB MA OGRANICZONY WPŁYW

RYZIKO OTWARCIA LIKWIDACJI SUBFUNDUSZU

W przypadkach określonych w Statucie Fundusz lub Subfundusz może zostać rozwiązany. Rozwiązanie Funduszu lub Subfunduszu następuje po przeprowadzeniu likwidacji. Z dniem rozpoczęcia likwidacji Funduszu lub Subfunduszu, Fundusz nie może zbywać, a także odkupywać Jednostek Uczestnictwa.

RYZIKO PRZEJĘCIA ZARZĄDZANIA FUNDUSZEM PRZEZ INNE TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH

Inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych, na podstawie umowy zawartej z Towarzystwem, może przejąć zarządzanie Funduszem. Uczestnik nie ma wpływu na przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych.

RYZIKO ZMIANY DEPOZYTARIUSZA LUB PODMIOTU OBSŁUGUJĄCEGO FUNDUSZ

Fundusz lub Depozytariusz mogą rozwiązać umowę o wykonywanie funkcji depozytariusza Funduszu, za wypowiedzeniem, w terminie nie krótszym niż 6 miesięcy. O wypowiedzeniu umowy wypowiadający niezwłocznie zawiadamia Komisję. Jeżeli Depozytariusz nie wykonuje obowiązków określonych w umowie o wykonywanie funkcji depozytariusza Funduszu albo wykonuje je nienależycie: Fundusz inwestycyjny wypowiada umowę i niezwłocznie zawiadamia o tym Komisję – w takim przypadku wypowiedzenie umowy może nastąpić w terminie krótszym niż 6 miesięcy; Komisja może nakazać Funduszowi zmianę Depozytariusza. Zmiana Depozytariusza jest dokonywana w sposób zapewniający nieprzerwane wykonywanie obowiązków określonych w art. 72 ust. 1 Ustawy.

Towarzystwo może w każdym czasie dokonać zmiany podmiotów obsługujących Fundusz, w szczególności Agenta Transferowego.

Uczestnik nie ma wpływu na decyzję Towarzystwa o zmianie Depozytariusza lub podmiotu obsługującego Fundusz.

RYZIKO POŁĄCZENIA FUNDUSZU Z INNYM FUNDUSZEM INWESTYCYJNYM

Nie ma zastosowania. Fundusz jako fundusz z wydzielonymi subfunduszami nie może zostać połączony z innym funduszem inwestycyjnym.

RYZIKO PRZEKSZTAŁCENIA FUNDUSZU W FUNDUSZ INWESTYCYJNY OTWARTY

Fundusz może zostać przekształcony w fundusz inwestycyjny otwarty. Przekształcenia Funduszu może dokonać Towarzystwo przez zmianę Statutu. Z przekształceniem Funduszu w fundusz inwestycyjny otwarty wiązałaby się konieczność dostosowania zasad i ograniczeń inwestycyjnych, z uwzględnieniem których lokowane są Aktywa Subfunduszu, do wymogów określonych w Ustawie dla funduszu inwestycyjnego otwartego. Uczestnik nie ma wpływu na decyzję Towarzystwa o przekształceniu Funduszu w fundusz inwestycyjny otwarty.

RYZIKO ZMIANY POLITYKI INWESTYCYJNEJ SUBFUNDUSZU

Towarzystwo może w każdym czasie dokonać zmiany Statutu w zakresie dotyczącym zasad polityki inwestycyjnej Subfunduszu. Zmiana Statutu w zakresie, o którym mowa w zdaniu poprzednim, nie wymaga zgody Komisji. Uczestnik nie ma wpływu na decyzję Towarzystwa o zmianie polityki inwestycyjnej Subfunduszu.

2.2.4. RYZIKO NIETYTUŁOWOŚCI GWARANTA

Nie ma zastosowania.

2.2.5. RYZIKO INFLACJI

Ryzyko to może zmaterializować się w przypadku nieoczekiwanego wzrostu wskaźnika inflacji w czasie trwania Funduszu. Jeżeli tak się stanie, to realna (tj. uwzględniająca wartość nabywczą złotego) stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki może okazać się niższa od oczekiwanej.

2.2.6. RYZIKO ZWIĄZANE Z REGULACJAMI PRAWNYMI DOTYCZĄCYMI FUNDUSZU, W SZCZEGÓLNOŚCI W ZAKRESIE PRAWA PODATKOWEGO

Ryzyko to wiąże się z możliwością zmian uregulowań prawnych dotyczących rynku kapitałowego oraz zasad opodatkowania zysków kapitałowych. Dotyczy to w szczególności przepisów w zakresie opodatkowania osób fizycznych oraz prawnych – istnieje możliwość, że inwestowanie w Jednostki Uczestnictwa związane będzie z większymi niż dotychczas obciążeniami podatkowymi. Może to spowodować zmniejszenie opłacalności inwestowania w Jednostki Uczestnictwa.

Ponadto, zwraca się uwagę na fakt, że wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem nie obejmuje podatku od towarów i usług. Na mocy art. 43 ust. 1 pkt 12 lit. a) Ustawy o VAT, zwolnione od podatku są usługi zarządzania funduszami inwestycyjnymi. W przypadku zmiany obowiązującego stanu prawnego, wynagrodzenie zostanie podwyższone o wartość należnego podatku od towarów i usług, zgodnie z przepisami obowiązującymi w momencie powstania obowiązku podatkowego.

3. OKREŚLENIE PROFILU INWESTORA

Subfundusz jest przeznaczony dla inwestorów:

- poszukujących alternatywy dla lokat bankowych,
- zainteresowanych krótkoterminową i średniookresową inwestycją,
- oczekujących, w dłuższym okresie, zysku z inwestycji przewyższającego oprocentowanie lokat bankowych, ale akceptujących także przejściowy spadek wartości Jednostek Uczestnictwa.

4. INFORMACJE O WYSOKOŚCI OPŁAT I PROWIZJI ZWIĄZANYCH Z UCZESTNICTWEM W FUNDUSZU, SPOSOBIE ICH NALICZANIA I POBIERANIA ORAZ O KOSZTACH OBCIĄŻAJĄCYCH SUBFUNDUSZ

4.1. WSKAZANIE PRZEPISÓW STATUTU OKREŚLAJĄCYCH RODZAJE, MAKSYMALNĄ WYSOKOŚĆ, SPOSÓB KALKULACJI I NALICZANIA KOSZTÓW OBCIĄŻAJĄCYCH SUBFUNDUSZ, W TYM W SZCZEGÓLNOŚCI WYNAGRODZENIE TOWARZYSTWA ZA ZARZĄDZANIE SUBFUNDUSZEM ORAZ TERMINY, W KTÓRYCH NAJWCZEŚNIEJ MOŻE NASTĄPIĆ POKRYCIE POSZCZEGÓLNYCH RODZAJÓW KOSZTÓW

Rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Aktywa Subfunduszu oraz terminy, w których może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów określa art. 42 Statutu. Wysokość, sposób kalkulacji oraz terminy pobierania ze środków Subfunduszu wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem określa art. 41 Statutu.

4.2. WSKAZANIE WARTOŚCI WKC ORAZ KATEGORII KOSZTÓW SUBFUNDUSZU NIEWŁĄCZONYCH DO WKC

WKC za 2018 rok wynosi 5,93%.

WKC odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok.

Następujące koszty nie są włączone do WKC: koszty transakcyjne, w tym prowizje i opłaty maklerskie, podatki związane z nabyciem lub zbyciem składników portfela, koszty odsetek z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów, koszty świadczeń wynikających z realizacji umów, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, koszty związane z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa ponoszone bezpośrednio przez Uczestnika oraz wartość usług dodatkowych.

4.3. WSKAZANIE OPŁAT MANIPULACYJNYCH Z TYTUŁU ZBYCIA LUB ODKUPIENIA JEDNOSTKI UCZESTNICTWA ORAZ INNYCH OPŁAT UISZCZANYCH BEZPOŚREDNIO PRZEZ UCZESTNIKA

Przy zbywaniu i odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa mogą być pobierane następujące opłaty manipulacyjne:

- Opłatę Za Otwarcie Konta Uczestnika,
- Opłatę Za Zbycie,
- Opłatę Za Odkupienie.

4.3.1. OPŁATA ZA OTWARCIE KONTA UCZESTNIKA

Opłata Za Otwarcie Konta Uczestnika pobierana jest jednorazowo przy pierwszej wpłacie na nabycie Jednostek Uczestnictwa. W przypadku, gdy środki podmiotu dokonującego wpłaty wpłyną na indywidualne rachunki bankowe powiązane z rachunkami nabyć Subfunduszy w takim terminie, że zbycie Jednostek nastąpi tego samego Dnia Zbycia dla więcej niż jednego Subfunduszu, Opłata Za Otwarcie Konta Uczestnika zostaje w całości pobrana ze środków wpłaconych do jednego z Subfunduszy.

Opłata Za Otwarcie Konta Uczestnika nie może być wyższa niż 20 złotych. Informacja o aktualnej wysokości Opłaty Za Otwarcie Konta Uczestnika, udostępniana jest przez Towarzystwo w Tabeli Opłat, która jest dostępna na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl oraz we wszystkich punktach zbywania Jednostek Uczestnictwa.

4.3.2. OPŁATA ZA ZBYCIE

Opłata Za Zbycie pobierana jest ze środków wpłaconych na nabycie Jednostek Uczestnictwa.

Opłata Za Zbycie nie może być wyższa niż 3% wartości dokonanej wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Informacja o aktualnej wysokości Opłaty Za Zbycie udostępniana jest przez Towarzystwo w Tabeli Opłat dostępnej na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl oraz we wszystkich punktach zbywania Jednostek Uczestnictwa.

4.3.3. OPŁATA ZA ODKUPIENIE

Opłata Za Odkupienie pobierana jest ze środków z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa, przy czym 50% wartości Opłaty Za Odkupienie powiększa wartość Aktywów Subfunduszu.

Opłata Za Odkupienie nie może być wyższa, niż wyższa z dwóch wartości: 3% wartości odkupywanych Jednostek Uczestnictwa albo 10 złotych. Informacja o aktualnej wysokości Opłaty Za Odkupienie udostępniana jest przez Towarzystwo w Tabeli Opłat dostępnej na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl oraz we wszystkich punktach zbywania Jednostek Uczestnictwa.

4.4. WSKAZANIE OPŁATY ZMIENNEJ, BĘDĄCEJ CZĘŚCIĄ WYNAGRODZENIA ZA ZARZĄDZANIE, KTÓREJ WYSOKOŚĆ JEST UZALEŻNIONA OD WYNIKÓW SUBFUNDUSZU, PREZENTOWANEJ W UJĘCIU PROCENTOWYM W STOSUNKU DO ŚREDNIEJ WARTOŚCI AKTYWÓW NETTO SUBFUNDUSZU

Wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem naliczone za 2018 rok stanowiło 0,00% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w 2018 roku.

4.5. WSKAZANIE MAKSYMALNEJ WYSOKOŚCI WYNAGRODZENIA TOWARZYSTWA ZA ZARZĄDZANIE SUBFUNDUSZEM

§ 1. Towarzystwo jest uprawnione do pobierania zmiennego wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem.

§ 2. Na wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem tworzona jest rezerwa, której wartość ustalana jest w każdym Dniu Wyceny w następujący sposób:

- 1) wartość rezerwy równa jest sumie rezerw dla poszczególnych grup Jednostek; daną grupę Jednostek tworzą Jednostki zbyte Uczestnikom w jednym Dniu Zbycia po jednej cenie zbycia;
- 2) wartość rezerwy dla danej grupy Jednostek równa jest 10% całkowitego zysku dla tej grupy jednostek (CZ);
- 3) całkowity zysk dla grupy Jednostek (CZ) jest liczony jako nadwyżka skorygowanej wartości bieżącej Aktywów przypadającej na daną grupę Jednostek (SWBg) ponad wartość referencyjną dla danej grupy Jednostek (WRg), z tym że jeżeli SWBg jest mniejsza bądź równa WRg (czyli całkowity zysk jest mniejszy bądź równy zero), to rezerwa dla danej grupy nie jest tworzona;
- 4) skorygowaną wartość bieżącą Aktywów przypadającą na daną grupę Jednostek (SWBg) oraz wartość referencyjną dla danej grupy Jednostek (WRg) wyznacza się na podstawie następujących wzorów:

$$SWBg = SWANJ * Lg$$

$$WRg = WRj * Lg$$

gdzie:

SWANJ – wartość Aktywów Subfunduszu pomniejszona o wartość wszelkich zobowiązań Subfunduszu (z wyjątkiem zobowiązań i rezerw z tytułu wynagrodzenia Towarzystwa) oraz zobowiązań Funduszu w części obciążającej Aktywa Subfunduszu przypadająca na Jednostkę w Dniu Wyceny, w którym tworzona jest rezerwa,

Lg – liczba Jednostek stanowiących grupę, tj. zbytych przez Fundusz w jednym Dniu Zbycia po tej samej cenie zbycia, posiadanych przez Uczestników w Dniu Wyceny, w którym tworzona jest rezerwa,

WRj – wartość referencyjna dla jednostki – najwyższa wartość spośród: ceny zbycia Jednostki danej grupy oraz Wartości Aktywów Netto na Jednostkę wyznaczonych w Dniach Wyceny, o których mowa w art. 3 pkt 11 lit. c), przypadających pod Dniu Zbycia Jednostek danej grupy, a przed Dniem Wyceny, w którym tworzona jest rezerwa, z zastrzeżeniem pkt 5,

* – oznacza iloczyn;

- 5) w przypadku jednostek zbytych przez Fundusz przed dniem 4 maja 2009 roku WRj będzie nie niższa jednak niż Wartość Aktywów Netto na Jednostkę z dnia 4 maja 2009 roku.

§ 3. Wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem naliczane jest:

- 1) w dniu, w którym następuje ustalenie wartości środków do wypłaty Uczestnikowi z tytułu odkupienia Jednostek – w przypadku odkupienia Jednostek na żądanie Uczestnika – w wysokości równej rezerwie na wynagrodzenie zmienne przypadającej na odkupywane Jednostki,
- 2) w ostatnim dniu roboczym roku obrotowego – w wysokości równej rezerwie na wynagrodzenie zmienne,
- 3) w dniu, w którym następuje ustalenie wartości środków do wypłaty Uczestnikom z tytułu umorzenia Jednostek – w przypadku likwidacji Subfunduszu – w wysokości równej rezerwie na wynagrodzenie zmienne.

§ 4. Naliczone wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem pobierane jest ze środków Subfunduszu, najpóźniej w terminie 10 dni od dnia jego naliczenia, a w przypadkach, o których mowa w § 3 pkt 1 i 3 – w dniu przekazania środków pieniężnych podmiotowi, którego Jednostki Fundusz odpowiednio odkupił lub umorzył.

§ 5. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem nie obejmuje podatku od towarów i usług. Na mocy art. 43 ust. 1 pkt 12 lit. a) Ustawy o VAT, zwolnione od podatku są usługi zarządzania funduszami inwestycyjnymi. W przypadku

zmiany obowiązującego stanu prawnego, wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem zostanie podwyższone o wartość należnego podatku od towarów i usług, zgodnie z przepisami obowiązującymi w momencie powstania obowiązku podatkowego.

4.6. WSKAZANIE ISTNIEJĄCYCH UMÓW LUB POROZUMIEŃ, NA PODSTAWIE KTÓRYCH KOSZTY DZIAŁALNOŚCI SUBFUNDUSZU I FUNDUSZU BEZPOŚREDNIO LUB POŚREDNIO SĄ ROZDZIELANE MIĘDZY SUBFUNDUSZ A TOWARZYSTWO LUB INNY PODMIOT, W TYM WSKAZANIE USŁUG DODATKOWYCH ORAZ WSKAZANIE WPŁYWU TYCH USŁUG NA WYSOKOŚĆ PROWIZJI POBIERANYCH PRZEZ PODMIOT PROWADZĄCY DZIAŁALNOŚĆ MAKLERSKĄ ORAZ NA WYSOKOŚĆ WYNAGRODZENIA TOWARZYSTWA ZA ZARZĄDZANIE SUBFUNDUSZEM

Nie istnieją żadne umowy ani porozumienia dotyczące podziału kosztów związanych z funkcjonowaniem Subfunduszu oraz kosztów związanych z funkcjonowaniem Funduszu obciążających Aktywa Subfunduszu pomiędzy Subfundusz i Towarzystwo lub inny podmiot. Zasady podziału kosztów pomiędzy Subfundusz i Towarzystwo określa Statut.

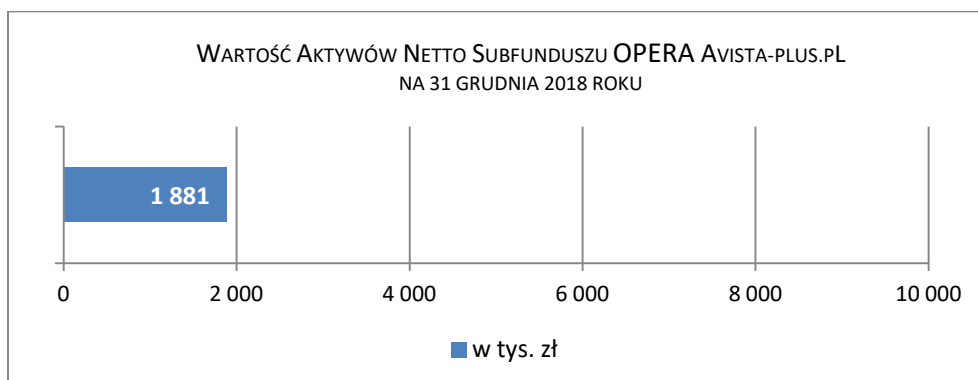
Podmioty prowadzące działalność maklerską świadczące na rzecz Subfunduszu usługi pośrednictwa w obrocie Papierami Wartościowymi, Instrumentami Rynku Pieniężnego i Instrumentami Pochodnymi świadczą na rzecz Subfunduszu także następujące usługi dodatkowe:

- sporządzanie analiz lub rekomendacji;
- dostarczanie informacji o cenach, kursach lub wartościach;
- oferowanie dostępu do elektronicznych systemów transakcyjnych lub elektronicznych systemów potwierdzeń zawarcia transakcji.

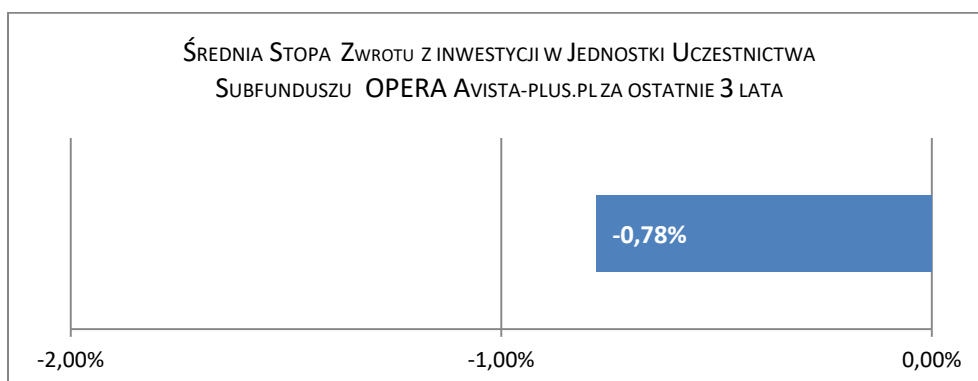
Usługi dodatkowe świadczone na rzecz Subfunduszu przez poszczególne podmioty prowadzące działalność maklerską nie mają wpływu na wysokość prowizji pobieranych przez te podmioty ani na wysokość wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem.

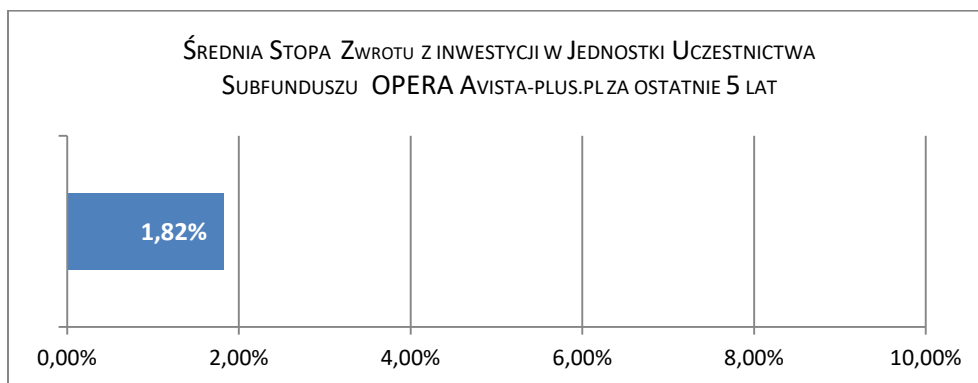
5. PODSTAWOWE DANE FINANSOWE W UJĘCIU HISTORYCZNYM

5.1. WARTOŚĆ AKTYWÓW NETTO SUBFUNDUSZU NA KONIEC OSTATNIEGO ROKU OBROTOWEGO

5.2. WIELKOŚĆ ŚREDNIEJ STOPY ZWROTU Z INWESTYCJI W JEDNOSTKI UCZESTNICTWA

Subfundusz rozpoczął działalność w dniu 6 kwietnia 2009 roku, tym samym nie jest możliwe podanie średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa za ostatnie 10 lat.

5.3. **ZASTRZEŻENIE, ŻE INDYWIDUALNA STOPA ZWROTU UCZESTNIKA Z INWESTYCJI JEST UZALEŻNIONA OD WARTOŚCI JEDNOSTKI UCZESTNICTWA W MOMENCIE JEJ ZBYCIA I ODKUPIENIA PRZEZ FUNDUSZ ORAZ WYSOKOŚCI POBRANYCH PRZEZ FUNDUSZ OPŁAT MANIPULACYJNYCH ORAZ ŻE WYNIKI HISTORYCZNE NIE GWARANTUJĄ UZYSKANIA PODOBNYCH WYNIKÓW W PRZYSZŁOŚCI**

Towarzystwo zastrzega niniejszym, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od Wartości Aktywów Netto na Jednostkę w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych opłat manipulacyjnych oraz że wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości.

ROZDZIAŁ III C

DANE O SUBFUNDUSZU OPERA BETA-PLUS.PL

1. OPIS POLITYKI INWESTYCYJNEJ SUBFUNDUSZU

1.1. GŁÓWNE KATEGORIE LOKAT SUBFUNDUSZU I ICH DYWERSYFIKACJA

§ 1. Aktywa Subfunduszu są lokowane z zastosowaniem zasad i ograniczeń inwestycyjnych określonych w Ustawie dla funduszu inwestycyjnego zamkniętego oraz w Statucie.

§ 2. Aktywa Subfunduszu mogą być lokowane wyłącznie w:

- 1) Papiery Wartościowe;
- 2) udziały w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością;
- 3) certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz będące Papierami Wartościowymi tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą;
- 4) Waluty Obce;
- 5) Instrumenty Rynku Pieniężnego;
- 6) wierzytelności, z wyjątkiem wierzytelności wobec osób fizycznych;
- 7) Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne;
- 8) Towarowe Instrumenty Pochodne;

– pod warunkiem, że są zbywalne, oraz:

- 9) jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo, oraz niebędące Papierami Wartościowymi tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą.

§ 3. Fundusz może dokonywać Krótkiej Sprzedaży Papierów Wartościowych wchodzących w skład Aktywów Subfunduszu. łączna wartość Papierów Wartościowych będących przedmiotem Krótkiej Sprzedaży nie może przekroczyć 80% wartości Aktywów Subfunduszu. łączna wartość Papierów Wartościowych jednego emitenta będących przedmiotem Krótkiej

Sprzedaży nie może przekroczyć 20% wartości Aktywów Subfunduszu, przy czym postanowienia art. 145 ust. 8 Ustawy stosuje się odpowiednio. Przy wyliczaniu limitów inwestycyjnych wynikających z Ustawy oraz niniejszego rozdziału wartość Papierów Wartościowych danego emitenta lub danego rodzaju będących przedmiotem Krótkiej Sprzedaży nie pomniejsza łącznej wartości lokat w Papierach Wartościowych tego emitenta lub tego rodzaju.

§ 4. Łączna wartość lokat w listy zastawne nie może przekraczać 50% wartości Aktywów Subfunduszu.

§ 5. Waluty Obce nie mogą stanowić łącznie więcej niż 100% wartości Aktywów Subfunduszu.

§ 6. Wierzytelności nie mogą stanowić łącznie więcej niż 50% wartości Aktywów Subfunduszu.

§ 6a. Fundusz na rzecz Subfunduszu może lokować nie więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu łącznie w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych, tytuły uczestnictwa funduszy zagranicznych lub instytucji wspólnego inwestowania, o których mowa w art. 101 ust. 1 Ustawy.

§ 7. Inne niż zdematerializowane akcje oraz udziały w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością nie mogą stanowić łącznie więcej niż 50% wartości Aktywów Subfunduszu. Udziały w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością nie mogą stanowić łącznie więcej niż 15% wartości Aktywów Subfunduszu, z tym, że udziały w jednym podmiocie nie mogą przekraczać 5% wartości Aktywów Subfunduszu.

§ 8. Łączna wartość lokat, których przedmiotem są:

- 1) akcje;
- 2) udziały w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością;
- 3) inne udziałowe Papiery Wartościowe;
- 4) Instrumenty Pochodne, których bazę stanowią udziałowe Papiery Wartościowe lub indeksy akcyjne;
- 3) jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, jeżeli polityka inwestycyjna danego funduszu inwestycyjnego lub instytucji zakłada lokowanie nie mniej niż 50% wartości aktywów w instrumenty, o których mowa w pkt 1 i 2

– będzie stanowić co najmniej 66% wartości Aktywów Subfunduszu.

§ 9. Fundusz może udzielać innym podmiotom pożyczek, których przedmiotem są Papiery Wartościowe wchodzące w skład Aktywów Subfunduszu, wyłącznie w trybie określonym przepisami wydanymi na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 3 Ustawy o Obrocie Instrumentami Finansowymi, pod warunkiem że:

- 1) Fundusz otrzyma zabezpieczenie w środkach pieniężnych lub Papierach Wartościowych, w które Fundusz może lokować zgodnie z postanowieniami Statutu;
- 2) wartość zabezpieczenia będzie co najmniej równa 50% wartości pożyczonych Papierów Wartościowych w każdym Dniu Wyceny do dnia zwrotu pożyczonych Papierów Wartościowych;
- 3) pożyczka zostanie udzielona na okres nieprzekraczający 12 miesięcy;
- 4) łączna wartość Papierów Wartościowych będących przedmiotem pożyczek udzielonych przez Fundusz oraz Papierów Wartościowych tego samego emitenta będących przedmiotem lokat Funduszu nie przekroczy limitów, o których mowa w art. 145 ust. 3 Ustawy.

§ 10. Wartość Bazy Instrumentów Pochodnych opartych o Dłużne Papiery Wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego lub stopy procentowe nie może stanowić łącznie więcej niż 200% wartości Aktywów Subfunduszu.

§ 11. Wartość Bazy Instrumentów Pochodnych opartych o giełdowe indeksy akcji lub akcje oraz wartość lokat, o których mowa w § 8, nie może stanowić łącznie więcej niż 200% wartości Aktywów Subfunduszu.

§ 12. Wartość Bazy Instrumentów Pochodnych opartych o Waluty Obce, nie może stanowić łącznie więcej niż 100% wartości Aktywów Subfunduszu.

§ 13. Wartość Bazy Towarowych Instrumentów Pochodnych nie może stanowić więcej niż 100% wartości Aktywów Subfunduszu, przy czym wartość Bazy Towarowych Instrumentów Pochodnych nie może stanowić więcej niż:

- a) 40% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do nośników energii łącznie oraz 20% wartości Aktywów Subfunduszu w odniesieniu do jednego nośnika energii;
- b) 40% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do mierników i limitów produkcji łącznie oraz 20% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do jednego miernika lub limitu produkcji;

- c) 40% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do metali szlachetnych oraz przemysłowych łącznie oraz 20% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do jednego metalu;
- d) 40% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do oznaczonych co do gatunku rzeczy innych niż wymienione w lit. a), b) oraz c) łącznie oraz 20% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do jednej oznaczonej co do gatunku rzeczy.

§ 14. Limity inwestycyjne, o których mowa w niniejszym rozdziale, z wyłączeniem limitów inwestycyjnych dotyczących wartości Papierów Wartościowych będących przedmiotem Krótkiej Sprzedaży, odnoszą się również do bezwzględnej wartości pozycji krótkiej netto. Przez pozycję krótką netto należy rozumieć sytuację, w której łączna wartość lokat danego typu jest mniejsza od zera.

1.2. KRYTERIA DOBORU LOKAT DO PORTFELA INWESTYCYJNEGO SUBFUNDUSZU

§ 1. Do oceny efektywności prowadzonej w ramach Subfunduszu działalności lokacyjnej nie jest stosowana stopa odniesienia (benchmark). Celem prowadzonej w ramach Subfunduszu działalności lokacyjnej jest maksymalizacja stopy zwrotu przy dopuszczalnym na podstawie Statutu ryzyku i zachowaniu płynności lokaty.

§ 2. Decyzje dotyczące alokacji Aktywów Subfunduszu pomiędzy poszczególne kategorie lokat, a także regiony geograficzne, podejmowane są w oparciu o analizę makroekonomiczną oraz – w mniejszym stopniu – analizę techniczną poszczególnych rynków i giełd.

§ 3. Alokacja Aktywów Subfunduszu w odniesieniu do poszczególnych lokat oparta jest na szacunku relacji zysk (oczekiwana stopa zwrotu) – ryzyko. Celem określenia tej relacji Fundusz wykorzystuje, w szczególności:

- 1) w przypadku udziałowych Papierów Wartościowych, udziałów w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością, jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą lokujących swoje aktywa w udziałowe Papiery Wartościowe oraz Instrumentów Pochodnych, dla których Instrumentami Bazowymi są udziałowe Papiery Wartościowe lub indeksy akcji – analizę sytuacji branży, analizę fundamentalną spółki, analizę porównawczą spółek;
- 2) w przypadku Dłużnych Papierów Wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego, jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą lokujących swoje aktywa w dłużne Papiery Wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego, wierzytelności oraz Instrumentów Pochodnych, dla których Instrumentami Bazowymi są Dłużne Papiery Wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego lub stopy procentowe – analizę makroekonomiczną, w tym w szczególności rynku stopy procentowej oraz analizę ryzyka kredytowego emitenta;
- 3) w przypadku Walut Obcych oraz Instrumentów Pochodnych, dla których Instrumentami Bazowymi są Waluty Obce – analizę makroekonomiczną, w tym w szczególności analizę bilansu płatniczego, analizę finansów publicznych oraz analizę rynku stopy procentowej kraju, w którym Waluta Obca stanowi środek płatniczy;
- 4) w przypadku Towarowych Instrumentów Pochodnych – analizę czynników kształtujących popyt i podaż danego towaru, analizę ogólnej sytuacji na rynku towarów.

§ 4. W odniesieniu do wszystkich lokat – zajmując pozycję o charakterze krótkoterminowym, to jest taką, której przewidywany okres utrzymywania w portfelu lokat Subfunduszu wynosi do 6 miesięcy, podstawową metodą doboru lokat będzie analiza techniczna, wzbogacona metodami, o których mowa w § 3 pkt 1-4.

§ 5. Ponadto, w odniesieniu do każdej lokaty Fundusz prowadzi analizę płynności obrotu danym instrumentem oraz jej wpływu na płynność całego portfela lokat Subfunduszu.

1.3. WSKAZANIE, ŻE WARTOŚĆ AKTYWÓW NETTO SUBFUNDUSZU MOŻE SIĘ CHARAKTERYZOWAĆ DUŻĄ ZMIENNOŚCIĄ WYNIKAJĄCĄ ZE SKŁADU PORTFELA LUB Z PRZYJĘTEJ TECHNIKI ZARZĄDZANIA PORTEFEM

Inwestycje dokonywane w ramach Subfunduszu charakteryzuje podwyższony poziom ryzyka, co oznacza, iż Wartość Aktywów Netto Subfunduszu może podlegać istotnym wahaniom.

1.4. WSKAZANIE, ŻE FUNDUSZ NA RZECZ SUBFUNDUSZU MOŻE ZAWIERAĆ UMOWY, KTÓRYCH PRZEDMIOTEM SĄ INSTRUMENTY POCHODNE, W TYM NIEWYSTANDARYZOWANE INSTRUMENTY POCHODNE, WRAZ ZE WSKAZANIEM WPLYWU ZAWARCIA TYCH UMÓW NA RYZYKO ZWIĄZANE Z PRZYJĘTĄ POLITYKĄ INWESTYCYJNĄ

Lokaty w Instrumenty Pochodne dokonywane są jako substytut lokaty w Instrumenty Bazowe oraz w celu ograniczenia ryzyka związanego z Instrumentami Bazowymi.

Wykorzystywanie Instrumentów Pochodnych jako substytutu lokaty w Instrument Bazowy wiąże się z występowaniem wszystkich ryzyk rynkowych charakterystycznych dla Instrumentów Bazowych.

W przypadku stosowania Instrumentów Pochodnych występuje ryzyko niedopasowania wyceny Instrumentu Pochodnego do wyceny Instrumentu Bazowego. Wiąże się ono z tym, że cena rynkowa Instrumentu Pochodnego może się okresowo różnić od wartości teoretycznej tego instrumentu (wartość teoretyczna Instrumentu Pochodnego równa jest takiej jego cenie, przy której nie ma możliwości zawierania transakcji arbitrażowych) i różnica ta może pogorszyć rentowność inwestycji Subfunduszu w dany Instrument Pochodny w porównaniu z rentownością inwestycji w Instrument Bazowy w tym samym czasie.

Inwestowanie w Instrumenty Pochodne wiąże się również z ryzykiem dźwigni finansowej. W związku z tym, że dokonanie inwestycji w Instrument Pochodny wiąże się z wniesieniem depozytu zabezpieczającego w wysokości niższej niż wartość Bazy Instrumentu Pochodnego, istnieje możliwość poniesienia straty przewyższającej wartość wniesionego depozytu zabezpieczającego.

Zabezpieczenie pozycji zajętych w Instrumentach Bazowych za pomocą Instrumentów Pochodnych jest stosowane przez Fundusz do ograniczania ryzyka związanego z ekspozycją na dany Instrument Bazowy, jeżeli oczekiwana jest przejściowa, niekorzystna zmiana poziomu, ceny lub kursu Instrumentu Bazowego. Zabezpieczenie pozycji zajętych w Instrumentach Bazowych za pomocą Instrumentów Pochodnych ogranicza ryzyko, gdy oczekiwana jest niekorzystna zmiana kursów Instrumentów Bazowych – zabezpieczenie to może jednak zniwelować ewentualne zyski z lokaty w Instrumenty Bazowe.

Oprócz Instrumentów Pochodnych będących przedmiotem obrotu na rynku zorganizowanym, Fundusz może zawierać umowy, których przedmiotem są w Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne. NWP stosowane są głównie w celu ograniczenia ryzyka związanego ze zmianą kursów Walut Obcych, dłużnych Papierów Wartościowych oraz stóp procentowych. Z zawieraniem umów, których przedmiotem są NWP, związane jest ryzyko niewypłacalności kontrahenta oraz ryzyko płynności.

1.5. WSKAZANIE, ŻE FUNDUSZ NA RZECZ SUBFUNDUSZU MOŻE ZAWIERAĆ UMOWY, KTÓRYCH PRZEDMIOTEM SĄ TOWAROWE INSTRUMENTY POCHODNE WRAZ ZE WSKAZANIEM WPŁYWU ZAWARCIA TYCH UMÓW NA RYZYKO ZWIĄZANE Z PRZYJĘTĄ POLITYKĄ INWESTYCYJNĄ

Lokaty w Towarowe Instrumenty Pochodne dokonywane są jako substytut lokaty w Towarowe Instrumenty Bazowe.

Wykorzystywanie Towarowych Instrumentów Pochodnych jako substytutu lokaty w Towarowy Instrument Bazowy wiąże się z występowaniem wszystkich ryzyk rynkowych charakterystycznych dla Towarowych Instrumentów Bazowych.

W przypadku stosowania Towarowych Instrumentów Pochodnych występuje ryzyko niedopasowania wyceny Towarowego Instrumentu Pochodnego do wyceny Towarowego Instrumentu Bazowego. Wiąże się ono z tym, że cena rynkowa Towarowego Instrumentu Pochodnego może się okresowo różnić od wartości teoretycznej tego instrumentu (wartość teoretyczna Towarowego Instrumentu Pochodnego równa jest takiej jego cenie, przy której nie ma możliwości zawierania transakcji arbitrażowych) i różnica ta może pogorszyć rentowność inwestycji Subfunduszu w dany Towarowy Instrument Pochodny w porównaniu z rentownością inwestycji w Instrument Bazowy w tym samym czasie.

Inwestowanie w Instrumenty Pochodne wiąże się również z ryzykiem dźwigni finansowej. W związku z tym, że dokonanie inwestycji w Instrument Pochodny wiąże się z wniesieniem depozytu zabezpieczającego w wysokości niższej niż wartość Bazy Instrumentu Pochodnego, istnieje możliwość poniesienia straty przewyższającej wartość wniesionego depozytu zabezpieczającego.

2. OPIS RYZYKA ZWIĄZANEGO Z INWESTOWANIEM W JEDNOSTKI UCZESTNICTWA, W TYM RYZYKA INWESTYCYJNEGO ZWIĄZANEGO Z PRZYJĘTĄ POLITYKĄ INWESTYCYJNĄ SUBFUNDUSZU

2.1. OPIS RYZYKA INWESTYCYJNEGO ZWIĄZANEGO Z POLITYKĄ INWESTYCYJNĄ SUBFUNDUSZU

RYZYO MAKROEKONOMICZNE

Atrakcyjność inwestycyjna instrumentów wchodzących w skład portfela lokat Subfunduszu jest zależna od wielu czynników makroekonomicznych obejmujących zarówno gospodarkę polską jak i globalną (m.in. tempo wzrostu gospodarczego, stopa inflacji, deficyt budżetowy, poziom bezrobocia, polityka pieniężna). Niekorzystne zmiany w otoczeniu makroekonomicznym mogą mieć negatywny wpływ na Wartość Aktywów Netto na Jednostkę.

Szeroki zakres instrumentów oraz rynków, na których mogą być lokowane Aktywa Subfunduszu, jak również możliwość otwierania krótkich pozycji mogą powodować, że zależności pomiędzy otoczeniem makroekonomicznym a wartością lokat Subfunduszu osiągną wysoki poziom skomplikowania.

RYZYO RYNKOWE

Ryzyko to wiąże się z możliwością spadku wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa w wyniku niekorzystnych zmian cen rynkowych instrumentów wchodzących w skład portfela lokat Subfunduszu. Czynniki ryzyka związane z poszczególnymi rynkami, na których mogą być lokowane Aktywa Subfunduszu zostały opisane poniżej.

RYZYSKO RYNKU AKCJI

Koniunktura na rynku akcji może podlegać znaczącym wahaniom zarówno z powodów fundamentalnych (ryzyko makroekonomiczne) jak i z przyczyn o charakterze technicznym (np. aktywność spekulacyjna). Niekorzystne zmiany koniunktury mogą mieć negatywny wpływ na stopę zwrotu z lokaty na rynku akcji, a tym samym na Wartość Aktywów Netto na Jednostkę.

Ponieważ Aktywa Subfunduszu mogą być lokowane na zagranicznych rynkach akcji, ryzyko rynku akcji obejmuje również ryzyko związane ze zmianami koniunktury giełdowej na tych rynkach. Ponadto, podobne zachowanie się rynków akcji w poszczególnych krajach sprawia, że dywersyfikacja pomiędzy rynkami akcji różnych krajów nie pozwala na wyeliminowanie globalnego ryzyka rynku akcji.

Polityka inwestycyjna Subfunduszu dopuszcza otwieranie krótkich pozycji na rynku akcji (krótka pozycja pozwala zarabiać na spadkach, ale przynosi straty w przypadku wzrostu cen). Otwarcie krótkich pozycji może powodować, że zależność pomiędzy zmianami koniunktury giełdowej a wartością lokat Funduszu przyjmie charakter odwrotny – tzn. istnieje możliwość spadku wartości portfela lokat Subfunduszu, a co za tym idzie Wartości Aktywów Netto na Jednostkę na skutek wzrostów cen na rynku akcji.

RYZYSKO ZWIĄZANE Z INWESTOWANIEM W UDZIAŁY W SPÓŁKACH Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

Najważniejszym aspektem ryzyka przy inwestycji w udziały w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością jest niska płynność lokat. Ponadto podmioty działające w takiej formie prawnej cechują się zazwyczaj mniejszą niż w przypadku spółek akcyjnych skalą działalności, a co za tym idzie – mniejszą stabilnością prowadzonej działalności gospodarczej, co z kolei oznacza większe ryzyko dla posiadaczy udziałów niż w przypadku inwestycji w spółki akcyjne. Nieudane inwestycje w udziały w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością mogą się wiązać z istotnym spadkiem wartości portfela lokat Subfunduszu a tym samym na Wartości Aktywów Netto na Jednostkę. Ryzyko związane z inwestowaniem w udziały w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością jest ograniczone limitem inwestycyjnym (łącznie do 15% wartości Aktywów Subfunduszu).

RYZYSKO STÓP PROCENTOWYCH

Jednym z najważniejszych aspektów ryzyka stóp procentowych jest odwrotna zależność pomiędzy wartością instrumentów dłużnych (np. Dłużne Papiery Wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego) a poziomem stóp procentowych. Oznacza to, że wzrost stóp procentowych przełoży się na spadek wartości lub cen takich instrumentów, co może mieć niekorzystny wpływ na wartość portfela lokat Subfunduszu, a tym samym na Wartość Aktywów Netto na Jednostkę.

Przedmiotem lokat Funduszu dokonywanych na rzecz Subfunduszu mogą być również Instrumenty Pochodne, dla których Instrumentami Bazowymi są Dłużne Papiery Wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego oraz stopy procentowe. Ich konstrukcja może powodować odmienny (w tym także odwrotny) od opisanego powyżej wpływ zmian stóp procentowych na wartość portfela lokat Subfunduszu.

Ryzyko stóp procentowych nie ogranicza się w przypadku Subfunduszu wyłącznie do krajowych stóp procentowych. Ponieważ Aktywa Subfunduszu mogą być lokowane w instrumenty dłużne denominowane w Walutach Obcych, ryzyko to obejmuje również zagraniczne stopy procentowe.

W przypadku zobowiązań Subfunduszu, które będą oprocentowane według stopy zmiennej, wzrost stóp procentowych może mieć niekorzystny wpływ na wysokość odsetek płaconych od zobowiązań Subfunduszu, a tym samym na Wartość Aktywów Netto na Jednostkę.

RYZYSKO WALUTOWE

Polityka inwestycyjna Subfunduszu dopuszcza lokowanie Aktywów Subfunduszu w instrumenty denominowane w Walutach Obcych oraz otwieranie pozycji w Instrumentach Pochodnych, dla których Instrumentem Bazowym jest Waluta Obca. Inwestycje takie wiążą się z ryzykiem spadku Wartości Aktywów Netto na Jednostkę na skutek niekorzystnych zmian kursów Walut Obcych.

RYZYSKO RYNKU TOWAROWEGO

Polityka inwestycyjna Subfunduszu dopuszcza lokowanie części Aktywów Subfunduszu na rynkach towarowych za pośrednictwem Towarowych Instrumentów Pochodnych. Zmiany cen Towarowych Instrumentów Pochodnych zależą od zmian cen Towarowych Instrumentów Bazowych, o które są oparte. Ceny rynkowe Towarowych Instrumentów Bazowych mogą podlegać znaczącym wahaniom zarówno z powodów fundamentalnych (zmiany przewidywanego popytu na dany towar, jego podaży, globalnego poziomu zapasów itp.), jak i z przyczyn o charakterze technicznym

(np. aktywność spekulacyjna). Niekorzystne zachowanie się cen Towarowych Instrumentów Bazowych, o które są oparte Towarowe Instrumenty Pochodne będące przedmiotem umów zawartych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu oznacza możliwość poniesienia straty przez Subfundusz.

RYZYKO KREDYTOWE

Inwestowanie Aktywów Subfunduszu w Dłużne Papiery Wartościowe obarczone jest ryzykiem niewypłacalności emitentów tych Papierów Wartościowych w zależności od ich wiarygodności kredytowej i związanym z tym ryzykiem częściowej lub całkowitej utraty wartości danych składników Aktywów Subfunduszu. Zmiany pozycji finansowej emitenta lub perspektyw jego rozwoju mogą skutkować spadkiem ceny wyemitowanych przez ten podmiot instrumentów dłużnych, a tym samym pogorszeniem rentowności inwestycji w dany instrument, co może negatywnie wpływać na Wartość Aktywów Netto na Jednostkę.

Ryzyko kredytowe związane jest również z możliwością niewywiązywania się ze swoich zobowiązań przez kontrahentów, z którymi zostały zawarte przez Fundusz na rzecz Subfunduszu umowy mające za przedmiot NWP lub pożyczki Papierów Wartościowych. Jakiegokolwiek opóźnienie lub nieprawidłowości w realizacji zobowiązań przez kontrahenta mogą oznaczać obniżenie Wartości Aktywów Netto na Jednostkę.

RYZYKO DŹWIGNI FINANSOWEJ

Mechanizm dźwigni finansowej polega na pożyczaniu kapitału w celu jego dalszej inwestycji. Powodem stosowania dźwigni finansowej jest dążenie do zwielokrotnienia zysków, jednakże w przypadku nietrafnych decyzji inwestycyjnych stosowanie dźwigni finansowej może prowadzić do zwielokrotnienia strat w porównaniu do inwestycji, które nie korzystają z tego mechanizmu.

RYZYKO ROZLICZENIA ORAZ RYZYKO TRANSFERÓW PIENIĘŻNYCH

Błędne lub opóźnione rozliczenie zawartej na rzecz Subfunduszu transakcji może przyczynić się do odstąpienia od realizowanej polityki inwestycyjnej Subfunduszu, a w konsekwencji – do pogorszenia rentowności lokat Subfunduszu. Dodatkowo, nieterminowe rozliczenia lub brak rozliczeń transakcji może powodować konieczność obciążenia Aktywów Subfunduszu kwotami kar umownych wynikających z zawartych na rzecz Subfunduszu umów.

Ze względu na specyfikę Instrumentów Pochodnych (efekt dźwigni finansowej, możliwość zajmowania krótkiej pozycji, poziom skomplikowania wyceny tych instrumentów) ryzyko rozliczenia przy dokonywaniu transakcji tymi instrumentami ma większe znaczenie niż w przypadku pozostałych instrumentów.

Ryzyko transferów pieniężnych jest niezależne od Funduszu i jest związane z funkcjonowaniem rozliczeń w sektorze finansowym. Ten czynnik ryzyka może wpływać na rentowność lokat Subfunduszu w sposób analogiczny do ryzyka rozliczenia transakcji.

RYZYKO ZWIĄZANE Z KRÓTKĄ SPRZEDAŻĄ

Krótka Sprzedaż jest specyficznym rodzajem transakcji umożliwiającym wykorzystanie spadków cen Papierów Wartościowych. Otwarcie pozycji polega na tym, że sprzedaje się uprzednio pożyczone Papiery Wartościowe. Zamknięcie pozycji polega na tym, że Papiery Wartościowe nabywa się, a następnie zwraca podmiotowi, od którego zostały pożyczone. Transakcja przynosi zysk, jeżeli Papiery Wartościowe będące przedmiotem Krótkiej Sprzedaży zostały odkupione po cenie niższej od ceny, po której zostały wcześniej sprzedane. W przeciwnym przypadku transakcja przynosi stratę.

Z transakcjami Krótkiej Sprzedaży może wiązać się ryzyko polegające na tym, że podmiot, od którego Papiery Wartościowe zostały pożyczone może zażądać ich zwrotu (jeżeli umowa pożyczki zawarta z tym podmiotem na to zezwala), zmuszając tym samym Fundusz do zamknięcia otwartej na rzecz Subfunduszu pozycji w niekorzystnym momencie, co może mieć negatywny wpływ na stopę zwrotu z takiej lokaty, a tym samym na Wartość Aktywów Netto na Jednostkę.

RYZYKO PŁYNNOŚCI

Ograniczona płynność powoduje, iż mogą występować trudności z szybkim nabyciem lub sprzedażą określonych kategorii lokat lub też transakcje takie mogą być zrealizowane jedynie po cenach znacząco odbiegających od cen rynkowych, co może negatywnie wpływać na rentowność takich lokat, a tym samym na osiąganą przez Subfundusz stopę zwrotu. Ryzyko płynności jest istotne w odniesieniu do lokat, których przedmiotem są inne niż zdematerializowane akcje, udziały w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością oraz Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne.

RYZYKO ZWIĄZANE Z PRZECHOWYWANIEM AKTYWÓW

Zgodnie z Ustawą do prowadzenia rejestru Aktywów Subfunduszu zobowiązany jest niezależny od Towarzystwa, spełniający wymagania wymienione w art. 71 i art. 73 Ustawy oraz wskazany w Statucie podmiot. Nie można wykluczyć, że błąd Depozytariusza lub inne zdarzenie związane z przechowywaniem Aktywów, na które Subfundusz nie ma wpływu, może oddziaływać negatywnie na wartość Aktywów Subfunduszu.

RYZYKO ZWIĄZANE Z KONCENTRACJĄ AKTYWÓW LUB RYNKÓW

W ramach polityki inwestycyjnej Subfunduszu są stosowane limity inwestycyjne określone Ustawą dla funduszu inwestycyjnego zamkniętego oraz Statutem. Dopuszczalne kategorie lokat oraz polityka inwestycyjna Subfunduszu mogą prowadzić do koncentracji Aktywów Subfunduszu w jednej kategorii lokat, na rynku jednego kraju lub w inny sposób prowadzić do kumulacji ryzyka charakterystycznego dla jednego typu bądź rodzaju lokat.

2.2. OPIS RYZYKA ZWIĄZANEGO Z UCZESTNICTWEM W SUBFUNDUSZU

2.2.1. RYZYKO NIEOSIĄGNIĘCIA OCZEKIWANEGO ZWROTU Z INWESTYCJI W JEDNOSTKI UCZESTNICTWA ZWIĄZANE Z SUBFUNDUSZEM

RYZYO ZWIĄZANE Z ZAWarciEM OKRĘŚLONYCH UMÓW

Nie ma zastosowania. Fundusz na rzecz Subfunduszu nie będzie zawierał umów, których zawarcie powodowałoby wystąpienie ryzyk innych niż opisane w Prospekcie Informacyjnym.

RYZYO ZWIĄZANE ZE SZCZEGÓLNYMI WARUNKAMI ZAWARTYCH PRZEZ FUNDUSZ NA RZECZ SUBFUNDUSZU TRANSAKCJI

Nie ma zastosowania. Fundusz na rzecz Subfunduszu nie będzie zawierał transakcji na szczególnych warunkach, które powodowałyby wystąpienie ryzyk innych niż opisane w Prospekcie Informacyjnym.

RYZYO ZWIĄZANE Z UDZIELONYMI GWARANCJAMI

Nie ma zastosowania. Statut nie przewiduje możliwości udzielania gwarancji przez Fundusz w imieniu Subfunduszu.

2.2.2. RYZYKO ZWIĄZANE Z PRZYJĘTYMI ZASADAMI NALICZANIA REZERWY NA WYNAGRODZENIE ZMIENNE TOWARZYSTWA ZA ZARZĄDZANIE SUBFUNDUSZEM

Zgodnie z postanowieniami Statutu, Towarzystwo uprawnione jest do pobierania zmiennego wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem.

Na wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem tworzona jest rezerwa, której wartość ustalana jest w każdym Dniu Wyceny, w sposób określony w art. 61 ust. 2 Statutu.

Wartość rezerwy na wynagrodzenie zmienne za zarządzanie Subfunduszem obliczana jest jako suma rezerw dla poszczególnych grup Jednostek w każdym Dniu Wyceny, w oparciu o aktualną w danym Dniu Wyceny wartość referencyjną dla poszczególnych grup Jednostek.

Zwraca się uwagę inwestorów, z przyjętym sposobem naliczania rezerwy na wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem wiąże się ryzyko, które może zmaterializować się w przypadku spadku Wartości Aktywów Netto na Jednostkę. W takim przypadku, wartość części rozwiązywanej rezerwy na wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem przypadającej na daną grupę Jednostek może być niższa niż wartość rezerwy na wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Funduszem, jaka została naliczona dla tej grupy Jednostek, w szczególności zaś może być niższa niż wynikałoby to z nominalnej stawki wynagrodzenia zmiennego za zarządzanie Subfunduszem, określonej w art. 61 ust. 2 pkt 2 Statutu.

Tym niemniej, w przypadku ponownego wzrostu Wartości Aktywów Netto na Jednostkę, rzeczywista wartość części naliczonej rezerwy na wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Funduszem przypadającej na daną grupę Jednostek jest niższa niż wynikałoby to z nominalnej stawki wynagrodzenia zmiennego za zarządzanie Subfunduszem, określonej w art. 61 ust. 2 pkt 2 Statutu.

2.2.3. RYZYKO WYSTĄPIENIA SZCZEGÓLNYCH OKOLICZNOŚCI, NA WYSTĄPIENIE KTÓRYCH UCZESTNIK NIE MA WPŁYWU LUB MA OGRANICZONY WPŁYW

RYZYO OTWARCIA LIKWIDACJI SUBFUNDUSZU

W przypadkach określonych w Statucie Fundusz lub Subfundusz może zostać rozwiązany. Rozwiązanie Funduszu lub Subfunduszu następuje po przeprowadzeniu likwidacji. Z dniem rozpoczęcia likwidacji Funduszu lub Subfunduszu, Fundusz nie może zbywać, a także odkupywać Jednostek Uczestnictwa.

RYZYO PRZEJĘCIA ZARZĄDZANIA FUNDUSZEM PRZEZ INNE TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH

Inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych, na podstawie umowy zawartej z Towarzystwem, może przejąć zarządzanie Funduszem. Uczestnik nie ma wpływu na przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych.

RYZYO ZMIANY DEPOZYTARIUSZA LUB PODMIOTU OBSŁUGUJĄCEGO FUNDUSZ

Fundusz lub Depozytariusz mogą rozwiązać umowę o wykonywanie funkcji depozytariusza Funduszu, za wypowiedzeniem, w terminie nie krótszym niż 6 miesięcy. O wypowiedzeniu umowy wypowiadający niezwłocznie zawiadamia Komisję. Jeżeli Depozytariusz nie wykonuje obowiązków określonych w umowie o wykonywanie funkcji depozytariusza Funduszu albo

wykonuje je nienależycie: Fundusz inwestycyjny wypowiada umowę i niezwłocznie zawiadamia o tym Komisję – w takim przypadku wypowiedzenie umowy może nastąpić w terminie krótszym niż 6 miesięcy; Komisja może nakazać Funduszowi zmianę Depozytariusza. Zmiana Depozytariusza jest dokonywana w sposób zapewniający nieprzerwane wykonywanie obowiązków określonych w art. 72 ust. 1 Ustawy.

Towarzystwo może w każdym czasie dokonać zmiany podmiotów obsługujących Fundusz, w szczególności Agenta Transferowego.

Uczestnik nie ma wpływu na decyzję Towarzystwa o zmianie Depozytariusza lub podmiotu obsługującego Fundusz.

RYZYKO POŁĄCZENIA FUNDUSZU Z INNYM FUNDUSZEM INWESTYCYJNYM

Nie ma zastosowania. Fundusz jako fundusz z wydzielonymi subfunduszami nie może zostać połączony z innym funduszem inwestycyjnym.

RYZYKO PRZEKSZTAŁCENIA FUNDUSZU W FUNDUSZ INWESTYCYJNY OTWARTY

Fundusz może zostać przekształcony w fundusz inwestycyjny otwarty. Przekształcenia Funduszu może dokonać Towarzystwo przez zmianę Statutu. Z przekształceniem Funduszu w fundusz inwestycyjny otwarty wiązałaby się konieczność dostosowania zasad i ograniczeń inwestycyjnych, z uwzględnieniem których lokowane są Aktywa Subfunduszu, do wymogów określonych w Ustawie dla funduszu inwestycyjnego otwartego. Uczestnik nie ma wpływu na decyzję Towarzystwa o przekształceniu Funduszu w fundusz inwestycyjny otwarty.

RYZYKO ZMIANY POLITYKI INWESTYCYJNEJ SUBFUNDUSZU

Towarzystwo może w każdym czasie dokonać zmiany Statutu w zakresie dotyczącym zasad polityki inwestycyjnej Subfunduszu. Zmiana Statutu w zakresie, o którym mowa w zdaniu poprzednim, nie wymaga zgody Komisji. Uczestnik nie ma wpływu na decyzję Towarzystwa o zmianie polityki inwestycyjnej Subfunduszu.

2.2.4. RYZYKO NIEWYPŁACALNOŚCI GWARANTA

Nie ma zastosowania.

2.2.5. RYZYKO INFLACJI

Ryzyko to może zmaterializować się w przypadku nieoczekiwanego wzrostu wskaźnika inflacji w czasie trwania Funduszu. Jeżeli tak się stanie, to realna (tj. uwzględniająca wartość nabywczą złotego) stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki może okazać się niższa od oczekiwanej.

2.2.6. RYZYKO ZWIĄZANE Z REGULACJAMI PRAWNYMI DOTYCZĄCYMI FUNDUSZU, W SZCZEGÓLNOŚCI W ZAKRESIE PRAWA PODATKOWEGO

Ryzyko to wiąże się z możliwością zmian uregulowań prawnych dotyczących rynku kapitałowego oraz zasad opodatkowania zysków kapitałowych. Dotyczy to w szczególności przepisów w zakresie opodatkowania osób fizycznych oraz prawnych – istnieje możliwość, że inwestowanie w Jednostki Uczestnictwa związane będzie z większymi niż dotychczas obciążeniami podatkowymi. Może to spowodować zmniejszenie opłacalności inwestowania w Jednostki Uczestnictwa.

Ponadto, zwraca się uwagę na fakt, że wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem nie obejmuje podatku od towarów i usług. Na mocy art. 43 ust. 1 pkt 12 lit. a) Ustawy o VAT, zwolnione od podatku są usługi zarządzania funduszami inwestycyjnymi. W przypadku zmiany obowiązującego stanu prawnego, wynagrodzenie zostanie podwyższone o wartość należnego podatku od towarów i usług, zgodnie z przepisami obowiązującymi w momencie powstania obowiązku podatkowego.

3. OKREŚLENIE PROFILU INWESTORA

Subfundusz jest przeznaczony dla inwestorów:

- poszukujących alternatywy do samodzielnego i bezpośredniego inwestowania w akcje,
- zainteresowanych długoterminową inwestycją,
- oczekujących, w dłuższym okresie, wysokiego zysku z inwestycji, jednakże akceptujących wysokie ryzyko inwestycyjne, ze względu na dużą zmienność cen kursów giełdowych.

4. INFORMACJE O WYSOKOŚCI OPŁAT I PROWIZJI ZWIĄZANYCH Z UCZESTNICTWEM W FUNDUSZU, SPOSOBIE ICH NALICZANIA I POBIERANIA ORAZ O KOSZTACH OBCIĄŻAJĄCYCH SUBFUNDUSZ

4.1. WSKAZANIE PRZEPISÓW STATUTU OKREŚLAJĄCYCH RODZAJE, MAKSYMALNĄ WYSOKOŚĆ, SPOSÓB KALKULACJI I NALICZANIA KOSZTÓW OBCIĄŻAJĄCYCH SUBFUNDUSZ, W TYM W SZCZEGÓLNOŚCI WYNAGRODZENIE TOWARZYSTWA ZA ZARZĄDZANIE SUBFUNDUSZEM ORAZ TERMINY, W KTÓRYCH NAJWCZEŚNIEJ MOŻE NASTĄPIĆ POKRYCIE POSZCZEGÓLNYCH RODZAJÓW KOSZTÓW

Rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Aktywa Subfunduszu oraz terminy, w których może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów określa art. 62 Statutu. Wysokość, sposób kalkulacji oraz terminy pobierania ze środków Subfunduszu wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem określa art. 61 Statutu.

4.2. WSKAZANIE WARTOŚCI WKC ORAZ KATEGORII KOSZTÓW SUBFUNDUSZU NIEWŁĄCZONYCH DO WKC

WKC za 2018 rok wynosi 1,10%.

WKC odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok.

Następujące koszty nie są włączone do WKC: koszty transakcyjne, w tym prowizje i opłaty maklerskie, podatki związane z nabyciem lub zbyciem składników portfela, koszty odsetek z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów, koszty świadczeń wynikających z realizacji umów, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, koszty związane z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa ponoszone bezpośrednio przez Uczestnika oraz wartość usług dodatkowych.

4.3. WSKAZANIE OPŁAT MANIPULACYJNYCH Z TYTUŁU ZBYCIA LUB ODKUPIENIA JEDNOSTKI UCZESTNICTWA ORAZ INNYCH OPŁAT UISZCZANYCH BEZPOŚREDNIO PRZEZ UCZESTNIKA

Przy zbywaniu i odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa mogą być pobierane następujące opłaty manipulacyjne:

- Opłatę Za Otwarcie Konta Uczestnika,
- Opłatę Za Zbycie,
- Opłatę Za Odkupienie.

4.3.1. OPŁATA ZA OTWARCIE KONTA UCZESTNIKA

Opłata Za Otwarcie Konta Uczestnika pobierana jest jednorazowo przy pierwszej wpłacie na nabycie Jednostek Uczestnictwa. W przypadku, gdy środki podmiotu dokonującego wpłaty wpłyną na indywidualne rachunki bankowe powiązane z rachunkami nabyć Subfunduszy w takim terminie, że zbycie Jednostek nastąpi tego samego Dnia Zbycia dla więcej niż jednego Subfunduszu, Opłata Za Otwarcie Konta Uczestnika zostaje w całości pobrana ze środków wpłaconych do jednego z Subfunduszy.

Opłata Za Otwarcie Konta Uczestnika nie może być wyższa niż 20 złotych. Informacja o aktualnej wysokości Opłaty Za Otwarcie Konta Uczestnika, udostępniana jest przez Towarzystwo w Tabeli Opłat, która jest dostępna na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl oraz we wszystkich punktach zbywania Jednostek Uczestnictwa.

4.3.2. OPŁATA ZA ZBYCIE

Opłata Za Zbycie pobierana jest ze środków wpłaconych na nabycie Jednostek Uczestnictwa.

Opłata Za Zbycie nie może być wyższa niż 3% wartości dokonanej wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Informacja o aktualnej wysokości Opłaty Za Zbycie udostępniana jest przez Towarzystwo w Tabeli Opłat dostępnej na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl oraz we wszystkich punktach zbywania Jednostek Uczestnictwa.

4.3.3. OPŁATA ZA ODKUPIENIE

Opłata Za Odkupienie pobierana jest ze środków z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa, przy czym 50% wartości Opłaty Za Odkupienie powiększa wartość Aktywów Subfunduszu.

Opłata Za Odkupienie nie może być wyższa, niż wyższa z dwóch wartości: 3% wartości odkupywanych Jednostek Uczestnictwa albo 10 złotych. Informacja o aktualnej wysokości Opłaty Za Odkupienie udostępniana jest przez Towarzystwo w Tabeli Opłat dostępnej na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl oraz we wszystkich punktach zbywania Jednostek Uczestnictwa.

4.4. WSKAZANIE OPŁATY ZMIENNEJ, BĘDĄCEJ CZĘŚCIĄ WYNAGRODZENIA ZA ZARZĄDZANIE, KTÓREJ WYSOKOŚĆ JEST UZALEŻNIONA OD WYNIKÓW SUBFUNDUSZU, PREZENTOWANEJ W UJĘCIU PROCENTOWYM W STOSUNKU DO ŚREDNIEJ WARTOŚCI AKTYWÓW NETTO SUBFUNDUSZU

Wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem naliczone za 2018 rok stanowiło 0,28% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w 2018 roku.

4.5. WSKAZANIE MAKSYMALNEJ WYSOKOŚCI WYNAGRODZENIA TOWARZYSTWA ZA ZARZĄDZANIE SUBFUNDUSZEM

§ 1. Towarzystwo jest uprawnione do pobierania zmiennego wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem.

§ 2. Na wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem tworzona jest rezerwa, której wartość ustalana jest w każdym Dniu Wyceny w następujący sposób:

- 1) wartość rezerwy równa jest sumie rezerw dla poszczególnych grup Jednostek; daną grupę Jednostek tworzą Jednostki zbyte Uczestnikom w jednym Dniu Zbycia po jednej cenie zbycia;
- 2) wartość rezerwy dla danej grupy Jednostek równa jest 25% całkowitego zysku dla tej grupy jednostek (CZ);
- 3) całkowity zysk dla grupy Jednostek (CZ) jest liczony jako nadwyżka skorygowanej wartości bieżącej Aktywów przypadającej na daną grupę Jednostek (SWBg) ponad wartość referencyjną dla danej grupy Jednostek (WRg), z tym że jeżeli SWBg jest mniejsza bądź równa WRg (czyli całkowity zysk jest mniejszy bądź równy zeru), to rezerwa dla danej grupy nie jest tworzona;
- 4) skorygowaną wartość bieżącą Aktywów przypadającą na daną grupę Jednostek (SWBg) oraz wartość referencyjną dla danej grupy Jednostek (WRg) wyznacza się na podstawie następujących wzorów:

$$SWBg = SWANJ * Lg$$

$$WRg = WRj * Lg$$

gdzie:

SWANJ – wartość Aktywów Subfunduszu pomniejszona o wartość wszelkich zobowiązań Subfunduszu (z wyjątkiem zobowiązań i rezerw z tytułu wynagrodzenia Towarzystwa) oraz zobowiązań Funduszu w części obciążającej Aktywa Subfunduszu przypadająca na Jednostkę w Dniu Wyceny, w którym tworzona jest rezerwa,

Lg – liczba Jednostek stanowiących grupę, tj. zbytych przez Fundusz w jednym Dniu Zbycia po tej samej cenie zbycia, posiadanych przez Uczestników w Dniu Wyceny, w którym tworzona jest rezerwa,

WRj – wartość referencyjna dla jednostki – najwyższa wartość spośród: ceny zbycia Jednostki danej grupy oraz Wartości Aktywów Netto na Jednostkę wyznaczonych w Dniach Wyceny, o których mowa w art. 3 pkt 11 lit. c), przypadających pod Dniu Zbycia Jednostek danej grupy, a przed Dniem Wyceny, w którym tworzona jest rezerwa, z zastrzeżeniem pkt 5,

* – oznacza iloczyn;

- 5) w przypadku jednostek zbytych przez Fundusz przed dniem 4 maja 2009 roku WRj będzie nie niższa jednak niż Wartość Aktywów Netto na Jednostkę z dnia 4 maja 2009 roku.

§ 3. Wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem naliczane jest:

- 1) w dniu, w którym następuje ustalenie wartości środków do wypłaty Uczestnikowi z tytułu odkupienia Jednostek – w przypadku odkupienia Jednostek na żądanie Uczestnika – w wysokości równej rezerwie na wynagrodzenie zmienne przypadającej na odkupywane Jednostki,
- 2) w ostatnim dniu roboczym roku obrotowego – w wysokości równej rezerwie na wynagrodzenie zmienne,
- 3) w dniu, w którym następuje ustalenie wartości środków do wypłaty Uczestnikom z tytułu umorzenia Jednostek – w przypadku likwidacji Subfunduszu – w wysokości równej rezerwie na wynagrodzenie zmienne.

§ 4. Naliczone wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem pobierane jest ze środków Subfunduszu, najpóźniej w terminie 10 dni od dnia jego naliczenia, a w przypadkach, o których mowa w § 3 pkt 1 i 3 – w dniu przekazania środków pieniężnych podmiotowi, którego Jednostki Fundusz odpowiednio odkupił lub umorzył.

§ 5. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem nie obejmuje podatku od towarów i usług. Na mocy art. 43 ust. 1 pkt 12 lit. a) Ustawy o VAT, zwolnione od podatku są usługi zarządzania funduszami inwestycyjnymi. W przypadku zmiany obowiązującego stanu prawnego, wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem zostanie podwyższone o wartość należnego podatku od towarów i usług, zgodnie z przepisami obowiązującymi w momencie powstania obowiązku podatkowego.

4.6. WSKAZANIE ISTNIEJĄCYCH UMÓW LUB POROZUMIEŃ, NA PODSTAWIE KTÓRYCH KOSZTY DZIAŁALNOŚCI SUBFUNDUSZU I FUNDUSZU BEZPOŚREDNIO LUB POŚREDNIO SĄ ROZDZIELANE MIĘDZY SUBFUNDUSZ A TOWARZYSTWO LUB INNY PODMIOT, W TYM WSKAZANIE USŁUG DODATKOWYCH ORAZ WSKAZANIE WPŁYWU TYCH USŁUG NA WYSOKOŚĆ PROWIZJI POBIERANYCH PRZEZ PODMIOT PROWADZĄCY DZIAŁALNOŚĆ MAKLERSKĄ ORAZ NA WYSOKOŚĆ WYNAGRODZENIA TOWARZYSTWA ZA ZARZĄDZANIE SUBFUNDUSZEM

Nie istnieją żadne umowy ani porozumienia dotyczące podziału kosztów związanych z funkcjonowaniem Subfunduszu oraz kosztów związanych z funkcjonowaniem Funduszu obciążających Aktywa Subfunduszu pomiędzy Subfundusz i Towarzystwo lub inny podmiot. Zasady podziału kosztów pomiędzy Subfundusz i Towarzystwo określa Statut.

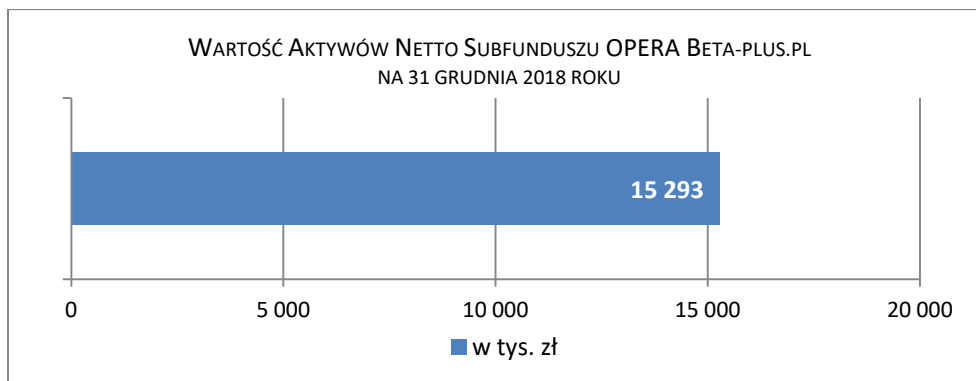
Podmioty prowadzące działalność maklerską świadczące na rzecz Subfunduszu usługi pośrednictwa w obrocie Papierami Wartościowymi, Instrumentami Rynku Pieniężnego, Instrumentami Pochodnymi i Towarowymi Instrumentami Pochodnymi świadczą na rzecz Subfunduszu także następujące usługi dodatkowe:

- sporządzanie analiz lub rekomendacji;
- dostarczanie informacji o cenach, kursach lub wartościach;
- oferowanie dostępu do elektronicznych systemów transakcyjnych lub elektronicznych systemów potwierdzeń zawarcia transakcji.

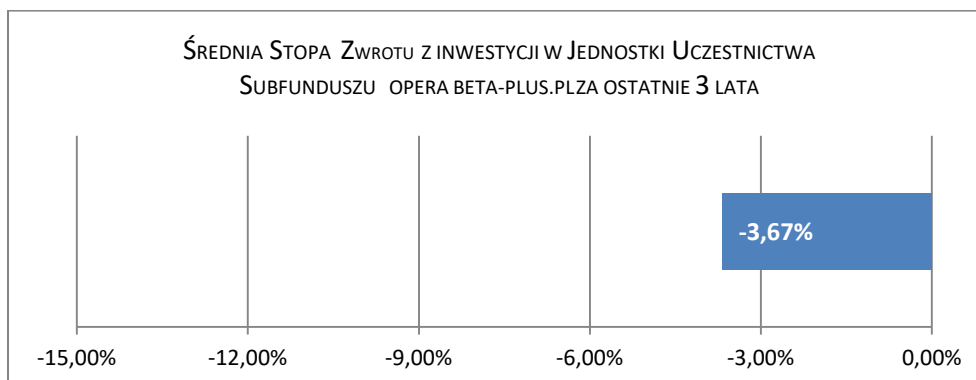
Usługi dodatkowe świadczone na rzecz Subfunduszu przez poszczególne podmioty prowadzące działalność maklerską nie mają wpływu na wysokość prowizji pobieranych przez te podmioty ani na wysokość wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem.

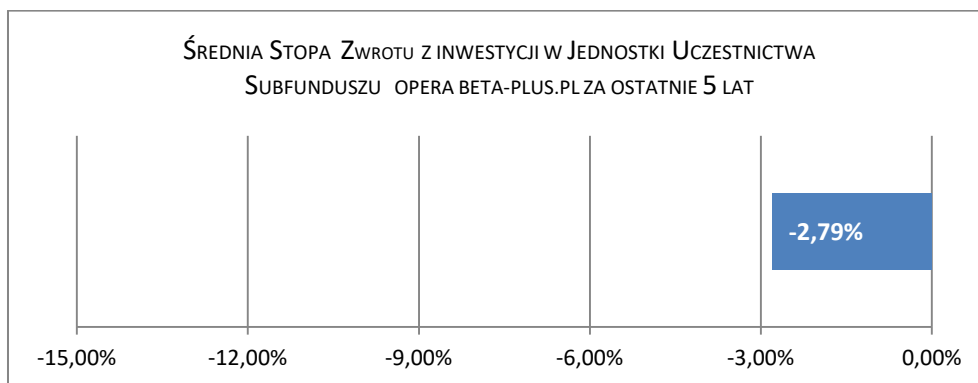
5. PODSTAWOWE DANE FINANSOWE W UJĘCIU HISTORYCZNYM

5.1. WARTOŚĆ AKTYWÓW NETTO SUBFUNDUSZU NA KONIEC OSTATNIEGO ROKU OBROTOWEGO

5.2. WIELKOŚĆ ŚREDNIEJ STOPY ZWROTU Z INWESTYCJI W JEDNOSTKI UCZESTNICTWA

Subfundusz rozpoczął działalność w dniu 6 kwietnia 2009 roku, tym samym nie jest możliwe podanie średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa za ostatnie 10 lat.

5.3. **ZASTRZEŻENIE, ŻE INDYWIDUALNA STOPA ZWROTU UCZESTNIKA Z INWESTYCJI JEST UZALEŻNIONA OD WARTOŚCI JEDNOSTKI UCZESTNICTWA W MOMENCIE JEJ ZBYCIA I ODKUPIENIA PRZEZ FUNDUSZ ORAZ WYSOKOŚCI POBRANYCH PRZEZ FUNDUSZ OPŁAT MANIPULACYJNYCH ORAZ ŻE WYNIKI HISTORYCZNE NIE GWARANTUJĄ UZYSKANIA PODOBNYCH WYNIKÓW W PRZYSZŁOŚCI**

Towarzystwo zastrzega niniejszym, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od Wartości Aktywów Netto na Jednostkę w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych opłat manipulacyjnych oraz że wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości.

ROZDZIAŁ III D

DANE O SUBFUNDUSZU OPERA ALFA-PLUS.PL

1. OPIS POLITYKI INWESTYCYJNEJ SUBFUNDUSZU

1.1. GŁÓWNE KATEGORIE LOKAT SUBFUNDUSZU I ICH DYWERSYFIKACJA

§ 1. Aktywa Subfunduszu są lokowane z zastosowaniem zasad i ograniczeń inwestycyjnych określonych w Ustawie dla funduszu inwestycyjnego zamkniętego oraz w Statucie.

§ 2. Aktywa Subfunduszu mogą być lokowane wyłącznie w:

- 1) Papiery Wartościowe;
- 2) udziały w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością,
- 3) certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz będące Papierami Wartościowymi tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą;
- 4) Waluty Obce;
- 5) Instrumenty Rynku Pieniężnego;
- 6) wierzytelności, z wyjątkiem wierzytelności wobec osób fizycznych,
- 7) Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne;
- 8) Towarowe Instrumenty Pochodne;

– pod warunkiem, że są zbywalne, oraz:

- 9) jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo, oraz niebędące Papierami Wartościowymi tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą.

§ 3. Fundusz może dokonywać Krótkiej Sprzedaży Papierów Wartościowych wchodzących w skład Aktywów Subfunduszu. łączna wartość Papierów Wartościowych będących przedmiotem Krótkiej Sprzedaży nie może przekroczyć 80% wartości Aktywów Subfunduszu. łączna wartość Papierów Wartościowych jednego emitenta będących przedmiotem Krótkiej

Sprzedaży nie może przekroczyć 20% wartości Aktywów Subfunduszu, przy czym postanowienia art. 145 ust. 8 Ustawy stosuje się odpowiednio. Przy wyliczaniu limitów inwestycyjnych wynikających z Ustawy oraz niniejszego rozdziału wartość Papierów Wartościowych danego emitenta lub danego rodzaju będących przedmiotem Krótkiej Sprzedaży nie pomniejsza łącznej wartości lokat w Papiery Wartościowe tego emitenta lub tego rodzaju.

§ 4. Łączna wartość lokat w listy zastawne nie może przekraczać 50% wartości Aktywów Subfunduszu.

§ 5. Waluty Obce nie mogą stanowić łącznie więcej niż 100% wartości Aktywów Subfunduszu.

§ 6. Wierzytelności nie mogą stanowić łącznie więcej niż 50% wartości Aktywów Subfunduszu

§ 7. Inne niż zdematerializowane akcje oraz udziały w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością nie mogą stanowić łącznie więcej niż 50% wartości Aktywów Subfunduszu. Udziały w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością nie mogą stanowić łącznie więcej niż 15% wartości Aktywów Subfunduszu, z tym, że udziały w jednym podmiocie nie mogą przekraczać 5% wartości Aktywów Subfunduszu.

§ 8. Łączna wartość lokat, których przedmiotem są:

- 1) akcje;
- 2) udziały w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością;
- 3) jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, jeżeli polityka inwestycyjna danego funduszu inwestycyjnego lub instytucji zakłada lokowanie nie mniej niż 50% wartości aktywów w akcje

– nie może stanowić więcej niż 100% wartości Aktywów Subfunduszu.

§ 9. Fundusz może udzielać innym podmiotom pożyczek, których przedmiotem są Papiery Wartościowe wchodzące w skład Aktywów Subfunduszu, wyłącznie w trybie określonym przepisami wydanymi na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 3 Ustawy o Obrocie Instrumentami Finansowymi, pod warunkiem że:

- 1) Fundusz otrzyma zabezpieczenie w środkach pieniężnych lub Papierach Wartościowych, w które Fundusz może lokować zgodnie z postanowieniami Statutu;
- 2) wartość zabezpieczenia będzie co najmniej równa 50% wartości pożyczonych Papierów Wartościowych w każdym Dniu Wyceny do dnia zwrotu pożyczonych Papierów Wartościowych;
- 3) pożyczka zostanie udzielona na okres nieprzekraczający 12 miesięcy;
- 4) łączna wartość Papierów Wartościowych będących przedmiotem pożyczek udzielonych przez Fundusz oraz Papierów Wartościowych tego samego emitenta będących przedmiotem lokat Funduszu nie przekroczy limitów, o których mowa w art. 145 ust. 3 Ustawy.

§ 10. Wartość Bazy Instrumentów Pochodnych opartych o Dłużne Papiery Wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego lub stopy procentowe nie może stanowić łącznie więcej niż 200% wartości Aktywów Subfunduszu.

§ 11. Wartość Bazy Instrumentów Pochodnych opartych o giełdowe indeksy akcji lub akcje oraz wartość lokat, o których mowa w § 8, nie może stanowić łącznie więcej niż 100% wartości Aktywów Subfunduszu.

§ 12. Wartość Bazy Instrumentów Pochodnych opartych o Waluty Obce, nie może stanowić łącznie więcej niż 100% wartości Aktywów Subfunduszu.

§ 13. Wartość Bazy Towarowych Instrumentów Pochodnych nie może stanowić więcej niż 40% wartości Aktywów Subfunduszu, przy czym wartość Bazy Towarowych Instrumentów Pochodnych nie może stanowić więcej niż:

- a) 40% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do nośników energii łącznie oraz 20% wartości Aktywów Subfunduszu w odniesieniu do jednego nośnika energii;
- b) 40% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do mierników i limitów produkcji łącznie oraz 20% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do jednego miernika lub limitu produkcji;
- c) 40% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do metali szlachetnych oraz przemysłowych łącznie oraz 20% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do jednego metalu;
- d) 40% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do oznaczonych co do gatunku rzeczy innych niż wymienione w lit. a), b) oraz c) łącznie oraz 20% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do jednej oznaczonej co do gatunku rzeczy.

§ 14. Limity inwestycyjne, o których mowa w niniejszym rozdziale, z wyłączeniem limitów inwestycyjnych dotyczących wartości Papierów Wartościowych będących przedmiotem Krótkiej Sprzedaży, odnoszą się również do bezwzględnej

wartości pozycji krótkiej netto. Przez pozycję krótką netto należy rozumieć sytuację, w której łączna wartość lokat danego typu jest mniejsza od zera.

1.2. KRYTERIA DOBORU LOKAT DO PORTFELA INWESTYCYJNEGO SUBFUNDUSZU

§ 1. Do oceny efektywności prowadzonej w ramach Subfunduszu działalności lokacyjnej nie jest stosowana stopa odniesienia (benchmark). Celem prowadzonej w ramach Subfunduszu działalności lokacyjnej jest maksymalizacja stopy zwrotu przy dopuszczalnym na podstawie Statutu ryzyku i zachowaniu płynności lokaty.

§ 2. Decyzje dotyczące alokacji Aktywów Subfunduszu pomiędzy poszczególne kategorie lokat, a także regiony geograficzne, podejmowane są w oparciu o analizę makroekonomiczną oraz – w mniejszym stopniu – analizę techniczną poszczególnych rynków i giełd.

§ 3. Alokacja Aktywów Subfunduszu w odniesieniu do poszczególnych lokat oparta jest na szacunku relacji zysk (oczekiwana stopa zwrotu) – ryzyko. Celem określenia tej relacji Fundusz wykorzystuje, w szczególności:

- 1) w przypadku udziałowych Papierów Wartościowych, udziałów w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością, jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą lokujących swoje aktywa w udziałowe Papiery Wartościowe oraz Instrumentów Pochodnych, dla których Instrumentami Bazowymi są udziałowe Papiery Wartościowe lub indeksy akcji – analizę sytuacji branży, analizę fundamentalną spółki, analizę porównawczą spółek;
- 2) w przypadku Dłużnych Papierów Wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego, jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą lokujących swoje aktywa w dłużne Papiery Wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego, wierzytelności oraz Instrumentów Pochodnych, dla których Instrumentami Bazowymi są Dłużne Papiery Wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego lub stopy procentowe – analizę makroekonomiczną, w tym w szczególności rynku stopy procentowej oraz analizę ryzyka kredytowego emitenta;
- 3) w przypadku Walut Obcych oraz Instrumentów Pochodnych, dla których Instrumentami Bazowymi są Waluty Obce – analizę makroekonomiczną, w tym w szczególności analizę bilansu płatniczego, analizę finansów publicznych oraz analizę rynku stopy procentowej kraju, w którym Waluta Obca stanowi środek płatniczy;
- 4) w przypadku Towarowych Instrumentów Pochodnych – analizę czynników kształtujących popyt i podaż danego towaru, analizę ogólnej sytuacji na rynku towarów.

§ 4. W odniesieniu do wszystkich lokat – zajmując pozycję o charakterze krótkoterminowym, to jest taką, której przewidywany okres utrzymywania w portfelu lokat Subfunduszu wynosi do 6 miesięcy, podstawową metodą doboru lokat będzie analiza techniczna, wzbogacona metodami, o których mowa w § 3 pkt 1-4.

§ 5. Ponadto, w odniesieniu do każdej lokaty Fundusz prowadzi analizę płynności obrotu danym instrumentem oraz jej wpływu na płynność całego portfela lokat Subfunduszu.

1.3. WSKAZANIE, ŻE WARTOŚĆ AKTYWÓW NETTO SUBFUNDUSZU MOŻE SIĘ CHARAKTERYZOWAĆ DUŻĄ ZMIENNOŚCIĄ WYNIKAJĄCĄ ZE SKŁADU PORTFELA LUB Z PRZYJĘTEJ TECHNIKI ZARZĄDZANIA PORTEFEM

Inwestycje dokonywane w ramach Subfunduszu charakteryzuje podwyższony poziom ryzyka, co oznacza, iż Wartość Aktywów Netto Subfunduszu może podlegać istotnym wahaniom.

1.4. WSKAZANIE, ŻE FUNDUSZ NA RZECZ SUBFUNDUSZU MOŻE ZAWIERAĆ UMOWY, KTÓRYCH PRZEDMIOTEM SĄ INSTRUMENTY POCHODNE, W TYM NIEWYSTANDARYZOWANE INSTRUMENTY POCHODNE, WRAZ ZE WSKAZANIEM WPŁYWU ZAWARCIA TYCH UMÓW NA RYZYKO ZWIĄZANE Z PRZYJĘTĄ POLITYKĄ INWESTYCYJNĄ

Lokaty w Instrumenty Pochodne dokonywane są jako substytut lokaty w Instrumenty Bazowe oraz w celu ograniczenia ryzyka związanego z Instrumentami Bazowymi.

Wykorzystywanie Instrumentów Pochodnych jako substytutu lokaty w Instrument Bazowy wiąże się z występowaniem wszystkich ryzyk rynkowych charakterystycznych dla Instrumentów Bazowych.

W przypadku stosowania Instrumentów Pochodnych występuje ryzyko niedopasowania wyceny Instrumentu Pochodnego do wyceny Instrumentu Bazowego. Wiąże się ono z tym, że cena rynkowa Instrumentu Pochodnego może się okresowo różnić od wartości teoretycznej tego instrumentu (wartość teoretyczna Instrumentu Pochodnego równa jest takiej jego cenie, przy której nie ma możliwości zawierania transakcji arbitrażowych) i różnica ta może pogorszyć rentowność inwestycji Subfunduszu w dany Instrument Pochodny w porównaniu z rentownością inwestycji w Instrument Bazowy w tym samym czasie.

Inwestowanie w Instrumenty Pochodne wiąże się również z ryzykiem dźwigni finansowej. W związku z tym, że dokonanie inwestycji w Instrument Pochodny wiąże się z wniesieniem depozytu zabezpieczającego w wysokości niższej niż wartość Bazy Instrumentu Pochodnego, istnieje możliwość poniesienia straty przewyższającej wartość wniesionego depozytu zabezpieczającego.

Zabezpieczenie pozycji zajętych w Instrumentach Bazowych za pomocą Instrumentów Pochodnych jest stosowane przez Fundusz do ograniczania ryzyka związanego z ekspozycją na dany Instrument Bazowy, jeżeli oczekiwana jest przejściowa, niekorzystna zmiana poziomu, ceny lub kursu Instrumentu Bazowego. Zabezpieczenie pozycji zajętych w Instrumentach Bazowych za pomocą Instrumentów Pochodnych ogranicza ryzyko, gdy oczekiwana jest niekorzystna zmiana kursów Instrumentów Bazowych – zabezpieczenie to może jednak zniwelować ewentualne zyski z lokaty w Instrumenty Bazowe.

Oprócz Instrumentów Pochodnych będących przedmiotem obrotu na rynku zorganizowanym, Fundusz może zawierać umowy, których przedmiotem są w Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne. NWP stosowane są głównie w celu ograniczenia ryzyka związanego ze zmianą kursów Walut Obcych, dłużnych Papierów Wartościowych oraz stóp procentowych. Z zawieraniem umów, których przedmiotem są NWP, związane jest ryzyko niewypłacalności kontrahenta oraz ryzyko płynności.

1.5. WSKAZANIE, ŻE FUNDUSZ NA RZECZ SUBFUNDUSZU MOŻE ZAWIERAĆ UMOWY, KTÓRYCH PRZEDMIOTEM SĄ TOWAROWE INSTRUMENTY POCHODNE WRAZ ZE WSKAZANIEM WPŁYWU ZAWARCIA TYCH UMÓW NA RYZYKO ZWIĄZANE Z PRZYJĘTĄ POLITYKĄ INWESTYCYJNĄ

Lokaty w Towarowe Instrumenty Pochodne dokonywane są jako substytut lokaty w Towarowe Instrumenty Bazowe.

Wykorzystywanie Towarowych Instrumentów Pochodnych jako substytutu lokaty w Towarowy Instrument Bazowy wiąże się z występowaniem wszystkich ryzyk rynkowych charakterystycznych dla Towarowych Instrumentów Bazowych.

W przypadku stosowania Towarowych Instrumentów Pochodnych występuje ryzyko niedopasowania wyceny Towarowego Instrumentu Pochodnego do wyceny Towarowego Instrumentu Bazowego. Wiąże się ono z tym, że cena rynkowa Towarowego Instrumentu Pochodnego może się okresowo różnić od wartości teoretycznej tego instrumentu (wartość teoretyczna Towarowego Instrumentu Pochodnego równa jest takiej jego cenie, przy której nie ma możliwości zawierania transakcji arbitrażowych) i różnica ta może pogorszyć rentowność inwestycji Subfunduszu w dany Towarowy Instrument Pochodny w porównaniu z rentownością inwestycji w Instrument Bazowy w tym samym czasie.

Inwestowanie w Instrumenty Pochodne wiąże się również z ryzykiem dźwigni finansowej. W związku z tym, że dokonanie inwestycji w Instrument Pochodny wiąże się z wniesieniem depozytu zabezpieczającego w wysokości niższej niż wartość Bazy Instrumentu Pochodnego, istnieje możliwość poniesienia straty przewyższającej wartość wniesionego depozytu zabezpieczającego.

2. OPIS RYZYKA ZWIĄZANEGO Z INWESTOWANIEM W JEDNOSTKI UCZESTNICTWA, W TYM RYZYKA INWESTYCYJNEGO ZWIĄZANEGO Z PRZYJĘTĄ POLITYKĄ INWESTYCYJNĄ SUBFUNDUSZU

2.1. OPIS RYZYKA INWESTYCYJNEGO ZWIĄZANEGO Z POLITYKĄ INWESTYCYJNĄ SUBFUNDUSZU

RYZYO MAKROEKONOMICZNE

Atrakcyjność inwestycyjna instrumentów wchodzących w skład portfela lokat Subfunduszu jest zależna od wielu czynników makroekonomicznych obejmujących zarówno gospodarkę polską jak i globalną (m.in. tempo wzrostu gospodarczego, stopa inflacji, deficyt budżetowy, poziom bezrobocia, polityka pieniężna). Niekorzystne zmiany w otoczeniu makroekonomicznym mogą mieć negatywny wpływ na Wartość Aktywów Netto na Jednostkę.

Szeroki zakres instrumentów oraz rynków, na których mogą być lokowane Aktywa Subfunduszu, jak również możliwość otwierania krótkich pozycji mogą powodować, że zależności pomiędzy otoczeniem makroekonomicznym a wartością lokat Subfunduszu osiągną wysoki poziom skomplikowania.

RYZYO RYNKOWE

Ryzyko to wiąże się z możliwością spadku wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa w wyniku niekorzystnych zmian cen rynkowych instrumentów wchodzących w skład portfela lokat Subfunduszu. Czynniki ryzyka związane z poszczególnymi rynkami, na których mogą być lokowane Aktywa Subfunduszu zostały opisane poniżej.

RYZYO RYNKU AKCJI

Koniunktura na rynku akcji może podlegać znaczącym wahaniom zarówno z powodów fundamentalnych (ryzyko makroekonomiczne) jak i z przyczyn o charakterze technicznym (np. aktywność spekulacyjna). Niekorzystne zmiany koniunktury mogą mieć negatywny wpływ na stopę zwrotu z lokaty na rynku akcji, a tym samym na Wartość Aktywów Netto na Jednostkę.

Ponieważ Aktywa Subfunduszu mogą być lokowane na zagranicznych rynkach akcji, ryzyko rynku akcji obejmuje również ryzyko związane ze zmianami koniunktury giełdowej na tych rynkach. Ponadto, podobne zachowanie się rynków akcji w poszczególnych krajach sprawia, że dywersyfikacja pomiędzy rynkami akcji różnych krajów nie pozwala na wyeliminowanie globalnego ryzyka rynku akcji.

Polityka inwestycyjna Subfunduszu dopuszcza otwieranie krótkich pozycji na rynku akcji (krótka pozycja pozwala zarabiać na spadkach, ale przynosi straty w przypadku wzrostu cen). Otwarcie krótkich pozycji może powodować, że zależność pomiędzy zmianami koniunktury giełdowej a wartością lokat Funduszu przyjmie charakter odwrotny – tzn. istnieje możliwość spadku wartości portfela lokat Subfunduszu, a co za tym idzie Wartości Aktywów Netto na Jednostkę na skutek wzrostów cen na rynku akcji.

RYZYKO STÓP PROCENTOWYCH

Jednym z najważniejszych aspektów ryzyka stóp procentowych jest odwrotna zależność pomiędzy wartością instrumentów dłużnych (np. Dłużne Papiery Wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego) a poziomem stóp procentowych. Oznacza to, że wzrost stóp procentowych przełoży się na spadek wartości lub cen takich instrumentów, co może mieć niekorzystny wpływ na wartość portfela lokat Subfunduszu, a tym samym na Wartość Aktywów Netto na Jednostkę.

Przedmiotem lokat Funduszu dokonywanych na rzecz Subfunduszu mogą być również Instrumenty Pochodne, dla których Instrumentami Bazowymi są Dłużne Papiery Wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego oraz stopy procentowe. Ich konstrukcja może powodować odmienny (w tym także odwrotny) od opisanego powyżej wpływ zmian stóp procentowych na wartość portfela lokat Subfunduszu.

Ryzyko stóp procentowych nie ogranicza się w przypadku Subfunduszu wyłącznie do krajowych stóp procentowych. Ponieważ Aktywa Subfunduszu mogą być lokowane w instrumenty dłużne denominowane w Walutach Obcych, ryzyko to obejmuje również zagraniczne stopy procentowe.

W przypadku zobowiązań Subfunduszu, które będą oprocentowane według stopy zmiennej, wzrost stóp procentowych może mieć niekorzystny wpływ na wysokość odsetek płaconych od zobowiązań Subfunduszu, a tym samym na Wartość Aktywów Netto na Jednostkę.

RYZYKO WALUTOWE

Polityka inwestycyjna Subfunduszu dopuszcza lokowanie Aktywów Subfunduszu w instrumenty denominowane w Walutach Obcych oraz otwieranie pozycji w Instrumentach Pochodnych, dla których Instrumentem Bazowym jest Waluta Obca. Inwestycje takie wiążą się z ryzykiem spadku Wartości Aktywów Netto na Jednostkę na skutek niekorzystnych zmian kursów Walut Obcych.

RYZYKO RYNKU TOWAROWEGO

Polityka inwestycyjna Subfunduszu dopuszcza lokowanie części Aktywów Subfunduszu na rynkach towarowych za pośrednictwem Towarowych Instrumentów Pochodnych. Zmiany cen Towarowych Instrumentów Pochodnych zależą od zmian cen Towarowych Instrumentów Bazowych, o które są oparte. Ceny rynkowe Towarowych Instrumentów Bazowych mogą podlegać znaczącym wahaniom zarówno z powodów fundamentalnych (zmiany przewidywanego popytu na dany towar, jego podaży, globalnego poziomu zapasów itp.), jak i z przyczyn o charakterze technicznym (np. aktywność spekulacyjna). Niekorzystne zachowanie się cen Towarowych Instrumentów Bazowych, o które są oparte Towarowe Instrumenty Pochodne będące przedmiotem umów zawartych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu oznacza możliwość poniesienia straty przez Subfundusz.

RYZYKO KREDYTOWE

Inwestowanie Aktywów Subfunduszu w Dłużne Papiery Wartościowe obarczone jest ryzykiem niewypłacalności emitentów tych Papierów Wartościowych w zależności od ich wiarygodności kredytowej i związanym z tym ryzykiem częściowej lub całkowitej utraty wartości danych składników Aktywów Subfunduszu. Zmiany pozycji finansowej emitenta lub perspektyw jego rozwoju mogą skutkować spadkiem ceny wyemitowanych przez ten podmiot instrumentów dłużnych, a tym samym pogorszeniem rentowności inwestycji w dany instrument, co może negatywnie wpływać na Wartość Aktywów Netto na Jednostkę.

Ryzyko kredytowe związane jest również z możliwością niewywiązywania się ze swoich zobowiązań przez kontrahentów, z którymi zostały zawarte przez Fundusz na rzecz Subfunduszu umowy mające za przedmiot NWP lub pożyczki Papierów Wartościowych. Jakiegokolwiek opóźnienie lub nieprawidłowości w realizacji zobowiązań przez kontrahenta mogą oznaczać obniżenie Wartości Aktywów Netto na Jednostkę.

RYZYKO DŹWIGNI FINANSOWEJ

Mechanizm dźwigni finansowej polega na pożyczaniu kapitału w celu jego dalszej inwestycji. Powodem stosowania dźwigni finansowej jest dążenie do zwielokrotnienia zysków, jednakże w przypadku nietrafnych decyzji inwestycyjnych stosowanie

dźwigni finansowej może prowadzić do zwielokrotnienia strat w porównaniu do inwestycji, które nie korzystają z tego mechanizmu.

RYZKO ROZLICZENIA ORAZ RYZKO TRANSFERÓW PIENIĘŻNYCH

Błędne lub opóźnione rozliczenie zawartej na rzecz Subfunduszu transakcji może przyczynić się do odstępstwa od realizowanej polityki inwestycyjnej Subfunduszu, a w konsekwencji – do pogorszenia rentowności lokat Subfunduszu. Dodatkowo, nieterminowe rozliczenia lub brak rozliczeń transakcji może powodować konieczność obciążenia Aktywów Subfunduszu kwotami kar umownych wynikających z zawartych na rzecz Subfunduszu umów.

Ze względu na specyfikę Instrumentów Pochodnych (efekt dźwigni finansowej, możliwość zajmowania krótkiej pozycji, poziom skomplikowania wyceny tych instrumentów) ryzyko rozliczenia przy dokonywaniu transakcji tymi instrumentami ma większe znaczenie niż w przypadku pozostałych instrumentów.

Ryzyko transferów pieniężnych jest niezależne od Funduszu i jest związane z funkcjonowaniem rozliczeń w sektorze finansowym. Ten czynnik ryzyka może wpływać na rentowność lokat Subfunduszu w sposób analogiczny do ryzyka rozliczenia transakcji.

RYZKO ZWIĄZANE Z KRÓTKĄ SPRZEDAŻĄ

Krótka Sprzedaż jest specyficznym rodzajem transakcji umożliwiającym wykorzystanie spadków cen Papierów Wartościowych. Otwarcie pozycji polega na tym, że sprzedaje się uprzednio pożyczone Papiery Wartościowe. Zamknięcie pozycji polega na tym, że Papiery Wartościowe nabywa się, a następnie zwraca podmiotowi, od którego zostały pożyczone. Transakcja przynosi zysk, jeżeli Papiery Wartościowe będące przedmiotem Krótkiej Sprzedaży zostały odkupione po cenie niższej od ceny, po której zostały wcześniej sprzedane. W przeciwnym przypadku transakcja przynosi stratę.

Z transakcjami Krótkiej Sprzedaży może wiązać się ryzyko polegające na tym, że podmiot, od którego Papiery Wartościowe zostały pożyczone może zażądać ich zwrotu (jeżeli umowa pożyczki zawarta z tym podmiotem na to zezwala), zmuszając tym samym Fundusz do zamknięcia otwartej na rzecz Subfunduszu pozycji w niekorzystnym momencie, co może mieć negatywny wpływ na stopę zwrotu z takiej lokaty, a tym samym na Wartość Aktywów Netto na Jednostkę.

RYZKO PŁYNNOŚCI

Ograniczona płynność powoduje, iż mogą występować trudności z szybkim nabyciem lub sprzedażą określonych kategorii lokat lub też transakcje takie mogą być zrealizowane jedynie po cenach znacząco odbiegających od cen rynkowych, co może negatywnie wpływać na rentowność takich lokat, a tym samym na osiąganą przez Subfundusz stopę zwrotu. Ryzyko płynności jest istotne w odniesieniu do lokat, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne.

RYZKO ZWIĄZANE Z PRZECHOWYWANIEM AKTYWÓW

Zgodnie z Ustawą do prowadzenia rejestru Aktywów Subfunduszu zobowiązany jest niezależny od Towarzystwa, spełniający wymagania wymienione w art. 71 i art. 73 Ustawy oraz wskazany w Statucie podmiot. Nie można wykluczyć, że błąd Depozytariusza lub inne zdarzenie związane z przechowywaniem Aktywów, na które Subfundusz nie ma wpływu, może oddziaływać negatywnie na wartość Aktywów Subfunduszu.

RYZKO ZWIĄZANE Z KONCENTRACJĄ AKTYWÓW LUB RYNKÓW

W ramach polityki inwestycyjnej Subfunduszu są stosowane limity inwestycyjne określone Ustawą dla funduszu inwestycyjnego zamkniętego oraz Statutem. Dopuszczalne kategorie lokat oraz polityka inwestycyjna Subfunduszu mogą prowadzić do koncentracji Aktywów Subfunduszu w jednej kategorii lokat, na rynku jednego kraju lub w inny sposób prowadzić do kumulacji ryzyka charakterystycznego dla jednego typu bądź rodzaju lokat.

2.2. OPIS RYZYKA ZWIĄZANEGO Z UCZESTNICTWEM W SUBFUNDUSZU

2.2.1. RYZYKO NIEOSIĄGNIĘCIA OCZEKIWANEGO ZWROTU Z INWESTYCJI W JEDNOSTKI UCZESTNICTWA ZWIĄZANE Z SUBFUNDUSZEM

RYZKO ZWIĄZANE Z ZAWARCIEM OKREŚLONYCH UMÓW

Nie ma zastosowania. Fundusz na rzecz Subfunduszu nie będzie zawierał umów, których zawarcie spowodowałoby wystąpienie ryzyk innych niż opisane w Prospekcie Informacyjnym.

RYZKO ZWIĄZANE ZE SZCZEGÓLNYMI WARUNKAMI ZAWARTYCH PRZEZ FUNDUSZ NA RZECZ SUBFUNDUSZU TRANSAKCI

Nie ma zastosowania. Fundusz na rzecz Subfunduszu nie będzie zawierał transakcji na szczególnych warunkach, które spowodowałyby wystąpienie ryzyk innych niż opisane w Prospekcie Informacyjnym.

RYZKO ZWIĄZANE Z UDZIELONYMI GWARANCJAMI

Nie ma zastosowania. Statut nie przewiduje możliwości udzielania gwarancji przez Fundusz w imieniu Subfunduszu.

2.2.2. RYZYKO ZWIĄZANE Z PRZYJĘTYMI ZASADAMI NALICZANIA REZERWY NA WYNAGRODZENIE ZMIENNE TOWARZYSTWA ZA ZARZĄDZANIE SUBFUNDUSZEM

Zgodnie z postanowieniami Statutu, Towarzystwo uprawnione jest do pobierania zmiennego wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem.

Na wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem tworzona jest rezerwa, której wartość ustalana jest w każdym Dniu Wyceny, w sposób określony w art. 81 ust. 2 Statutu.

Wartość rezerwy na wynagrodzenie zmienne za zarządzanie Subfunduszem obliczana jest jako suma rezerw dla poszczególnych grup Jednostek w każdym Dniu Wyceny, w oparciu o aktualną w danym Dniu Wyceny wartość referencyjną dla poszczególnych grup Jednostek.

Zwraca się uwagę inwestorów, z przyjętym sposobem naliczania rezerwy na wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem wiąże się ryzyko, które może zmaterializować się w przypadku spadku Wartości Aktywów Netto na Jednostkę. W takim przypadku, wartość części rozwiązywanej rezerwy na wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem przypadającej na daną grupę Jednostek może być niższa niż wartość rezerwy na wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Funduszem, jaka została naliczona dla tej grupy Jednostek, w szczególności zaś może być niższa niż wynikałoby to z nominalnej stawki wynagrodzenia zmiennego za zarządzanie Subfunduszem, określonej w art. 81 ust. 2 pkt 2 Statutu.

Tym niemniej, w przypadku ponownego wzrostu Wartości Aktywów Netto na Jednostkę, rzeczywista wartość części naliczonej rezerwy na wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Funduszem przypadającej na daną grupę Jednostek jest niższa niż wynikałoby to z nominalnej stawki wynagrodzenia zmiennego za zarządzanie Subfunduszem, określonej w art. 81 ust. 2 pkt 2 Statutu.

2.2.3. RYZYKO WYSTĄPIENIA SZCZEGÓLNYCH OKOLICZNOŚCI, NA WYSTĄPIENIE KTÓRYCH UCZESTNIK NIE MA WPŁYWU LUB MA OGRANICZONY WPŁYW

RYZYO OTWARCIA LIKWIDACJI SUBFUNDUSZU

W przypadkach określonych w Statucie Fundusz lub Subfundusz może zostać rozwiązany. Rozwiązanie Funduszu lub Subfunduszu następuje po przeprowadzeniu likwidacji. Z dniem rozpoczęcia likwidacji Funduszu lub Subfunduszu, Fundusz nie może zbywać, a także odkupować Jednostek Uczestnictwa.

RYZYO PRZEJĘCIA ZARZĄDZANIA FUNDUSZEM PRZEZ INNE TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH

Inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych, na podstawie umowy zawartej z Towarzystwem, może przejąć zarządzanie Funduszem. Uczestnik nie ma wpływu na przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych.

RYZYO ZMIANY DEPOZYTARIUSZA LUB PODMIOTU OBSŁUGUJĄCEGO FUNDUSZ

Fundusz lub Depozytariusz mogą rozwiązać umowę o wykonywanie funkcji depozytariusza Funduszu, za wypowiedzeniem, w terminie nie krótszym niż 6 miesięcy. O wypowiedzeniu umowy wypowiadający niezwłocznie zawiadamia Komisję. Jeżeli Depozytariusz nie wykonuje obowiązków określonych w umowie o wykonywanie funkcji depozytariusza Funduszu albo wykonuje je nienależycie: Fundusz inwestycyjny wypowiada umowę i niezwłocznie zawiadamia o tym Komisję – w takim przypadku wypowiedzenie umowy może nastąpić w terminie krótszym niż 6 miesięcy; Komisja może nakazać Funduszowi zmianę Depozytariusza. Zmiana Depozytariusza jest dokonywana w sposób zapewniający nieprzerwane wykonywanie obowiązków określonych w art. 72 ust. 1 Ustawy.

Towarzystwo może w każdym czasie dokonać zmiany podmiotów obsługujących Fundusz, w szczególności Agenta Transferowego.

Uczestnik nie ma wpływu na decyzję Towarzystwa o zmianie Depozytariusza lub podmiotu obsługującego Fundusz.

RYZYO POŁĄCZENIA FUNDUSZU Z INNYM FUNDUSZEM INWESTYCYJNYM

Nie ma zastosowania. Fundusz jako fundusz z wydzielonymi subfunduszami nie może zostać połączony z innym funduszem inwestycyjnym.

RYZYO PRZEKSZTAŁCENIA FUNDUSZU W FUNDUSZ INWESTYCYJNY OTWARTY

Fundusz może zostać przekształcony w fundusz inwestycyjny otwarty. Przekształcenia Funduszu może dokonać Towarzystwo przez zmianę Statutu. Z przekształceniem Funduszu w fundusz inwestycyjny otwarty wiązałaby się konieczność dostosowania zasad i ograniczeń inwestycyjnych, z uwzględnieniem których lokowane są Aktywa Subfunduszu, do wymogów określonych w Ustawie dla funduszu inwestycyjnego otwartego. Uczestnik nie ma wpływu na decyzję Towarzystwa o przekształceniu Funduszu w fundusz inwestycyjny otwarty.

RYZIKO ZMIANY POLITYKI INWESTYCYJNEJ SUBFUNDUSZU

Towarzystwo może w każdym czasie dokonać zmiany Statutu w zakresie dotyczącym zasad polityki inwestycyjnej Subfunduszu. Zmiana Statutu w zakresie, o którym mowa w zdaniu poprzednim, nie wymaga zgody Komisji. Uczestnik nie ma wpływu na decyzję Towarzystwa o zmianie polityki inwestycyjnej Subfunduszu.

2.2.4. RYZYKO NIEWYPŁACALNOŚCI GWARANTA

Nie ma zastosowania.

2.2.5. RYZYKO INFLACJI

Ryzyko to może zmaterializować się w przypadku nieoczekiwanego wzrostu wskaźnika inflacji w czasie trwania Funduszu. Jeżeli tak się stanie, to realna (tj. uwzględniająca wartość nabywczą złotego) stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki może okazać się niższa od oczekiwanej.

2.2.6. RYZYKO ZWIĄZANE Z REGULACJAMI PRAWNYMI DOTYCZĄCYMI FUNDUSZU, W SZCZEGÓLNOŚCI W ZAKRESIE PRAWA PODATKOWEGO

Ryzyko to wiąże się z możliwością zmian uregulowań prawnych dotyczących rynku kapitałowego oraz zasad opodatkowania zysków kapitałowych. Dotyczy to w szczególności przepisów w zakresie opodatkowania osób fizycznych oraz prawnych – istnieje możliwość, że inwestowanie w Jednostki Uczestnictwa związane będzie z większymi niż dotychczas obciążeniami podatkowymi. Może to spowodować zmniejszenie opłacalności inwestowania w Jednostki Uczestnictwa.

Ponadto, zwraca się uwagę na fakt, że wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem nie obejmuje podatku od towarów i usług. Na mocy art. 43 ust. 1 pkt 12 lit. a) Ustawy o VAT, zwolnione od podatku są usługi zarządzania funduszami inwestycyjnymi. W przypadku zmiany obowiązującego stanu prawnego, wynagrodzenie zostanie podwyższone o wartość należnego podatku od towarów i usług, zgodnie z przepisami obowiązującymi w momencie powstania obowiązku podatkowego.

3. OKREŚLENIE PROFILU INWESTORA

Subfundusz jest przeznaczony dla inwestorów:

- poszukujących alternatywy do samodzielnego i bezpośredniego inwestowania w akcje,
- zainteresowanych długoterminową inwestycją,
- oczekujących, w dłuższym okresie, wysokiego zysku z inwestycji, jednakże akceptujących wysokie ryzyko inwestycyjne, ze względu na dużą zmienność cen kursów giełdowych.

4. INFORMACJE O WYSOKOŚCI OPŁAT I PROWIZJI ZWIĄZANYCH Z UCZESTNICTWEM W FUNDUSZU, SPOSOBIE ICH NALICZANIA I POBIERANIA ORAZ O KOSZTACH OBCIĄŻAJĄCYCH SUBFUNDUSZ

4.1. WSKAZANIE PRZEPISÓW STATUTU OKREŚLAJĄCYCH RODZAJE, MAKSYMALNĄ WYSOKOŚĆ, SPOSÓB KALKULACJI I NALICZANIA KOSZTÓW OBCIĄŻAJĄCYCH SUBFUNDUSZ, W TYM W SZCZEGÓLNOŚCI WYNAGRODZENIE TOWARZYSTWA ZA ZARZĄDZANIE SUBFUNDUSZEM ORAZ TERMINY, W KTÓRYCH NAJWCZEŚNIEJ MOŻE NASTĄPIĆ POKRYCIE POSZCZEGÓLNYCH RODZAJÓW KOSZTÓW

Rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Aktywa Subfunduszu oraz terminy, w których może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów określa art. 82 Statutu. Wysokość, sposób kalkulacji oraz terminy pobierania ze środków Subfunduszu wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem określa art. 81 Statutu.

4.2. WSKAZANIE WARTOŚCI WKC ORAZ KATEGORII KOSZTÓW SUBFUNDUSZU NIEWŁĄCZONYCH DO WKC

WKC za 2018 rok wynosi 3,16%.

WKC odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok.

Następujące koszty nie są włączone do WKC: koszty transakcyjne, w tym prowizje i opłaty maklerskie, podatki związane z nabyciem lub zbyciem składników portfela, koszty odsetek z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów, koszty świadczeń wynikających z realizacji umów, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, koszty związane z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa ponoszone bezpośrednio przez Uczestnika oraz wartość usług dodatkowych.

4.3. WSKAZANIE OPŁAT MANIPULACYJNYCH Z TYTUŁU ZBYCIA LUB ODKUPIENIA JEDNOSTKI UCZESTNICTWA ORAZ INNYCH OPŁAT UISZCZANYCH BEZPOŚREDNIO PRZEZ UCZESTNIKA

Przy zbywaniu i odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa mogą być pobierane następujące opłaty manipulacyjne:

- Opłatę Za Otwarcie Konta Uczestnika,
- Opłatę Za Zbycie,
- Opłatę Za Odkupienie.

4.3.1. OPŁATA ZA OTWARCIE KONTA UCZESTNIKA

Opłata Za Otwarcie Konta Uczestnika pobierana jest jednorazowo przy pierwszej wpłacie na nabycie Jednostek Uczestnictwa. W przypadku, gdy środki podmiotu dokonującego wpłaty wpłyną na indywidualne rachunki bankowe powiązane z rachunkami nabyć Subfunduszy w takim terminie, że zbycie Jednostek nastąpi tego samego Dnia Zbycia dla więcej niż jednego Subfunduszu, Opłata Za Otwarcie Konta Uczestnika zostaje w całości pobrana ze środków wpłaconych do jednego z Subfunduszy.

Opłata Za Otwarcie Konta Uczestnika nie może być wyższa niż 20 złotych. Informacja o aktualnej wysokości Opłaty Za Otwarcie Konta Uczestnika, udostępniana jest przez Towarzystwo w Tabeli Opłat, która jest dostępna na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl oraz we wszystkich punktach zbywania Jednostek Uczestnictwa.

4.3.2. OPŁATA ZA ZBYCIE

Opłata Za Zbycie pobierana jest ze środków wpłaconych na nabycie Jednostek Uczestnictwa.

Opłata Za Zbycie nie może być wyższa niż 3% wartości dokonanej wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Informacja o aktualnej wysokości Opłaty Za Zbycie udostępniana jest przez Towarzystwo w Tabeli Opłat dostępnej na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl oraz we wszystkich punktach zbywania Jednostek Uczestnictwa.

4.3.3. OPŁATA ZA ODKUPIENIE

Opłata Za Odkupienie pobierana jest ze środków z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa, przy czym 50% wartości Opłaty Za Odkupienie powiększa wartość Aktywów Subfunduszu.

Opłata Za Odkupienie nie może być wyższa, niż wyższa z dwóch wartości: 3% wartości odkupywanych Jednostek Uczestnictwa albo 10 złotych. Informacja o aktualnej wysokości Opłaty Za Odkupienie udostępniana jest przez Towarzystwo w Tabeli Opłat dostępnej na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl oraz we wszystkich punktach zbywania Jednostek Uczestnictwa.

4.4. WSKAZANIE OPŁATY ZMIENNEJ, BĘDĄCEJ CZĘŚCIĄ WYNAGRODZENIA ZA ZARZĄDZANIE, KTÓREJ WYSOKOŚĆ JEST UZALEŻNIONA OD WYNIKÓW SUBFUNDUSZU, PREZENTOWANEJ W UJĘCIU PROCENTOWYM W STOSUNKU DO ŚREDNIEJ WARTOŚCI AKTYWÓW NETTO SUBFUNDUSZU

Wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem naliczone za 2018 rok stanowiło 2,49% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w 2018 roku.

4.5. WSKAZANIE MAKSYMALNEJ WYSOKOŚCI WYNAGRODZENIA TOWARZYSTWA ZA ZARZĄDZANIE SUBFUNDUSZEM

§ 1. Towarzystwo jest uprawnione do pobierania zmiennego wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem.

§ 2. Na wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem tworzona jest rezerwa, której wartość ustalana jest w każdym Dniu Wyceny w następujący sposób:

- 1) wartość rezerwy równa jest sumie rezerw dla poszczególnych grup Jednostek; daną grupę Jednostek tworzą Jednostki zbyte Uczestnikom w jednym Dniu Zbycia po jednej cenie zbycia;
- 2) wartość rezerwy dla danej grupy Jednostek równa jest 25% całkowitego zysku dla tej grupy jednostek (CZ);
- 3) całkowity zysk dla grupy Jednostek (CZ) jest liczony jako nadwyżka skorygowanej wartości bieżącej Aktywów przypadającej na daną grupę Jednostek (SWBg) ponad wartość referencyjną dla danej grupy Jednostek (WRg), z tym że jeżeli SWBg jest mniejsza bądź równa WRg (czyli całkowity zysk jest mniejszy bądź równy zeru), to rezerwa dla danej grupy nie jest tworzona;
- 4) skorygowaną wartość bieżącą Aktywów przypadającą na daną grupę Jednostek (SWBg) oraz wartość referencyjną dla danej grupy Jednostek (WRg) wyznacza się na podstawie następujących wzorów:

$$SWBg = SWANj * Lg$$

$$WRg = WRj * Lg$$

gdzie:

SWANJ – wartość Aktywów Subfunduszu pomniejszona o wartość wszelkich zobowiązań Subfunduszu (z wyjątkiem zobowiązań i rezerw z tytułu wynagrodzenia Towarzystwa) oraz zobowiązań Funduszu w części obciążającej Aktywa Subfunduszu przypadająca na Jednostkę w Dniu Wyceny, w którym tworzona jest rezerwa,

Lg – liczba Jednostek stanowiących grupę, tj. zbytych przez Fundusz w jednym Dniu Zbycia po tej samej cenie zbycia, posiadanych przez Uczestników w Dniu Wyceny, w którym tworzona jest rezerwa,

WRJ – wartość referencyjna dla jednostki – najwyższa wartość spośród: ceny zbycia Jednostki danej grupy oraz Wartości Aktywów Netto na Jednostkę wyznaczonych w Dniach Wyceny, o których mowa w art. 3 pkt 11 lit. c), przypadających pod Dniem Zbycia Jednostek danej grupy, a przed Dniem Wyceny, w którym tworzona jest rezerwa, z zastrzeżeniem pkt 5,

* – oznacza iloczyn;

- 5) w przypadku jednostek zbytych przez Fundusz przed dniem 4 maja 2009 roku WRJ będzie nie niższa jednak niż Wartość Aktywów Netto na Jednostkę z dnia 4 maja 2009 roku.

§ 3. Wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem naliczane jest:

- 1) w dniu, w którym następuje ustalenie wartości środków do wypłaty Uczestnikowi z tytułu odkupienia Jednostek – w przypadku odkupienia Jednostek na żądanie Uczestnika – w wysokości równej rezerwie na wynagrodzenie zmienne przypadającej na odkupywane Jednostki,
- 2) w ostatnim dniu roboczym roku obrotowego – w wysokości równej rezerwie na wynagrodzenie zmienne,
- 3) w dniu, w którym następuje ustalenie wartości środków do wypłaty Uczestnikom z tytułu umorzenia Jednostek – w przypadku likwidacji Subfunduszu – w wysokości równej rezerwie na wynagrodzenie zmienne.

§ 4. Naliczone wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem pobierane jest ze środków Subfunduszu, najpóźniej w terminie 10 dni od dnia jego naliczenia, a w przypadkach, o których mowa w § 3 pkt 1 i 3 – w dniu przekazania środków pieniężnych podmiotowi, którego Jednostki Fundusz odpowiednio odkupił lub umorzył.

§ 5. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem nie obejmuje podatku od towarów i usług. Na mocy art. 43 ust. 1 pkt 12 lit. a) Ustawy o VAT, zwolnione od podatku są usługi zarządzania funduszami inwestycyjnymi. W przypadku zmiany obowiązującego stanu prawnego, wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem zostanie podwyższone o wartość należnego podatku od towarów i usług, zgodnie z przepisami obowiązującymi w momencie powstania obowiązku podatkowego.

4.6. **WSKAZANIE ISTNIEJĄCYCH UMÓW LUB POROZUMIEŃ, NA PODSTAWIE KTÓRYCH KOSZTY DZIAŁALNOŚCI SUBFUNDUSZU I FUNDUSZU BEZPOŚREDNIO LUB POŚREDNIO SĄ ROZDZIELANE MIĘDZY SUBFUNDUSZ A TOWARZYSTWO LUB INNY PODMIOT, W TYM WSKAZANIE USŁUG DODATKOWYCH ORAZ WSKAZANIE WPŁYWU TYCH USŁUG NA WYSOKOŚĆ PROWIZJI POBIERANYCH PRZEZ PODMIOT PROWADZĄCY DZIAŁALNOŚĆ MAKLERSKĄ ORAZ NA WYSOKOŚĆ WYNAGRODZENIA TOWARZYSTWA ZA ZARZĄDZANIE SUBFUNDUSZEM**

Nie istnieją żadne umowy ani porozumienia dotyczące podziału kosztów związanych z funkcjonowaniem Subfunduszu oraz kosztów związanych z funkcjonowaniem Funduszu obciążających Aktywa Subfunduszu pomiędzy Subfundusz i Towarzystwo lub inny podmiot. Zasady podziału kosztów pomiędzy Subfundusz i Towarzystwo określa Statut.

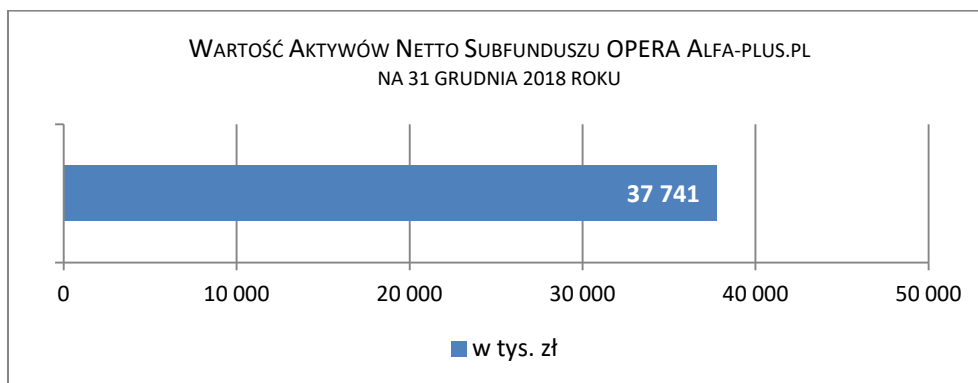
Podmioty prowadzące działalność maklerską świadczące na rzecz Subfunduszu usługi pośrednictwa w obrocie Papierami Wartościowymi, Instrumentami Rynku Pieniężnego, Instrumentami Pochodnymi i Towarowymi Instrumentami Pochodnymi świadczą na rzecz Subfunduszu także następujące usługi dodatkowe:

- sporządzanie analiz lub rekomendacji;
- dostarczanie informacji o cenach, kursach lub wartościach;
- oferowanie dostępu do elektronicznych systemów transakcyjnych lub elektronicznych systemów potwierdzeń zawarcia transakcji.

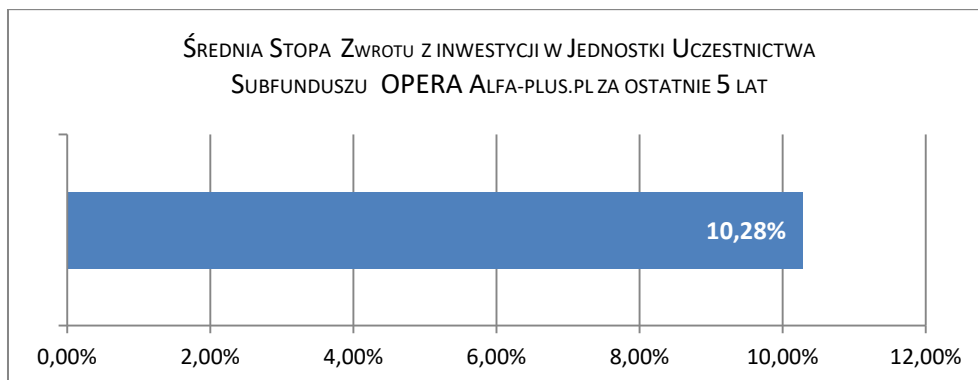
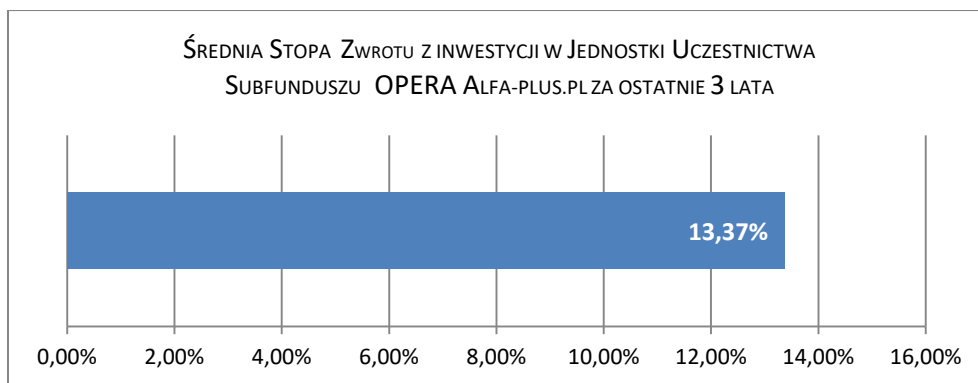
Usługi dodatkowe świadczone na rzecz Subfunduszu przez poszczególne podmioty prowadzące działalność maklerską nie mają wpływu na wysokość prowizji pobieranych przez te podmioty ani na wysokość wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem.

5. **PODSTAWOWE DANE FINANSOWE W UJĘCIU HISTORYCZNYM**

5.1. **WARTOŚĆ AKTYWÓW NETTO SUBFUNDUSZU NA KONIEC OSTATNIEGO ROKU OBROTOWEGO**

5.2. WIELKOŚĆ ŚREDNIEJ STOPY ZWROTU Z INWESTYCJI W JEDNOSTKI UCZESTNICTWA

Subfundusz rozpoczął działalność w dniu 6 kwietnia 2009 roku, tym samym nie jest możliwe podanie średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa za ostatnie 10 lat

5.3. ZASTRZEŻENIE, ŻE INDYWIDUALNA STOPA ZWROTU UCZESTNIKA Z INWESTYCJI JEST UZALEŻNIONA OD WARTOŚCI JEDNOSTKI UCZESTNICTWA W MOMENCIE JEJ ZBYCIA I ODKUPIENIA PRZEZ FUNDUSZ ORAZ WYSOKOŚCI POBRANYCH PRZEZ FUNDUSZ OPŁAT MANIPULACYJNYCH ORAZ ŻE WYNIKI HISTORYCZNE NIE GWARANTUJĄ UZYSKANIA PODOBNYCH WYNIKÓW W PRZYSZŁOŚCI

Towarzystwo zastrzega niniejszym, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od Wartości Aktywów Netto na Jednostkę w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych opłat manipulacyjnych oraz że wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości.

ROZDZIAŁ IV

DANE O DEPOZYTARIUSZU

1. FIRMA (NAZWA), SIEDZIBA I ADRES DEPOZYTARIUSZA, WRAZ Z NUMERAMI TELEKOMUNIKACYJNYMI

Nazwa:.....ING Bank Śląski Spółka Akcyjna
Siedziba: .....Rzeczpospolita Polska, Katowice
Adres: .....40-086 Katowice, ul. Sokolska 34
Telefon: .....(+48) 22 820 40 00
Fax: .....(+48) 22 820 44 35

2. ZAKRES OBOWIĄZKÓW DEPOZYTARIUSZA WOBEC FUNDUSZU ORAZ UCZESTNIKÓW FUNDUSZU

2.1. ZAKRES OBOWIĄZKÓW DEPOZYTARIUSZA WOBEC FUNDUSZU

Obowiązki Depozytariusza wynikające z umowy o wykonywanie funkcji depozytariusza Funduszu obejmują:

- 1) przechowywanie Aktywów Funduszu;
- 2) prowadzenie rejestru wszystkich Aktywów Funduszu i subrejestrów Aktywów każdego z Subfunduszy;
- 3) zapewnienie, aby środki pieniężne Funduszu były przechowywane na rachunkach pieniężnych i rachunkach bankowych prowadzonych przez podmioty uprawnione do prowadzenia takich rachunków zgodnie z przepisami prawa polskiego lub spełniające w tym zakresie wymagania określone w prawie wspólnotowym lub równoważne tym wymaganiom;
- 4) zapewnienie monitorowania przepływu środków pieniężnych Funduszu;
- 5) zapewnienie, aby zbywanie i odkupywanie Jednostek Uczestnictwa odbywało się zgodnie z przepisami prawa i Statutem;
- 6) zapewnienie, aby rozliczanie umów dotyczących Aktywów Funduszu następowało bez nieuzasadnionego opóźnienia, oraz kontrolowanie terminowości rozliczania umów z Uczestnikami;
- 7) zapewnienie, aby Wartość Aktywów Funduszu Netto i wartość Jednostki Uczestnictwa była obliczana zgodnie z przepisami prawa i Statutem;
- 8) zapewnienie, aby dochody Funduszu były wykorzystywane w sposób zgodny z przepisami prawa i ze Statutem;
- 9) wykonywanie poleceń Funduszu, chyba że są sprzeczne z prawem lub Statutem;
- 10) weryfikowanie zgodności działania Funduszu z przepisami prawa regulującymi działalność funduszy inwestycyjnych lub ze statutem w zakresie innym niż wynikający z pkt 5-8 oraz z uwzględnieniem interesu Uczestników.

Depozytariusz oprócz rejestru aktywów Funduszu prowadzi subrejstry aktywów każdego z Subfunduszy. Depozytariusz zapewnia również zgodne z prawem i Statutem Funduszu wykonywanie obowiązków Funduszu, o których mowa w pkt. 3)–8), co najmniej przez stałą kontrolę czynności faktycznych i prawnych dokonywanych przez Fundusz oraz nadzorowanie doprowadzania do zgodności tych czynności z prawem i Statutem Funduszu.

Depozytariusz odpowiada za szkody spowodowane niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem wskazanych powyżej obowiązków. Depozytariusz odpowiada wobec Funduszu za utratę instrumentów finansowych, o których mowa w art. 72b ust. 1 Ustawy, stanowiących Aktywa Funduszu oraz Aktywów Funduszu, o których mowa w art. 72b ust. 2 Ustawy. Odpowiedzialność depozytariusza, o której mowa w ust. 1 i 2, nie może być wyłączona albo ograniczona w umowie o wykonywanie funkcji depozytariusza funduszu inwestycyjnego.

2.2. ZAKRES OBOWIĄZKÓW DEPOZYTARIUSZA WOBEC UCZESTNIKÓW W ZAKRESIE REPREZENTOWANIA ICH INTERESÓW WOBEC TOWARZYSTWA, W TYM ZASADY WYTACZANIA PRZEZ DEPOZYTARIUSZA NA RZEC UCZESTNIKÓW FUNDUSZU POWÓDZTWA, O KTÓRYM MOWA W ART. 72A USTAWY

Depozytariusz jest zobowiązany niezwłocznie zawiadomić Komisję Nadzoru Finansowego, że Fundusz działa z naruszeniem prawa lub nienależycie uwzględnia interes Uczestników Funduszu. Depozytariusz jest również obowiązany do występowania, w imieniu Uczestników, z powództwem przeciwko Towarzystwu z tytułu szkody spowodowanej niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem obowiązków w zakresie zarządzania Funduszem i jego reprezentacji. Depozytariusz wytacza powództwo na wniosek uczestnika funduszu. Jeżeli z takim wnioskiem wystąpiło kilku uczestników funduszu inwestycyjnego, a szkoda każdego z uczestników spowodowana jest niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem tych samych obowiązków towarzystwa i w ocenie depozytariusza zasadne jest wytoczenie powództwa także w imieniu innych uczestników funduszu, depozytariusz ogłasza zgodnie z określonym w statucie funduszu sposobem podawania informacji do publicznej wiadomości oraz na swojej stronie internetowej o zamiarze wytoczenia tego powództwa oraz o możliwości zgłaszania przez uczestników depozytariuszowi wniosków o wytoczenie takiego powództwa w terminie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia. W przypadku gdy depozytariusz stwierdzi brak podstaw do wytoczenia powództwa, jest obowiązany zawiadomić o tym uczestnika, nie później niż w terminie trzech tygodni od dnia złożenia wniosku przez uczestnika. Depozytariusz może udzielić pełnomocnictwa procesowego adwokatowi lub radcy prawnemu. Z uwzględnieniem art. 98 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, z późn. zm.), koszty procesu ponosi uczestnik funduszu, z wyjątkiem kosztów zastępstwa procesowego uczestnika, które w przypadku przegrania procesu ponosi depozytariusz.

Depozytariusz jest likwidatorem Funduszu, chyba że Komisja Nadzoru Finansowego wyznaczy innego likwidatora.

3. ZASADY I ZAKRES ZAWIERANIA Z DEPOZYTARIUSZEM UMÓW, KTÓRYCH PRZEDMIOTEM SĄ LOKATY, O KTÓRYCH MOWA W ART. 107 UST. 2 PKT 1 USTAWY, ORAZ UMÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 107 UST. 2 PKT 3 USTAWY

Fundusz nie będzie zawierał z Depozytariuszem umów, których przedmiotem są lokaty, o których mowa w art. 107 ust. 2 pkt 1 Ustawy.

Fundusz na rzecz każdego z Subfunduszy może zawierać z Depozytariuszem umowy:

- 1) rachunków bankowych mających za przedmiot bieżące i pomocnicze rachunki rozliczeniowe oraz umowy lokat terminowych, w tym lokat w Walutach Obcych, o okresie zapadalności nie dłuższym niż 7 dni, przy czym umowy te będą zawierane w celu zarządzania bieżącą płynnością oraz w zakresie niezbędnym do zaspokojenia bieżących zobowiązań Subfunduszu;
- 2) o limit kredytowy w rachunku bankowym na następujących warunkach:
  - a) dopuszczalny okres utrzymywania salda debetowego rachunku nie powinien przekraczać trzech lat,
  - b) wysokość odsetek zostanie określona na warunkach rynkowych przy uwzględnieniu interesu Uczestników oraz nie będzie przekraczać odsetek ustawowych na dzień powstania salda debetowego;
- 3) wymiany Walut Obcych związane z realizowaną polityką inwestycyjną Subfunduszu, przy czym:
  - a) Fundusz będzie mógł zawierać następujące transakcje wymiany walut: transakcje natychmiastowe, transakcje terminowe (forward), transakcje typu „currency swap” (swap walutowy) oraz transakcje opcji walutowych,
  - b) transakcje będą zawierane przez Fundusz z Depozytariuszem na warunkach konkurencyjnych w stosunku do warunków oferowanych przez inne banki; w szczególności przy ocenie konkurencyjności warunków transakcji pod uwagę brane będą następujące kryteria oceny (według hierarchii ważności):
    - i) cena i koszty transakcji,
    - ii) termin rozliczenia transakcji,
    - iii) ograniczenia w wolumenie transakcji,
    - iv) wiarygodność partnera transakcji,
  - c) transakcja z Depozytariuszem może zostać zawarta wyłącznie w przypadku, gdy:
    - i) cena i koszty transakcji oferowane przez Depozytariusza są nie gorsze niż oferty banków konkurencyjnych lub
    - ii) cena i koszty transakcji oferowane przez Depozytariusza są na poziomie gorszym niż oferty banków konkurencyjnych, jednakże oferty konkurencyjne nie spełniają wymagań w zakresie co najmniej jednego z pozostałych trzech kryteriów określonych w lit. b) ppkt ii) – iv);
- 4) dotyczące Dłużnych Papierów Wartościowych oraz Instrumentów Rynku Pieniężnego, pod warunkiem że:
  - a) łączna wartość nabytych Papierów Wartościowych lub Instrumentów Rynku Pieniężnego jednej emisji nie będzie stanowić więcej niż 25% wartości Papierów Wartościowych lub Instrumentów Rynku Pieniężnego tej emisji,
  - b) w przypadku programów emisji Papierów Wartościowych lub Instrumentów Rynku Pieniężnego – łączna wartość nabytych Papierów Wartościowych lub Instrumentów Rynku Pieniężnego wyemitowanych w ramach jednego programu emisji nie będzie stanowić więcej niż 25% całkowitej wartości Papierów Wartościowych lub Instrumentów Rynku Pieniężnego wyemitowanych w ramach tego programu,
  - c) w przypadku Papierów Wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski – cena i inne warunki transakcji są konkurencyjne w stosunku do cen i warunków oferowanych przez inne banki lub instytucje kredytowe.

4. OPIS KONFLIKTÓW INTERESÓW, KTÓRE MOGĄ POWSTAĆ W ZWIĄZKU Z WYKONYWANIEM FUNKCJI DEPOZYTARIUSZA FUNDUSZU ORAZ INNĄ DZIAŁALNOŚCIĄ FUNDUSZU

Depozytariusz należy do międzynarodowej grupy kapitałowej, świadcząc usługi finansowe na rzecz szerokiej grupy klientów, które mogą potencjalnie powodować powstanie konfliktu interesów. Konflikty interesów mogą powstać w związku ze świadczeniem usług przez Depozytariusza lub podmiot należący do grupy kapitałowej na podstawie umowy lub przepisów prawa. Wykonując funkcję Depozytariusza Funduszu, zidentyfikowano następujące sytuacje mogące generować wystąpienie konfliktu interesów:

1) Obowiązek wystąpienia w imieniu Uczestników Funduszu z powództwem przeciwko Towarzystwu

Depozytariusz jest obowiązany do występowania w imieniu Uczestników z powództwem przeciwko Towarzystwu z tytułu szkody spowodowanej niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem obowiązków w zakresie zarządzania Funduszem i jego reprezentacji.

2) Dystrybucja jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych

Depozytariusz ze względu na prowadzenie działalności bankowej jest uprawniony do świadczenia usługi polegającej na pośrednictwie w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych. Świadczenie przedmiotowej usługi jest prowadzone na podstawie odpowiednich umów dystrybucyjnych zawieranej zawieranych przez Depozytariusza z tymi funduszami. Depozytariusz nie świadczy usługi pośrednictwa w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa na rzecz Funduszu oraz innych funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo.

5. **INFORMACJE O PODMIOTACH, O KTÓRYM MOWA W ART. 81i USTAWY, KTÓREMU DEPOZYTARIUSZ POWIERZYŁ WYKONYWANIE CZYNNOŚCI W ZAKRESIE ZWIĄZANYM Z REALIZACJĄ FUNKCJI PRZECHOWYWANIA AKTYWÓW FUNDUSZU, W TYM FIRMĘ (NAZWĘ), SIEDZIBĘ I ADRES PODMIOTU, ZAKRES USŁUG ŚWIADCZONYCH NA RZECZ FUNDUSZU**

Nie dotyczy

6. **INFORMACJE O PODMIOTACH, O KTÓRYM MOWA W ART. 81j USTAWY, KTÓREMU PRZEKAZANO WYKONYWANIE CZYNNOŚCI W ZAKRESIE ZWIĄZANYM Z REALIZACJĄ FUNKCJI PRZECHOWYWANIA AKTYWÓW FUNDUSZU, W TYM FIRMĘ (NAZWĘ), SIEDZIBĘ I ADRES PODMIOTU, ZAKRES USŁUG ŚWIADCZONYCH NA RZECZ FUNDUSZU**

Nie dotyczy

7. **OPIS KONFLIKTÓW INTERESÓW, KTÓRE MOGĄ POWSTAĆ W WYNIKU POWIERZENIA LUB PRZEKAZANIA CZYNNOŚCI DEPOZYTARIUSZA PODMIOTOM, O KTÓRYCH MOWA W ART. 81i ORAZ ART. 81j USTAWY**

Nie dotyczy

8. **INFORMACJA, ŻE POWIERZENIE LUB PRZEKAZANIE CZYNNOŚCI JEST WYMAGANE Z UWAGI NA WYMOGI OKREŚLONE W PRAWIE PAŃSTWA TRZECIEGO, OKOLICZNOŚCI USZASADNIAJĄCE POWIERZENIE LUB PRZEKAZANIE CZYNNOŚCI ORAZ OPIS RYZYKÓW ZWIĄZANYCH Z TAKIM POWIERZENIEM LUB PRZEKAZANIEM CZYNNOŚCI – W PRZYPADKU, O KTÓRYM MOWA W ART. 81i UST. 3 USTAWY**

Nie dotyczy

9. **ZAKRES I ZASADY ODPOWIEDZIALNOŚCI DEPOZYTARIUSZA ORAZ PODMIOTÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 81i ORAZ ART. 81j USTAWY, ZA SZKODY SPOWODOWANE NIEWYKONANIEM LUB NENALEŻYTYM WYKONANIEM OBOWIĄZKÓW OKREŚLONYCH W ART. 72 UST. 1 I ART. 72a USTAWY ORAZ W UMOWIE O WYKONYWANIE FUNKCJI DEPOZYTARIUSZA FUNDUSZU**

Depozytariusz ponosi odpowiedzialność za szkody spowodowane niewykonaniem lub nienależytym wykonywaniem obowiązków Depozytariusza określonych w umowie o pełnienie funkcji depozytariusza, art. 72 ust. 1 i art. 72a Ustawy oraz Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) 2016/438 z dnia 17 grudnia 2015 r. uzupełniającym dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE w odniesieniu do obowiązków depozytariuszy. Depozytariusz odpowiada wobec Funduszu za utratę instrumentów finansowych, stanowiących papiery wartościowe, które są zapisane na rachunkach papierów wartościowych prowadzonych przez Depozytariusza, a także za utratę instrumentów finansowych, które nie mogą być zapisane na rachunku papierów wartościowych i są przechowywane przez Depozytariusza. W przypadku utraty instrumentów finansowych, o których mowa wyżej Depozytariusz zwraca Funduszowi taki sam instrument lub aktywo albo kwotę odpowiadającą bieżącej wartości takiego instrumentu lub aktywa. Depozytariusz odpowiada wobec Funduszu za utratę przez podmiot, któremu powierzył wykonywanie czynności na podstawie umowy, o której mowa w art. 81i ust. 1 Ustawy, instrumentów finansowych stanowiących Aktywa Funduszu. Depozytariusz może zwolnić się od odpowiedzialności, jeżeli wykaze, że utrata instrumentu finansowego lub aktywa Funduszu nastąpiła z przyczyn od niego niezależnych. W przypadku utraty przez Depozytariusza przechowywanych przez niego Aktywów, o których mowa w art. 72b ust. 1 i 2 Ustawy, Depozytariusz może zwolnić się od odpowiedzialności, jeżeli wykaze, że utrata tych Aktywów nastąpiła w okolicznościach uzasadniających zwolnienie Depozytariusza z odpowiedzialności zgodnie z art. 19 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2016/438 z dnia 17 grudnia 2015 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE w odniesieniu do obowiązków depozytariuszy. Na dzień aktualizacji Prospektu Depozytariusz nie powierzył podmiotom, o których mowa w art. 81i oraz art. 81j Ustawy, czynności w zakresie związanym z realizacją obowiązków określonych w art. 72 ust. 1 i art. 72a Ustawy oraz w umowie o wykonywanie funkcji depozytariusza Funduszu.

ROZDZIAŁ V

DANE O PODMIOTACH OBSŁUGUJĄCYCH FUNDUSZ

1. FIRMA (NAZWA), SIEDZIBA I ADRES AGENTA TRANSFEROWEGO WRAZ Z NUMERAMI TELEKOMUNIKACYJNYMI

Nazwa: .....ProService Finteco Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

Siedziba: .....Rzeczpospolita Polska, Warszawa

Adres: .....ul. Konstruktorska 12a, 02-673 Warszawa

Telefon: .....(+48) 22 58 81 900

Fax: .....(+48) 22 58 81 950

2. DANE O PODMIOTACH, KTÓRE POŚREDNICZĄ W ZBYWANIU I ODKUPYWANIU PRZEZ FUNDUSZ JEDNOSTEK UCZESTNICTWA

2.1. OPERA TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH SPÓŁKA AKCYJNA

2.1.1. FIRMA (NAZWA), SIEDZIBA, ADRES, NUMERY TELEKOMUNIKACYJNE

Nazwa: .....OPERA Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna

Siedziba: .....Rzeczpospolita Polska, Warszawa

Adres: .....00 - 061 Warszawa, ul. Marszałkowska 142

Telefon: .....(+48) 22 379 11 10

Fax: .....(+48) 22 379 11 12

2.1.2. ZAKRES ŚWIADCZONYCH USŁUG

Zakres świadczonych usług obejmuje:

- przyjmowanie zleceń nabycia Jednostek Uczestnictwa;
- przyjmowanie zleceń odkupienia Jednostek Uczestnictwa;
- przyjmowanie innych zleceń, dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Uczestników.

2.1.3. WSKAZANIE MIEJSCA, GDZIE MOŻNA UZYSKAĆ INFORMACJE O PUNKTACH ZBYWAJĄCYCH I ODKUPUJĄCYCH JEDNOSTKI UCZESTNICTWA

Informacje o punktach, w których zbywane i odkupywane są Jednostki Uczestnictwa, można uzyskać w biurze Towarzystwa w Warszawie przy ul. Marszałkowskiej 142 oraz na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl.

3. DANE O PODMIOTACH, KTÓREMU TOWARZYSTWO ZLECIŁO ZARZĄDZANIE PORTFELEM INWESTYCYJNYM FUNDUSZU LUB JEGO CZĘŚCIĄ

Nie ma zastosowania. Portfele inwestycyjne wszystkich Subfunduszy zarządzane są przez Towarzystwo.

4. DANE O PODMIOTACH, KTÓREMU TOWARZYSTWO ZLECIŁO ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FUNDUSZU

Nie ma zastosowania. Ryzykiem Funduszu zarządza Towarzystwo.

5. DANE O PODMIOTACH ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI POLEGAJĄCE NA DORADZTWIE W ZAKRESIE INWESTYCYJNYM W ZAKRESIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Nie ma zastosowania. Fundusz nie korzysta z usług polegających na doradztwie inwestycyjnym w zakresie instrumentów finansowych.

6. FIRMA (NAZWA), SIEDZIBA I ADRES PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH FUNDUSZU

Firma: .....BDO Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.

Siedziba: .....Rzeczpospolita Polska, Warszawa

Adres: .....02-676 Warszawa, Postępu 12

7. FIRMA (NAZWA), SIEDZIBA I ADRES PODMIOTU, KTÓREMU TOWARZYSTWO ZLECIŁO PROWADZENIE KSIĄG RACHUNKOWYCH FUNDUSZU

Nie ma zastosowania. Księgi rachunkowe Funduszu są prowadzone przez Towarzystwo.

8. DANE O PODMIOTACH INNYCH NIŻ TOWARZYSTWO, KTÓRYM POWIERZONO CZYNNOŚCI WYCENY AKTYWÓW FUNDUSZU

Firma: ..... A-1. Analizy, wyceny, doradztwo Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

Siedziba: ..... Rzeczpospolita Polska, Warszawa

Adres: ..... ul. Powstańców Śląskich 61/31, 01-355 Warszawa

8.1.1. ZAKRES ŚWIADCZONYCH USŁUG NA RZECZ FUNDUSZU

Zakres świadczonych usług obejmuje oszacowanie wartości rynkowej kapitału akcyjnego spółek niepublicznych na dzień wyceny w celu aktualizacji wartości akcji tych spółek w księgach rachunkowych Funduszu.

8.1.2. IMIONA I NAZWISKA OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA ŚWIADCZENIE USŁUG NA RZECZ FUNDUSZU, ZE WSKAZANIEM FUNKCJI ORAZ ZAKRESU USŁUG, ZA KTÓRE SĄ ODPOWIEDZIALNE

Osobą odpowiedzialną za świadczenie usług wyceny na rzecz Funduszu w pełnym zakresie wskazanym w zawartej umowie z zewnętrznym podmiotem wyceniającym jest Wojciech Sierka Prezes Zarządu tego podmiotu.

ROZDZIAŁ VI

INFORMACJE DODATKOWE

1. INNE INFORMACJE, KTÓRYCH ZAMIESZCZENIE, W OCENIE TOWARZYSTWA, JEST NIEZBĘDNE INWESTOROM DO WŁAŚCIWEJ OCENY RYZYKA INWESTOWANIA W FUNDUSZ

1.1. Według najlepszej wiedzy Towarzystwa nie istnieją inne informacje, poza przedstawionymi w Prospekcie Informacyjnym, niezbędne do właściwej oceny ryzyka inwestycyjnego Funduszu.

1.2. Fundusz działa na podstawie prawa polskiego i nie przeszedł żadnej procedury rejestracji poza granicami Polski. Ustawodawstwo innych państw może przewidywać dla swoich obywateli lub innych podmiotów podlegających ich ustawodawstwu ograniczenia możliwości inwestowania w Fundusz. W szczególności, Jednostki Uczestnictwa Funduszu nie zostały i nie zostaną zarejestrowane zgodnie z US Securities Act 1933 lub jakimkolwiek przepisami stanowymi, tak więc, zgodnie z prawem Stanów Zjednoczonych, Jednostki Uczestnictwa Funduszu nie mogą być oferowane i sprzedawane bezpośrednio lub pośrednio w Stanach Zjednoczonych ani też oferowane i sprzedawane „osobom amerykańskim” (US Persons, zgodnie z definicją w prawie amerykańskim) lub na rachunek lub rzecz tych osób.

1.3. Administratorem danych osobowych jest Fundusz, reprezentowany przez Towarzystwo z siedzibą w Warszawie, pod adresem ul. Marszałkowska 142, 00-061 Warszawa. Fundusz przetwarza dane osobowe w celu:

- a) wykonania obowiązków wynikających z mojego uczestnictwa w Funduszach inwestycyjnych na podstawie art. 6 ust. 1 lit. b Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE („Ogólne Rozporządzenie o Ochronie Danych Osobowych”)
- b) wypełnienia obowiązków prawnych ciążyących na administratorze danych osobowych wynikających m.in. z Ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi; Ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu; Ustawy o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA; Ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami (tzw. CRS), na podstawie art. 6 ust. 1 lit c Ogólnego Rozporządzenia o Ochronie Danych Osobowych,
- c) marketingu bezpośredniego oraz w celu dochodzenia roszczeń w postępowaniu sądowym na podstawie art. 6 ust.1 lit. f Ogólnego Rozporządzenia o Ochronie Danych Osobowych.

Podanie danych osobowych jest dobrowolne jednak jest niezbędne do realizacji uczestnictwa w Funduszu, przyjęcia i przekazania zleceń i dyspozycji w ramach obsługi rejestru jednostek uczestnictwa za pośrednictwem dystrybutora jednostek uczestnictwa oraz przekazania informacji o stanie aktywów.

Korespondencję dotyczącą przetwarzania danych osobowych można składać osobiście w siedzibie Funduszu w formie pisemnej przesyłką pocztową kurierską lub przez pośląca na adres siedziby Funduszu z dopiskiem „RODO”.

Odbiorcą danych osobowych będą podmioty, z którymi Fundusz lub Towarzystwo zawarły stosowną umowę o powierzenie przetwarzania danych osobowych, celem wypełnienia ciążyących na administratorze danych osobowych obowiązków

prawnych, takie jak: agent transferowy prowadzący rejestr uczestników funduszy inwestycyjnych, dystrybutor jednostek uczestnictwa, podmioty świadczące usługi księgowe, finansowe, informatyczne, archiwizacji, usługi marketingowe na rzecz Funduszu lub Towarzystwa, biegli rewidenci w związku z audytem sprawozdań finansowych Funduszu, jak również do polskich i europejskich organów podatkowych w związku z raportowaniem danych dotyczących statusu rezydencji podatkowej (FATCA, CRS).

Dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do wykonania obowiązków wynikających z uczestnictwa w Funduszu, wypełniania obowiązków określonych w ustawach w wskazanych powyżej, marketingu bezpośredniego oraz ochrony roszczeń wynikającej z biegu ogólnych terminów przedawnienia roszczeń.

Uczestnik ma prawo do sprzeciwu wobec przetwarzania swoich danych osobowych do celu marketingu bezpośredniego w zakresie w jakim przetwarzanie jest związane z marketingiem bezpośrednim. Uczestnik posiada prawo dostępu do treści swoich danych oraz prawo ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, prawo do przeniesienia danych, a także prawo wniesienia sprzeciwu w dowolnym momencie bez wpływu na zgodność z prawem ich przetwarzania. Uczestnikowi przysługuje uprawnienie wniesienia skargi do prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, gdy uzna iż przetwarzanie jego danych osobowych narusza przepisy Ogólnego Rozporządzenia o Ochronie Danych Osobowych. Kontakt z Inspektorem Ochrony Danych: OPERA TFI S.A., ul. Marszałkowska 142, 00-061 Warszawa; e-mail: rodotfi@opera.pl.

1.4. Towarzystwo niniejszym informuje, iż niektóre zlecenia mogą być składane przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość tj. za pośrednictwem telefonu, za pomocą faksu lub za pośrednictwem systemów komputerowych, w zależności od środków porozumiewania się na odległość udostępnianych przez wybranego przez Uczestnika dystrybutora wskazanego w Rozdziale V pkt 2 Prospektu.

Z tytułu korzystania z środków porozumiewania się na odległość konsument poniesie dodatkowe koszty, których wysokość zostanie określona przez wybranego przez konsumenta operatora środków porozumiewania się na odległość (koszty zgodne z taryfą danego operatora).

Zgodnie z art. 40 ust. 3 Ustawy o prawach konsumenta konsumentowi nie przysługuje prawo odstąpienia od umowy uczestnictwa w Funduszu, przy czym, zgodnie ze Statutem Funduszu, Uczestnikowi przysługuje prawo złożenia, w każdym czasie, żądania odkupienia jednostek uczestnictwa Funduszu.

Językiem stosowanym w relacjach Fundusz oraz Towarzystwo z konsumentem jest język polski. Prawem właściwym stanowiącym podstawę stosunków Fundusz oraz Towarzystwo z Uczestnikiem przed zawarciem umowy, jak również właściwym do zawarcia i wykonania umowy uczestnictwa w Funduszu, jest prawo polskie. Towarzystwo dąży, aby spory stron, wynikające z umowy uczestnictwa w Funduszu, były rozstrzygane polubownie. Sądem właściwym do rozstrzygania sporów związanych z wykonaniem umowy uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym jest zgodnie z przepisami powszechnie obowiązującego prawa polskiego.

Pozostałe informacje, które zgodnie z art. 39 Ustawy o prawach konsumenta, powinny być przekazane przez Fundusz są zawarte są w odpowiednich częściach Prospektu Informacyjnego, Kluczowych Informacji dla Inwestorów oraz informacji dla klienta alternatywnego funduszu inwestycyjnego, w tym także w zakresie pobieranych opłat. Z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawa, Towarzystwo jest uprawnione, a w przypadku zaistnienia określonych przepisami prawa zdarzeń także ma obowiązek, dokonać zmian Statutu, Prospektu Informacyjnego, Kluczowych Informacji dla Inwestorów oraz informacji dla klienta alternatywnego funduszu inwestycyjnego, w tym także w zakresie pobieranych opłat. Zmiany Statutu, Prospektu Informacyjnego, Kluczowych Informacji dla Inwestorów oraz informacji dla klienta alternatywnego funduszu inwestycyjnego są udostępniane na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl. Do czasu dokonania zmian, informacje przedstawione w Statucie, Prospekcie Informacyjnym oraz w Kluczowych Informacjach dla Inwestorów mają charakter wiążący.

1.5. Uczestnik jest uprawniony do złożenia reklamacji w formie pisemnej bezpośrednio w siedzibie Towarzystwa lub korespondencyjnie na adres Towarzystwa wskazany w Prospekcie oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres biuro@opera.pl.

Reklamacja może zostać złożona przez Uczestnika lub jego pełnomocnika (przedstawiciela).

Reklamacje są rozpatrywane bez zbędnej zwłoki, w terminie nie dłuższym niż 30 dni od daty wpływu. W uzasadnionych przypadkach termin ten może ulec wydłużeniu maksymalnie do 60 dni, o czym Towarzystwo informuje Uczestnika niezwłocznie. Jeżeli informacje zawarte w reklamacji są niewystarczające do rozstrzygnięcia sprawy Towarzystwo zwraca się do Uczestnika o złożenie dodatkowych wyjaśnień. Bieg terminu rozpatrywania reklamacji ulega odpowiednio zawieszeniu. W przypadku, gdy okres rozpatrywania reklamacji będzie dłuższy niż 30 dni, Towarzystwo przekazuje Uczestnikowi informację wyjaśniając przyczyny opóźnienia w rozpatrywaniu reklamacji, wskazując okoliczności, które muszą zostać ustalone oraz wskazując przewidywany termin udzielenia odpowiedzi na reklamację.

Odpowiedź na reklamację jest przekazywana Uczestnikowi w formie pisemnej. W uzasadnionych przypadkach oraz w sytuacji gdy Uczestnik wystąpił o udzielenie odpowiedzi w formie innej niż pisemna możliwe jest zaniechanie udzielania odpowiedzi w formie pisemnej w odniesieniu do reklamacji, które mogą zostać rozpatrzone telefonicznie lub za

pośrednictwem poczty elektronicznej. W przypadku uznania roszczenia finansowego Uczestnika odpowiedź na reklamację jest udzielana wyłącznie w formie pisemnej.

W przypadku uzyskania odpowiedzi niezadowolającej, Uczestnikowi przysługuje prawo do zwrócenia się w tej sprawie do zarządu Towarzystwa. Zarząd Towarzystwa rozpatruje zażalenie Uczestnika na sposób rozpatrzenia reklamacji w terminie dwóch tygodni od daty wpływu. Odpowiedź jest przekazywana Uczestnikowi na wskazany przez niego adres.

W przypadku nieuwzględnienia reklamacji Uczestnikowi przysługuje prawo do wystąpienia z powództwem do sądu powszechnego właściwego ze względu na siedzibę lub miejsca zamieszkania pozwanego, o czym Towarzystwo informuje Uczestnika w odpowiedzi nieuwzględniającej zażalenia na sposób rozpoznania reklamacji.

Uczestnikowi będącemu konsumentem przysługuje również prawo zwrócenia się do miejskiego lub powiatowego rzecznika konsumentów, jak również do organizacji konsumenckich, jak również innych instytucji, do których statutowych lub ustawowych zadań należy ochrona interesów konsumentów, a także prawo do wystąpienia z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy do Rzecznika Finansowego.

2. WSKAZANIE MIEJSC, W KTÓRYCH ZOSTANIE UDOSTĘPNIONY PROSPEKT INFORMACYJNY ORAZ ROCZNE I PÓŁROCZNE SPRAWOZDANIA FINANSOWE FUNDUSZU, W TYM POŁĄCZONE SPRAWOZDANIA FINANSOWE FUNDUSZU Z WYDZIELONYMI SUBFUNDUSZAMI ORAZ SPRAWOZDANIA JEDNOSTKOWE SUBFUNDUSZY

Prospekt Informacyjny, Kluczowe Informacje dla Inwestorów oraz roczne i półroczne sprawozdania finansowe Funduszu, w tym połączone sprawozdania finansowe Funduszu z wydzielonymi Subfunduszami oraz sprawozdania jednostkowe Subfunduszy są udostępniane w biurze Towarzystwa w Warszawie przy ul. Marszałkowskiej 142 oraz na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl.

3. WSKAZANIE MIEJSC, W KTÓRYCH MOŻNA UZYSKAĆ DODATKOWE INFORMACJE O FUNDUSZU

Dodatkowe informacje o Funduszu można uzyskać w biurze Towarzystwa w Warszawie przy ul. Marszałkowskiej 142 oraz pod numerem telefonu 0 801 467 372 lub 22 354 84 38, a także na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl.

4. INFORMACJA O EKSPOZYCJI FUNDUSZU

Ekspozycję Funduszu, w odniesieniu do wszystkich Subfunduszy wydzielonych w Funduszu, Towarzystwo oblicza przy zastosowaniu metody brutto i metody zaangażowania zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) NR 231/2013 z dnia 19 grudnia 2012 r. uzupełniającym dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE w odniesieniu do zwolnień, ogólnych warunków dotyczących prowadzenia działalności, depozytariuszy, dźwigni finansowej, przejrzystości i nadzoru (Dz.Urz. EU L 83 z 22.03.2013, str. 1).

ROZDZIAŁ VII

ZAŁĄCZNIKI

1. WYKAZ DEFINICJI POJĘĆ I OBJAŚNIEŃ SKRÓTÓW UŻYTYCH W TREŚCI PROSPEKTU INFORMACYJNEGO

- 1) **Aktywa Funduszu** – mienie Funduszu obejmujące środki z tytułu wpłat Uczestników, prawa nabyte przez Fundusz oraz pożytki z tych praw;
- 2) **Aktywa Subfunduszu** – mienie danego Subfunduszu obejmujące środki pieniężne z tytułu wpłat Uczestników do danego Subfunduszu, środki pieniężne, prawa nabyte przez Fundusz na rzecz Subfunduszu oraz pożytki z tych praw, Aktywa wszystkich Subfunduszy stanowią Aktywa Funduszu;
- 3) **Agent Transferowy** – podmiot, który na podstawie umowy zawartej z Funduszem prowadzi Rejestr Uczestników oraz wykonuje inne czynności na rzecz Funduszu, a w przypadku braku takiej umowy – Towarzystwo;
- 4) **Baza Instrumentów Pochodnych** – Instrumenty Bazowe w liczbie przypadającej na Instrumenty Pochodne będące przedmiotem lokat dokonanych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu;
- 5) **Baza Towarowych Instrumentów Pochodnych** – Towarowe Instrumenty Bazowe w liczbie przypadającej na Towarowe Instrumenty Pochodne będące przedmiotem lokat dokonanych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu;
- 6) **Depozytariusz** – bank, o którym mowa w art. 5 Statutu, prowadzący rejestr Aktywów Funduszu, wykonujący funkcję depozytariusza Funduszu zgodnie z Ustawą;
- 7) **Dłużne Papiery Wartościowe** – obligacje, certyfikaty depozytowe oraz listy zastawne;

- 8) **Dystrybutor** – podmiot prowadzący działalność maklerską w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, bank krajowy wykonujący działalność, o której mowa w art. 70 ust. 2 Ustawy o Obrocie Instrumentami Finansowymi, lub krajowy oddział instytucji kredytowej uprawniony do wykonywania działalności w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, który na podstawie umowy z Funduszem pośredniczy w zbywaniu i odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz;
- 9) **Dzień Odkupienia** – dzień, w którym Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa, dniem tym jest każdy Dzień Wyceny, o którym mowa w art. 3 pkt 12 lit. b) i f);
- 10) **Dzień Zbycia** – dzień, w którym Fundusz zbywa Jednostki Uczestnictwa, dniem tym jest każdy Dzień Wyceny, o którym mowa w art. 3 pkt 12 lit. b) i f);
- 11) **Dzień Roboczy** – każdy dzień, w którym odbywa się regularna sesja na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie;
- 12) **Dzień Wyceny** – dzień, na który Fundusz dokonuje wyceny Aktywów Funduszu oraz – oddzielnie dla każdego z Subfunduszy – Aktywów Subfunduszu, ustalenia Wartości Aktywów Netto Funduszu oraz – oddzielnie dla każdego z Subfunduszy – Wartości Aktywów Netto Subfunduszu, a także ustalenia – oddzielnie dla każdego z Subfunduszy – Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę, ceny zbycia i ceny odkupienia Jednostek Uczestnictwa; dniem tym jest:
  - a) dzień otwarcia ksiąg rachunkowych Funduszu następujący po doręczeniu Towarzystwu postanowienia o wpisaniu Funduszu do Rejestru Funduszy Inwestycyjnych,
  - b) trzeci Dzień Roboczy każdego tygodnia,
  - c) ostatni dzień roku obrotowego,
  - d) dzień rozpoczęcia likwidacji Funduszu,
  - e) dzień rozpoczęcia likwidacji Subfunduszu,
  - f) Dzień Roboczy określony przez Fundusz i przypadający pomiędzy dwoma najbliższymi dniami, o których mowa w lit. b) – w przypadku, gdy liczba dni pomiędzy tymi dniami jest większa niż 7,
  - g) dzień przydziału jednostek uczestnictwa związanych z nowym subfunduszem;
- 13) **Instrumenty Bazowe** – Papiery Wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego lub inne prawa majątkowe, a także określone indeksy, kursy Walut Obcych lub stopy procentowe stanowiące podstawę do ustalenia ceny Instrumentu Pochodnego;
- 14) **Instrumenty Pochodne** – instrumenty pochodne w rozumieniu art. 2 pkt 18 Ustawy;
- 15) **Instrumenty Rynku Pieniężnego** – instrumenty rynku pieniężnego w rozumieniu art. 2 pkt 21 Ustawy;
- 16) **Jednostka** lub **Jednostka Uczestnictwa** – jednostka uczestnictwa Subfunduszu lub jej ułamkowa część;
- 17) **Kluczowe Informacje dla Inwestorów** – kluczowe informacje dla inwestorów, o których mowa w art. 220a Ustawy i Rozporządzenia Komisji Unii Europejskiej Nr 583/2010 z dnia 1 lipca 2010 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE w zakresie kluczowych informacji dla inwestorów;
- 18) **Komisja** – Komisja Nadzoru Finansowego;
- 19) **Konto** lub **Konto Uczestnika** – wyodrębniony w Rejestrze Uczestników zapis elektroniczny zawierający dane dotyczące danego Uczestnika prowadzony odrębnie dla każdego z Uczestników;
- 20) **Krótką Sprzedaż** – technika inwestycyjna, która opiera się na założeniu osiągnięcia zysku w wyniku spadku cen określonych Papierów Wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego, Instrumentów Pochodnych lub tytułów uczestnictwa instytucji wspólnego inwestowania od momentu realizacji zlecenia sprzedaży tych praw, o ile zostały pożyczane w celu rozliczenia transakcji przez inwestora lub przez podmiot realizujący na rachunek inwestora zlecenie sprzedaży albo nabyte w tym celu przez jeden z tych podmiotów na podstawie umowy lub umów zobowiązujących zbywcę do dokonania w przyszłości odkupu od nabywcy takich samych praw, do momentu wymagalności roszczenia o zwrot sprzedanych w ten sposób praw;
- 21) **Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne** lub **NWP** – Instrumenty Pochodne, które są przedmiotem obrotu poza rynkiem zorganizowanym, a ich treść jest lub może być przedmiotem negocjacji między stronami;
- 22) **Opłata Za Odkupienie** – opłata manipulacyjna pobierana przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa od Uczestnika przez Fundusz, należna podmiotowi, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt. 1-3 i ust. 2 Ustawy, od Uczestnika Funduszu;
- 23) **Opłata Za Otwarcie Konta Uczestnika** – opłata manipulacyjna pobierana za otwarcie Konta Uczestnika przez Fundusz, należna podmiotowi, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt. 1-3 i ust. 2 Ustawy, od Uczestnika Funduszu;

- 24) **Opłata Za Zbycie** – opłata manipulacyjna pobierana przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa na rzecz Uczestnika przez Fundusz należna podmiotowi, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt. 1-3 i ust. 2 Ustawy, od Uczestnika Funduszu;
- 25) **Papiery Wartościowe** – papiery wartościowe w rozumieniu art. 2 pkt 34 Ustawy;
- 26) **Prospekt Informacyjny** – niniejszy prospekt informacyjny Funduszu sporządzony zgodnie z rozporządzeniem w sprawie prospektu;
- 27) **Rachunek Dowolny** – rachunek bankowy w banku krajowym lub w oddziale banku zagranicznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego numer podawany jest każdorazowo w momencie składania zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa;
- 28) **Rachunek Główny** – rachunek bankowy Uczestnika prowadzony w banku krajowym lub w oddziale banku zagranicznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego numer podany został w zleceniu otwarcia Konta Uczestnika, zleceniu zapisu na Jednostki Uczestnictwa, lub w dyspozycji zmiany Rachunku Głównego;
- 29) **Rachunek Zdefiniowany** – rachunek bankowy prowadzony w banku krajowym lub w oddziale banku zagranicznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego numer został wprowadzony do systemu informatycznego Agenta Transferowego i w nim zachowany;
- 30) **Rejestr Funduszy Inwestycyjnych** – jawny i dostępny dla osób trzecich rejestr funduszy inwestycyjnych prowadzony przez Sąd Rejestrowy;
- 31) **Rejestr Uczestników** – rejestr zawierających dane wszystkich Uczestników, stanowiący rejestr, o którym mowa w art. 87 ust. 1 Ustawy;
- 31a) **Rozporządzenie** - rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 lipca 2017 r. w sprawie sposobu, trybu oraz warunków prowadzenia działalności przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych;
- 32) **Rozporządzenie w sprawie prospektu** - rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 22 maja 2013 roku w sprawie prospektu informacyjnego funduszu inwestycyjnego otwartego oraz specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego oraz wyliczania wskaźnika zysku do ryzyka tych funduszy;
- 33) **Rozporządzenie w sprawie szczególnych zasad rachunkowości** – rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych;
- 34) **Sąd Rejestrowy** – Sąd Okręgowy w Warszawie;
- 35) **Subkonto Uczestnika** – wyodrębniony w ramach Subrejestru Uczestników zapis elektroniczny zawierający dane dotyczące danego Uczestnika prowadzony odrębnie dla każdego z Subfunduszy;
- 36) **Subrejestr Uczestników** – wyodrębniony w Rejestrze Uczestników zapis elektroniczny zawierający dane dotyczące wszystkich Uczestników, prowadzony odrębnie dla każdego z Subfunduszy;
- 37) **Tabela Opłat** – tabela opłat manipulacyjnych Funduszu;
- 38) **Towarowe Instrumenty Bazowe** – oznaczone co do gatunku rzeczy, określone rodzaje energii, mierniki i limity wielkości produkcji lub emisji zanieczyszczeń, dopuszczone do obrotu na giełdach towarowych, stanowiące podstawę do ustalenia ceny Towarowego Instrumentu Pochodnego;
- 39) **Towarowe Instrumenty Pochodne** – prawa majątkowe, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od oznaczonych co do gatunku rzeczy, określonych rodzajów energii, mierników i limitów wielkości produkcji lub emisji zanieczyszczeń, dopuszczonych do obrotu na giełdach towarowych;
- 40) **Tytuły Uczestnictwa** – jednostki uczestnictwa lub certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania z siedzibą za granicą;
- 41) **Uczestnik** – podmiot wskazany w Rejestrze Uczestników jako posiadacz Jednostek;
- 41a) **Ustawa o Obrocie Instrumentami Finansowymi** – ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi;
- 41b) **Ustawa** – ustawa z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi;
- 42) **Ustawa o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych** – ustawa z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych;
- 43) **Ustawa o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych** – ustawa z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych;
- 43a) **Ustawa o prawach konsumenta** – ustawa z dnia 30 maja 2014 roku o prawach konsumenta;

- 43b) **Ustawa o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy** - ustawa z dnia 1 marca 2019 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
- 43c) **Ustawa o Rachunkowości** – ustawa z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości;
- 43d) **Ustawa o VAT** – ustawa z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług ;
- 43e) **Ustawa Prawo dewizowe** - ustawa z dnia 27 lipca 2002 roku Prawo dewizowe;
- 44) **Waluta Obca** – waluta państwa innego niż Rzeczpospolita Polska lub euro;
- 45) **Wartość Aktywów Netto Funduszu** – wartość Aktywów Funduszu pomniejszona o zobowiązania Funduszu;
- 46) **Wartość Aktywów Netto Subfunduszu** – wartość Aktywów Subfunduszu pomniejszona o wszelkie zobowiązania Subfunduszu oraz zobowiązania Funduszu w części przypadającej na dany Subfundusz ustalonej zgodnie z art. 161 ust. 3 Ustawy;
- 47) **Wartość Aktywów Netto na Jednostkę** – Wartość Aktywów Netto Subfunduszu podzielona przez liczbę wszystkich Jednostek Subfunduszu w Dniu Wyceny ustaloną na podstawie Subrejstru Uczestników tego Subfunduszu;
- 48) **WKC** – współczynnik kosztów całkowitych, którego sposób obliczenia określa załącznik do Rozporządzenia w sprawie prospektu.

2. STATUT

STATUT

OPERA SPECJALISTYCZNEGO FUNDUSZU INWESTYCYJNEGO OTWARTEGO

Część I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Rozdział I

Postanowienia ogólne

Art. 1

Fundusz

1. Fundusz (zwany dalej „**Funduszem**”) jest osobą prawną i działa pod nazwą OPERA Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty. Fundusz może zamiast oznaczenia Fundusz Inwestycyjny Otwarty używać w nazwie skrótu „SFIO”.
2. Fundusz jest specjalistycznym funduszem inwestycyjnym otwartym z wydzielonymi subfunduszami, utworzonym i działającym na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 27 maja 2004 roku o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz.U. z 2018 roku, poz. 1355 z późn. zm.) (zwanej dalej „Ustawą”) oraz w niniejszym statucie (zwanym dalej „**Statutem**”), nadanym przez OPERA Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółkę Akcyjną z siedzibą w Warszawie, przy ul. Marszałkowskiej 142 (zwaną dalej „**Towarzystwem**”).
3. Siedzibą i adresem Funduszu jest siedziba i adres Towarzystwa, określone w ust. 2.
4. Czas trwania Funduszu jest nieograniczony.

Art. 2

Subfundusze

1. Subfunduszami Funduszu (zwanymi dalej łącznie „**Subfunduszami**”, a każdy z osobna zwany „**Subfunduszem**”) są:
  - 1) OPERA Avista-plus.pl;
  - 2) OPERA Beta-plus.pl;
  - 3) OPERA Alfa-plus.pl;
  - 4) OPERA Tutus-plus.
2. Z zastrzeżeniem ust. 3, w ramach Funduszu mogą zostać utworzone subfundusze:
  - 1) OPERA Equilibrium-plus.pl;
  - 2) OPERA Substantia-plus.pl.
3. W ramach Funduszu mogą zostać utworzone także subfundusze inne, niż określone w ust. 2.
4. Subfundusze nie posiadają osobowości prawnej.
5. W ramach każdego z Subfunduszy prowadzona jest odmienna polityka inwestycyjna.

Art. 3

Definicje

W Statucie użyto następujących definicji i określeń skrótowych:

- 1) **Aktywa Funduszu** – mienie Funduszu obejmujące środki z tytułu wpłat Uczestników, prawa nabyte przez Fundusz oraz pożytki z tych praw;
- 2) **Aktywa Subfunduszu** – mienie danego Subfunduszu obejmujące środki pieniężne z tytułu wpłat Uczestników do danego Subfunduszu, środki pieniężne, prawa nabyte przez Fundusz na rzecz Subfunduszu oraz pożytki z tych praw, Aktywa wszystkich Subfunduszy stanowią Aktywa Funduszu;
- 3) **Agent Transferowy** – podmiot, który na podstawie umowy zawartej z Funduszem prowadzi Rejestr Uczestników oraz wykonuje inne czynności na rzecz Funduszu, a w przypadku braku takiej umowy – Towarzystwo;
- 4) **Baza Instrumentów Pochodnych** – Instrumenty Bazowe w liczbie przypadającej na Instrumenty Pochodne będące przedmiotem lokat dokonanych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu;
- 5) **Baza Towarowych Instrumentów Pochodnych** – Towarowe Instrumenty Bazowe w liczbie przypadającej na Towarowe Instrumenty Pochodne będące przedmiotem lokat dokonanych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu;
- 6) **Depozytariusz** – podmiot, o którym mowa w art. 5, wykonujący obowiązki depozytariusza określone w Ustawie, w szczególności polegające na przechowywaniu i prowadzeniu rejestru Aktywów Funduszu, a także na zapewnieniu właściwego monitorowania przepływu środków pieniężnych Funduszu;

- 7) **Dłużne Papiery Wartościowe** – obligacje, certyfikaty depozytowe oraz listy zastawne;
- 8) **Dystrybutor** – podmiot uprawniony do pośredniczenia w zbywaniu i odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa, umocowany na podstawie umowy z Funduszem lub Towarzystwem do występowania i składania oświadczeń woli w imieniu Funduszu w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa;
- 9) **Dzień Odkupienia** – dzień, w którym Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa, dniem tym jest każdy Dzień Wyceny, o którym mowa w pkt 11 lit. b) i f);
- 9a) **Dzień Zbycia** – dzień, w którym Fundusz zbywa Jednostki Uczestnictwa, dniem tym jest każdy Dzień Wyceny, o którym mowa w pkt 11 lit. b) i f);
- 10) **Dzień Roboczy** – każdy dzień, w którym odbywa się regularna sesja na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie;
- 11) **Dzień Wyceny** – dzień, na który Fundusz dokonuje wyceny Aktywów Funduszu oraz – oddzielnie dla każdego z Subfunduszy – Aktywów Subfunduszu, ustalenia Wartości Aktywów Netto Funduszu oraz – oddzielnie dla każdego z Subfunduszy – Wartości Aktywów Netto Subfunduszu, a także ustalenia – oddzielnie dla każdego z Subfunduszy – Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę, ceny zbycia i ceny odkupienia Jednostek Uczestnictwa; dniem tym jest:
  - a) dzień otwarcia ksiąg rachunkowych Funduszu następujący po doręczeniu Towarzystwu postanowienia o wpisaniu Funduszu do Rejestru Funduszy Inwestycyjnych,
  - b) trzeci Dzień Roboczy każdego tygodnia,
  - c) ostatni dzień roku obrotowego,
  - d) dzień rozpoczęcia likwidacji Funduszu;
  - e) dzień rozpoczęcia likwidacji Subfunduszu,
  - f) Dzień Roboczy określony przez Fundusz i przypadający pomiędzy dwoma najbliższymi dniami, o których mowa w lit. b) – w przypadku, gdy liczba dni pomiędzy tymi dniami jest większa niż 7,
  - g) dzień przydziału jednostek uczestnictwa związanych z nowym subfunduszem,
- 12) **Instrumenty Bazowe** – Papiery Wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego lub inne prawa majątkowe, a także określone indeksy, kursy Walut Obcych lub stopy procentowe stanowiące podstawę do ustalenia ceny Instrumentu Pochodnego;
- 13) **Instrumenty Pochodne** – instrumenty pochodne w rozumieniu art. 2 pkt 18 Ustawy;
- 14) **Instrumenty Rynku Pieniężnego** – instrumenty rynku pieniężnego w rozumieniu art. 2 pkt 21 Ustawy;
- 15) **Jednostka** lub **Jednostka Uczestnictwa** – jednostka uczestnictwa Subfunduszu lub jej ułamkowa część;
- 15a) **Kluczowe Informacje** – kluczowe informacje dla inwestorów, o których mowa w art. 220a Ustawy i Rozporządzenia Komisji Unii Europejskiej Nr 583/2010 z dnia 1 lipca 2010 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE w zakresie kluczowych informacji dla inwestorów;
- 16) **Komisja** – Komisja Nadzoru Finansowego;
- 17) **Konto** lub **Konto Uczestnika** – wyodrębniony w Rejestrze Uczestników zapis elektroniczny zawierający dane dotyczące danego Uczestnika prowadzony odrębnie dla każdego z Uczestników;
- 18) **Krótką Sprzedaż** – technika inwestycyjna, która opiera się na założeniu osiągnięcia zysku w wyniku spadku cen określonych Papierów Wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego, Instrumentów Pochodnych lub tytułów uczestnictwa instytucji wspólnego inwestowania od momentu realizacji zlecenia sprzedaży tych praw, o ile zostały pożyczane w celu rozliczenia transakcji przez inwestora lub przez podmiot realizujący na rachunek inwestora zlecenie sprzedaży albo nabyte w tym celu przez jeden z tych podmiotów na podstawie umowy lub umów zobowiązujących zbywcę do dokonania w przyszłości odkupu od nabywcy takich samych praw, do momentu wymagalności roszczenia o zwrot sprzedanych w ten sposób praw;
- 19) **Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne** lub **NWP** – Instrumenty Pochodne, które są przedmiotem obrotu poza rynkiem zorganizowanym, a ich treść jest lub może być przedmiotem negocjacji między stronami;
- 20) **Opłata Za Odkupienie** – opłata manipulacyjna pobierana przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa od Uczestnika przez Fundusz, należna podmiotowi, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt. 1-3 i ust. 2 Ustawy, od Uczestnika Funduszu;
- 21) **Opłata Za Otwarcie Konta Uczestnika** – opłata manipulacyjna pobierana za otwarcie Konta Uczestnika przez Fundusz, należna podmiotowi, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt. 1-3 i ust. 2 Ustawy, od Uczestnika Funduszu;
- 22) **Opłata Za Zbycie** – opłata manipulacyjna pobierana przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa na rzecz Uczestnika przez Fundusz należna podmiotowi, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt. 1-3 i ust. 2 Ustawy, od Uczestnika Funduszu;
- 23) **Papiery Wartościowe** – papiery wartościowe w rozumieniu art. 2 pkt 34 Ustawy;
- 24) **Prospekt Informacyjny** – prospekt informacyjny Funduszu sporządzony zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 22 maja 2013 roku w sprawie prospektu informacyjnego funduszu inwestycyjnego otwartego oraz specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego oraz wyliczenia wskaźnika zysku do ryzyka tych funduszy (Dz. U. z 2013 poz. 673);
- 25) **Rejestr Funduszy Inwestycyjnych** – jawny i dostępny dla osób trzecich rejestr funduszy inwestycyjnych prowadzony przez Sąd Rejestrowy;
- 26) **Rejestr Uczestników** – rejestr zawierających dane wszystkich Uczestników, stanowiący rejestr, o którym mowa w art. 87 ust. 1 Ustawy;

- 26a) **Rozporządzenie 231/2013** – rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 231/2013 z dnia 19 grudnia 2012 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE w odniesieniu do zwolnień, ogólnych warunków dotyczących prowadzenia działalności, depozytariuszy, dźwigni finansowej, przejrzystości i nadzoru (Dz. Urz. UE L 83 z 22.03.2013, str. 1);
- 27) **Sąd Rejestrowy** – Sąd Okręgowy w Warszawie;
- 28) (skreślony);
- 29) **Subkonto Uczestnika** – wyodrębniony w ramach Subrejestru Uczestników zapis elektroniczny zawierający dane dotyczące danego Uczestnika prowadzony odrębnie dla każdego z Subfunduszy;
- 30) **Subrejestr Uczestników** – wyodrębniony w Rejestrze Uczestników zapis elektroniczny zawierający dane dotyczące wszystkich Uczestników, prowadzony odrębnie dla każdego z Subfunduszy;
- 31) **Tabela Opłat** – tabela opłat manipulacyjnych Funduszu;
- 32) **Towarowe Instrumenty Bazowe** – oznaczone co do gatunku rzeczy, określone rodzaje energii, mierniki i limity wielkości produkcji lub emisji zanieczyszczeń, dopuszczone do obrotu na giełdach towarowych, stanowiące podstawę do ustalenia ceny Towarowego Instrumentu Pochodnego;
- 33) **Towarowe Instrumenty Pochodne** – prawa majątkowe, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od oznaczonych co do gatunku rzeczy, określonych rodzajów energii, mierników i limitów wielkości produkcji lub emisji zanieczyszczeń, dopuszczonych do obrotu na giełdach towarowych;
- 34) **Uczestnik** – podmiot wskazany w Rejestrze Uczestników jako posiadacz Jednostek;
- 35) **Waluta Obca** – waluta państwa innego niż Rzeczpospolita Polska lub euro;
- 36) **Wartość Aktywów Netto Funduszu** – wartość Aktywów Funduszu pomniejszona o zobowiązania Funduszu;
- 37) **Wartość Aktywów Netto Subfunduszu** – wartość Aktywów Subfunduszu pomniejszona o wszelkie zobowiązania Subfunduszu oraz zobowiązania Funduszu w części przypadającej na dany Subfundusz ustalonej zgodnie z art. 161 ust. 3 Ustawy;
- 38) **Wartość Aktywów Netto na Jednostkę** – Wartość Aktywów Netto Subfunduszu podzielona przez liczbę wszystkich Jednostek Subfunduszu w Dniu Wyceny ustaloną na podstawie Subrejestru Uczestników tego Subfunduszu.

Rozdział II

Organy Funduszu

Art. 4

Towarzystwo

- 1. Organem Funduszu jest Towarzystwo oraz Zgromadzenie Uczestników.
- 2. Towarzystwo tworzy Fundusz, zarządza Funduszem oraz reprezentuje Fundusz w stosunkach z osobami trzecimi.
- 3. Towarzystwo działa w interesie Uczestników zgodnie z postanowieniami Ustawy oraz Statutu.
- 4. Fundusz jest reprezentowany przez Towarzystwo w sposób określony w statucie Towarzystwa.
- 5. Towarzystwo odpowiada wobec Uczestników za wszelkie szkody spowodowane niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem swych obowiązków w zakresie reprezentacji i zarządzania Funduszem, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków w zakresie reprezentacji i zarządzania Funduszem spowodowane jest okolicznościami, za które Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności.

Art. 4a

Zgromadzenie Uczestników

- 1. W Funduszu działa Zgromadzenie Uczestników.
- 2. Uprawnieni do udziału w Zgromadzeniu Uczestników są Uczestnicy wpisani do Rejestru Uczestników według stanu na koniec drugiego dnia roboczego poprzedzającego dzień Zgromadzenia Uczestników. W sprawach dotyczących tylko Subfunduszu uprawnieni do udziału w Zgromadzeniu Uczestników są Uczestnicy tego Subfunduszu.
- 3. Listę Uczestników uprawnionych do udziału w Zgromadzeniu Uczestników sporządza Agent Transferowy i przekazuje ją Towarzystwu w dniu roboczym poprzedzającym dzień Zgromadzenia Uczestników. Lista zawiera nazwiska i imiona albo firmy (nazwy) uprawnionych Uczestników, ich miejsce zamieszkania (siedzibę) lub adres do doręczeń, liczbę Jednostek Uczestnictwa oraz liczbę przysługujących im głosów. Lista jest sporządzana na podstawie danych zawartych w Rejestrze Uczestników.
- 4. Od dnia poprzedzającego dzień Zgromadzenia Uczestników do dnia Zgromadzenia Uczestników zawiesza się zbywanie i odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Funduszu lub Subfunduszu.
- 5. Do uprawnień Zgromadzenia Uczestników należy podejmowanie uchwał w sprawach wyrażenia zgody na:
  - 1) wyrażenia zgody na przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo;
  - 2) wyrażenia zgody na przejęcie zarządzania Funduszem i prowadzenia jego spraw przez zarządzającego z UE.
- 6. Zgromadzenie Uczestników odbywa się w miejscu siedziby Funduszu.
- 7. Koszty odbycia Zgromadzenia Uczestników ponosi Towarzystwo.
- 8. Zgromadzenie Uczestników zwołuje Towarzystwo, zawiadamiając o tym każdego Uczestnika indywidualnie

- przesyłką poleconą lub na trwałym nośniku informacji, co najmniej na 21 dni przed planowanym terminem Zgromadzenia Uczestników. Od dnia ogłoszenia o zwołaniu Zgromadzenia Uczestników Funduszu przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa wraz z Kluczowymi Informacjami udostępnia się informację o planowanym Zgromadzeniu Uczestników. Zawiadomienie i informacja o planowanym Zgromadzeniu Uczestników zawierają:
- 1) informację o miejscu i terminie Zgromadzenia Uczestników,
  - 2) wskazanie zdarzenia, o którym mowa w ust. 5, co do którego Zgromadzenie Uczestników ma wyrazić zgodę,
  - 3) informację o zawieszeniu zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa Funduszu lub Subfunduszu, o którym mowa w ust. 4,
  - 4) informację o dniu, na jaki jest ustalona lista Uczestników uprawnionych do udziału w Zgromadzeniu Uczestników.
9. Towarzystwo zwołujące Zgromadzenie Uczestników przed przekazaniem Uczestnikom zawiadomienia, o którym mowa w ust. 8, ogłasza o zwołaniu Zgromadzenia Uczestników, w sposób określony w Statucie dla ogłaszania zmian Statutu.
  10. Uczestnik może wziąć udział w Zgromadzeniu Uczestników osobiście lub przez pełnomocnika. Pełnomocnictwa udziela się w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
  11. Zgromadzenie Uczestników jest ważne, jeżeli wezmą w nim udział Uczestnicy posiadający co najmniej 50% Jednostek Uczestnictwa Funduszu lub Subfunduszu, według stanu na dwa dni robocze przed dniem Zgromadzenia Uczestników.
  12. Przed podjęciem uchwały przez Zgromadzenie Uczestników zarząd Towarzystwa jest obowiązany przedstawić Uczestnikom swoją rekomendację oraz udzielić Uczestnikom wyjaśnień na temat interesujących ich zagadnień związanych ze zdarzeniem, o którym mowa w ust. 5, w tym odpowiedzieć na zadane przez Uczestników pytania.
  13. Przed podjęciem uchwały każdy Uczestnik może wnioskować o przeprowadzenie dyskusji w przedmiocie zasadności wyrażenia zgody, o której mowa w ust. 5.
  14. Każda cała Jednostka Uczestnictwa upoważnia Uczestnika do oddania jednego głosu.
  15. Uchwała o wyrażeniu zgody, o której mowa w ust. 5, zapada większością 2/3 głosów Uczestników obecnych lub reprezentowanych na Zgromadzeniu Uczestników.
  16. Uchwała Zgromadzenia Uczestników jest protokołowana przez notariusza.
  17. Szczegółowy tryb działania Zgromadzenia Uczestników oraz podejmowania uchwał określa Regulamin Zgromadzenia Uczestników nadany przez Towarzystwo najpóźniej przed odbyciem pierwszego Zgromadzenia Uczestników.

Rozdział III

Depozytariusz

Art. 5

Depozytariusz

1. Depozytariuszem Funduszu, na podstawie umowy o wykonywanie funkcji depozytariusza Funduszu, jest ING Bank Śląski Spółka Akcyjna, z siedzibą w Katowicach, przy ulicy Sokolskiej 34.
2. Obowiązki Depozytariusza, sposób ich wykonania oraz wynagrodzenie Depozytariusza określa umowa o wykonywanie funkcji depozytariusza Funduszu. Umowa o wykonywanie funkcji depozytariusza Funduszu nie ogranicza obowiązków Depozytariusza określonych w Ustawie. Odpowiedzialność Depozytariusza określona w Ustawie nie może być wyłączona lub ograniczona w umowie o wykonywanie funkcji depozytariusza Funduszu.
3. Depozytariusz wypełnia obowiązki przewidziane w Ustawie, niezależnie od Towarzystwa i w interesie Uczestników Funduszu.
4. Depozytariusz może zawierać umowy dotyczące powierzenia przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznemu wykonywania czynności w zakresie związanym z realizacją funkcji Depozytariusza dotyczących przechowywania Aktywów Funduszu na zasadach określonych w Ustawie oraz umowie o wykonywanie funkcji depozytariusza Funduszu, a także w Rozporządzeniu 213/2013.

Art. 6

(skreślony)

Rozdział IV

Zapisy na Jednostki Uczestnictwa

Art. 7

Zapisy na Jednostki Uczestnictwa

1. Towarzystwo będzie przyjmowało zapisy na Jednostki Uczestnictwa subfunduszu OPERA Avista-plus.pl, subfunduszu OPERA Beta-plus.pl oraz subfunduszu OPERA Alfa-plus.pl (zwanymi dalej łącznie „**Subfunduszami Objętymi Zapisami**”, a każdy z nich z osobna „**Subfunduszem Objętym Zapisami**”).
2. Do utworzenia Funduszu niezbędne jest zebranie wpłat do Subfunduszy Objętych Zapisami w łącznej wysokości nie niższej niż 4.000.000 złotych.

3. Do utworzenia każdego z Subfunduszy Objętych Zapisami niezbędne jest zebranie wpłat do tego subfunduszu w wysokości nie niższej niż 100.000 złotych.
4. W ramach zapisów cena zbycia Jednostki Uczestnictwa każdego z Subfunduszy Objętych Zapisami wynosi 10 złotych.
5. Zapisy na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszy Objętych Zapisami zostaną przeprowadzone przez dokonanie wpłat przez Towarzystwo.

Art. 8

Terminy przyjmowania zapisów na Jednostki Uczestnictwa

1. Przyjmowanie zapisów na Jednostki Uczestnictwa rozpocznie się w terminie określonym przez Towarzystwo, z zastrzeżeniem ust. 2, i zakończy niezwłocznie po dokonaniu przez Towarzystwo wpłat do każdego z Subfunduszy Objętych Zapisami w wysokości nie niższej niż 100.000 złotych i łącznej wysokości nie niższej niż 4.000.000 złotych, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia rozpoczęcia przyjmowania zapisów.
2. Przyjmowanie zapisów na Jednostki Uczestnictwa nie może rozpocząć się wcześniej niż w dniu następującym po dniu doręczenia Towarzystwu zezwolenia Komisji na utworzenie Funduszu.

Art. 9

(skreślony)

Art. 10

Wpłaty na Jednostki Uczestnictwa

1. Wpłaty na Jednostki Uczestnictwa mogą być dokonywane wyłącznie w środkach pieniężnych w złotych.
2. Wpłaty na Jednostki Uczestnictwa mogą być dokonywane wyłącznie przelewem na wydzielone rachunki bankowe Towarzystwa prowadzone przez Depozytariusza, przy czym tytuł przelewu powinien zawierać adnotację: „Wpłata na Jednostki Uczestnictwa” wraz z oznaczeniem Subfunduszu Objętego Zapisami.
3. Wpłaty na Jednostki Uczestnictwa muszą zostać dokonane nie później niż ostatniego dnia przyjmowania zapisów. Za termin dokonania wpłaty na Jednostki Uczestnictwa przyjmuje się dzień wpływu pełnej kwoty środków pieniężnych na rachunek bankowy Towarzystwa prowadzony przez Depozytariusza.
4. Przed wpisaniem Funduszu do Rejestru Funduszy Inwestycyjnych Towarzystwo nie może rozporządzać wpłatami na Jednostki Uczestnictwa ani kwotami z tytułu oprocentowania tych wpłat lub pożytkami, jakie te wpłaty przynoszą.

Art. 11

Przydział Jednostek Uczestnictwa

1. Przydział Jednostek Uczestnictwa następuje nie później niż w terminie 14 dni od dnia zakończenia przyjmowania zapisów na Jednostki Uczestnictwa, o ile, w okresie przyjmowania zapisów na Jednostki Uczestnictwa, zebrano wpłaty do co najmniej dwóch Subfunduszy Objętych Zapisami w wysokości określonej w art. 7 ust. 3 oraz łącznej wysokości określonej w art. 7 ust. 2.
2. Przydział Jednostek Uczestnictwa następuje poprzez wpisanie do Rejestru Uczestników liczby Jednostek Uczestnictwa przypadającej wpłacie na Jednostki Uczestnictwa powiększoną o wartość otrzymanych pożytków i odsetki naliczone przez Depozytariusza za okres od dnia dokonania wpłaty na Jednostki Uczestnictwa do dnia przydziału.
3. Niezwłocznie po dokonaniu przydziału Jednostek Uczestnictwa, Towarzystwo złoży do Sądu Rejestrowego wniosek o wpisanie Funduszu do Rejestru Funduszy Inwestycyjnych.

Art. 12

Nieprzydzielenie Jednostek Uczestnictwa

1. Nieprzydzielenie Jednostek Uczestnictwa może być spowodowane:
  - 1) wygaśnięciem zezwolenia na utworzenie Funduszu na skutek niedokonania, w okresie przyjmowania zapisów na Jednostki Uczestnictwa, wpłat o łącznej wartości, o której mowa w art. 7 ust. 2;
  - 2) niedokonaniem, w okresie przyjmowania zapisów na Jednostki Uczestnictwa, wpłat na Jednostki Uczestnictwa danego Subfunduszu Objętego Zapisami o łącznej wartości, o której mowa w art. 7 ust. 3.
2. Przydział Jednostek Uczestnictwa staje się bezskuteczny w przypadku:
  - 1) podjęcia przez Komisję ostatecznej decyzji o cofnięciu zezwolenia na utworzenie Funduszu;
  - 2) uprawomocnienia się postanowienia o odmowie wpisania Funduszu do Rejestru Funduszy Inwestycyjnych;
  - 3) wygaśnięcia zezwolenia na utworzenie Funduszu w przypadku niezłożenia przez Towarzystwo wniosku o wpisanie Funduszu do Rejestru Funduszy Inwestycyjnych przed upływem 6 miesięcy, licząc od dnia doręczenia zezwolenia na utworzenie Funduszu.

Rozdział V **Uczestnictwo w Funduszu**

Art. 12a

Uczestnicy

1. Uprawnionymi nabywania i żądania odkupienia Jednostek Uczestnictwa są osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej (jednakże posiadające zdolność do nabywania praw i zaciągania zobowiązań we własnym imieniu), rezydenci i nierezydenci w rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2002 roku Prawo dewizowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 141, poz. 1178 z późn. zm.), które dokonają wpłaty na Jednostki Uczestnictwa w kwocie nie niższej, niż wskazana w art. 21 ust. 11, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Nabycie Jednostek Uczestnictwa przez osoby fizyczne będące osobami zajmującymi eksponowane stanowiska polityczne w rozumieniu ustawy z dnia 16 listopada 2000 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2010 r. Nr 46, poz. 276) wymaga zgody zarządu Towarzystwa.

Art. 13

Osoby fizyczne

1. Czynności związane z nabywaniem i żądaniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa mogą być wykonywane:
  - 1) w wypadku osoby fizycznej mającej pełną zdolność do czynności prawnych – osobiście lub przez pełnomocnika,
  - 2) w wypadku osoby fizycznej mającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych – wyłącznie za zgodą jej przedstawiciela ustawowego w zakresie czynności zwykłego zarządu, a w zakresie przekraczającym te czynności – na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu opiekuńczego,
  - 3) w wypadku osoby fizycznej nie mającej zdolności do czynności prawnych – wyłącznie przez jej przedstawiciela ustawowego w zakresie czynności zwykłego zarządu, a w zakresie przekraczającym te czynności – na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu opiekuńczego.
2. Małżonkowie działający łącznie mogą nabyć Jednostki Uczestnictwa na swój wspólny rachunek, poprzez złożenie wobec Funduszu oświadczenia stwierdzającego:
  - 1) pozostawanie małżonków we wspólności majątkowej w zakresie umożliwiającym nabywanie i żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
  - 2) wyrażenie zgody na wykonywanie przez każdego z małżonków, na ich wspólny rachunek, wszystkich uprawnień związanych z nabywaniem i żądaniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa, włączywszy żądanie odkupienia wszystkich nabytych Jednostek Uczestnictwa, żądanie ustanowienia blokady Subkont Uczestnika i ich zamknięcia, a także na podejmowanie wszelkich należnych małżonkom środków pieniężnych,
  - 3) wyrażenie zgody na realizację zleceń zgodnie z kolejnością ich składania przez każdego z małżonków, chyba że drugi z nich wyrazi sprzeciw najpóźniej w chwili składania zlecenia przez pierwszego z małżonków; w takim wypadku Fundusz zastosuje się wyłącznie do zgodnego oświadczenia woli małżonków,
  - 4) wskazanie wspólnego adresu małżonków, na który przesyłana będzie korespondencja związana z uczestnictwem w Funduszu,
  - 5) zobowiązanie do niezwłocznego powiadomienia Funduszu pisemnie o ustaniu małżeńskiej wspólności majątkowej oraz o sposobie podziału majątku wspólnego.
3. Odwołanie oświadczeń wymienionych w ust. 2, możliwe jest jedynie przez złożenie oświadczenia przez małżonków działających łącznie lub na podstawie prawomocnego orzeczenia właściwego sądu. Oświadczenia stwierdzające podział majątku wspólnego małżonków oraz sposób podziału środków należnych małżonkom będą przyjęte wyłącznie od małżonków działających łącznie lub na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu.
4. Towarzystwo ani Fundusz nie ponoszą odpowiedzialności za działania wynikające z zastosowania się do dyspozycji małżonków i złożonych przez nich oświadczeń zgodnie z ust. 2 – 3.

Art. 14

Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej

1. Osoba działająca w imieniu osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej zobowiązana jest do przedstawienia Towarzystwu lub Dystrybutorowi dokumentów potwierdzających umocowanie.
2. Oryginały lub poświadczane przez upoważnionego pracownika Towarzystwa, Agenta Transferowego, Dystrybutora lub podmiotu działającego na zlecenie Towarzystwa lub Agenta Transferowego, kopie dokumentów, o których mowa w ust. 1, przechowywane są przez Towarzystwo lub Agenta Transferowego.

Art. 15

Pełnomocnicy

1. Czynności związane z nabywaniem i żądaniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa mogą być wykonywane osobiście przez Uczestnika lub przez pełnomocników.
2. Pełnomocnikiem może być osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych lub osoba prawna.
3. Uczestnik lub osoba posiadająca Konto Uczestnika może ustanowić nie więcej niż dwóch pełnomocników do jednego Konta Uczestnika.

Art. 16

Pełnomocnictwo

1. Pełnomocnictwo powinno być udzielone w języku polskim, w formie pisemnej, na formularzu przygotowanym przez Towarzystwo, z podpisem poświadczonym notarialnie bądź złożonym w obecności upoważnionego pracownika Towarzystwa lub Dystrybutora.
2. Udzielenie i odwołanie pełnomocnictwa jest skuteczne w stosunku do Funduszu z chwilą otrzymania przez Agenta Transferowego.
3. Udzielenie pełnomocnictwa do działania na wspólny rachunek małżonków może być dokonane wyłącznie przez zgodne i jednocześnie oświadczenie małżonków. Do odwołania pełnomocnictwa, o którym mowa w zdaniu poprzednim, dochodzi przez oświadczenie przynajmniej jednego z małżonków.
4. Pełnomocnictwo może mieć wyłącznie formę pełnomocnictwa ogólnego – do wszystkich czynności związanych z uczestnictwem w Funduszu, w takim samym zakresie jak mocodawca.
5. Pełnomocnikowi Uczestnika lub osoby posiadającej Konto Uczestnika nie przysługuje prawo udzielania dalszych pełnomocnictw.
6. W przypadku pełnomocnictwa udzielanego lub odwoływanego przez podmioty mające siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej lub udzielane według przepisów prawa innego niż polskie, treść dokumentu powinna dodatkowo zostać poświadczona za zgodność z prawem miejsca wystawienia przez polskie przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny, o ile umowy z danym krajem lub obowiązujące przepisy prawa nie znoszą tego obowiązku. Na żądanie Towarzystwa lub Dystrybutora pełnomocnictwo udzielone w języku obcym powinno być przetłumaczone przez tłumacza przysięgłego na język polski. Dla określenia skuteczności ustanowienia pełnomocnictwa lub prokury stosuje się przepisy prawa obowiązujące w miejscu siedziby lub zamieszkania mocodawcy.
7. Towarzystwo ani Fundusz nie ponoszą odpowiedzialności za czynności dokonane przez pełnomocnika Uczestnika lub osoby posiadającej Konto Uczestnika, także w przypadku gdy Uczestnik lub osoba posiadająca Konto Uczestnika pełnomocnictwo cofnął albo ograniczył, a Towarzystwo lub Fundusz nie zostały o tym fakcie prawidłowo powiadomione.

Rozdział VI

Jednostki i prawa Uczestnika

Art. 17

Jednostki

1. Jednostka Uczestnictwa stanowi prawo majątkowe Uczestnika określone w Statucie i Ustawie.
2. Jednostki Uczestnictwa poszczególnych Subfunduszy reprezentują jednakowe prawa majątkowe.
3. Uczestnik nie może żądać odkupienia Jednostki Uczestnictwa przez podmioty inne niż Fundusz.
4. Jednostka Uczestnictwa podlega dziedziczeniu.
5. Jednostka Uczestnictwa nie podlega oprocentowaniu.
6. Jednostka Uczestnictwa może być przedmiotem zastawu. Zaspokojenie się zastawnika z Jednostki Uczestnictwa może być dokonane wyłącznie w wyniku odkupienia Jednostki Uczestnictwa przez Fundusz na żądanie zgłoszone w postępowaniu egzekucyjnym. Zaspokojenie zastawnika nie wymaga przeprowadzenia postępowania egzekucyjnego, jeżeli zaspokojenie to następuje na podstawie umowy zastawu ustanowionego zgodnie z przepisami ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 roku o niektórych zabezpieczeniach finansowych (Dz. U. z 2004 roku Nr 91 poz. 871 z późn. zm.)

Art. 18

Rejestr i Subrejstry Uczestników

1. Rejestr Uczestników prowadzony jest przez Agenta Transferowego. W ramach Rejestru Uczestników wydzielone są Subrejstry Uczestników prowadzone odrębnie dla każdego Subfunduszu.
2. Rejestr Uczestników prowadzony jest w formie elektronicznej bazy danych.
3. Subrejestr Uczestników zawiera w szczególności:
  - 1) oznaczenie Subfunduszu;

- 2) dane identyfikujące Uczestnika: nazwę (firmę) albo imię i nazwisko (imiona i nazwiska w przypadku o którym mowa w art. 13 ust. 2), siedzibę (adres), numer REGON, numer NIP oraz określenie sposobu reprezentacji wraz ze wskazaniem imion, nazwisk i numerów PESEL osób upoważnionych do reprezentacji;
  - 3) liczbę Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika;
  - 4) datę każdego nabycia, liczbę i cenę nabytych Jednostek Uczestnictwa;
  - 5) datę każdego odkupienia, liczbę i cenę odkupionych Jednostek Uczestnictwa wraz ze wskazaniem wielkości kwoty wypłaconej Uczestnikowi;
  - 6) wskazanie numeru albo numerów rachunków bankowych, na które mają być przekazywane środki pieniężne z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz;
  - 7) informacje o udzielonych lub odwołanych pełnomocnictwach wraz ze wskazaniem danych pełnomocnika;
  - 8) informacje o dokonanej blokadzie Jednostek Uczestnictwa, terminie, podstawie i warunkach blokady;
  - 9) informację o ustanowionym zastawie na Jednostkach Uczestnictwa.
4. Uczestnik zobowiązany jest niezwłocznie poinformować Fundusz o wszelkich zmianach jego danych zawartych w Rejestrze Uczestników. Z wyłączeniem przypadków określonych w Prospekcie Informacyjnym, podpis pod oświadczeniem o zmianie, która nie wynika z dokumentów urzędowych, powinien być poświadczony notarialnie lub przez upoważnionego pracownika Towarzystwa.

Art. 19

Blokada Subkonta Uczestnika

1. Na żądanie Uczestnika, Fundusz może dokonać blokady odwołalnej Subkonta Uczestnika, polegającej na uniemożliwieniu wykonywania zleceń dotyczących określonej przez Uczestnika liczby Jednostek Uczestnictwa zapisanych na Subkoncie Uczestnika.
2. Blokada Subkonta Uczestnika powstaje albo ustaje z chwilą otrzymania przez Agenta Transferowego odpowiedniej dyspozycji, nie wpływa jednak na wykonanie żądania odkupienia i zamiany Jednostek Uczestnictwa otrzymanych przed dniem przed dniem otrzymania przez Agenta Transferowego oświadczenia o blokadzie Subkonta Uczestnika.
3. Od dnia złożenia dyspozycji blokady Subkonta Uczestnika lub zniesienia takiej blokady do dnia ustanowienia lub zniesienia blokady nie może upłynąć więcej niż 7 dni kalendarzowych, chyba że opóźnienie wynika z okoliczności, za które Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności.

Art. 20

Dziedziczenie Jednostek Uczestnictwa

1. W razie śmierci Uczestnika, Fundusz na żądanie:
  - 1) osoby, która przedstawi rachunki stwierdzające wysokość poniesionych przez nią wydatków związanych z pogrzebem Uczestnika – odkupuje Jednostki Uczestnictwa zapisane na Koncie zmarłego Uczestnika, do wartości nieprzekraczającej kosztów urządzenia pogrzebu zgodnie ze zwyczajami przyjętymi w danym środowisku, oraz wypłaca tej osobie kwotę uzyskaną z tego odkupienia;
  - 2) osoby, którą Uczestnik wskazał Funduszowi w pisemnej dyspozycji – odkupuje Jednostki Uczestnictwa zapisane na Koncie zmarłego Uczestnika do wartości nie wyższej niż przypadające na ostatni miesiąc przed śmiercią Uczestnika dwudziestokrotne przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku, ogłaszane przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, oraz nieprzekraczającej łącznej wartości Jednostek Uczestnictwa zapisanych na Koncie zmarłego Uczestnika, oraz wypłaca tej osobie kwotę uzyskaną z tego odkupienia.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Fundusz odkupuje Jednostki ze wszystkich Subkont Uczestnika zmarłego Uczestnika, w proporcji wartości Jednostek Uczestnictwa zapisanych na danym Subkoncie Uczestnika zmarłego Uczestnika do wartości Jednostek Uczestnictwa zapisanych na wszystkich Subkontach Uczestnika zmarłego Uczestnika.
3. Postanowienie ust. 1 nie dotyczy Jednostek Uczestnictwa zapisanych na wspólnych Subkontach Uczestnika zmarłego Uczestnika i jego małżonka.
4. Kwoty oraz Jednostki Uczestnictwa nie wykupione przez Fundusz odpowiednio do wartości, o których mowa w ust. 1, nie wchodzi do spadku po zmarłym Uczestniku.
5. Dyspozycja, o której mowa w ust. 1 pkt 2, może być w każdym czasie zmieniona lub odwołana przez Uczestnika.

Art. 20a

Świadczenia na rzecz Uczestnika

1. Uczestnik zamierzający w dłuższym okresie inwestować znaczne środki w Jednostki Uczestnictwa jednego Subfunduszu lub większej liczby Subfunduszy, może zawrzeć z Funduszem umowę, która będzie określała szczegółowe zasady i terminy realizacji świadczenia na rzecz Uczestnika.
2. Uprawnionym do otrzymania świadczenia jest Uczestnik, który zawarł umowę, o której mowa w ust. 1, i w

- danym okresie rozliczeniowym wynoszącym co najmniej miesiąc posiadał taką liczbę Jednostek Uczestnictwa zapisanych na jego Subkoncie, że średnia Wartość Aktywów Netto Subfunduszu przypadających na posiadane przez niego Jednostki Uczestnictwa łącznie ze średnią Wartością Aktywów Netto przypadających na posiadane przez niego Jednostki Uczestnictwa zapisane na Subkontach otwartych w pozostałych Subfunduszach w okresie rozliczeniowym była większa niż 500 000 złotych, przy czym Towarzystwu przysługuje prawo do obniżenia tej kwoty w odniesieniu do wszystkich Uczestników.
3. Świadczenie na rzecz Uczestnika, o którym mowa w niniejszym artykule, jest ustalane jako określona procentowo lub kwotowo, część wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie danym Subfunduszem naliczonego i pobranego zgodnie z postanowieniami Statutu od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu przypadających na posiadane przez Uczestnika Jednostki Uczestnictwa tego Subfunduszu w danym okresie rozliczeniowym wskazanym w umowie, o której mowa w ust.1. Świadczenie jest naliczane na takich samych zasadach jak wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie danym Subfunduszem.
  4. Świadczenie na rzecz Uczestnika jest realizowane w terminach ustalonych w umowie, o której mowa w ust. 1. Wynagrodzenie wypłacane Towarzystwu za zarządzanie Subfunduszem jest pomniejszane o kwotę stanowiącą równowartość świadczenia na rzecz Uczestnika zrealizowanego na podstawie postanowień niniejszego artykułu.
  5. Świadczenia na rzecz Uczestnika jest realizowane poprzez nabycie na rzecz uprawnionego Uczestnika Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu za kwotę należnego mu świadczenia po cenie Jednostek Uczestnictwa obowiązującej w dniu realizacji świadczenia lub poprzez wypłatę kwoty świadczenia należnego Uczestnikowi na jego rachunek bankowy.

Rozdział VII

Zbywanie, Odkupywanie i Zamiana Jednostek Uczestnictwa

Art. 21

Zbywanie Jednostek Uczestnictwa

1. Fundusz zbywa Jednostki Uczestnictwa w każdym Dniu Zbycia.
2. Pierwsze nabycie Jednostek, jeśli nabywający nie posiada Jednostek innego Subfunduszu wymaga złożenia, przez podmiot zamierzający dokonać nabycia Jednostek, dyspozycji otwarcia Konta Uczestnika. Na podstawie dyspozycji otwarcia Konta Uczestnika podmiot przystępujący do Funduszu otrzymuje informację o numerze nadanym w ramach Rejestru oraz indywidualnych rachunkach bankowych powiązanych z rachunkiem nabyć każdego z Subfunduszy.
3. Uczestnik może posiadać nie więcej niż 3 Konta Uczestnika, przy czym Towarzystwo, na pisemny wniosek Uczestnika, może udzielić pisemnej zgody na posiadanie przez Uczestnika większej liczby Kont Uczestnika.
4. Z zastrzeżeniem ust. 6 oraz zdania kolejnego, wpłata na Jednostki Uczestnictwa może zostać dokonana w środkach pieniężnych w złotych lub w akcjach, prawach do akcji, obligacjach lub publicznych certyfikatach inwestycyjnych, z tym że przedmiotem wpłat do Subfunduszu OPERA Avista-plus.pl i Subfunduszu OPERA Tutus-plus mogą być wyłącznie środki pieniężne w złotych oraz zdematerializowane obligacje. W przypadku, gdy dyspozycja otwarcia Konta Uczestnika została złożona za pośrednictwem internetu, pierwsza wpłata na nabycie Jednostek Uczestnictwa w ramach tego Konta Uczestnika musi zostać dokonana w środkach pieniężnych z należącego do posiadacza tego Konta Uczestnika rachunku bankowego, którego dane towarzyszące są zgodne z danymi podanymi w dyspozycji otwarcia Konta Uczestnika.
5. Nabycie Jednostek za wpłatę w środkach pieniężnych w złotych następuje na podstawie wpłaty na indywidualny rachunek bankowy powiązany z rachunkiem nabyć danego Subfunduszu. Wpływ środków pieniężnych na indywidualny rachunek bankowy powiązany z rachunkiem nabyć danego Subfunduszu jest równoznaczny ze złożeniem przez Uczestnika zlecenia nabycia Jednostek.
6. Nabycie Jednostek za wpłatę w papierach wartościowych, o których mowa w ust. 4, może nastąpić wyłącznie za pisemną zgodą Towarzystwa. Udzielając zgody, Towarzystwo wskazuje papiery wartościowe, które mogą być przedmiotem wpłaty na Jednostki Uczestnictwa, liczbę w jakiej te papiery wartościowe mogą być przedmiotem wpłaty na Jednostki Uczestnictwa, a także termin w jakim wpłata na Jednostki Uczestnictwa w tych papierach wartościowych może zostać dokonana oraz numer wydzielonego rachunku papierów wartościowych Subfunduszu prowadzonego przez Depozytariusza, na który te papiery wartościowe powinny zostać wniesione. Towarzystwo udziela zgody na pisemny wniosek zainteresowanego w terminie 5 Dni Roboczych od dnia złożenia wniosku. Towarzystwo odmawia zgody w przypadku, gdy wpłata na Jednostki Uczestnictwa w danych papierach wartościowych mogłaby, w ocenie Towarzystwa, niekorzystnie wpłynąć na wyniki działalności lokacyjnej prowadzonej w ramach Subfunduszu, lub doprowadziłaby do naruszenia limitów inwestycyjnych, o których mowa w Statucie lub Ustawie. Dokonanie odpowiedniego zapisu dotyczącego papierów wartościowych, o których mowa w ust. 4, na wydzielonym rachunku papierów wartościowych Funduszu prowadzonym przez Depozytariusza jest równoznaczne ze złożeniem przez wpłacającego zlecenia nabycia Jednostek. W przypadku wniesienia papierów wartościowych bez zgody Towarzystwa, papiery te zostaną zwrócone na rachunek papierów wartościowych, z którego zostały wniesione. W przypadku dokonania wpłaty w papierach wartościowych, o których mowa w ust. 4, bez zgody Towarzystwa, wszelkie koszty związane

- z dokonaniem wpłaty w papierach wartościowych, jak również koszty związane z jej zwrotem, ponosi wpłacający.
7. Wartość wpłaty na Jednostki Uczestnictwa dokonanej w papierach wartościowych, o których mowa w ust. 4, ustalana jest przy zastosowaniu zasad wyceny Aktywów Funduszu opisanych w Prospekcie Informacyjnym.
  8. Wartość wpłaty na Jednostki Uczestnictwa dokonanej łącznie w środkach pieniężnych oraz w papierach wartościowych, o których mowa w ust. 4, ustalana jest jako suma wartości wpłaconych środków pieniężnych oraz ustalonej zgodnie z zasadami określonymi w ust. 7 wartości papierów wartościowych będących przedmiotem wpłaty.
  9. Fundusz zbywa Jednostki Uczestnictwa po cenie wynikającej z podzielenia Wartości Aktywów Netto Subfunduszu przez liczbę Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu ustaloną na podstawie Rejestru Uczestników w Dniu Zbycia.
  10. Minimalna wysokość pierwszej wpłaty do Subfunduszy wynosi:
    - 1) 10.000 złotych – w odniesieniu do osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej;
    - 2) równowartość w złotych 40.000 euro według średniego kursu Walut Obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na 4 Dni Robocze przed Dniem Zbycia, w którym ma nastąpić zbycie Jednostek Uczestnictwa w zamian za tą wpłatę, zaokrągloną w górę do pełnych tysięcy złotych – w odniesieniu do osób fizycznych.
  11. Na 3 Dni Robocze przed każdym Dniem Zbycia Towarzystwo na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl oraz we wszystkich punktach zbywania Jednostek Uczestnictwa będzie publikowało informację o ustalonej zgodnie z postanowieniami ust. 10 pkt 2 na ten Dzień Zbycia minimalnej wysokości pierwszej wpłaty do Subfunduszy.
  12. Minimalna wysokość drugiej i kolejnych wpłat do każdego z Subfunduszy wynosi 10.000 złotych.
  13. Sposób i szczegółowe warunki zbywania Jednostek Uczestnictwa reguluje Prospekt Informacyjny.

Art. 22

Odkupywanie Jednostek Uczestnictwa

1. Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa na żądanie Uczestnika w każdym Dniu Odkupienia.
2. Jednostki Uczestnictwa podlegają umorzeniu z mocy prawa z chwilą ich odkupienia przez Fundusz.
3. Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa po cenie wynikającej z podzielenia Wartości Aktywów Netto Subfunduszu przez liczbę Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu ustaloną na podstawie Rejestru Uczestników w Dniu Odkupienia.
4. Kwotę do wypłaty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa ustala się jako iloczyn ceny odkupienia Jednostki Uczestnictwa i liczby odkupywanych Jednostek Uczestnictwa pomniejszony o Opłatę Za Odkupienie oraz podatek dochodowy, o ile przepisy prawa będą nakładały na Fundusz obowiązek obliczenia i pobrania takiego podatku.
5. W przypadku, gdy w wyniku odkupienia dokonanego zgodnie z żądaniem Uczestnika wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu posiadanych przez tego Uczestnika po odkupieniu byłaby mniejsza niż 500 złotych, Fundusz może postanowić o odkupieniu wszystkich posiadanych przez tego Uczestnika Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.
6. Postanowienia art. 89 ust. 4 i 5 Ustawy stosuje się oddzielnie dla każdego z Subfunduszy.
7. Wypłata środków pieniężnych z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa następuje niezwłocznie, nie później jednak niż 3 Dni Robocze następującego po Dniu Odkupienia, w którym Jednostki Uczestnictwa zostały odkupione. Moment wypłynięcia środków wypłacanych przez Fundusz na wskazany przez Uczestnika rachunek bankowy zależy od procedur banku prowadzącego ten rachunek. Wypłata środków pieniężnych z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa następuje wyłącznie przelewem na wskazany przez Uczestnika rachunek bankowy. W zleceniu odkupienia Jednostek Uczestnik może wskazać Rachunek Główny, albo jeden z Rachunków Zdefiniowanych, albo Rachunek Dowolny.
8. Sposób i szczegółowe warunki odkupywania Jednostek Uczestnictwa reguluje Prospekt Informacyjny.

Art. 23

Zamiana Jednostek Uczestnictwa

1. Fundusz dokonuje zamiany Jednostek Uczestnictwa na żądanie Uczestnika w każdym Dniu Odkupienia.
2. Zamiana Jednostek Uczestnictwa polega na odkupieniu w Dniu Odkupienia Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu (Subfunduszu Źródłowego) oraz zbyciu w tym samym Dniu Odkupienia, za kwotę otrzymaną z odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu Źródłowego, Jednostek innego Subfunduszu (Subfunduszu Docelowego), z zastrzeżeniem ust. 3.
3. Z zastrzeżeniem ust. 4 i 5, dokonując zamiany Jednostek Uczestnictwa, Towarzystwo pobiera Opłatę Za Zbycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu Docelowego, Opłatą Za Odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu Źródłowego nie jest pobierana.
4. Jeżeli obowiązująca w dniu zamiany Jednostek Uczestnictwa stawka Opłaty Za Zbycie w Subfunduszu Docelowym jest wyższa od obowiązującej w dniu zamiany Jednostek Uczestnictwa stawki Opłaty Za Zbycie

- w Subfunduszu Źródłowym, stawka Opłaty Za Zbycie w Subfunduszu Docelowym pomniejszana jest o stawkę Opłaty Za Zbycie w Subfunduszu Źródłowym.
5. Jeżeli obowiązująca w dniu zamiany Jednostek Uczestnictwa stawka Opłaty Za Zbycie w Subfunduszu Docelowym jest niższa od obowiązującej w dniu zamiany Jednostek Uczestnictwa stawki Opłaty Za Zbycie w Subfunduszu Źródłowym, Opłata Za Zbycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu Docelowego nie jest pobierana.
  6. Sposób i szczegółowe warunki zamiany Jednostek Uczestnictwa reguluje Prospekt Informacyjny.

Art. 24

Kolejność realizacji zleceń

1. Zlecenia wykonywane są w następującym porządku: zlecenie nabycia, zlecenie transferu, zlecenie zamiany, zlecenie odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
2. W przypadku otrzymania przez Agenta Transferowego sprzecznych zleceń dotyczących tego samego Konta Uczestnika, są one realizowane w następujący sposób: blokada Subkonta Uczestnika i odwołanie pełnomocnictwa są wykonywane w pierwszej kolejności.

Art. 24a

Terminy, w jakich najpóźniej nastąpi zbycie przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa po złożeniu zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa

Zbycie Jednostek Uczestnictwa następuje:

- 1) w przypadku wpłat dokonywanych w środkach pieniężnych:
  - w pierwszym Dniu Zbycia następującym po dniu, w którym środki pieniężne wpłynęły na indywidualny rachunek bankowy powiązany z rachunkiem nabyć Subfunduszu – jeżeli środki pieniężne wpłynęły na ten rachunek nie później niż w Dniu Roboczym poprzedzającym ten Dzień Zbycia,
  - w drugim Dniu Zbycia następującym po dniu, w którym środki pieniężne wpłynęły na indywidualny rachunek bankowy powiązany z rachunkiem nabyć Subfunduszu – jeżeli środki pieniężne wpłynęły na ten rachunek później niż w Dniu Roboczym poprzedzającym ten Dzień Zbycia;
- 2) w przypadku wpłat dokonywanych w papierach wartościowych:
  - w pierwszym Dniu Zbycia następującym po dniu, w którym te papiery wartościowe zostały zapisane na wydzielonym rachunku papierów wartościowych prowadzonym przez Depozytariusza – jeżeli papiery wartościowe zostały zapisane na tym rachunku nie później niż w Dniu Roboczym poprzedzającym ten Dzień Zbycia,
  - w drugim Dniu Zbycia następującym po dniu, w którym te papiery wartościowe zostały zapisane na wydzielonym rachunku papierów wartościowych prowadzonym przez Depozytariusza – jeżeli papiery wartościowe zostały zapisane na tym rachunku później niż w Dniu Roboczym poprzedzającym ten Dzień Zbycia.

Art. 24b

Terminy, w jakich najpóźniej nastąpi odkupienie przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa po złożeniu zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa

Odkupienie Jednostek Uczestnictwa następuje:

- 1) w pierwszym Dniu Odkupienia następującym po dniu, w którym zostało złożone zlecenie ich odkupienia – jeżeli zlecenie to zostało złożone nie później niż na 2 Dni Robocze przed tym Dniem Odkupienia,
- 2) w drugim Dniu Odkupienia następującym po dniu, w którym zostało złożone zlecenie ich odkupienia – jeżeli zlecenie to zostało złożone później niż na 2 Dni Robocze przed Dniem Zbycia poprzedzającym ten Dzień Zbycia.

Art. 25

Opłaty manipulacyjne

1. Przy zbywaniu i odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa mogą być pobierane następujące opłaty manipulacyjne:
  - 1) Opłatę Za Otwarcie Konta Uczestnika,
  - 2) Opłatę Za Zbycie,
  - 3) Opłatę Za Odkupienie.
2. Opłata Za Otwarcie Konta Uczestnika nie może być wyższa niż 20 złotych. Opłata Za Zbycie nie może być wyższa niż 3% wartości dokonanej wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Opłata Za Odkupienie nie może być wyższa, niż wyższa z dwóch wartości: 3% wartości odkupywanych Jednostek Uczestnictwa albo 10 złotych. Szczegółowe stawki opłat manipulacyjnych dla poszczególnych Subfunduszy określone są w Tabeli Opłat, przy czym nie mogą przekroczyć maksymalnej wysokości określonej w niniejszym ustępie.

3. Opłata Za Otwarcie Konta Uczestnika i Opłata Za Zbycie pobierane są ze środków wpłaconych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Opłata Za Odkupienie pobierana jest ze środków z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa, przy czym 50% wartości Opłaty Za Odkupienie powiększa wartość Aktywów danego Subfunduszu. Szczegółowe zasady pobierania opłat manipulacyjnych określone są w Prospekcie Informacyjnym.

Rozdział VIII

Metody i zasady wyceny Aktywów Funduszu i Subfunduszy

Art. 26

Zasady podstawowe

1. Fundusz dokonuje: wyceny Aktywów Funduszu oraz wyceny – oddzielnie dla każdego z Subfunduszy – Aktywów Subfunduszu; ustalenia Wartości Aktywów Netto Funduszu oraz ustalenia – oddzielnie dla każdego z Subfunduszy – Wartości Aktywów Netto Subfunduszu, a także ustalenia – oddzielnie dla każdego z Subfunduszy – Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę, ceny zbycia i ceny odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na każdy Dzień Wyceny oraz na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego.
2. Informacje o datach Dni Wyceny, o których mowa w art. 3 pkt 11 lit. b) i lit. f) (Dni Zbycia i Dni Odkupienia), przypadających w danym roku kalendarzowym Fundusz będzie publikował na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl nie później niż do dnia 15 grudnia poprzedniego roku kalendarzowego, z zastrzeżeniem, że informacje o datach Dni Wyceny, o których mowa w art. 3 pkt 11 lit. b) i lit. f) (Dni Zbycia i Dni Odkupienia), przypadających w pierwszym roku kalendarzowym działalności Funduszu, zostanie opublikowana przez Fundusz na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl nie później niż w dniu następującym po dniu doręczenia Towarzystwu postanowienia o wpisaniu Funduszu do Rejestru Funduszy Inwestycyjnych.
3. Metody i zasady dokonywania wyceny Aktywów Funduszu i Subfunduszy zostały opisane w Prospekcie Informacyjnym i są zgodne z przepisami dotyczącymi rachunkowości funduszy inwestycyjnych.

Rozdział IX

Obowiązki informacyjne

Art. 27

Prospekt Informacyjny i Kluczowe Informacje

1. Fundusz publikuje Prospekt Informacyjny, informacje o zmianach w Prospekcie Informacyjnym, ujednoliconą wersję Kluczowych Informacji obejmującą wszystkie zmiany, na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl.
2. Przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Fundusz bezpłatnie udostępnia Kluczowe Informacje, umożliwiając inwestorom i Uczestnikom zapoznanie się z nimi przed nabyciem Jednostek Uczestnictwa.
3. Fundusz bezpłatnie udostępnia we wszystkich miejscach zbywania Jednostek Uczestnictwa Prospekt Informacyjny, aktualne informacje o zmianach w Prospekcie Informacyjnym oraz ujednoliconą wersję Kluczowych Informacji obejmującą wszystkie zmiany.
4. Przy zbywaniu jednostek uczestnictwa Towarzystwo udostępnia informację dla klienta alternatywnego funduszu inwestycyjnego, umożliwiając zapoznanie się z nią przed nabyciem Jednostek Uczestnictwa.

Art. 28

Inne informacje

1. Jeżeli Statut lub Ustawa nie stanowi inaczej, ogłoszenia i publikacje wymagane Ustawą oraz Statutem będą podawane do publicznej wiadomości na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl. W szczególności, Fundusz będzie podawał na wymienionej w zdaniu poprzednim stronie internetowej Wartość Aktywów Netto na Jednostkę niezwłocznie po jej ustaleniu oraz publikował półroczne i roczne sprawozdania finansowe Funduszu oraz Subfunduszy.
2. Sprawozdania finansowe Funduszu oraz Subfunduszy, będą publikowane w trybie określonym w Ustawie oraz w przepisach określających szczegółowe zasady prowadzenia rachunkowości funduszy inwestycyjnych.
3. Fundusz publikuje półroczne sprawozdania finansowe Funduszu oraz Subfunduszy w terminie 2 miesięcy od zakończenia pierwszego półrocza roku obrotowego na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl.
4. Fundusz publikuje roczne sprawozdania finansowe Funduszu oraz Subfunduszy w terminie 4 miesięcy od zakończenia roku obrotowego na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl.

Rozdział X

Tworzenie i likwidacja Subfunduszy

Art. 29

Tworzenie nowych subfunduszy

1. Fundusz może tworzyć nowe subfundusze.
2. Utworzenie nowego subfunduszu wymaga, z zastrzeżeniem zdania kolejnego, zmiany Statutu oraz zebrania wpłat do tego subfunduszu w wysokości nie niższej niż 100.000 złotych. Utworzenie subfunduszu określonego w art. 2 ust. 2 nie wymaga zmiany Statutu.
3. Wpłaty do nowego subfunduszu będą zbierane na wydzielony rachunek bankowy Funduszu prowadzony przez Depozytariusza, w drodze zapisów na jednostki uczestnictwa związane z tym subfunduszem.
4. Zapisy na jednostki uczestnictwa związane z nowym subfunduszem zostaną przeprowadzone przez dokonanie wpłat przez Towarzystwo.
5. Przyjmowanie zapisów na Jednostki Uczestnictwa związane z nowym subfunduszem, innym niż określony w art. 2 ust. 2, nie może rozpocząć się wcześniej niż w dniu wejścia w życie zmian Statutu w zakresie niezbędnym dla utworzenia tego subfunduszu.
6. W przypadku zebrania wpłat do nowego subfunduszu w wysokości określonej w ust. 2, Towarzystwo niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia zakończenia przyjmowania zapisów na jednostki uczestnictwa tego subfunduszu, przydziela jednostki uczestnictwa.
7. Utworzenie nowego subfunduszu następuje z chwilą przydziału jednostek uczestnictwa subfunduszu.

Art. 30

Likwidacja Subfunduszu

1. Subfundusze podlegają likwidacji w przypadku rozwiązania Funduszu.
2. Fundusz może dokonać likwidacji Subfunduszu.
3. Subfundusz podlega likwidacji, jeżeli:
  - 1) Wartość Aktywów Netto Subfunduszu spadła poniżej 50.000 zł,
  - 2) Towarzystwo podjęło decyzję, o której mowa w ust. 4.
4. Towarzystwo może postanowić o likwidacji Subfunduszu, jeżeli Wartość Aktywów Netto Subfunduszu spadła poniżej 1.000.000 złotych.
5. Likwidatorem Subfunduszu, w przypadku, gdy nie jest on likwidowany w związku z rozwiązaniem Funduszu, jest Towarzystwo.
6. Z chwilą rozpoczęcia likwidacji danego Subfunduszu, Fundusz zaprzestaje zbywania i odkupywania Jednostek tego Subfunduszu.
7. Likwidacja Subfunduszu w przypadku, gdy nie jest on likwidowany w związku z rozwiązaniem Funduszu, prowadzona jest z zachowaniem następujących zasad:
  - 1) likwidacja Subfunduszu polega na zbyciu jego Aktywów, ściągnięciu należności Subfunduszu, zaspokojeniu wierzycieli Subfunduszu i umorzeniu Jednostek Uczestnictwa likwidowanego Subfunduszu przez wypłatę uzyskanych środków pieniężnych Uczestnikom, proporcjonalnie do liczby posiadanych przez nich Jednostek Uczestnictwa tego Subfunduszu;
  - 2) zbywanie Aktywów Subfunduszu powinno być dokonywane z należyтым uwzględnieniem interesu Uczestników;
  - 3) o rozpoczęciu likwidacji Subfunduszu Towarzystwo niezwłocznie informuje Depozytariusza, Dystrybutorów oraz Agenta Transferowego;
  - 4) o rozpoczęciu likwidacji Subfunduszu Towarzystwo ogłasza na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl;
  - 5) Towarzystwo w terminie 14 dni od otwarcia likwidacji Subfunduszu, sporządza sprawozdanie finansowe na dzień rozpoczęcia likwidacji Subfunduszu;
  - 6) po dokonaniu czynności określonych w pkt 1 Towarzystwo sporządza sprawozdanie zawierające co najmniej:
    - a) bilans zamknięcia sporządzony na dzień następujący po dokonaniu czynności określonych w pkt 1,
    - b) listę wierzycieli, którzy zgłosili roszczenia wobec Subfunduszu,
    - c) wyliczenie kosztów likwidacji.
  - 7) niezwłocznie po sporządzeniu sprawozdania finansowego, o którym mowa w pkt 5, Towarzystwo przedstawia je do badania podmiotowi uprawnionemu do sprawozdań finansowych;
  - 8) po zbadaniu sprawozdania finansowego Towarzystwo przesyła Komisji zbadane sprawozdanie wraz z opinią i raportem z badania;
  - 9) środki pieniężne, których wypłacenie nie było możliwe, Towarzystwo przekazuje do depozytu sądowego.

Rozdział XI

Likwidacja Funduszu

Art. 31

Rozwiązanie Funduszu

1. Fundusz ulega rozwiązaniu w przypadku wystąpienia jednej z przyczyn rozwiązania funduszu inwestycyjnego określonych w Ustawie, a także w przypadku gdy Towarzystwo postanowi o rozwiązaniu Funduszu.
2. Towarzystwo może postanowić o rozwiązaniu Funduszu, jeżeli Wartość Aktywów Netto spadła poniżej 10.000.000 złotych.
3. Informacja o wystąpieniu przyczyny rozwiązania Funduszu będzie niezwłocznie publikowana przez Towarzystwo lub Depozytariusza w gazecie „Parkiet”, z zastrzeżeniem zdania kolejnego, oraz przekazana Komisji. W przypadku, gdy publikacja informacji, o której mowa w zdaniu poprzednim, w gazecie „Parkiet” nie będzie możliwa, w szczególności z powodu zaprzestania lub zawieszenia wydawania gazety „Parkiet”, informacja ta zostanie opublikowana w gazecie „Dziennik Gazeta Prawna”.
4. Ogłoszenia o otwarciu likwidacji Funduszu będą publikowane przez likwidatora Funduszu w gazecie „Parkiet”, z zastrzeżeniem zdania kolejnego. W przypadku, gdy publikacja ogłoszeń, o których mowa w zdaniu poprzednim, w gazecie „Parkiet” nie będzie możliwa, w szczególności z powodu zaprzestania lub zawieszenia wydawania gazety „Parkiet”, ogłoszenia te zostaną opublikowane w gazecie „Dziennik Gazeta Prawna”.
5. Likwidatorem Funduszu jest Depozytariusz, chyba że Komisja wyznaczy innego likwidatora.
6. Likwidacja Funduszu polega na zbyciu jego Aktywów, ściągnięciu należności Funduszu, zaspokojeniu wierzycieli Funduszu i umorzeniu Jednostek przez wypłatę uzyskanych środków pieniężnych Uczestnikom, proporcjonalnie do liczby posiadanych przez nich Jednostek.
7. Środki pieniężne, których wypłacenie nie było możliwe, likwidator przekazuje do depozytu sądowego.

Rozdział XII

Postanowienia końcowe

Art. 32

Ogłaszanie zmian Statutu

O zmianach Statutu Towarzystwo ogłasza na stronie internetowej Towarzystwa www.opera-tfi.pl.

Art. 33

Pozostałe postanowienia

1. Postanowienia niniejszego Statutu obowiązują Fundusz, Towarzystwo oraz wszystkich Uczestników Funduszu.
2. Wszelkie kwestie prawne nie ujęte w Statucie będą rozstrzygane zgodnie z przepisami prawa polskiego.
3. Sądem właściwym do rozstrzygania sporów wynikających z niniejszego Statutu oraz uczestnictwa w Funduszu jest sąd właściwy dla siedziby Towarzystwa.
4. Rokiem obrotowym Funduszu jest rok kalendarzowy.
5. Obowiązki podatkowe związane z uczestnictwem w Funduszu ciążyą na Uczestnikach. W stosunku do Uczestników będą wykonywane tylko te obowiązki podatkowe, które zostały nałożone na Fundusz na mocy odpowiednich przepisów prawa.
6. Sprawozdania finansowe Funduszu zatwierdza walne zgromadzenie akcjonariuszy Towarzystwa.

Część II

SUBFUNDUSZ OPERA AVISTA-PLUS.PL

Rozdział XIII

Cel inwestycyjny oraz zasady polityki inwestycyjnej Subfunduszu

Art. 34

Cel inwestycyjny Subfunduszu

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
2. W ramach Subfunduszu dokonywane będą lokaty przede wszystkim w Dłużne Papiery Wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego.
3. Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, o którym mowa w ust. 1.

Art. 35

Lokaty i limity inwestycyjne Subfunduszu

1. Aktywa Subfunduszu są lokowane z zastosowaniem zasad i ograniczeń inwestycyjnych określonych w Ustawie dla funduszu inwestycyjnego zamkniętego oraz w Statucie.
2. Aktywa Subfunduszu mogą być lokowane wyłącznie w:
  - 1) Dłużne Papiery Wartościowe;
  - 2) Instrumenty Rynku Pieniężnego;
  - 3) będące Papierami Wartościowymi tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą;
  - 4) Waluty Obce;
  - 5) wierzytelności, z wyjątkiem wierzytelności wobec osób fizycznych;
  - 6) Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne;– pod warunkiem, że są zbywalne, oraz:
  - 7) jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo, oraz niebędące Papierami Wartościowymi tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą.
3. Fundusz może dokonywać Krótkiej Sprzedaży Papierów Wartościowych wchodzących w skład Aktywów Subfunduszu. Łączna wartość Papierów Wartościowych będących przedmiotem Krótkiej Sprzedaży nie może przekroczyć 80% wartości Aktywów Subfunduszu. Łączna wartość Papierów Wartościowych jednego emitenta będących przedmiotem Krótkiej Sprzedaży nie może przekroczyć 20% wartości Aktywów Subfunduszu, przy czym postanowienia art. 145 ust. 8 Ustawy stosuje się odpowiednio. Przy wyliczaniu limitów inwestycyjnych wynikających z Ustawy oraz niniejszego rozdziału wartość Papierów Wartościowych danego emitenta lub danego rodzaju będących przedmiotem Krótkiej Sprzedaży nie pomniejsza łącznej wartości lokat w Papierach Wartościowych tego emitenta lub tego rodzaju.
4. Łączna wartość lokat w listy zastawne nie może przekraczać 50% wartości Aktywów Subfunduszu.
5. Waluty Obce nie mogą stanowić łącznie więcej niż 100% wartości Aktywów Subfunduszu.
6. Wierzytelności nie mogą stanowić łącznie więcej niż 50% wartości Aktywów Subfunduszu.
7. Fundusz może udzielać innym podmiotom pożyczek, których przedmiotem są Dłużne Papiery Wartościowe wchodzące w skład Aktywów Subfunduszu, wyłącznie w trybie określonym przepisami wydanymi na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538 z późn. zm.), pod warunkiem że:
  - 1) Fundusz otrzyma zabezpieczenie w środkach pieniężnych lub Dłużnych Papierach Wartościowych, w które Fundusz może dokonywać lokat na rzecz Subfunduszu zgodnie z postanowieniami Statutu;
  - 2) wartość zabezpieczenia będzie co najmniej równa 50% wartości pożyczonych Dłużnych Papierów Wartościowych w każdym Dniu Wyceny do dnia zwrotu pożyczonych Dłużnych Papierów Wartościowych;
  - 3) pożyczka zostanie udzielona na okres nieprzekraczający 12 miesięcy;
  - 4) łączna wartość Dłużnych Papierów Wartościowych będących przedmiotem pożyczek udzielonych przez Fundusz oraz Dłużnych Papierów Wartościowych tego samego emitenta będących przedmiotem lokat Funduszu nie przekroczy limitów, o których mowa w art. 145 ust. 3 Ustawy.
8. Limity inwestycyjne, o których mowa w niniejszym rozdziale, z wyłączeniem limitów inwestycyjnych dotyczących wartości Papierów Wartościowych będących przedmiotem Krótkiej Sprzedaży, odnoszą się również do bezwzględnej wartości pozycji krótkiej netto. Przez pozycję krótką netto należy rozumieć sytuację, w której łączna wartość lokat danego typu jest mniejsza od zera.

Art. 36

Instrumenty Pochodne

1. Fundusz na rzecz Subfunduszu może dokonywać lokat w Instrumenty Pochodne, dla których Instrumentami Bazowymi są:
  - 1) Dłużne Papiery Wartościowe;
  - 2) Instrumenty Rynku Pieniężnego;
  - 3) stopy procentowe;
  - 4) Waluty Obce.
2. Instrumenty Pochodne, z wyłączeniem Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, mogą być przedmiotem lokat Funduszu pod warunkiem, że są dopuszczone do obrotu na rynku zorganizowanym.
3. Lokaty w Instrumenty Pochodne dokonywane są:
  - 1) jako substytut lokaty w Instrumenty Bazowe,
  - 2) w celu ograniczenia ryzyka związanego z Instrumentami Bazowymi.
4. Dokonanie lokaty w Instrumenty Pochodne jako substytut lokaty w Instrumenty Bazowe wymaga spełnienia przynajmniej jednego z poniższych warunków:
  - 1) płynność obrotu Instrumentem Pochodnym jest wyższa niż płynność obrotu Instrumentem Bazowym;

- 2) suma kosztów transakcyjnych i rozliczeniowych związanych z zajęciem pozycji w Instrumencie Pochodnym jest niższa niż w przypadku zajęcia ekwiwalentnej pozycji w Instrumencie Bazowym;
- 3) uzyskana cena Instrumentu Pochodnego jest lepsza niż możliwa do uzyskania cena Instrumentu Bazowego, to jest niższa – w przypadku transakcji odpowiadającej transakcji kupna Instrumentu Bazowego lub wyższa – w przypadku transakcji odpowiadającej transakcji sprzedaży Instrumentu Bazowego;
- 4) w związku z zajęciem pozycji w Instrumencie Pochodnym płynność portfela inwestycyjnego Subfunduszu jest wyższa niż w przypadku zajęcia ekwiwalentnej pozycji w Instrumencie Bazowym.
5. Przy dokonywaniu lokat w Instrumenty Pochodne stosowane są kryteria doboru lokat wymienione w art. 39, z uwzględnieniem specyfiki danego Instrumentu Pochodnego.
6. Fundusz na rzecz Subfunduszu może zawierać umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem, że:
  - 1) transakcja jest zawierana z bankiem krajowym, bankiem zagranicznym lub instytucją kredytową, którego kapitały własne wynoszą nie mniej niż 100.000.000,00 złotych w chwili zawarcia transakcji;
  - 2) instrumenty te podlegają codziennie możliwej do zweryfikowania wycenie według wartości godziwej;
  - 3) instrumenty te mogą zostać w dowolnym czasie sprzedane przez Fundusz lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta transakcją równoważącą.
7. Fundusz, zawierając na rzecz Subfunduszu umowę, której przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, ustala Wartość Ryzyka Kontrahenta („WRK”), rozumianą jako ustaloną przez Fundusz wartość niezrealizowanego zysku na tej transakcji, przy czym przy ustalaniu wartości niezrealizowanego zysku nie uwzględnia się opłat bądź świadczeń ponoszonych przez Subfundusz przy zawarciu transakcji, w szczególności wartości premii zapłaconej przy zakupie opcji. Jeżeli Fundusz na rzecz Subfunduszu posiada otwarte pozycje w Niewystandaryzowanych Instrumentach Pochodnych z tytułu kilku transakcji zawartych z tym samym podmiotem, WRK jest wyznaczana jako różnica niezrealizowanych zysków i strat na wszystkich takich transakcjach. WRK w odniesieniu do wszystkich podmiotów będących stroną umów, których przedmiotem są NWP, nie może stanowić łącznie więcej niż 50% wartości Aktywów Subfunduszu, przy czym WRK w odniesieniu do każdego z takich podmiotów nie może przekraczać 20% wartości Aktywów Subfunduszu.
8. Wartość Bazy Instrumentów Pochodnych opartych o Dłużne Papiery Wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego lub stopy procentowe, nie może stanowić łącznie więcej niż 100% wartości Aktywów Subfunduszu.
9. Wartość Bazy Instrumentów Pochodnych opartych o Waluty Obce nie może stanowić łącznie więcej niż 100% wartości Aktywów Subfunduszu.
10. Wartość Bazy Instrumentów Pochodnych wyznacza się przy zastosowaniu zasad wyceny określonych przez Fundusz dla składnika lokat stanowiącego Bazę Instrumentów Pochodnych.
11. Przy wyliczaniu limitów, o których mowa w art. 145 ust. 3, 4 lub 7 Ustawy oraz w art. 36 ust. 8 i 9, Fundusz uwzględnia wartość Bazy Instrumentów Pochodnych według następujących zasad:
  - 1) w przypadku zajęcia przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pozycji w Instrumentach Pochodnych skutkującej powstaniem po stronie Funduszu zobowiązania do sprzedaży Instrumentów Bazowych albo do spełnienia świadczenia pieniężnego w wysokości odpowiadającej wartości świadczenia w tej umowie sprzedaży – wartość Bazy Instrumentu Pochodnego przyjmuje się ze znakiem ujemnym;
  - 2) w przypadku zajęcia przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pozycji w Instrumentach Pochodnych skutkującej powstaniem po stronie Funduszu zobowiązania do zakupu Instrumentów Bazowych albo do spełnienia świadczenia pieniężnego w wysokości odpowiadającej wartości świadczenia w tej umowie sprzedaży – wartość Bazy Instrumentu Pochodnego przyjmuje się ze znakiem dodatnim– oraz z uwzględnieniem ust. 12.
12. Jeżeli Bazę Instrumentu Pochodnego stanowi Waluta Obca, to wartość Bazy Instrumentu Pochodnego koryguje się o wartość lokat nabywanych za lub denominowanych w danej Walucie Obcej dokonanych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu, w części nie powodującej zmiany znaku wartości Bazy Instrumentu Pochodnego.
13. Z lokatami w Instrumenty Pochodne związane są następujące rodzaje ryzyka:
  - 1) ryzyko rynkowe Instrumentu Bazowego – związane z niekorzystnymi zmianami poziomu lub zmienności kursów, cen lub wartości Instrumentu Bazowego, o który oparty jest ten Instrument Pochodny;
  - 2) ryzyko stosowania dźwigni finansowej – w Instrumenty Pochodne często wkomponowany jest mechanizm kredytowy, to znaczy Fundusz na rzecz Subfunduszu wnosi depozyt zabezpieczający w wysokości niższej niż wartość Bazy Instrumentu Pochodnego, istnieje w związku z tym możliwość poniesienia przez Subfundusz straty przewyższającej wartość depozytu zabezpieczającego, mechanizm dźwigni finansowej powoduje zwielokrotnienie zysków i strat z inwestycji – Subfundusz może być narażony na istotne ryzyko w związku z wykorzystaniem mechanizmu dźwigni finansowej;
  - 3) ryzyko niedopasowania wyceny Instrumentu Pochodnego do wyceny Instrumentu Bazowego, o który oparty jest ten Instrument Pochodny;
  - 4) ryzyko rozliczenia transakcji – ryzyko związane z możliwością występowania błędów lub opóźnień w rozliczeniach transakcji, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne;
  - 5) ryzyko niewypłacalności kontrahenta – ryzyko to dotyczy NWP i będzie ograniczone w związku z postanowieniami ust. 7;

- 6) ryzyko płynności – NWP nie są przedmiotem aktywnego obrotu, Fundusz ma jednak możliwość neutralizacji ekspozycji na ryzyko danego Instrumentu Bazowego poprzez zajmowanie przeciwnych pozycji w instrumentach danego rodzaju.

Art. 37

(skreślony)

Art. 38

Zaciąganie zobowiązań

Fundusz, w ramach polityki inwestycyjnej Subfunduszu, może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych, instytucjach kredytowych lub bankach zagranicznych, pożyczki i kredyty o łącznej wysokości nieprzekraczającej 75% Wartości Aktywów Subfunduszu Netto w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.

Art. 39

Kryteria doboru lokat

1. Do oceny efektywności prowadzonej w ramach Subfunduszu działalności lokacyjnej nie jest stosowana stopa odniesienia (benchmark). Celem prowadzonej w ramach Subfunduszu działalności lokacyjnej jest maksymalizacja stopy zwrotu przy dopuszczalnym na podstawie Statutu ryzyku i zachowaniu płynności lokaty.
2. Decyzje dotyczące alokacji Aktywów Subfunduszu pomiędzy poszczególne kategorie lokat, a także regiony geograficzne, podejmowane są w oparciu o analizę makroekonomiczną oraz – w mniejszym stopniu – analizę techniczną poszczególnych rynków i giełd.
3. Alokacja Aktywów Subfunduszu w odniesieniu do poszczególnych lokat oparta jest na szacunku relacji zysk (oczekiwana stopa zwrotu) – ryzyko. Celem określenia tej relacji Fundusz wykorzystuje, w szczególności:
  - 1) w przypadku Dłużnych Papierów Wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego, jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą lokujących swoje aktywa w Dłużne Papiery Wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego oraz Instrumentów Pochodnych, dla których Instrumentami Bazowymi są Dłużne Papiery Wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego lub stopy procentowe – analizę makroekonomiczną, w tym w szczególności rynku stopy procentowej oraz analizę ryzyka kredytowego emitenta;
  - 2) w przypadku Walut Obcych oraz Instrumentów Pochodnych, dla których Instrumentami Bazowymi są Waluty Obce – analizę makroekonomiczną, w tym w szczególności analizę bilansu płatniczego, analizę finansów publicznych oraz analizę rynku stopy procentowej kraju, w którym Waluta Obca stanowi środek płatniczy.
4. W odniesieniu do wszystkich lokat – zajmując pozycję o charakterze krótkoterminowym, to jest taką, której przewidywany okres utrzymywania w portfelu lokat Subfunduszu wynosi do 6 miesięcy, podstawową metodą doboru lokat będzie analiza techniczna, wzbogacona metodami, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 2.
5. Ponadto, w odniesieniu do każdej lokaty Fundusz prowadzi analizę płynności obrotu danym instrumentem oraz jej wpływu na płynność całego portfela lokat Subfunduszu.

Rozdział XIV

Dochody Subfunduszu

Art. 40

Dochody Subfunduszu

1. Dochodami Subfunduszu są przychody z lokat netto Subfunduszu lub zrealizowany zysk ze zbycia lokat Subfunduszu.
2. Wszelkie dochody Subfunduszu powiększają Wartość Aktywów Netto Subfunduszu. Fundusz nie będzie wypłacał kwot stanowiących dochody Subfunduszu bez odkupienia Jednostek.

Rozdział XV

Koszty Subfunduszu

Art. 41

Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

1. Towarzystwo jest uprawnione do pobierania zmiennego wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem.
2. Na wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem tworzona jest rezerwa, której wartość ustalana jest w każdym Dniu Wyceny w następujący sposób:

- 1) wartość rezerwy równa jest sumie rezerw dla poszczególnych grup Jednostek; daną grupę Jednostek tworzą Jednostki zbyte Uczestnikom w jednym Dniu Zbycia po jednej cenie zbycia;
- 2) wartość rezerwy dla danej grupy Jednostek równa jest 10% całkowitego zysku dla tej grupy jednostek (CZ);
- 3) całkowity zysk dla grupy Jednostek (CZ) jest liczony jako nadwyżka skorygowanej wartości bieżącej Aktywów przypadającej na daną grupę Jednostek (SWBg) ponad wartość referencyjną dla danej grupy Jednostek (WRg), z tym że jeżeli SWBg jest mniejsza bądź równa WRg (czyli całkowity zysk jest mniejszy bądź równy zeru), to rezerwa dla danej grupy nie jest tworzona;
- 4) skorygowaną wartość bieżącą Aktywów przypadającą na daną grupę Jednostek (SWBg) oraz wartość referencyjną dla danej grupy Jednostek (WRg) wyznacza się na podstawie następujących wzorów:
$$SWBg = SWANJ * Lg$$
$$WRg = WRj * Lg$$
gdzie:
SWANJ – wartość Aktywów Subfunduszu pomniejszona o wartość wszelkich zobowiązań Subfunduszu (z wyjątkiem zobowiązań i rezerw z tytułu wynagrodzenia Towarzystwa) oraz zobowiązań Funduszu w części obciążającej Aktywa Subfunduszu przypadająca na Jednostkę w Dniu Wyceny, w którym tworzona jest rezerwa,
Lg – liczba Jednostek stanowiących grupę, tj. zbytych przez Fundusz w jednym Dniu Zbycia po tej samej cenie zbycia, posiadanych przez Uczestników w Dniu Wyceny, w którym tworzona jest rezerwa,
WRj – wartość referencyjna dla jednostki – najwyższa wartość spośród: ceny zbycia Jednostki danej grupy oraz Wartości Aktywów Netto na Jednostkę wyznaczonych w Dniach Wyceny, o których mowa w art. 3 pkt 11 lit. c), przypadających pod Dniu Zbycia Jednostek danej grupy, a przed Dniem Wyceny, w którym tworzona jest rezerwa, z zastrzeżeniem pkt 5;
* – oznacza iloczyn.
- 5) w przypadku jednostek zbytych przez Fundusz przed dniem 4 maja 2009 roku WRj będzie nie niższa jednak niż Wartość Aktywów Netto na Jednostkę z dnia 4 maja 2009 roku;
3. Wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem naliczane jest:
  - 1) w dniu, w którym następuje ustalenie wartości środków do wypłaty Uczestnikowi z tytułu odkupienia Jednostek – w przypadku odkupienia Jednostek na żądanie Uczestnika – w wysokości równej rezerwie na wynagrodzenie zmienne przypadającej na odkupywane Jednostki,
  - 2) w ostatnim dniu roboczym roku obrotowego – w wysokości równej rezerwie na wynagrodzenie zmienne,
  - 3) w dniu, w którym następuje ustalenie wartości środków do wypłaty Uczestnikom z tytułu umorzenia Jednostek – w przypadku likwidacji Subfunduszu – w wysokości równej rezerwie na wynagrodzenie zmienne.
4. Naliczone wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem pobierane jest ze środków Subfunduszu, najpóźniej w terminie 10 dni od dnia jego naliczenia, a w przypadkach, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 3 – w dniu przekazania środków pieniężnych podmiotowi, którego Jednostki Fundusz odpowiednio odkupił lub umorzył.
5. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem nie obejmuje podatku od towarów i usług. Na mocy art. 43 ust. 1 pkt 12 lit. a) ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2004 roku Nr 54, poz. 535 z późn. zm.), zwolnione od podatku są usługi zarządzania funduszami inwestycyjnymi. W przypadku zmiany obowiązującego stanu prawnego, wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem zostanie podwyższone o wartość należnego podatku od towarów i usług, zgodnie z przepisami obowiązującymi w momencie powstania obowiązku podatkowego.

Art. 42

Pokrywanie kosztów Subfunduszu

1. Z Aktywów Subfunduszu pokrywane są koszty wynagrodzenia Towarzystwa, o którym mowa w art. 41, a także następujące koszty związane z działalnością Subfunduszu:
  - 1) opłaty stałe za prowadzenie rachunków Subfunduszu;
  - 2) prowizje i opłaty maklerskie, bankowe oraz prowizje i opłaty naliczane przez instytucje depozytowe i izby rozliczeniowe, w tym prowizje i opłaty związane z transakcjami zagranicznymi;
  - 3) koszty ponoszone na rzecz Depozytariusza na podstawie umowy o wykonywanie funkcji depozytariusza Funduszu, inne niż wynagrodzenie, o którym mowa w pkt 7 i 8;
  - 4) koszty odsetek od kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu;
  - 5) podatki oraz inne opłaty wymagane przez organy administracji publicznej dotyczące Subfunduszu;
  - 6) koszty badania i przeglądu sprawozdań finansowych Subfunduszu;
  - 7) koszty wynagrodzenia Depozytariusza za prowadzenie rejestru Aktywów Subfunduszu;
  - 8) koszty wynagrodzenia Depozytariusza za weryfikację wyceny Aktywów Subfunduszu oraz realizację pozostałych obowiązków Depozytariusza wynikających z art. 72 ust. 1 pkt 2 – 5 Ustawy;
  - 9) opłatę za prowadzenie Subrejestru Uczestników.

2. Z Aktywów Subfunduszu pokrywane są następujące koszty związane z funkcjonowaniem Funduszu:
  - 1) podatki oraz inne opłaty wymagane przez organy administracji publicznej dotyczące Funduszu;
  - 2) koszty likwidacji Funduszu inne niż koszty, o których mowa w pkt 3;
  - 3) koszty wynagrodzenia likwidatora Funduszu;
  - 4) koszty badania i przeglądu sprawozdań finansowych Funduszu;
  - 5) koszty licencji oprogramowania służącego do prowadzenia rachunkowości Funduszu;
  - 6) koszty odpłatnych serwisów informacyjnych wykorzystywanych przez Fundusz;
  - 7) opłaty za dokonywanie ogłoszeń Funduszu wymaganych przepisami prawa i Statutu;
  - 8) koszty reklamy i promocji Funduszu, w tym koszty druku materiałów reklamowych, promocyjnych i informacyjnych;
  - 9) koszty obsługi prawnej Funduszu oraz doradztwa zewnętrznego.
  - 10) opłatę za prowadzenie Rejestru Uczestników.
3. Koszty określone w ust. 1 pkt 1 – 5 oraz ust. 2 pkt 1 i 2 stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Fundusz z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo.
4. Koszty określone w ust. 1 pkt 6 oraz ust. 2 pkt 4 – 9 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Fundusz z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, w danym roku kalendarzowym łącznie do kwoty stanowiącej 0,5% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w tym roku kalendarzowym (wyznaczonej jako średnia arytmetyczna z Dni Wyceny, o których mowa w art. 3 pkt 11 lit. b), w tym roku kalendarzowym), nadwyżkę ponad tak ustaloną kwotę pokrywa Towarzystwo.
5. Koszty określone w ust. 1 pkt 7 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Fundusz z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, miesięcznie do kwoty stanowiącej 0,0035% Wartości Aktywów Subfunduszu z ostatniego Dnia Wyceny w danym miesiącu, nadwyżkę ponad tak ustaloną kwotę pokrywa Towarzystwo.
6. Koszty określone w ust. 1 pkt 8 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Fundusz z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, miesięcznie do kwoty 3.750 złotych, nadwyżkę ponad tę kwotę pokrywa Towarzystwo.
7. Koszty określone w ust. 1 pkt 9 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Fundusz z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, miesięcznie do kwoty stanowiącej 0,01% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu i są naliczane w ostatnim Dniu Wyceny, o którym mowa w art. 3 pkt 11 lit. b), przypadającym w danym miesiącu od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny. Postanowienia art. 41 ust. 5 stosuje się odpowiednio. Koszty pobierane są najpóźniej w terminie 10 dni od dnia ich naliczenia.
8. Koszty określone w ust. 2 pkt 3 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Fundusz z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, do kwoty stanowiącej 0,1% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z Dnia Wyceny, o którym mowa w art. 3 pkt 11 lit. d), przy czym nie mniejszej niż 75.000 złotych nadwyżkę ponad tak ustaloną wartość pokrywa Towarzystwo.
9. Koszty określone w ust. 2 pkt 10 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Fundusz z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, miesięcznie do kwoty stanowiącej 0,01% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu i są naliczane w ostatnim Dniu Wyceny, o którym mowa w art. 3 pkt 11 lit. b), przypadającym w danym miesiącu od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny. Postanowienia art. 41 ust. 5 stosuje się odpowiednio. Koszty pobierane są najpóźniej w terminie 10 dni od dnia ich naliczenia.
10. Koszty, o których mowa w ust. 1 i 2, będą kalkulowane, naliczane i pokrywane na zasadach oraz w terminach określonych przez umowy, na podstawie których Fundusz zobowiązany jest do ich ponoszenia oraz zgodnie z przepisami prawa i decyzjami wydanymi przez właściwe organy administracji publicznej.
11. Koszty działalności Funduszu, o których mowa w ust. 2, obciążają Aktywa Subfunduszu w proporcji Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu według stanu na ostatni Dzień Wyceny poprzedzający dzień ujęcia danego kosztu w księgach rachunkowych Subfunduszu w związku z wystawieniem faktury lub innym zdarzeniem skutkującym powstaniem kosztu.
12. W przypadku jednoczesnego dokonania przez Fundusz transakcji na rzecz więcej niż jednego z Subfunduszy, koszty, o których mowa w ust. 1 pkt 2, będą obciążały każdy z Subfunduszy, na rzecz których zawarta została transakcja, w proporcji wartości lokat zbytych lub nabytych na rzecz danego Subfunduszu do wartości lokat ogółem zbytych lub nabytych w ramach tej transakcji.
13. Towarzystwo może postanowić o pokrywaniu z własnych środków kosztów obciążających Aktywa Subfunduszu zgodnie z ust. 1 i 2. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzednim, Fundusz nie zwraca Towarzystwu pokrytych kosztów.

Część III

SUBFUNDUSZ OPERA EQUILIBRIUM-PLUS.PL

Rozdział XVI

Cel inwestycyjny oraz zasady polityki inwestycyjnej Subfunduszu

Art. 43

Cel inwestycyjny Subfunduszu

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
2. W ramach Subfunduszu będzie realizowana polityka aktywnego zarządzania, co oznacza, że stopień zaangażowania w poszczególne kategorie lokat w ramach Subfunduszu będzie zmienny i zależny od relacji pomiędzy oczekiwanymi stopami zwrotu a ponoszonym ryzykiem.
3. Inwestycje dokonywane w ramach Subfunduszu charakteryzuje podwyższony poziom ryzyka, co oznacza, iż Wartość Aktywów Netto na Jednostkę może podlegać istotnym wahaniom.
4. Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, o którym mowa w ust. 1.

Art. 44

Lokaty i limity inwestycyjne Subfunduszu

1. Aktywa Subfunduszu są lokowane z zastosowaniem zasad i ograniczeń inwestycyjnych określonych w Ustawie dla funduszu inwestycyjnego zamkniętego oraz w Statucie.
2. Aktywa Subfunduszu mogą być lokowane wyłącznie w:
  - 1) Papiery Wartościowe;
  - 2) udziały w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością;
  - 3) certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz będące Papierami Wartościowymi tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą;
  - 4) Instrumenty Rynku Pieniężnego;
  - 5) Waluty Obce;
  - 6) wierzytelności, z wyjątkiem wierzytelności wobec osób fizycznych;
  - 7) Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne;
  - 8) Towarowe Instrumenty Pochodne;– pod warunkiem, że są zbywalne, oraz:
  - 9) jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo, oraz niebędące Papierami Wartościowymi tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą.
3. Fundusz może dokonywać Krótkiej Sprzedaży Papierów Wartościowych wchodzących w skład Aktywów Subfunduszu. Łączna wartość Papierów Wartościowych będących przedmiotem Krótkiej Sprzedaży nie może przekroczyć 80% wartości Aktywów Subfunduszu. Łączna wartość Papierów Wartościowych jednego emitenta będących przedmiotem Krótkiej Sprzedaży nie może przekroczyć 20% wartości Aktywów Subfunduszu, przy czym postanowienia art. 145 ust. 8 Ustawy stosuje się odpowiednio. Przy wyliczaniu limitów inwestycyjnych wynikających z Ustawy oraz niniejszego rozdziału wartość Papierów Wartościowych danego emitenta lub danego rodzaju będących przedmiotem Krótkiej Sprzedaży nie pomniejsza łącznej wartości lokat w Papierach Wartościowych tego emitenta lub tego rodzaju.
4. Łączna wartość lokat w listy zastawne nie może przekraczać 50% wartości Aktywów Subfunduszu.
5. Waluty Obce nie mogą stanowić łącznie więcej niż 100% wartości Aktywów Subfunduszu.
6. Wierzytelności nie mogą stanowić łącznie więcej niż 50% wartości Aktywów Subfunduszu.
7. Inne niż zdematerializowane akcje oraz udziały w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością nie mogą stanowić łącznie więcej niż 50% wartości Aktywów Subfunduszu. Udziały w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością nie mogą stanowić łącznie więcej niż 15% wartości Aktywów Subfunduszu, z tym, że udziały w jednym podmiocie nie mogą przekraczać 5% wartości Aktywów Subfunduszu.
8. Łączna wartość lokat, których przedmiotem są:
  - 1) akcje;
  - 2) udziały w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością;
  - 3) jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, jeżeli polityka inwestycyjna danego funduszu inwestycyjnego lub instytucji zakłada lokowanie nie mniej niż 50% wartości aktywów w instrumenty, o których mowa w pkt 1 i 2– nie może stanowić więcej niż 60% wartości Aktywów Subfunduszu.

9. Fundusz może udzielać innym podmiotom pożyczek, których przedmiotem są Papiery Wartościowe wchodzące w skład Aktywów Subfunduszu, wyłącznie w trybie określonym przepisami wydanymi na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538 z późn. zm.), pod warunkiem że:
  - 1) Fundusz otrzyma zabezpieczenie w środkach pieniężnych lub Papierach Wartościowych, w które Fundusz może lokować zgodnie z postanowieniami Statutu;
  - 2) wartość zabezpieczenia będzie co najmniej równa 50% wartości pożyczonych Papierów Wartościowych w każdym Dniu Wyceny do dnia zwrotu pożyczonych Papierów Wartościowych;
  - 3) pożyczka zostanie udzielona na okres nieprzekraczający 12 miesięcy;
  - 4) łączna wartość Papierów Wartościowych będących przedmiotem pożyczek udzielonych przez Fundusz oraz Papierów Wartościowych tego samego emitenta będących przedmiotem lokat Funduszu nie przekroczy limitów, o których mowa w art. 145 ust. 3 Ustawy.
10. Limity inwestycyjne, o których mowa w niniejszym rozdziale, z wyłączeniem limitów inwestycyjnych dotyczących wartości Papierów Wartościowych będących przedmiotem Krótkiej Sprzedaży, odnoszą się również do bezwzględnej wartości pozycji krótkiej netto. Przez pozycję krótką netto należy rozumieć sytuację, w której łączna wartość lokat danego typu jest mniejsza od zera.

Art. 45

Instrumenty Pochodne

1. Fundusz na rzecz Subfunduszu może dokonywać lokat w Instrumenty Pochodne, dla których Instrumentami Bazowymi są:
  - 1) giełdowe indeksy akcji;
  - 2) akcje;
  - 3) Dłużne Papiery Wartościowe;
  - 4) Instrumenty Rynku Pieniężnego;
  - 5) Waluty Obce;
  - 6) stopy procentowe.
2. Instrumenty Pochodne, z wyłączeniem Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, mogą być przedmiotem lokat Funduszu pod warunkiem, że są dopuszczone do obrotu na rynku zorganizowanym.
3. Lokaty w Instrumenty Pochodne dokonywane są:
  - 1) jako substytut lokaty w Instrumenty Bazowe;
  - 2) w celu ograniczenia ryzyka związanego z Instrumentami Bazowymi.
4. Dokonanie lokaty w Instrumenty Pochodne jako substytut lokaty w Instrumenty Bazowe wymaga spełnienia przynajmniej jednego z poniższych warunków:
  - 1) płynność obrotu Instrumentem Pochodnym jest wyższa niż płynność obrotu Instrumentem Bazowym;
  - 2) suma kosztów transakcyjnych i rozliczeniowych związanych z zajęciem pozycji w Instrumentcie Pochodnym jest niższa niż w przypadku zajęcia ekwiwalentnej pozycji w Instrumentcie Bazowym;
  - 3) uzyskana cena Instrumentu Pochodnego jest lepsza niż możliwa do uzyskania cena Instrumentu Bazowego, to jest niższa – w przypadku transakcji odpowiadającej transakcji kupna Instrumentu Bazowego lub wyższa – w przypadku transakcji odpowiadającej transakcji sprzedaży Instrumentu Bazowego;
  - 4) w związku z zajęciem pozycji w Instrumentcie Pochodnym płynność portfela inwestycyjnego Subfunduszu jest wyższa niż w przypadku zajęcia ekwiwalentnej pozycji w Instrumentcie Bazowym.
5. Przy dokonywaniu lokat w Instrumenty Pochodne stosowane są kryteria doboru lokat wymienione w art. 49, z uwzględnieniem specyfiki danego Instrumentu Pochodnego.
6. Fundusz na rzecz Subfunduszu może zawierać umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem, że:
  - 1) transakcja jest zawierana z bankiem krajowym, bankiem zagranicznym lub instytucją kredytową, którego kapitały własne wynoszą nie mniej niż 100.000.000,00 złotych w chwili zawarcia transakcji;
  - 2) instrumenty te podlegają codziennie możliwej do zweryfikowania wycenie według wartości godziwej;
  - 3) instrumenty te mogą zostać w dowolnym czasie sprzedane przez Fundusz lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta transakcją równoważącą.
7. Fundusz, zawierając na rzecz Subfunduszu umowę, której przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, ustala Wartość Ryzyka Kontrahenta („WRK”), rozumianą jako ustaloną przez Fundusz wartość niezrealizowanego zysku na tej transakcji, przy czym przy ustalaniu wartości niezrealizowanego zysku nie uwzględnia się opłat bądź świadczeń ponoszonych przez Subfundusz przy zawarciu transakcji, w szczególności wartości premii zapłaconej przy zakupie opcji. Jeżeli Fundusz na rzecz Subfunduszu posiada otwarte pozycje w Niewystandaryzowanych Instrumentach Pochodnych z tytułu kilku transakcji zawartych z tym samym podmiotem, WRK jest wyznaczana jako różnica niezrealizowanych zysków i strat na wszystkich takich transakcjach. WRK w odniesieniu do wszystkich podmiotów będących stroną umów, których przedmiotem są NWP, nie może stanowić łącznie więcej niż 50% wartości Aktywów Subfunduszu, przy czym WRK w odniesieniu do każdego z takich podmiotów nie może przekraczać 20% wartości Aktywów Subfunduszu.

8. Wartość Bazy Instrumentów Pochodnych opartych o Dłużne Papiery Wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego lub stopy procentowe nie może stanowić łącznie więcej niż 100% wartości Aktywów Subfunduszu.
9. Wartość Bazy Instrumentów Pochodnych opartych o giełdowe indeksy akcji lub akcje oraz wartość lokat, o których mowa w art. 44 ust. 8, nie może stanowić łącznie więcej niż 60% wartości Aktywów Subfunduszu.
10. Wartość Bazy Instrumentów Pochodnych opartych o Waluty Obce, nie może stanowić łącznie więcej niż 100% wartości Aktywów Subfunduszu.
11. Z zastrzeżeniem ust. 12, wartość Bazy Instrumentów Pochodnych wyznacza się przy zastosowaniu zasad wyceny określonych przez Fundusz dla składnika lokat stanowiącego Bazę Instrumentów Pochodnych.
12. Wartość Bazy Instrumentu Pochodnego opartego o indeks giełdowy wyznacza się jako iloczyn jednostki pieniężnej (mnożnika) zgodnie ze standardem danego Instrumentu Pochodnego oraz wartości (kursu) indeksu.
13. Przy wyliczaniu limitów, o których mowa w art. 145 ust. 3, 4 lub 7 Ustawy oraz w art. 45 ust. 8, 9 i 10, Fundusz uwzględni wartość Bazy Instrumentów Pochodnych według następujących zasad:
  - 1) w przypadku zajęcia przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pozycji w Instrumentach Pochodnych skutkującej powstaniem po stronie Funduszu zobowiązania do sprzedaży Instrumentów Bazowych albo do spełnienia świadczenia pieniężnego w wysokości odpowiadającej wartości świadczenia w tej umowie sprzedaży – wartość Bazy Instrumentu Pochodnego przyjmuje się ze znakiem ujemnym;
  - 2) w przypadku zajęcia przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pozycji w Instrumentach Pochodnych skutkującej powstaniem po stronie Funduszu zobowiązania do zakupu Instrumentów Bazowych albo do spełnienia świadczenia pieniężnego w wysokości odpowiadającej wartości świadczenia w tej umowie sprzedaży – wartość Bazy Instrumentu Pochodnego przyjmuje się ze znakiem dodatnim;– oraz z uwzględnieniem ust. 14.
14. Jeżeli Bazę Instrumentu Pochodnego stanowi Waluta Obca, to wartość Bazy Instrumentu Pochodnego koryguje się o wartość lokat nabywanych za lub denominowanych w danej Walucie Obcej dokonanych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu, w części nie powodującej zmiany znaku wartości Bazy Instrumentu Pochodnego.
15. Z lokatami w Instrumenty Pochodne związane są następujące rodzaje ryzyka:
  - 1) ryzyko rynkowe Instrumentu Bazowego – związane z niekorzystnymi zmianami poziomu lub zmienności kursów, cen lub wartości Instrumentu Bazowego, o który oparty jest ten Instrument Pochodny;
  - 2) ryzyko stosowania dźwigni finansowej – w Instrumenty Pochodne często wkomponowany jest mechanizm kredytowy, to znaczy Fundusz na rzecz Subfunduszu wnosi depozyt zabezpieczający w wysokości niższej niż wartość Bazy Instrumentu Pochodnego, istnieje w związku z tym możliwość poniesienia przez Subfundusz straty przewyższającej wartość depozytu zabezpieczającego, mechanizm dźwigni finansowej powoduje zwielokrotnienie zysków i strat z inwestycji – Subfundusz może być narażony na istotne ryzyko w związku z wykorzystaniem mechanizmu dźwigni finansowej;
  - 3) ryzyko niedopasowania wyceny Instrumentu Pochodnego do wyceny Instrumentu Bazowego, o który oparty jest ten Instrument Pochodny;
  - 4) ryzyko rozliczenia transakcji – ryzyko związane z możliwością występowania błędów lub opóźnień w rozliczeniach transakcji, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne;
  - 5) ryzyko niewypłacalności kontrahenta – ryzyko to dotyczy NWP i będzie ograniczone w związku z postanowieniami ust. 7;
  - 6) ryzyko płynności – NWP nie są przedmiotem aktywnego obrotu, Fundusz ma jednak możliwość neutralizacji ekspozycji na ryzyko danego Instrumentu Bazowego poprzez zajmowanie przeciwnych pozycji w instrumentach danego rodzaju.

Art. 46

Towarowe Instrumenty Pochodne

1. Fundusz na rzecz Subfunduszu może dokonywać lokat w Towarowe Instrumenty Pochodne.
2. Lokaty w Towarowe Instrumenty Pochodne dokonywane są jako substytut lokaty w Towarowe Instrumenty Bazowe.
3. Przy dokonywaniu lokat w Towarowe Instrumenty Pochodne stosowane są kryteria doboru lokat wymienione w art. 49, z uwzględnieniem specyfiki danego Towarowego Instrumentu Pochodnego.
4. Fundusz nie będzie dokonywał na rzecz Subfunduszu lokat w Towarowe Instrumenty Pochodne, ani utrzymywał na rzecz Subfunduszu pozycji w Towarowych Instrumentach Pochodnych, w okresie w którym:
  - 1) możliwe jest żądanie przez podmiot będący drugą stroną transakcji fizycznej dostawy Towarowego Instrumentu Bazowego, o który oparty jest Towarowy Instrument Pochodny – w przypadku utrzymywania przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pozycji krótkiej w Towarowych Instrumentach Pochodnych;
  - 2) na skutek rozliczenia transakcji występuje możliwość otrzymania przez Fundusz dostawy Towarowego Instrumentu Bazowego, o który oparty jest Towarowy Instrument Pochodny – w przypadku utrzymywania przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pozycji długiej w Towarowych Instrumentach Pochodnych.
5. Wartość Bazy Towarowych Instrumentów Pochodnych nie może stanowić więcej niż 60% wartości Aktywów Subfunduszu, przy czym wartość Bazy Towarowych Instrumentów Pochodnych nie może stanowić więcej niż:
  - a) 40% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do nośników energii łącznie oraz 20% wartości Aktywów Subfunduszu w odniesieniu do jednego nośnika energii;

- b) 40% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do mierników i limitów produkcji łącznie oraz 20% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do jednego miernika lub limitu produkcji;
  - c) 40% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do metali szlachetnych oraz przemysłowych łącznie oraz 20% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do jednego metalu;
  - d) 40% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do oznaczonych co do gatunku rzeczy innych niż wymienione w lit. a), b) oraz c) łącznie oraz 20% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do jednej oznaczonej co do gatunku rzeczy.
6. Wartość Bazy Towarowego Instrumentu Pochodnego wyznacza się jako iloczyn jednostki pieniężnej (mnożnika) zgodnie ze standardem danego Towarowego Instrumentu Pochodnego oraz wartości (kursu) Towarowego Instrumentu Bazowego właściwego dla danego Towarowego Instrumentu Pochodnego.
7. Przy wyliczaniu limitów, o których mowa w ust. 5, Fundusz uwzględni wartość Bazy Towarowych Instrumentów Pochodnych według następujących zasad:
- 1) w przypadku zajęcia przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pozycji w Towarowych Instrumentach Pochodnych skutkującej powstaniem po stronie Funduszu zobowiązania do sprzedaży Towarowych Instrumentów Bazowych albo do spełnienia świadczenia pieniężnego w wysokości odpowiadającej wartości świadczenia w tej umowie sprzedaży – wartość Bazy Towarowego Instrumentu Pochodnego przyjmuje się ze znakiem ujemnym;
  - 2) w przypadku zajęcia przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pozycji w Towarowych Instrumentach Pochodnych skutkującej powstaniem po stronie Funduszu zobowiązania do zakupu Towarowych Instrumentów Bazowych albo do spełnienia świadczenia pieniężnego w wysokości odpowiadającej wartości świadczenia w tej umowie sprzedaży – wartość Bazy Instrumentu Pochodnego przyjmuje się ze znakiem dodatnim.
8. Z lokatami w Towarowe Instrumenty Pochodne związane są następujące rodzaje ryzyka:
- 1) ryzyko rynkowe Towarowego Instrumentu Bazowego – związane z niekorzystnymi zmianami poziomu lub zmienności kursów, cen lub wartości Towarowego Instrumentu Bazowego, o który oparty jest ten Towarowy Instrument Pochodny;
  - 2) ryzyko stosowania dźwigni finansowej – w Towarowe Instrumenty Pochodne często wkomponowany jest mechanizm kredytowy, to znaczy Fundusz na rzecz Subfunduszu wnosi depozyt zabezpieczający w wysokości niższej niż wartość Bazy Towarowego Instrumentu Pochodnego, istnieje w związku z tym możliwość poniesienia przez Subfundusz straty przewyższającej wartość depozytu zabezpieczającego, mechanizm dźwigni finansowej powoduje zwielokrotnienie zysków i strat z inwestycji – Subfundusz może być narażony na istotne ryzyko w związku z wykorzystaniem mechanizmu dźwigni finansowej;
  - 3) ryzyko niedopasowania wyceny Towarowego Instrumentu Pochodnego do wyceny Towarowego Instrumentu Bazowego, o który oparty jest ten Towarowy Instrument Pochodny;
  - 4) ryzyko rozliczenia transakcji – ryzyko związane z możliwością występowania błędów lub opóźnień w rozliczeniach transakcji, których przedmiotem są Towarowe Instrumenty Pochodne.

Art. 47

(skreślony)

Art. 48

Zaciąganie zobowiązań

Fundusz, w ramach polityki inwestycyjnej Subfunduszu, może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych, instytucjach kredytowych lub bankach zagranicznych, pożyczki i kredyty o łącznej wysokości nieprzekraczającej 75% Wartości Aktywów Subfunduszu Netto w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.

Art. 49

Kryteria doboru lokat

- 1. Do oceny efektywności prowadzonej w ramach Subfunduszu działalności lokacyjnej nie jest stosowana stopa odniesienia (benchmark). Celem prowadzonej w ramach Subfunduszu działalności lokacyjnej jest maksymalizacja stopy zwrotu przy dopuszczalnym na podstawie Statutu ryzyku i zachowaniu płynności lokaty.
- 2. Decyzje dotyczące alokacji Aktywów Subfunduszu pomiędzy poszczególne kategorie lokat, a także regiony geograficzne, podejmowane są w oparciu o analizę makroekonomiczną oraz – w mniejszym stopniu – analizę techniczną poszczególnych rynków i giełd.
- 3. Alokacja Aktywów Subfunduszu w odniesieniu do poszczególnych lokat oparta jest na szacunku relacji zysk (oczekiwana stopa zwrotu) – ryzyko. Celem określenia tej relacji Fundusz wykorzystuje, w szczególności:
  - 1) w przypadku udziałowych Papierów Wartościowych, udziałów w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością, jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą lokujących swoje aktywa w udziałowe Papiery Wartościowe oraz Instrumentów Pochodnych, dla których Instrumentami Bazowymi są udziałowe

- Papiery Wartościowe lub indeksy akcji – analizę sytuacji branży, analizę fundamentalną spółki, analizę porównawczą spółek;
- 2) w przypadku Dłużnych Papierów Wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego, jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą lokujących swoje aktywa w dłużne Papiery Wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego, wierzytelności oraz Instrumentów Pochodnych, dla których Instrumentami Bazowymi są Dłużne Papiery Wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego lub stopy procentowe – analizę makroekonomiczną, w tym w szczególności rynku stopy procentowej oraz analizę ryzyka kredytowego emitenta;
  - 3) w przypadku Walut Obcych oraz Instrumentów Pochodnych, dla których Instrumentami Bazowymi są Waluty Obce – analizę makroekonomiczną, w tym w szczególności analizę bilansu płatniczego, analizę finansów publicznych oraz analizę rynku stopy procentowej kraju, w którym Waluta Obca stanowi środek płatniczy;
  - 4) w przypadku Towarowych Instrumentów Pochodnych – analizę czynników kształtujących popyt i podaż danego towaru, analizę ogólnej sytuacji na rynku towarów.
4. W odniesieniu do wszystkich lokat – zajmując pozycję o charakterze krótkoterminowym, to jest taką, której przewidywany okres utrzymywania w portfelu lokat Subfunduszu wynosi do 6 miesięcy, podstawową metodą doboru lokat będzie analiza techniczna, wzbogacona metodami, o których mowa w ust. 3 pkt 1 – 4.
  5. Ponadto, w odniesieniu do każdej lokaty Fundusz prowadzi analizę płynności obrotu danym instrumentem oraz jej wpływu na płynność całego portfela lokat Subfunduszu.

Rozdział XVII

Dochody Subfunduszu

Art. 50

Dochody Subfunduszu

1. Dochodami Subfunduszu są przychody z lokat netto Subfunduszu lub zrealizowany zysk ze zbycia lokat Subfunduszu.
2. Wszelkie dochody Subfunduszu powiększają Wartość Aktywów Netto Subfunduszu. Fundusz nie będzie wypłacał kwot stanowiących dochody Subfunduszu bez odkupienia Jednostek.

Rozdział XVIII

Koszty Subfunduszu

Art. 51

Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

1. Towarzystwo jest uprawnione do pobierania zmiennego wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem.
2. Na wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem tworzona jest rezerwa, której wartość ustalana jest w każdym Dniu Wyceny w następujący sposób:
  - 1) wartość rezerwy równa jest sumie rezerw dla poszczególnych grup Jednostek; daną grupę Jednostek tworzą Jednostki zbyte Uczestnikom w jednym Dniu Zbycia po jednej cenie zbycia;
  - 2) wartość rezerwy dla danej grupy Jednostek równa jest 15% całkowitego zysku dla tej grupy jednostek (CZ);
  - 3) całkowity zysk dla grupy Jednostek (CZ) jest liczony jako nadwyżka skorygowanej wartości bieżącej Aktywów przypadającej na daną grupę Jednostek (SWBg) ponad wartość referencyjną dla danej grupy Jednostek (WRg), z tym że jeżeli SWBg jest mniejsza bądź równa WRg (czyli całkowity zysk jest mniejszy bądź równy zeru), to rezerwa dla danej grupy nie jest tworzona;
  - 4) skorygowaną wartość bieżącą Aktywów przypadającą na daną grupę Jednostek (SWBg) oraz wartość referencyjną dla danej grupy Jednostek (WRg) wyznacza się na podstawie następujących wzorów:

$$SWBg = SWANJ * Lg$$

$$WRg = WRj * Lg$$

gdzie:

SWANJ – wartość Aktywów Subfunduszu pomniejszona o wartość wszelkich zobowiązań Subfunduszu (z wyjątkiem zobowiązań i rezerw z tytułu wynagrodzenia Towarzystwa) oraz zobowiązań Funduszu w części obciążającej Aktywa Subfunduszu przypadająca na Jednostkę w Dniu Wyceny, w którym tworzona jest rezerwa,

Lg – liczba Jednostek stanowiących grupę, tj. zbytych przez Fundusz w jednym Dniu Zbycia po tej samej cenie zbycia, posiadanych przez Uczestników w Dniu Wyceny, w którym tworzona jest rezerwa,

WRj – wartość referencyjna dla jednostki – najwyższa wartość spośród: ceny zbycia Jednostki danej grupy oraz Wartości Aktywów Netto na Jednostkę wyznaczonych w Dniach Wyceny, o których mowa w art. 3

pkt 11 lit. c), przypadających po Dniu Zbycia Jednostek danej grupy, a przed Dniem Wyceny, w którym tworzona jest rezerwa;

* – oznacza iloczyn.

3. Wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem naliczane jest:
  - 1) w dniu, w którym następuje ustalenie wartości środków do wypłaty Uczestnikowi z tytułu odkupienia Jednostek – w przypadku odkupienia Jednostek na żądanie Uczestnika – w wysokości równej rezerwie na wynagrodzenie zmienne przypadającej na odkupywane Jednostki,
  - 2) w ostatnim dniu roboczym roku obrotowego – w wysokości równej rezerwie na wynagrodzenie zmienne,
  - 3) w dniu, w którym następuje ustalenie wartości środków do wypłaty Uczestnikom z tytułu umorzenia Jednostek – w przypadku likwidacji Subfunduszu – w wysokości równej rezerwie na wynagrodzenie zmienne.
4. Naliczone wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem pobierane jest ze środków Subfunduszu, najpóźniej w terminie 10 dni od dnia jego naliczenia, a w przypadkach, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 3 – w dniu przekazania środków pieniężnych podmiotowi, którego Jednostki Fundusz odpowiednio odkupił lub umorzył.
5. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem nie obejmuje podatku od towarów i usług. Na mocy art. 43 ust. 1 pkt 12 lit. a) ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2004 roku Nr 54, poz. 535 z późn. zm.), zwolnione od podatku są usługi zarządzania funduszami inwestycyjnymi. W przypadku zmiany obowiązującego stanu prawnego, wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem zostanie podwyższone o wartość należnego podatku od towarów i usług, zgodnie z przepisami obowiązującymi w momencie powstania obowiązku podatkowego.

Art. 52

Pokrywanie kosztów Subfunduszu

1. Z Aktywów Subfunduszu pokrywane są koszty wynagrodzenia Towarzystwa, o którym mowa w art. 51, a także następujące koszty związane z działalnością Subfunduszu:
  - 1) opłaty stałe za prowadzenie rachunków Subfunduszu;
  - 2) prowizje i opłaty maklerskie, bankowe oraz prowizje i opłaty naliczane przez instytucje depozytowe i izby rozliczeniowe, w tym prowizje i opłaty związane z transakcjami zagranicznymi;
  - 3) koszty ponoszone na rzecz Depozytariusza na podstawie umowy o wykonywanie funkcji depozytariusza Funduszu za wyjątkiem kosztów, o których mowa w pkt 7 i 8;
  - 4) koszty odsetek od kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu;
  - 5) podatki oraz inne opłaty wymagane przez organy administracji publicznej dotyczące Subfunduszu;
  - 6) koszty badania i przeglądu sprawozdań finansowych Subfunduszu;
  - 7) koszty wynagrodzenia Depozytariusza za prowadzenie rejestru Aktywów Subfunduszu;
  - 8) koszty wynagrodzenia Depozytariusza za weryfikację wyceny Aktywów Subfunduszu oraz realizację pozostałych obowiązków Depozytariusza wynikających z art. 72 ust. 1 pkt 2 – 5 Ustawy;
  - 9) opłatę za prowadzenie Subrejestru Uczestników.
2. Z Aktywów Subfunduszu pokrywane są następujące koszty związane z funkcjonowaniem Funduszu:
  - 1) podatki oraz inne opłaty wymagane przez organy administracji publicznej dotyczące Funduszu;
  - 2) koszty likwidacji Funduszu inne niż koszty, o których mowa w pkt 3;
  - 3) koszty wynagrodzenia likwidatora Funduszu;
  - 4) koszty badania i przeglądu sprawozdań finansowych Funduszu;
  - 5) koszty licencji oprogramowania służącego do prowadzenia rachunkowości Funduszu;
  - 6) koszty odpłatnych serwisów informacyjnych wykorzystywanych przez Fundusz;
  - 7) opłaty za dokonywanie ogłoszeń Funduszu wymaganych przepisami prawa i Statutu;
  - 8) koszty reklamy i promocji Funduszu, w tym koszty druku materiałów reklamowych, promocyjnych i informacyjnych;
  - 9) koszty obsługi prawnej Funduszu oraz doradztwa zewnętrznego.
  - 10) opłatę za prowadzenie Rejestru Uczestników.
3. Koszty określone w ust. 1 pkt 1 – 5 oraz ust. 2 pkt 1 i 2 stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Fundusz z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo.
4. Koszty określone w ust. 1 pkt 6 oraz ust. 2 pkt 4 – 9 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Fundusz z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, w danym roku kalendarzowym łącznie do kwoty stanowiącej 0,5% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w tym roku kalendarzowym (wyznaczonej jako średnia arytmetyczna z Dni Wyceny, o których mowa w art. 3 pkt 11 lit. b), w tym roku kalendarzowym), nadwyżkę ponad tak ustaloną kwotę pokrywa Towarzystwo.
5. Koszty określone w ust. 1 pkt 7 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Fundusz z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez

- Towarzystwo, miesięcznie do kwoty stanowiącej 0,0035% Wartości Aktywów Subfunduszu z ostatniego Dnia Wyceny w danym miesiącu, nadwyżkę ponad tak ustaloną kwotę pokrywa Towarzystwo.
6. Koszty określone w ust. 1 pkt 8 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Funduszu z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, miesięcznie do kwoty 3.750 złotych, nadwyżkę ponad tę kwotę pokrywa Towarzystwo.
  7. Koszty określone w ust. 1 pkt 9 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Funduszu z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, miesięcznie do kwoty stanowiącej 0,01% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu i są naliczane w ostatnim Dniu Wyceny, o którym mowa w art. 3 pkt 11 lit. b), przypadającym w danym miesiącu od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny. Postanowienia art. 51 ust. 5 stosuje się odpowiednio. Koszty pobierane są najpóźniej w terminie 10 dni od dnia ich naliczenia.
  8. Koszty określone w ust. 2 pkt 3 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Funduszu z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, do kwoty stanowiącej 0,1% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z Dnia Wyceny, o którym mowa w art. 3 pkt 11 lit. d), przy czym nie mniejszej niż 75.000 złotych nadwyżkę ponad tak ustaloną wartość pokrywa Towarzystwo.
  9. Koszty określone w ust. 2 pkt 10 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Funduszu z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, miesięcznie do kwoty stanowiącej 0,01% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu i są naliczane w ostatnim Dniu Wyceny, o którym mowa w art. 3 pkt 11 lit. b), przypadającym w danym miesiącu od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny. Postanowienia art. 51 ust. 5 stosuje się odpowiednio. Koszty pobierane są najpóźniej w terminie 10 dni od dnia ich naliczenia.
  10. Koszty, o których mowa w ust. 1 i 2 będą kalkulowane, naliczane i pokrywane na zasadach oraz w terminach określonych przez umowy, na podstawie których Fundusz zobowiązany jest do ich ponoszenia oraz zgodnie z przepisami prawa i decyzjami wydanymi przez właściwe organy administracji publicznej.
  11. Koszty działalności Funduszu, o których mowa w ust. 2, obciążają Aktywa Subfunduszu w proporcji Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu według stanu na ostatni Dzień Wyceny poprzedzający dzień ujęcia danego kosztu w księgach rachunkowych Subfunduszu w związku z wystawieniem faktury lub innym zdarzeniem skutkującym powstaniem kosztu.
  12. W przypadku jednoczesnego dokonania przez Fundusz transakcji na rzecz więcej niż jednego z Subfunduszy, koszty, o których mowa w ust. 1 pkt 2, będą obciążały każdy z Subfunduszy, na rzecz których zawarta została transakcja, w proporcji wartości lokat zbytych lub nabytych na rzecz danego Subfunduszu do wartości lokat ogółem zbytych lub nabytych w ramach tej transakcji.
  13. Towarzystwo może postanowić o pokrywaniu z własnych środków kosztów obciążających Aktywa Subfunduszu zgodnie z ust. 1 i 2. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzednim, Fundusz nie zwraca Towarzystwu pokrytych kosztów.

Część IV

SUBFUNDUSZ OPERA BETA-PLUS.PL

Rozdział XIX

Cel inwestycyjny oraz zasady polityki inwestycyjnej Subfunduszu

Art. 53

Cel inwestycyjny Subfunduszu

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
2. W ramach Subfunduszu będzie realizowana polityka aktywnego zarządzania, co oznacza, że stopień zaangażowania w poszczególne kategorie lokat w ramach Subfunduszu będzie zmienny i zależny od relacji pomiędzy oczekiwanymi stopami zwrotu a ponoszonym ryzykiem.
3. Inwestycje dokonywane w ramach Subfunduszu charakteryzuje wysoki poziom ryzyka, co oznacza, iż Wartość Aktywów Netto na Jednostkę może podlegać istotnym wahaniom.
4. Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, o którym mowa w ust. 1.

Art. 54

Lokaty i limity inwestycyjne Subfunduszu

1. Aktywa Subfunduszu są lokowane z zastosowaniem zasad i ograniczeń inwestycyjnych określonych w Ustawie dla funduszu inwestycyjnego zamkniętego oraz w Statucie.
2. Aktywa Subfunduszu mogą być lokowane wyłącznie w:
  - 1) Papiery Wartościowe;
  - 2) udziały w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością;

- 3) certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz będące Papierami Wartościowymi tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą;
  - 4) Waluty Obce;
  - 5) Instrumenty Rynku Pieniężnego;
  - 6) wierzytelności, z wyjątkiem wierzytelności wobec osób fizycznych;
  - 7) Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne;
  - 8) Towarowe Instrumenty Pochodne;
  - pod warunkiem, że są zbywalne, oraz:
  - 9) jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo, oraz niebędące Papierami Wartościowymi tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą.
3. Fundusz może dokonywać Krótkiej Sprzedaży Papierów Wartościowych wchodzących w skład Aktywów Subfunduszu. Łączna wartość Papierów Wartościowych będących przedmiotem Krótkiej Sprzedaży nie może przekroczyć 80% wartości Aktywów Subfunduszu. Łączna wartość Papierów Wartościowych jednego emitenta będących przedmiotem Krótkiej Sprzedaży nie może przekroczyć 20% wartości Aktywów Subfunduszu, przy czym postanowienia art. 145 ust. 8 Ustawy stosuje się odpowiednio. Przy wyliczaniu limitów inwestycyjnych wynikających z Ustawy oraz niniejszego rozdziału wartość Papierów Wartościowych danego emitenta lub danego rodzaju będących przedmiotem Krótkiej Sprzedaży nie pomniejsza łącznej wartości lokat w Papierach Wartościowych tego emitenta lub tego rodzaju.
4. Łączna wartość lokat w listy zastawne nie może przekraczać 50% wartości Aktywów Subfunduszu.
5. Waluty Obce nie mogą stanowić łącznie więcej niż 100% wartości Aktywów Subfunduszu.
6. Wierzytelności nie mogą stanowić łącznie więcej niż 50% wartości Aktywów Subfunduszu.
- 6a. Fundusz na rzecz Subfunduszu może lokować nie więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu łącznie w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych, tytuły uczestnictwa funduszy zagranicznych lub instytucji wspólnego inwestowania, o których mowa w art. 101 ust. 1 Ustawy.
7. Inne niż zdematerializowane akcje oraz udziały w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością nie mogą stanowić łącznie więcej niż 50% wartości Aktywów Subfunduszu. Udziały w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością nie mogą stanowić łącznie więcej niż 15% wartości Aktywów Subfunduszu, z tym, że udziały w jednym podmiocie nie mogą przekraczać 5% wartości Aktywów Subfunduszu.
8. Łączna wartość lokat, których przedmiotem są:
- 1) akcje;
  - 2) udziały w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością;
  - 3) inne udziałowe Papiery Wartościowe;
  - 4) Instrumenty Pochodne, których bazę stanowią udziałowe Papiery Wartościowe lub indeksy akcyjne;
  - 5) jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, jeżeli polityka inwestycyjna danego funduszu inwestycyjnego lub instytucji zakłada lokowanie nie mniej niż 50% wartości aktywów w instrumenty, o których mowa w pkt 1 i 2
- będzie stanowić co najmniej 66% wartości Aktywów Subfunduszu.
9. Fundusz może udzielać innym podmiotom pożyczek, których przedmiotem są Papiery Wartościowe wchodzące w skład Aktywów Subfunduszu, wyłącznie w trybie określonym przepisami wydanymi na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538 z późn. zm.), pod warunkiem że:
- 1) Fundusz otrzyma zabezpieczenie w środkach pieniężnych lub Papierach Wartościowych, w które Fundusz może lokować zgodnie z postanowieniami Statutu;
  - 2) wartość zabezpieczenia będzie co najmniej równa 50% wartości pożyczonych Papierów Wartościowych w każdym Dniu Wyceny do dnia zwrotu pożyczonych Papierów Wartościowych;
  - 3) pożyczka zostanie udzielona na okres nieprzekraczający 12 miesięcy;
  - 4) łączna wartość Papierów Wartościowych będących przedmiotem pożyczek udzielonych przez Fundusz oraz Papierów Wartościowych tego samego emitenta będących przedmiotem lokat Funduszu nie przekroczy limitów, o których mowa w art. 145 ust. 3 Ustawy.
10. Limity inwestycyjne, o których mowa w niniejszym rozdziale, z wyłączeniem limitów inwestycyjnych dotyczących wartości Papierów Wartościowych będących przedmiotem Krótkiej Sprzedaży, odnoszą się również do bezwzględnej wartości pozycji krótkiej netto. Przez pozycję krótką netto należy rozumieć sytuację, w której łączna wartość lokat danego typu jest mniejsza od zera.

Art. 55

Instrumenty Pochodne

1. Fundusz na rzecz Subfunduszu może dokonywać lokat w Instrumenty Pochodne, dla których Instrumentami Bazowymi są:
  - 1) giełdowe indeksy akcji;
  - 2) akcje;
  - 3) Dłużne Papiery Wartościowe;
  - 4) Instrumenty Rynku Pieniężnego;
  - 5) Waluty Obce;
  - 6) stopy procentowe.
2. Instrumenty Pochodne, z wyłączeniem Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, mogą być przedmiotem lokat Funduszu pod warunkiem, że są dopuszczone do obrotu na rynku zorganizowanym.
3. Lokaty w Instrumenty Pochodne dokonywane są:
  - 1) jako substytut lokaty w Instrumenty Bazowe;
  - 2) w celu ograniczenia ryzyka związanego z Instrumentami Bazowymi.
4. Dokonanie lokaty w Instrumenty Pochodne jako substytut lokaty w Instrumenty Bazowe wymaga spełnienia przynajmniej jednego z poniższych warunków:
  - 1) płynność obrotu Instrumentem Pochodnym jest wyższa niż płynność obrotu Instrumentem Bazowym;
  - 2) suma kosztów transakcyjnych i rozliczeniowych związanych z zajęciem pozycji w Instrumentcie Pochodnym jest niższa niż w przypadku zajęcia ekwiwalentnej pozycji w Instrumentcie Bazowym;
  - 3) uzyskana cena Instrumentu Pochodnego jest lepsza niż możliwa do uzyskania cena Instrumentu Bazowego, to jest niższa – w przypadku transakcji odpowiadającej transakcji kupna Instrumentu Bazowego lub wyższa – w przypadku transakcji odpowiadającej transakcji sprzedaży Instrumentu Bazowego;
  - 4) w związku z zajęciem pozycji w Instrumentcie Pochodnym płynność portfela inwestycyjnego Subfunduszu jest wyższa niż w przypadku zajęcia ekwiwalentnej pozycji w Instrumentcie Bazowym.
5. Przy dokonywaniu lokat w Instrumenty Pochodne stosowane są kryteria doboru lokat wymienione w art. 59, z uwzględnieniem specyfiki danego Instrumentu Pochodnego.
6. Fundusz na rzecz Subfunduszu może zawierać umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem, że:
  - 1) transakcja jest zawierana z bankiem krajowym, bankiem zagranicznym lub instytucją kredytową, którego kapitały własne wynoszą nie mniej niż 100.000.000,00 złotych w chwili zawarcia transakcji;
  - 2) instrumenty te podlegają codziennie możliwej do zweryfikowania wycenie według wartości godziwej;
  - 3) instrumenty te mogą zostać w dowolnym czasie sprzedane przez Fundusz lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta transakcją równoważącą.
7. Fundusz, zawierając na rzecz Subfunduszu umowę, której przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, ustala Wartość Ryzyka Kontrahenta („WRK”), rozumianą jako ustaloną przez Fundusz wartość niezrealizowanego zysku na tej transakcji, przy czym przy ustalaniu wartości niezrealizowanego zysku nie uwzględnia się opłat bądź świadczeń ponoszonych przez Subfundusz przy zawarciu transakcji, w szczególności wartości premii zapłaconej przy zakupie opcji. Jeżeli Fundusz na rzecz Subfunduszu posiada otwarte pozycje w Niewystandaryzowanych Instrumentach Pochodnych z tytułu kilku transakcji zawartych z tym samym podmiotem, WRK jest wyznaczana jako różnica niezrealizowanych zysków i strat na wszystkich takich transakcjach. WRK w odniesieniu do wszystkich podmiotów będących stroną umów, których przedmiotem są NWP, nie może stanowić łącznie więcej niż 50% wartości Aktywów Subfunduszu, przy czym WRK w odniesieniu do każdego z takich podmiotów nie może przekraczać 20% wartości Aktywów Subfunduszu.
8. Wartość Bazy Instrumentów Pochodnych opartych o Dłużne Papiery Wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego lub stopy procentowe nie może stanowić łącznie więcej niż 200% wartości Aktywów Subfunduszu.
9. Wartość Bazy Instrumentów Pochodnych opartych o giełdowe indeksy akcji lub akcje oraz wartość lokat, o których mowa w art. 54 ust. 8, nie może stanowić łącznie więcej niż 200% wartości Aktywów Subfunduszu.
10. Wartość Bazy Instrumentów Pochodnych opartych o Waluty Obce, nie może stanowić łącznie więcej niż 100% wartości Aktywów Subfunduszu.
11. Z zastrzeżeniem ust. 12, wartość Bazy Instrumentów Pochodnych wyznacza się przy zastosowaniu zasad wyceny określonych przez Fundusz dla składnika lokat stanowiącego Bazę Instrumentów Pochodnych.
12. Wartość Bazy Instrumentu Pochodnego opartego o indeks giełdowy wyznacza się jako iloczyn jednostki pieniężnej (mnożnika) zgodnie ze standardem danego Instrumentu Pochodnego oraz wartości (kursu) indeksu.
13. Przy wyliczaniu limitów, o których mowa w art. 145 ust. 3, 4 lub 7 Ustawy oraz w art. 55 ust. 8, 9 i 10, Fundusz uwzględnia wartość Bazy Instrumentów Pochodnych według następujących zasad:
  - 1) w przypadku zajęcia przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pozycji w Instrumentach Pochodnych skutkującej powstaniem po stronie Funduszu zobowiązania do sprzedaży Instrumentów Bazowych albo do spełnienia świadczenia pieniężnego w wysokości odpowiadającej wartości świadczenia w tej umowie sprzedaży – wartość Bazy Instrumentu Pochodnego przyjmuje się ze znakiem ujemnym;
  - 2) w przypadku zajęcia przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pozycji w Instrumentach Pochodnych skutkującej powstaniem po stronie Funduszu zobowiązania do zakupu Instrumentów Bazowych albo do

spełnienia świadczenia pieniężnego w wysokości odpowiadającej wartości świadczenia w tej umowie sprzedaży – wartość Bazy Instrumentu Pochodnego przyjmuje się ze znakiem dodatnim;

– oraz z uwzględnieniem ust. 14.

14. Jeżeli Bazę Instrumentu Pochodnego stanowi Waluta Obca, to wartość Bazy Instrumentu Pochodnego koryguje się o wartość lokat nabywanych za lub denominowanych w danej Walucie Obcej dokonanych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu, w części nie powodującej zmiany znaku wartości Bazy Instrumentu Pochodnego.
15. Z lokatami w Instrumenty Pochodne związane są następujące rodzaje ryzyka:
  - 1) ryzyko rynkowe Instrumentu Bazowego – związane z niekorzystnymi zmianami poziomu lub zmienności kursów, cen lub wartości Instrumentu Bazowego, o który oparty jest ten Instrument Pochodny;
  - 2) ryzyko stosowania dźwigni finansowej – w Instrumenty Pochodne często wkomponowany jest mechanizm kredytowy, to znaczy Fundusz na rzecz Subfunduszu wnosi depozyt zabezpieczający w wysokości niższej niż wartość Bazy Instrumentu Pochodnego, istnieje w związku z tym możliwość poniesienia przez Subfundusz straty przewyższającej wartość depozytu zabezpieczającego, mechanizm dźwigni finansowej powoduje zwielokrotnienie zysków i strat z inwestycji – Subfundusz może być narażony na istotne ryzyko w związku z wykorzystaniem mechanizmu dźwigni finansowej;
  - 3) ryzyko niedopasowania wyceny Instrumentu Pochodnego do wyceny Instrumentu Bazowego, o który oparty jest ten Instrument Pochodny;
  - 4) ryzyko rozliczenia transakcji – ryzyko związane z możliwością występowania błędów lub opóźnień w rozliczeniach transakcji, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne;
  - 5) ryzyko niewypłacalności kontrahenta – ryzyko to dotyczy NWP i będzie ograniczone w związku z postanowieniami ust. 7;
  - 6) ryzyko płynności – NWP nie są przedmiotem aktywnego obrotu, Fundusz ma jednak możliwość neutralizacji ekspozycji na ryzyko danego Instrumentu Bazowego poprzez zajmowanie przeciwnych pozycji w instrumentach danego rodzaju.

Art. 56

Towarowe Instrumenty Pochodne

1. Fundusz na rzecz Subfunduszu może dokonywać lokat w Towarowe Instrumenty Pochodne.
2. Lokaty w Towarowe Instrumenty Pochodne dokonywane są jako substytut lokaty w Towarowe Instrumenty Bazowe.
3. Przy dokonywaniu lokat w Towarowe Instrumenty Pochodne stosowane są kryteria doboru lokat wymienione w art. 59, z uwzględnieniem specyfiki danego Towarowego Instrumentu Pochodnego.
4. Fundusz nie będzie dokonywał na rzecz Subfunduszu lokat w Towarowe Instrumenty Pochodne, ani utrzymywał na rzecz Subfunduszu pozycji w Towarowych Instrumentach Pochodnych, w okresie w którym:
  - 1) możliwe jest żądanie przez podmiot będący drugą stroną transakcji fizycznej dostawy Towarowego Instrumentu Bazowego, o który oparty jest Towarowy Instrument Pochodny – w przypadku utrzymywania przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pozycji krótkiej w Towarowych Instrumentach Pochodnych;
  - 2) na skutek rozliczenia transakcji występuje możliwość otrzymania przez Fundusz dostawy Towarowego Instrumentu Bazowego, o który oparty jest Towarowy Instrument Pochodny – w przypadku utrzymywania przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pozycji długiej w Towarowych Instrumentach Pochodnych.
5. Wartość Bazy Towarowych Instrumentów Pochodnych nie może stanowić więcej niż 100% wartości Aktywów Subfunduszu, przy czym wartość Bazy Towarowych Instrumentów Pochodnych nie może stanowić więcej niż:
  - a) 40% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do nośników energii łącznie oraz 20% wartości Aktywów Subfunduszu w odniesieniu do jednego nośnika energii;
  - b) 40% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do mierników i limitów produkcji łącznie oraz 20% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do jednego miernika lub limitu produkcji;
  - c) 40% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do metali szlachetnych oraz przemysłowych łącznie oraz 20% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do jednego metalu;
  - d) 40% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do oznaczonych co do gatunku rzeczy innych niż wymienione w lit. a), b) oraz c) łącznie oraz 20% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do jednej oznaczonej co do gatunku rzeczy.
6. Wartość Bazy Towarowego Instrumentu Pochodnego wyznacza się jako iloczyn jednostki pieniężnej (mnożnika) zgodnie ze standardem danego Towarowego Instrumentu Pochodnego oraz wartości (kursu) Towarowego Instrumentu Bazowego właściwego dla danego Towarowego Instrumentu Pochodnego.
7. Przy wyliczaniu limitów, o których mowa w ust. 5, Fundusz uwzględnia wartość Bazy Towarowych Instrumentów Pochodnych według następujących zasad:
  - 1) w przypadku zajęcia przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pozycji w Towarowych Instrumentach Pochodnych skutkującej powstaniem po stronie Funduszu zobowiązania do sprzedaży Towarowych Instrumentów Bazowych albo do spełnienia świadczenia pieniężnego w wysokości odpowiadającej wartości świadczenia w tej umowie sprzedaży – wartość Bazy Towarowego Instrumentu Pochodnego przyjmuje się ze znakiem ujemnym;

- 2) w przypadku zajęcia przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pozycji w Towarowych Instrumentach Pochodnych skutkującej powstaniem po stronie Funduszu zobowiązania do zakupu Towarowych Instrumentów Bazowych albo do spełnienia świadczenia pieniężnego w wysokości odpowiadającej wartości świadczenia w tej umowie sprzedaży – wartość Bazy Instrumentu Pochodnego przyjmuje się ze znakiem dodatnim.
8. Z lokatami w Towarowe Instrumenty Pochodne związane są następujące rodzaje ryzyka:
  - 1) ryzyko rynkowe Towarowego Instrumentu Bazowego – związane z niekorzystnymi zmianami poziomu lub zmienności kursów, cen lub wartości Towarowego Instrumentu Bazowego, o który oparty jest ten Towarowy Instrument Pochodny;
  - 2) ryzyko stosowania dźwigni finansowej – w Towarowe Instrumenty Pochodne często wkomponowany jest mechanizm kredytowy, to znaczy Fundusz na rzecz Subfunduszu wnosi depozyt zabezpieczający w wysokości niższej niż wartość Bazy Towarowego Instrumentu Pochodnego, istnieje w związku z tym możliwość poniesienia przez Subfundusz straty przewyższającej wartość depozytu zabezpieczającego, mechanizm dźwigni finansowej powoduje zwielokrotnienie zysków i strat z inwestycji – Subfundusz może być narażony na istotne ryzyko w związku z wykorzystaniem mechanizmu dźwigni finansowej;
  - 3) ryzyko niedopasowania wyceny Towarowego Instrumentu Pochodnego do wyceny Towarowego Instrumentu Bazowego, o który oparty jest ten Towarowy Instrument Pochodny;
  - 4) ryzyko rozliczenia transakcji – ryzyko związane z możliwością występowania błędów lub opóźnień w rozliczeniach transakcji, których przedmiotem są Towarowe Instrumenty Pochodne.

Art. 57

(skreślony)

Art. 58

Zaciąganie zobowiązań

Fundusz, w ramach polityki inwestycyjnej Subfunduszu, może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych, instytucjach kredytowych lub bankach zagranicznych, pożyczki i kredyty o łącznej wysokości nieprzekraczającej 75% Wartości Aktywów Subfunduszu Netto w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.

Art. 59

Kryteria doboru lokat

1. Do oceny efektywności prowadzonej w ramach Subfunduszu działalności lokacyjnej nie jest stosowana stopa odniesienia (benchmark). Celem prowadzonej w ramach Subfunduszu działalności lokacyjnej jest maksymalizacja stopy zwrotu przy dopuszczalnym na podstawie Statutu ryzyku i zachowaniu płynności lokaty.
2. Decyzje dotyczące alokacji Aktywów Subfunduszu pomiędzy poszczególne kategorie lokat, a także regiony geograficzne, podejmowane są w oparciu o analizę makroekonomiczną oraz – w mniejszym stopniu – analizę techniczną poszczególnych rynków i giełd.
3. Alokacja Aktywów Subfunduszu w odniesieniu do poszczególnych lokat oparta jest na szacunku relacji zysk (oczekiwana stopa zwrotu) – ryzyko. Celem określenia tej relacji Fundusz wykorzystuje, w szczególności:
  - 1) w przypadku udziałowych Papierów Wartościowych, udziałów w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością, jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą lokujących swoje aktywa w udziałowe Papiery Wartościowe oraz Instrumentów Pochodnych, dla których Instrumentami Bazowymi są udziałowe Papiery Wartościowe lub indeksy akcji – analizę sytuacji branży, analizę fundamentalną spółki, analizę porównawczą spółek;
  - 2) w przypadku Dłużnych Papierów Wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego, jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą lokujących swoje aktywa w dłużne Papiery Wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego, wierzytelności oraz Instrumentów Pochodnych, dla których Instrumentami Bazowymi są Dłużne Papiery Wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego lub stopy procentowe – analizę makroekonomiczną, w tym w szczególności rynku stopy procentowej oraz analizę ryzyka kredytowego emitenta;
  - 3) w przypadku Walut Obcych oraz Instrumentów Pochodnych, dla których Instrumentami Bazowymi są Waluty Obce – analizę makroekonomiczną, w tym w szczególności analizę bilansu płatniczego, analizę finansów publicznych oraz analizę rynku stopy procentowej kraju, w którym Waluta Obca stanowi środek płatniczy;
  - 4) w przypadku Towarowych Instrumentów Pochodnych – analizę czynników kształtujących popyt i podaż danego towaru, analizę ogólnej sytuacji na rynku towarów.

4. W odniesieniu do wszystkich lokat – zajmując pozycję o charakterze krótkoterminowym, to jest taką, której przewidywany okres utrzymywania w portfelu lokat Subfunduszu wynosi do 6 miesięcy, podstawową metodą doboru lokat będzie analiza techniczna, wzbogacona metodami, o których mowa w ust. 3 pkt 1 – 4.
5. Ponadto, w odniesieniu do każdej lokaty Fundusz prowadzi analizę płynności obrotu danym instrumentem oraz jej wpływu na płynność całego portfela lokat Subfunduszu.

Rozdział XX

Dochody Subfunduszu

Art. 60

Dochody Subfunduszu

1. Dochodami Subfunduszu są przychody z lokat netto Subfunduszu lub zrealizowany zysk ze zbycia lokat Subfunduszu.
2. Wszelkie dochody Subfunduszu powiększają Wartość Aktywów Netto Subfunduszu. Fundusz nie będzie wypłacał kwot stanowiących dochody Subfunduszu bez odkupienia Jednostek.

Rozdział XXI

Koszty Subfunduszu

Art. 61

Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

1. Towarzystwo jest uprawnione do pobierania zmiennego wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem.
2. Na wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem tworzona jest rezerwa, której wartość ustalana jest w każdym Dniu Wyceny w następujący sposób:
  - 1) wartość rezerwy równa jest sumie rezerw dla poszczególnych grup Jednostek; daną grupę Jednostek tworzą Jednostki zbyte Uczestnikom w jednym Dniu Zbycia po jednej cenie zbycia;
  - 2) wartość rezerwy dla danej grupy Jednostek równa jest 25% całkowitego zysku dla tej grupy jednostek (CZ);
  - 3) całkowity zysk dla grupy Jednostek (CZ) jest liczony jako nadwyżka skorygowanej wartości bieżącej Aktywów przypadającej na daną grupę Jednostek (SWBg) ponad wartość referencyjną dla danej grupy Jednostek (WRg), z tym że jeżeli SWBg jest mniejsza bądź równa WRg (czyli całkowity zysk jest mniejszy bądź równy zero), to rezerwa dla danej grupy nie jest tworzona;
  - 4) skorygowaną wartość bieżącą Aktywów przypadającą na daną grupę Jednostek (SWBg) oraz wartość referencyjną dla danej grupy Jednostek (WRg) wyznacza się na podstawie następujących wzorów:

$$SWBg = SWANJ * Lg$$

$$WRg = WRj * Lg$$

gdzie:

SWANJ – wartość Aktywów Subfunduszu pomniejszona o wartość wszelkich zobowiązań Subfunduszu (z wyjątkiem zobowiązań i rezerw z tytułu wynagrodzenia Towarzystwa) oraz zobowiązań Funduszu w części obciążającej Aktywa Subfunduszu przypadająca na Jednostkę w Dniu Wyceny, w którym tworzona jest rezerwa,

Lg – liczba Jednostek stanowiących grupę, tj. zbytych przez Fundusz w jednym Dniu Zbycia po tej samej cenie zbycia, posiadanych przez Uczestników w Dniu Wyceny, w którym tworzona jest rezerwa,

WRj – wartość referencyjna dla jednostki – najwyższa wartość spośród: ceny zbycia Jednostki danej grupy oraz Wartości Aktywów Netto na Jednostkę wyznaczonych w Dniach Wyceny, o których mowa w art. 3 pkt 11 lit. c), przypadających pod Dniu Zbycia Jednostek danej grupy, a przed Dniem Wyceny, w którym tworzona jest rezerwa, z zastrzeżeniem pkt 5;

* – oznacza iloczyn.

- 5) w przypadku jednostek zbytych przez Fundusz przed dniem 4 maja 2009 roku WRj będzie nie niższa jednak niż Wartość Aktywów Netto na Jednostkę z dnia 4 maja 2009 roku;
3. Wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem naliczane jest:
  - 1) w dniu, w którym następuje ustalenie wartości środków do wypłaty Uczestnikowi z tytułu odkupienia Jednostek – w przypadku odkupienia Jednostek na żądanie Uczestnika – w wysokości równej rezerwie na wynagrodzenie zmienne przypadającej na odkupywane Jednostki,
  - 2) w ostatnim dniu roboczym roku obrotowego – w wysokości równej rezerwie na wynagrodzenie zmienne,
  - 3) w dniu, w którym następuje ustalenie wartości środków do wypłaty Uczestnikom z tytułu umorzenia Jednostek – w przypadku likwidacji Subfunduszu – w wysokości równej rezerwie na wynagrodzenie zmienne.
4. Naliczone wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem pobierane jest ze środków Subfunduszu, najpóźniej w terminie 10 dni od dnia jego naliczenia, a w przypadkach, o których mowa w ust. 3

- pkt 1 i 3 – w dniu przekazania środków pieniężnych podmiotowi, którego Jednostki Fundusz odpowiednio odkupił lub umorzył.
5. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem nie obejmuje podatku od towarów i usług. Na mocy art. 43 ust. 1 pkt 12 lit. a) ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2004 roku Nr 54, poz. 535 z późn. zm.), zwolnione od podatku są usługi zarządzania funduszami inwestycyjnymi. W przypadku zmiany obowiązującego stanu prawnego, wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem zostanie podwyższone o wartość należnego podatku od towarów i usług, zgodnie z przepisami obowiązującymi w momencie powstania obowiązku podatkowego.

Art. 62

Pokrywanie kosztów Subfunduszu

1. Z Aktywów Subfunduszu pokrywane są koszty wynagrodzenia Towarzystwa, o którym mowa w art. 61, a także następujące koszty związane z działalnością Subfunduszu:
  - 1) opłaty stałe za prowadzenie rachunków Subfunduszu;
  - 2) prowizje i opłaty maklerskie, bankowe oraz prowizje i opłaty naliczane przez instytucje depozytowe i izby rozliczeniowe, w tym prowizje i opłaty związane z transakcjami zagranicznymi;
  - 3) koszty ponoszone na rzecz Depozytariusza na podstawie umowy o wykonywanie funkcji depozytariusza Funduszu, inne niż wynagrodzenie, o którym mowa w pkt 7 i 8;
  - 4) koszty odsetek od kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu;
  - 5) podatki oraz inne opłaty wymagane przez organy administracji publicznej dotyczące Subfunduszu;
  - 6) koszty badania i przeglądu sprawozdań finansowych Subfunduszu;
  - 7) koszty wynagrodzenia Depozytariusza za prowadzenie rejestru Aktywów Subfunduszu;
  - 8) koszty wynagrodzenia Depozytariusza za weryfikację wyceny Aktywów Subfunduszu oraz realizację pozostałych obowiązków Depozytariusza wynikających z art. 72 ust. 1 pkt 2 – 5 Ustawy;
  - 9) opłatę za prowadzenie Subrejestru Uczestników.
2. Z Aktywów Subfunduszu pokrywane są następujące koszty związane z funkcjonowaniem Funduszu:
  - 1) podatki oraz inne opłaty wymagane przez organy administracji publicznej dotyczące Funduszu;
  - 2) koszty likwidacji Funduszu inne niż koszty, o których mowa w pkt 3;
  - 3) koszty wynagrodzenia likwidatora Funduszu;
  - 4) koszty badania i przeglądu sprawozdań finansowych Funduszu;
  - 5) koszty licencji oprogramowania służącego do prowadzenia rachunkowości Funduszu;
  - 6) koszty odpłatnych serwisów informacyjnych wykorzystywanych przez Fundusz;
  - 7) opłaty za dokonywanie ogłoszeń Funduszu wymaganych przepisami prawa i Statutu;
  - 8) koszty reklamy i promocji Funduszu, w tym koszty druku materiałów reklamowych, promocyjnych i informacyjnych;
  - 9) koszty obsługi prawnej Funduszu oraz doradztwa zewnętrznego.
  - 10) opłatę za prowadzenie Rejestru Uczestników.
3. Koszty określone w ust. 1 pkt 1 – 5 oraz ust. 2 pkt 1 i 2 stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Fundusz z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo.
4. Koszty określone w ust. 1 pkt 6 oraz ust. 2 pkt 4 – 9 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Fundusz z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, w danym roku kalendarzowym łącznie do kwoty stanowiącej 0,5% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w tym roku kalendarzowym (wyznaczonej jako średnia arytmetyczna z Dni Wyceny, o których mowa w art. 3 pkt 11 lit. b), w tym roku kalendarzowym), nadwyżkę ponad tak ustaloną kwotę pokrywa Towarzystwo.
5. Koszty określone w ust. 1 pkt 7 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Fundusz z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, miesięcznie do kwoty stanowiącej 0,0035% Wartości Aktywów Subfunduszu z ostatniego Dnia Wyceny w danym miesiącu, nadwyżkę ponad tak ustaloną kwotę pokrywa Towarzystwo.
6. Koszty określone w ust. 1 pkt 8 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Fundusz z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, miesięcznie do kwoty 3.750 złotych, nadwyżkę ponad tę kwotę pokrywa Towarzystwo.
7. Koszty określone w ust. 1 pkt 9 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Fundusz z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, miesięcznie do kwoty stanowiącej 0,01% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu i są naliczane w ostatnim Dniu Wyceny, o którym mowa w art. 3 pkt 11 lit. b), przypadającym w danym miesiącu od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny. Postanowienia art. 61 ust. 5 stosuje się odpowiednio. Koszty pobierane są najpóźniej w terminie 10 dni od dnia ich naliczenia.
8. Koszty określone w ust. 2 pkt 3 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Fundusz z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, do kwoty stanowiącej 0,1% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z Dnia Wyceny, o którym

- mowa w art. 3 pkt 11 lit. d), przy czym nie mniejszej niż 75.000 złotych nadwyżkę ponad tak ustaloną wartość pokrywa Towarzystwo.
9. Koszty określone w ust. 2 pkt 10 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Fundusz z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, miesięcznie do kwoty stanowiącej 0,01% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu i są naliczane w ostatnim Dniu Wyceny, o którym mowa w art. 3 pkt 11 lit. b), przypadającym w danym miesiącu od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny. Postanowienia art. 61 ust. 5 stosuje się odpowiednio. Koszty pobierane są najpóźniej w terminie 10 dni od dnia ich naliczenia.
  10. Koszty, o których mowa w ust. 1 i 2 będą kalkulowane, naliczane i pokrywane na zasadach oraz w terminach określonych przez umowy, na podstawie których Fundusz zobowiązany jest do ich ponoszenia oraz zgodnie z przepisami prawa i decyzjami wydanymi przez właściwe organy administracji publicznej.
  11. Koszty działalności Funduszu, o których mowa w ust. 2, obciążają Aktywa Subfunduszu w proporcji Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu według stanu na ostatni Dzień Wyceny poprzedzający dzień ujęcia danego kosztu w księgach rachunkowych Subfunduszu w związku z wystawieniem faktury lub innym zdarzeniem skutkującym powstaniem kosztu.
  12. W przypadku jednoczesnego dokonania przez Fundusz transakcji na rzecz więcej niż jednego z Subfunduszy, koszty, o których mowa w ust. 1 pkt 2, będą obciążały każdy z Subfunduszy, na rzecz których zawarta została transakcja, w proporcji wartości lokat zbytych lub nabytych na rzecz danego Subfunduszu do wartości lokat ogółem zbytych lub nabytych w ramach tej transakcji.
  13. Towarzystwo może postanowić o pokrywaniu z własnych środków kosztów obciążających Aktywa Subfunduszu zgodnie z ust. 1 i 2. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzednim, Fundusz nie zwraca Towarzystwu pokrytych kosztów.

Część V

SUBFUNDUSZ OPERA SUBSTANTIA-PLUS.PL

Rozdział XXII

Cel inwestycyjny oraz zasady polityki inwestycyjnej Subfunduszu

Art. 63

Cel inwestycyjny Subfunduszu

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
2. W ramach Subfunduszu będzie realizowana polityka aktywnego zarządzania, co oznacza, że stopień zaangażowania w poszczególne kategorie lokat w ramach Subfunduszu będzie zmienny i zależny od relacji pomiędzy oczekiwanymi stopami zwrotu a ponoszonym ryzykiem.
3. Inwestycje dokonywane w ramach Subfunduszu charakteryzuje wysoki poziom ryzyka, co oznacza, iż Wartość Aktywów Netto na Jednostkę może podlegać istotnym wahaniom.
4. Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, o którym mowa w ust. 1.

Art. 64

Lokaty i limity inwestycyjne Subfunduszu

1. Aktywa Subfunduszu są lokowane z zastosowaniem zasad i ograniczeń inwestycyjnych określonych w Ustawie dla funduszu inwestycyjnego zamkniętego oraz w Statucie.
2. Aktywa Subfunduszu mogą być lokowane wyłącznie w:
  - 1) Papiery Wartościowe;
  - 2) certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz będące Papierami Wartościowymi tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą;
  - 3) Waluty Obce;
  - 4) Instrumenty Rynku Pieniężnego;
  - 5) wierzytelności, z wyjątkiem wierzytelności wobec osób fizycznych;
  - 6) Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne;
  - 7) Towarowe Instrumenty Pochodne;– pod warunkiem, że są zbywalne, oraz:
  - 8) jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo, oraz niebędące Papierami Wartościowymi tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą.
3. Fundusz może dokonywać Krótkiej Sprzedaży Papierów Wartościowych wchodzących w skład Aktywów Subfunduszu. Łączna wartość Papierów Wartościowych będących przedmiotem Krótkiej Sprzedaży nie może przekroczyć 80% wartości Aktywów Subfunduszu. Łączna wartość Papierów Wartościowych jednego emitenta

- będących przedmiotem Krótkiej Sprzedaży nie może przekroczyć 20% wartości Aktywów Subfunduszu, przy czym postanowienia art. 145 ust. 8 Ustawy stosuje się odpowiednio. Przy wyliczaniu limitów inwestycyjnych wynikających z Ustawy oraz niniejszego rozdziału wartość Papierów Wartościowych danego emitenta lub danego rodzaju będących przedmiotem Krótkiej Sprzedaży nie pomniejsza łącznej wartości lokat w Papierach Wartościowych tego emitenta lub tego rodzaju.
4. Łączna wartość lokat w listy zastawne nie może przekraczać 50% wartości Aktywów Subfunduszu.
  5. Waluty Obce nie mogą stanowić łącznie więcej niż 100% wartości Aktywów Subfunduszu.
  6. Wierzytelności nie mogą stanowić łącznie więcej niż 50% wartości Aktywów Subfunduszu.
  7. Inne niż zdematerializowane akcje nie mogą stanowić łącznie więcej niż 50% wartości Aktywów Subfunduszu.
  8. Łączna wartość lokat, których przedmiotem są:
    - 1) akcje;
    - 2) jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, jeżeli polityka inwestycyjna danego funduszu inwestycyjnego lub instytucji zakłada lokowanie nie mniej niż 50% wartości aktywów w akcje– nie może stanowić więcej niż 100% wartości Aktywów Subfunduszu.
  9. Fundusz może udzielać innym podmiotom pożyczek, których przedmiotem są Papiery Wartościowe wchodzące w skład Aktywów Subfunduszu, wyłącznie w trybie określonym przepisami wydanymi na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538 z późn. zm.), pod warunkiem że:
    - 1) Fundusz otrzyma zabezpieczenie w środkach pieniężnych lub Papierach Wartościowych, w które Fundusz może dokonywać lokat na rzecz Subfunduszu zgodnie z postanowieniami Statutu;
    - 2) wartość zabezpieczenia będzie co najmniej równa 50% wartości pożyczonych Papierów Wartościowych w każdym Dniu Wyceny do dnia zwrotu pożyczonych Papierów Wartościowych;
    - 3) pożyczka zostanie udzielona na okres nieprzekraczający 12 miesięcy;
    - 4) łączna wartość Papierów Wartościowych będących przedmiotem pożyczek udzielonych przez Fundusz oraz Papierów Wartościowych tego samego emitenta będących przedmiotem lokat Funduszu nie przekroczy limitów, o których mowa w art. 145 ust. 3 Ustawy.
  10. Limity inwestycyjne, o których mowa w niniejszym rozdziale, z wyłączeniem limitów inwestycyjnych dotyczących wartości Papierów Wartościowych będących przedmiotem Krótkiej Sprzedaży, odnoszą się również do bezwzględnej wartości pozycji krótkiej netto. Przez pozycję krótką netto należy rozumieć sytuację, w której łączna wartość lokat danego typu jest mniejsza od zera.

Art. 65

Instrumenty Pochodne

1. Fundusz na rzecz Subfunduszu może dokonywać lokat w Instrumenty Pochodne, dla których Instrumentami Bazowymi są:
  - 1) giełdowe indeksy akcji;
  - 2) akcje;
  - 3) Dłużne Papiery Wartościowe;
  - 4) Instrumenty Rynku Pieniężnego;
  - 5) Waluty Obce;
  - 6) stopy procentowe.
2. Instrumenty Pochodne, z wyłączeniem Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, mogą być przedmiotem lokat Funduszu pod warunkiem, że są dopuszczone do obrotu na rynku zorganizowanym.
3. Lokaty w Instrumenty Pochodne dokonywane są:
  - 1) jako substytut lokaty w Instrumenty Bazowe;
  - 2) w celu ograniczenia ryzyka związanego z Instrumentami Bazowymi.
4. Dokonanie lokaty w Instrumenty Pochodne jako substytut lokaty w Instrumenty Bazowe wymaga spełnienia przynajmniej jednego z poniższych warunków:
  - 1) płynność obrotu Instrumentem Pochodnym jest wyższa niż płynność obrotu Instrumentem Bazowym;
  - 2) suma kosztów transakcyjnych i rozliczeniowych związanych z zajęciem pozycji w Instrumencie Pochodnym jest niższa niż w przypadku zajęcia ekwiwalentnej pozycji w Instrumencie Bazowym;
  - 3) uzyskana cena Instrumentu Pochodnego jest lepsza niż możliwa do uzyskania cena Instrumentu Bazowego, to jest niższa – w przypadku transakcji odpowiadającej transakcji kupna Instrumentu Bazowego lub wyższa – w przypadku transakcji odpowiadającej transakcji sprzedaży Instrumentu Bazowego;
  - 4) w związku z zajęciem pozycji w Instrumencie Pochodnym płynność portfela inwestycyjnego Subfunduszu jest wyższa niż w przypadku zajęcia ekwiwalentnej pozycji w Instrumencie Bazowym.
5. Przy dokonywaniu lokat w Instrumenty Pochodne stosowane są kryteria doboru lokat wymienione w art. 69, z uwzględnieniem specyfiki danego Instrumentu Pochodnego.

6. Fundusz na rzecz Subfunduszu może zawierać umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem, że:
  - 1) transakcja jest zawierana z bankiem krajowym, bankiem zagranicznym lub instytucją kredytową, którego kapitały własne wynoszą nie mniej niż 100.000.000,00 złotych w chwili zawarcia transakcji;
  - 2) instrumenty te podlegają codziennie możliwej do zweryfikowania wycenie według wartości godziwej;
  - 3) instrumenty te mogą zostać w dowolnym czasie sprzedane przez Fundusz lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta transakcją równoważącą.
7. Fundusz, zawierając na rzecz Subfunduszu umowę, której przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, ustala Wartość Ryzyka Kontrahenta („WRK”), rozumianą jako ustaloną przez Fundusz wartość niezrealizowanego zysku na tej transakcji, przy czym przy ustalaniu wartości niezrealizowanego zysku nie uwzględnia się opłat bądź świadczeń ponoszonych przez Subfundusz przy zawarciu transakcji, w szczególności wartości premii zapłaconej przy zakupie opcji. Jeżeli Fundusz na rzecz Subfunduszu posiada otwarte pozycje w Niewystandaryzowanych Instrumentach Pochodnych z tytułu kilku transakcji zawartych z tym samym podmiotem, WRK jest wyznaczana jako różnica niezrealizowanych zysków i strat na wszystkich takich transakcjach. WRK w odniesieniu do wszystkich podmiotów będących stroną umów, których przedmiotem są NWP, nie może stanowić łącznie więcej niż 50% wartości Aktywów Subfunduszu, przy czym WRK w odniesieniu do każdego z takich podmiotów nie może przekraczać 20% wartości Aktywów Subfunduszu.
8. Wartość Bazy Instrumentów Pochodnych opartych o Dłużne Papiery Wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego lub stopy procentowe nie może stanowić łącznie więcej niż 150% wartości Aktywów Subfunduszu.
9. Wartość Bazy Instrumentów Pochodnych opartych o giełdowe indeksy akcji lub akcje oraz wartość lokat, o których mowa w art. 64 ust. 8, nie może stanowić łącznie więcej niż 150% wartości Aktywów Subfunduszu.
10. Wartość Bazy Instrumentów Pochodnych opartych o Waluty Obce, nie może stanowić łącznie więcej niż 100% wartości Aktywów Subfunduszu.
11. Z zastrzeżeniem ust. 12, wartość Bazy Instrumentów Pochodnych wyznacza się przy zastosowaniu zasad wyceny określonych przez Fundusz dla składnika lokat stanowiącego Bazę Instrumentów Pochodnych.
12. Wartość Bazy Instrumentu Pochodnego opartego o indeks giełdowy wyznacza się jako iloczyn jednostki pieniężnej (mnożnika) zgodnie ze standardem danego Instrumentu Pochodnego oraz wartości (kursu) indeksu.
13. Przy wyliczaniu limitów, o których mowa w art. 145 ust. 3, 4 lub 7 Ustawy oraz w art. 65 ust. 8, 9 i 10, Fundusz uwzględnia wartość Bazy Instrumentów Pochodnych według następujących zasad:
  - 1) w przypadku zajęcia przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pozycji w Instrumentach Pochodnych skutkującej powstaniem po stronie Funduszu zobowiązania do sprzedaży Instrumentów Bazowych albo do spełnienia świadczenia pieniężnego w wysokości odpowiadającej wartości świadczenia w tej umowie sprzedaży – wartość Bazy Instrumentu Pochodnego przyjmuje się ze znakiem ujemnym;
  - 2) w przypadku zajęcia przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pozycji w Instrumentach Pochodnych skutkującej powstaniem po stronie Funduszu zobowiązania do zakupu Instrumentów Bazowych albo do spełnienia świadczenia pieniężnego w wysokości odpowiadającej wartości świadczenia w tej umowie sprzedaży – wartość Bazy Instrumentu Pochodnego przyjmuje się ze znakiem dodatnim;– oraz z uwzględnieniem ust. 14.
14. Jeżeli Bazę Instrumentu Pochodnego stanowi Waluta Obca, to wartość Bazy Instrumentu Pochodnego koryguje się o wartość lokat nabywanych za lub denominowanych w danej Walucie Obcej dokonanych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu, w części nie powodującej zmiany znaku wartości Bazy Instrumentu Pochodnego.
15. Z lokatami w Instrumenty Pochodne związane są następujące rodzaje ryzyka:
  - 1) ryzyko rynkowe Instrumentu Bazowego – związane z niekorzystnymi zmianami poziomu lub zmienności kursów, cen lub wartości Instrumentu Bazowego, o który oparty jest ten Instrument Pochodny;
  - 2) ryzyko stosowania dźwigni finansowej – w Instrumenty Pochodne często wkomponowany jest mechanizm kredytowy, to znaczy Fundusz na rzecz Subfunduszu wnosi depozyt zabezpieczający w wysokości niższej niż wartość Bazy Instrumentu Pochodnego, istnieje w związku z tym możliwość poniesienia przez Subfundusz straty przewyższającej wartość depozytu zabezpieczającego, mechanizm dźwigni finansowej powoduje zwielokrotnienie zysków i strat z inwestycji – Subfundusz może być narażony na istotne ryzyko w związku z wykorzystaniem mechanizmu dźwigni finansowej;
  - 3) ryzyko niedopasowania wyceny Instrumentu Pochodnego do wyceny Instrumentu Bazowego, o który oparty jest ten Instrument Pochodny;
  - 4) ryzyko rozliczenia transakcji – ryzyko związane z możliwością występowania błędów lub opóźnień w rozliczeniach transakcji, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne;
  - 5) ryzyko niewypłacalności kontrahenta – ryzyko to dotyczy NWP i będzie ograniczone w związku z postanowieniami ust. 7;
  - 6) ryzyko płynności – NWP nie są przedmiotem aktywnego obrotu, Fundusz ma jednak możliwość neutralizacji ekspozycji na ryzyko danego Instrumentu Bazowego poprzez zajmowanie przeciwnych pozycji w instrumentach danego rodzaju.

Art. 66

Towarowe Instrumenty Pochodne

1. Fundusz na rzecz Subfunduszu może dokonywać lokat w Towarowe Instrumenty Pochodne.
2. Lokaty w Towarowe Instrumenty Pochodne dokonywane są jako substytut lokaty w Towarowe Instrumenty Bazowe.
3. Przy dokonywaniu lokat w Towarowe Instrumenty Pochodne stosowane są kryteria doboru lokat wymienione w art. 69, z uwzględnieniem specyfiki danego Towarowego Instrumentu Pochodnego.
4. Fundusz nie będzie dokonywał na rzecz Subfunduszu lokat w Towarowe Instrumenty Pochodne, ani utrzymywał na rzecz Subfunduszu pozycji w Towarowych Instrumentach Pochodnych, w okresie w którym:
  - 1) możliwe jest żądanie przez podmiot będący drugą stroną transakcji fizycznej dostawy Towarowego Instrumentu Bazowego, o który oparty jest Towarowy Instrument Pochodny – w przypadku utrzymywania przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pozycji krótkiej w Towarowych Instrumentach Pochodnych;
  - 2) na skutek rozliczenia transakcji występuje możliwość otrzymania przez Fundusz dostawy Towarowego Instrumentu Bazowego, o który oparty jest Towarowy Instrument Pochodny – w przypadku utrzymywania przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pozycji długiej w Towarowych Instrumentach Pochodnych.
5. Wartość Bazy Towarowych Instrumentów Pochodnych nie może stanowić więcej niż 150% wartości Aktywów Subfunduszu, przy czym wartość Bazy Towarowych Instrumentów Pochodnych nie może stanowić więcej niż:
  - a) 50% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do nośników energii łącznie oraz 25% wartości Aktywów Subfunduszu w odniesieniu do jednego nośnika energii;
  - b) 50% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do mierników i limitów produkcji łącznie oraz 25% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do jednego miernika lub limitu produkcji;
  - c) 50% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do metali szlachetnych oraz przemysłowych łącznie oraz 25% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do jednego metalu;
  - d) 50% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do oznaczonych co do gatunku rzeczy innych niż wymienione w lit. a), b) oraz c) łącznie oraz 25% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do jednej oznaczonej co do gatunku rzeczy.
6. Wartość Bazy Towarowego Instrumentu Pochodnego wyznacza się jako iloczyn jednostki pieniężnej (mnożnika) zgodnie ze standardem danego Towarowego Instrumentu Pochodnego oraz wartości (kursu) Towarowego Instrumentu Bazowego właściwego dla danego Towarowego Instrumentu Pochodnego.
7. Przy wyliczaniu limitów, o których mowa w ust. 5, Fundusz uwzględnia wartość Bazy Towarowych Instrumentów Pochodnych według następujących zasad:
  - 1) w przypadku zajęcia przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pozycji w Towarowych Instrumentach Pochodnych skutkującej powstaniem po stronie Funduszu zobowiązania do sprzedaży Towarowych Instrumentów Bazowych albo do spełnienia świadczenia pieniężnego w wysokości odpowiadającej wartości świadczenia w tej umowie sprzedaży – wartość Bazy Towarowego Instrumentu Pochodnego przyjmuje się ze znakiem ujemnym;
  - 2) w przypadku zajęcia przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pozycji w Towarowych Instrumentach Pochodnych skutkującej powstaniem po stronie Funduszu zobowiązania do zakupu Towarowych Instrumentów Bazowych albo do spełnienia świadczenia pieniężnego w wysokości odpowiadającej wartości świadczenia w tej umowie sprzedaży – wartość Bazy Instrumentu Pochodnego przyjmuje się ze znakiem dodatnim.
8. Z lokatami w Towarowe Instrumenty Pochodne związane są następujące rodzaje ryzyka:
  - 1) ryzyko rynkowe Towarowego Instrumentu Bazowego – związane z niekorzystnymi zmianami poziomu lub zmienności kursów, cen lub wartości Towarowego Instrumentu Bazowego, o który oparty jest ten Towarowy Instrument Pochodny;
  - 2) ryzyko stosowania dźwigni finansowej – w Towarowe Instrumenty Pochodne często wkomponowany jest mechanizm kredytowy, to znaczy Fundusz na rzecz Subfunduszu wnosi depozyt zabezpieczający w wysokości niższej niż wartość Bazy Towarowego Instrumentu Pochodnego, istnieje w związku z tym możliwość poniesienia przez Subfundusz straty przewyższającej wartość depozytu zabezpieczającego, mechanizm dźwigni finansowej powoduje zwielokrotnienie zysków i strat z inwestycji – Subfundusz może być narażony na istotne ryzyko w związku z wykorzystaniem mechanizmu dźwigni finansowej;
  - 3) ryzyko niedopasowania wyceny Towarowego Instrumentu Pochodnego do wyceny Towarowego Instrumentu Bazowego, o który oparty jest ten Towarowy Instrument Pochodny;
  - 4) ryzyko rozliczenia transakcji – ryzyko związane z możliwością występowania błędów lub opóźnień w rozliczeniach transakcji, których przedmiotem są Towarowe Instrumenty Pochodne.

Art. 67

(skreślony)

Art. 68

Zaciąganie zobowiązań

Fundusz, w ramach polityki inwestycyjnej Subfunduszu, może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych, instytucjach kredytowych lub bankach zagranicznych, pożyczki i kredyty o łącznej wysokości nieprzekraczającej 75% Wartości Aktywów Subfunduszu Netto w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.

Art. 69

Kryteria doboru lokat

1. Do oceny efektywności prowadzonej w ramach Subfunduszu działalności lokacyjnej nie jest stosowana stopa odniesienia (benchmark). Celem prowadzonej w ramach Subfunduszu działalności lokacyjnej jest maksymalizacja stopy zwrotu przy dopuszczalnym na podstawie Statutu ryzyku i zachowaniu płynności lokaty.
2. Aktywa Subfunduszu są lokowane w kategorii lokat powiązane z rynkiem towarowym, surowcowym, nośników energii, produktów rolnych, w szczególności w:
  - 1) Towarowe Instrumenty Pochodne;
  - 2) Papiery Wartościowe emitowane przez spółki z branż związanych z rynkiem towarowym, surowcowym, nośników energii i produktów rolnych (wydobycie, przetwarzanie, handel, produkcja sprzętu i maszyn, rozwój technologii, energetyka i alternatywne źródła energii, powiązane usługi, transport);
  - 3) jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo, oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, pod warunkiem że polityka inwestycyjna danego funduszu inwestycyjnego lub instytucji zakłada lokowanie nie mniej niż 50% aktywów w spółki z branży związanej z rynkiem towarowym, surowcowym, nośników energii i produktów rolnych, a także bezpośrednio w towary i surowce.
3. Zmierzając do realizacji celu inwestycyjnego, w ramach polityki inwestycyjnej Subfunduszu, decyzje dotyczące doboru lokat oraz udziału poszczególnych lokat w Aktywach Subfunduszu są podejmowane w oparciu o kryteria uwzględniające:
  - 1) sytuację makroekonomiczną – prognozowany wzrost gospodarczy, stopę inflacji, podaż pieniądza, kursy walutowe oraz inne istotne zmienne mające wpływ na kształtowanie się cen towarów;
  - 2) analizę fundamentalną danego towaru, surowca, produktu rolnego, nośnika energii lub powiązanej z nimi branży – bilans popytu i podaży, handel międzynarodowy, istnienie substytutów, elastyczność popytu na dany towar;
  - 3) analizę fundamentalną poszczególnych instrumentów finansowych i określenie stopnia ich korelacji z danym towarem/surowcem;
  - 4) oszacowanie relacji oczekiwana stopa zwrotu – ryzyko;
  - 5) ryzyko systematyczne lokaty – rozumiane jako możliwość zrealizowania stopy zwrotu innej od oczekiwanej w wyniku zdarzeń mających wpływ na ogólną sytuację na rynkach finansowych lub w określonym sektorze gospodarki;
  - 6) ryzyko specyficzne lokaty – rozumiane jako możliwość zrealizowania stopy zwrotu innej od oczekiwanej w wyniku zdarzeń dotyczących wyłącznie danego instrumentu finansowego.

Rozdział XXIII

Dochody Subfunduszu

Art. 70

Dochody Subfunduszu

1. Dochodami Subfunduszu są przychody z lokat netto Subfunduszu lub zrealizowany zysk ze zbycia lokat Subfunduszu.
2. Wszelkie dochody Subfunduszu powiększają Wartość Aktywów Netto Subfunduszu. Fundusz nie będzie wypłacał kwot stanowiących dochody Subfunduszu bez odkupienia Jednostek.

Rozdział XXIV

Koszty Subfunduszu

Art. 71

Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

1. Towarzystwo jest uprawnione do pobierania zmiennego wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem.
2. Na wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem tworzona jest rezerwa, której wartość ustalana jest w każdym Dniu Wyceny w następujący sposób:
  - 1) wartość rezerwy równa jest sumie rezerw dla poszczególnych grup Jednostek; daną grupę Jednostek tworzą Jednostki zbyte Uczestnikom w jednym Dniu Zbycia po jednej cenie zbycia;

- 2) wartość rezerwy dla danej grupy Jednostek równa jest 25% całkowitego zysku dla tej grupy jednostek (CZ);
- 3) całkowity zysk dla grupy Jednostek (CZ) jest liczony jako nadwyżka skorygowanej wartości bieżącej Aktywów przypadającej na daną grupę Jednostek (SWBg) ponad wartość referencyjną dla danej grupy Jednostek (WRg), z tym że jeżeli SWBg jest mniejsza bądź równa WRg (czyli całkowity zysk jest mniejszy bądź równy zeru), to rezerwa dla danej grupy nie jest tworzona;
- 4) skorygowaną wartość bieżącą Aktywów przypadającą na daną grupę Jednostek (SWBg) oraz wartość referencyjną dla danej grupy Jednostek (WRg) wyznacza się na podstawie następujących wzorów:
$$SWBg = SWANJ * Lg$$
$$WRg = WRj * Lg$$

gdzie:

SWANJ – wartość Aktywów Subfunduszu pomniejszona o wartość wszelkich zobowiązań Subfunduszu (z wyjątkiem zobowiązań i rezerw z tytułu wynagrodzenia Towarzystwa) oraz zobowiązań Funduszu w części obciążającej Aktywa Subfunduszu przypadająca na Jednostkę w Dniu Wyceny, w którym tworzona jest rezerwa,

Lg – liczba Jednostek stanowiących grupę, tj. zbytych przez Fundusz w jednym Dniu Zbycia po tej samej cenie zbycia, posiadanych przez Uczestników w Dniu Wyceny, w którym tworzona jest rezerwa,

WRj – wartość referencyjna dla jednostki – najwyższa wartość spośród: ceny zbycia Jednostki danej grupy oraz Wartości Aktywów Netto na Jednostkę wyznaczonych w Dniach Wyceny, o których mowa w art. 3 pkt 11 lit. c), przypadających po Dniu Zbycia Jednostek danej grupy, a przed Dniem Wyceny, w którym tworzona jest rezerwa;

* – oznacza iloczyn.
3. Wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem naliczane jest:
  - 1) w dniu, w którym następuje ustalenie wartości środków do wypłaty Uczestnikowi z tytułu odkupienia Jednostek – w przypadku odkupienia Jednostek na żądanie Uczestnika – w wysokości równej rezerwie na wynagrodzenie zmienne przypadającej na odkupywane Jednostki,
  - 2) w ostatnim dniu roboczym roku obrotowego – w wysokości równej rezerwie na wynagrodzenie zmienne,
  - 3) w dniu, w którym następuje ustalenie wartości środków do wypłaty Uczestnikom z tytułu umorzenia Jednostek – w przypadku likwidacji Subfunduszu – w wysokości równej rezerwie na wynagrodzenie zmienne.
4. Naliczone wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem pobierane jest ze środków Subfunduszu, najpóźniej w terminie 10 dni od dnia jego naliczenia, a w przypadkach, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 3 – w dniu przekazania środków pieniężnych podmiotowi, którego Jednostki Fundusz odpowiednio odkupił lub umorzył.
5. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem nie obejmuje podatku od towarów i usług. Na mocy art. 43 ust. 1 pkt 12 lit. a) ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2004 roku Nr 54, poz. 535 z późn. zm.), zwolnione od podatku są usługi zarządzania funduszami inwestycyjnymi. W przypadku zmiany obowiązującego stanu prawnego, wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem zostanie podwyższone o wartość należnego podatku od towarów i usług, zgodnie z przepisami obowiązującymi w momencie powstania obowiązku podatkowego.

Art. 72

Pokrywanie kosztów Subfunduszu

1. Z Aktywów Subfunduszu pokrywane są koszty wynagrodzenia Towarzystwa, o którym mowa w art. 71, a także następujące koszty związane z działalnością Subfunduszu:
  - 1) opłaty stałe za prowadzenie rachunków Subfunduszu;
  - 2) prowizje i opłaty maklerskie, bankowe oraz prowizje i opłaty naliczane przez instytucje depozytowe i izby rozliczeniowe, w tym prowizje i opłaty związane z transakcjami zagranicznymi;
  - 3) koszty ponoszone na rzecz Depozytariusza na podstawie umowy o wykonywanie funkcji depozytariusza Funduszu, inne niż wynagrodzenie, o którym mowa w pkt 7 i 8;
  - 4) koszty odsetek od kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu;
  - 5) podatki oraz inne opłaty wymagane przez organy administracji publicznej dotyczące Subfunduszu;
  - 6) koszty badania i przeglądu sprawozdań finansowych Subfunduszu;
  - 7) koszty wynagrodzenia Depozytariusza za prowadzenie rejestru Aktywów Subfunduszu;
  - 8) koszty wynagrodzenia Depozytariusza za weryfikację wyceny Aktywów Subfunduszu oraz realizację pozostałych obowiązków Depozytariusza wynikających z art. 72 ust. 1 pkt 2 – 5 Ustawy;
  - 9) opłatę za prowadzenie Subrejestru Uczestników.
2. Z Aktywów Subfunduszu pokrywane są następujące koszty związane z funkcjonowaniem Funduszu:
  - 1) podatki oraz inne opłaty wymagane przez organy administracji publicznej dotyczące Funduszu;
  - 2) koszty likwidacji Funduszu inne niż koszty, o których mowa w pkt 3;
  - 3) koszty wynagrodzenia likwidatora Funduszu;

- 4) koszty badania i przeglądu sprawozdań finansowych Funduszu;
- 5) koszty licencji oprogramowania służącego do prowadzenia rachunkowości Funduszu;
- 6) koszty odpłatnych serwisów informacyjnych wykorzystywanych przez Fundusz;
- 7) opłaty za dokonywanie ogłoszeń Funduszu wymaganych przepisami prawa i Statutu;
- 8) koszty reklamy i promocji Funduszu, w tym koszty druku materiałów reklamowych, promocyjnych i informacyjnych;
- 9) koszty obsługi prawnej Funduszu oraz doradztwa zewnętrznego.
- 10) opłatę za prowadzenie Rejestru Uczestników.
3. Koszty określone w ust. 1 pkt 1 – 5 oraz ust. 2 pkt 1 i 2 stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Fundusz z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo.
4. Koszty określone w ust. 1 pkt 6 oraz ust. 2 pkt 4 – 9 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Fundusz z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, w danym roku kalendarzowym łącznie do kwoty stanowiącej 0,5% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w tym roku kalendarzowym (wyznaczonej jako średnia arytmetyczna z Dni Wyceny, o których mowa w art. 3 pkt 11 lit. b), w tym roku kalendarzowym), nadwyżkę ponad tak ustaloną kwotę pokrywa Towarzystwo.
5. Koszty określone w ust. 1 pkt 7 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Fundusz z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, miesięcznie do kwoty stanowiącej 0,0035% Wartości Aktywów Subfunduszu z ostatniego Dnia Wyceny w danym miesiącu, nadwyżkę ponad tak ustaloną kwotę pokrywa Towarzystwo.
6. Koszty określone w ust. 1 pkt 8 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Fundusz z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, miesięcznie do kwoty 3.750 złotych, nadwyżkę ponad tę kwotę pokrywa Towarzystwo.
7. Koszty określone w ust. 1 pkt 9 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Fundusz z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, miesięcznie do kwoty stanowiącej 0,01% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu i są naliczane w ostatnim Dniu Wyceny, o którym mowa w art. 3 pkt 11 lit. b), przypadającym w danym miesiącu od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny. Postanowienia art. 71 ust. 5 stosuje się odpowiednio. Koszty pobierane są najpóźniej w terminie 10 dni od dnia ich naliczenia.
8. Koszty określone w ust. 2 pkt 3 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Fundusz z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, do kwoty stanowiącej 0,1% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z Dnia Wyceny, o którym mowa w art. 3 pkt 11 lit. d), przy czym nie mniejszej niż 75.000 złotych nadwyżkę ponad tak ustaloną wartość pokrywa Towarzystwo.
9. Koszty określone w ust. 2 pkt 10 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Fundusz z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, miesięcznie do kwoty stanowiącej 0,01% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu i są naliczane w ostatnim Dniu Wyceny, o którym mowa w art. 3 pkt 11 lit. b), przypadającym w danym miesiącu od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny. Postanowienia art. 71 ust. 5 stosuje się odpowiednio. Koszty pobierane są najpóźniej w terminie 10 dni od dnia ich naliczenia.
10. Koszty, o których mowa w ust. 1 i 2 będą kalkulowane, naliczane i pokrywane na zasadach oraz w terminach określonych przez umowy, na podstawie których Fundusz zobowiązany jest do ich ponoszenia oraz zgodnie z przepisami prawa i decyzjami wydanymi przez właściwe organy administracji publicznej.
11. Koszty działalności Funduszu, o których mowa w ust. 2, obciążają Aktywa Subfunduszu w proporcji Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu według stanu na ostatni Dzień Wyceny poprzedzający dzień ujęcia danego kosztu w księgach rachunkowych Subfunduszu w związku z wystawieniem faktury lub innym zdarzeniem skutkującym powstaniem kosztu.
12. W przypadku jednoczesnego dokonania przez Fundusz transakcji na rzecz więcej niż jednego z Subfunduszy, koszty, o których mowa w ust. 1 pkt 2, będą obciążały każdy z Subfunduszy, na rzecz których zawarta została transakcja, w proporcji wartości lokat zbytych lub nabytych na rzecz danego Subfunduszu do wartości lokat ogółem zbytych lub nabytych w ramach tej transakcji.
13. Towarzystwo może postanowić o pokrywaniu z własnych środków kosztów obciążających Aktywa Subfunduszu zgodnie z ust. 1 i 2. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzednim, Fundusz nie zwraca Towarzystwu pokrytych kosztów.

Część VI

SUBFUNDUSZ OPERA ALFA-PLUS.PL

Rozdział XIX

Cel inwestycyjny oraz zasady polityki inwestycyjnej Subfunduszu

Art. 73

Cel inwestycyjny Subfunduszu

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
2. W ramach Subfunduszu będzie realizowana polityka aktywnego zarządzania, co oznacza, że stopień zaangażowania w poszczególne kategorie lokat w ramach Subfunduszu będzie zmienny i zależny od relacji pomiędzy oczekiwanymi stopami zwrotu a ponoszonym ryzykiem.
3. Inwestycje dokonywane w ramach Subfunduszu charakteryzuje wysoki poziom ryzyka, co oznacza, iż Wartość Aktywów Netto na Jednostkę może podlegać istotnym wahaniom.
4. Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, o którym mowa w ust. 1.

Art. 74

Lokaty i limity inwestycyjne Subfunduszu

1. Aktywa Subfunduszu są lokowane z zastosowaniem zasad i ograniczeń inwestycyjnych określonych w Ustawie dla funduszu inwestycyjnego zamkniętego oraz w Statucie.
2. Aktywa Subfunduszu mogą być lokowane wyłącznie w:
  - 1) Papiery Wartościowe;
  - 2) udziały w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością;
  - 3) certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz będące Papierami Wartościowymi tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą;
  - 4) Waluty Obce;
  - 5) Instrumenty Rynku Pieniężnego;
  - 6) wierzytelności, z wyjątkiem wierzytelności wobec osób fizycznych;
  - 7) Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne;
  - 8) Towarowe Instrumenty Pochodne;– pod warunkiem, że są zbywalne, oraz:
  - 9) jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo, oraz niebędące Papierami Wartościowymi tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą.
3. Fundusz może dokonywać Krótkiej Sprzedaży Papierów Wartościowych wchodzących w skład Aktywów Subfunduszu. Łączna wartość Papierów Wartościowych będących przedmiotem Krótkiej Sprzedaży nie może przekroczyć 80% wartości Aktywów Subfunduszu. Łączna wartość Papierów Wartościowych jednego emitenta będących przedmiotem Krótkiej Sprzedaży nie może przekroczyć 20% wartości Aktywów Subfunduszu, przy czym postanowienia art. 145 ust. 8 Ustawy stosuje się odpowiednio. Przy wyliczaniu limitów inwestycyjnych wynikających z Ustawy oraz niniejszego rozdziału wartość Papierów Wartościowych danego emitenta lub danego rodzaju będących przedmiotem Krótkiej Sprzedaży nie pomniejsza łącznej wartości lokat w Papierach Wartościowych tego emitenta lub tego rodzaju.
4. Łączna wartość lokat w listy zastawne nie może przekraczać 50% wartości Aktywów Subfunduszu.
5. Waluty Obce nie mogą stanowić łącznie więcej niż 100% wartości Aktywów Subfunduszu.
6. Wierzytelności nie mogą stanowić łącznie więcej niż 50% wartości Aktywów Subfunduszu.
7. Inne niż zdematerializowane akcje oraz udziały w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością nie mogą stanowić łącznie więcej niż 50% wartości Aktywów Subfunduszu. Udziały w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością nie mogą stanowić łącznie więcej niż 15% wartości Aktywów Subfunduszu, z tym, że udziały w jednym podmiocie nie mogą przekraczać 5% wartości Aktywów Subfunduszu.
8. Łączna wartość lokat, których przedmiotem są:
  - 1) akcje;
  - 2) udziały w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością;
  - 3) jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, jeżeli polityka inwestycyjna danego funduszu inwestycyjnego lub instytucji zakłada lokowanie nie mniej niż 50% wartości aktywów w akcje– nie może stanowić więcej niż 100% wartości Aktywów Subfunduszu.
9. Fundusz może udzielać innym podmiotom pożyczek, których przedmiotem są Papiery Wartościowe wchodzące w skład Aktywów Subfunduszu, wyłącznie w trybie określonym przepisami wydanymi na podstawie art. 94

- ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538 z późn. zm.), pod warunkiem że:
- 1) Fundusz otrzyma zabezpieczenie w środkach pieniężnych lub Papierach Wartościowych, w które Fundusz może lokować zgodnie z postanowieniami Statutu;
  - 2) wartość zabezpieczenia będzie co najmniej równa 50% wartości pożyczonych Papierów Wartościowych w każdym Dniu Wyceny do dnia zwrotu pożyczonych Papierów Wartościowych;
  - 3) pożyczka zostanie udzielona na okres nieprzekraczający 12 miesięcy;
  - 4) łączna wartość Papierów Wartościowych będących przedmiotem pożyczek udzielonych przez Fundusz oraz Papierów Wartościowych tego samego emitenta będących przedmiotem lokat Funduszu nie przekroczy limitów, o których mowa w art. 145 ust. 3 Ustawy.
10. Limity inwestycyjne, o których mowa w niniejszym rozdziale, z wyłączeniem limitów inwestycyjnych dotyczących wartości Papierów Wartościowych będących przedmiotem Krótkiej Sprzedaży, odnoszą się również do bezwzględnej wartości pozycji krótkiej netto. Przez pozycję krótką netto należy rozumieć sytuację, w której łączna wartość lokat danego typu jest mniejsza od zera.

Art. 75

Instrumenty Pochodne

1. Fundusz na rzecz Subfunduszu może dokonywać lokat w Instrumenty Pochodne, dla których Instrumentami Bazowymi są:
  - 1) giełdowe indeksy akcji;
  - 2) akcje;
  - 3) Dłużne Papiery Wartościowe;
  - 4) Instrumenty Rynku Pieniężnego;
  - 5) Waluty Obce;
  - 6) stopy procentowe.
2. Instrumenty Pochodne, z wyłączeniem Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, mogą być przedmiotem lokat Funduszu pod warunkiem, że są dopuszczone do obrotu na rynku zorganizowanym.
3. Lokaty w Instrumenty Pochodne dokonywane są:
  - 1) jako substytut lokaty w Instrumenty Bazowe;
  - 2) w celu ograniczenia ryzyka związanego z Instrumentami Bazowymi.
4. Dokonanie lokaty w Instrumenty Pochodne jako substytut lokaty w Instrumenty Bazowe wymaga spełnienia przynajmniej jednego z poniższych warunków:
  - 1) płynność obrotu Instrumentem Pochodnym jest wyższa niż płynność obrotu Instrumentem Bazowym;
  - 2) suma kosztów transakcyjnych i rozliczeniowych związanych z zajęciem pozycji w Instrumencie Pochodnym jest niższa niż w przypadku zajęcia ekwiwalentnej pozycji w Instrumencie Bazowym;
  - 3) uzyskana cena Instrumentu Pochodnego jest lepsza niż możliwa do uzyskania cena Instrumentu Bazowego, to jest niższa – w przypadku transakcji odpowiadającej transakcji kupna Instrumentu Bazowego lub wyższa – w przypadku transakcji odpowiadającej transakcji sprzedaży Instrumentu Bazowego;
  - 4) w związku z zajęciem pozycji w Instrumencie Pochodnym płynność portfela inwestycyjnego Subfunduszu jest wyższa niż w przypadku zajęcia ekwiwalentnej pozycji w Instrumencie Bazowym.
5. Przy dokonywaniu lokat w Instrumenty Pochodne stosowane są kryteria doboru lokat wymienione w art. 79, z uwzględnieniem specyfiki danego Instrumentu Pochodnego.
6. Fundusz na rzecz Subfunduszu może zawierać umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem, że:
  - 1) transakcja jest zawierana z bankiem krajowym, bankiem zagranicznym lub instytucją kredytową, którego kapitały własne wynoszą nie mniej niż 100.000.000,00 złotych w chwili zawarcia transakcji;
  - 2) instrumenty te podlegają codziennie możliwej do zweryfikowania wycenie według wartości godziwej;
  - 3) instrumenty te mogą zostać w dowolnym czasie sprzedane przez Fundusz lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta transakcją równoważącą.
7. Fundusz, zawierając na rzecz Subfunduszu umowę, której przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, ustala Wartość Ryzyka Kontrahenta („WRK”), rozumianą jako ustaloną przez Fundusz wartość niezrealizowanego zysku na tej transakcji, przy czym przy ustalaniu wartości niezrealizowanego zysku nie uwzględnia się opłat bądź świadczeń ponoszonych przez Subfundusz przy zawarciu transakcji, w szczególności wartości premii zapłaconej przy zakupie opcji. Jeżeli Fundusz na rzecz Subfunduszu posiada otwarte pozycje w Niewystandaryzowanych Instrumentach Pochodnych z tytułu kilku transakcji zawartych z tym samym podmiotem, WRK jest wyznaczana jako różnica niezrealizowanych zysków i strat na wszystkich takich transakcjach. WRK w odniesieniu do wszystkich podmiotów będących stroną umów, których przedmiotem są NWP, nie może stanowić łącznie więcej niż 50% wartości Aktywów Subfunduszu, przy czym WRK w odniesieniu do każdego z takich podmiotów nie może przekraczać 20% wartości Aktywów Subfunduszu.
8. Wartość Bazy Instrumentów Pochodnych opartych o Dłużne Papiery Wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego lub stopy procentowe nie może stanowić łącznie więcej niż 200% wartości Aktywów Subfunduszu.

9. Wartość Bazy Instrumentów Pochodnych opartych o giełdowe indeksy akcji lub akcje oraz wartość lokat, o których mowa w art. 74 ust. 8, nie może stanowić łącznie więcej niż 100% wartości Aktywów Subfunduszu.
10. Wartość Bazy Instrumentów Pochodnych opartych o Waluty Obce, nie może stanowić łącznie więcej niż 100% wartości Aktywów Subfunduszu.
11. Z zastrzeżeniem ust. 12, wartość Bazy Instrumentów Pochodnych wyznacza się przy zastosowaniu zasad wyceny określonych przez Fundusz dla składnika lokat stanowiącego Bazę Instrumentów Pochodnych.
12. Wartość Bazy Instrumentu Pochodnego opartego o indeks giełdowy wyznacza się jako iloczyn jednostki pieniężnej (mnożnika) zgodnie ze standardem danego Instrumentu Pochodnego oraz wartości (kursu) indeksu.
13. Przy wyliczaniu limitów, o których mowa w art. 145 ust. 3, 4 lub 7 Ustawy oraz w art. 75 ust. 8, 9 i 10, Fundusz uwzględnia wartość Bazy Instrumentów Pochodnych według następujących zasad:
  - 1) w przypadku zajęcia przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pozycji w Instrumentach Pochodnych skutkującej powstaniem po stronie Funduszu zobowiązania do sprzedaży Instrumentów Bazowych albo do spełnienia świadczenia pieniężnego w wysokości odpowiadającej wartości świadczenia w tej umowie sprzedaży – wartość Bazy Instrumentu Pochodnego przyjmuje się ze znakiem ujemnym;
  - 2) w przypadku zajęcia przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pozycji w Instrumentach Pochodnych skutkującej powstaniem po stronie Funduszu zobowiązania do zakupu Instrumentów Bazowych albo do spełnienia świadczenia pieniężnego w wysokości odpowiadającej wartości świadczenia w tej umowie sprzedaży – wartość Bazy Instrumentu Pochodnego przyjmuje się ze znakiem dodatnim;– oraz z uwzględnieniem ust. 14.
14. Jeżeli Bazę Instrumentu Pochodnego stanowi Waluta Obca, to wartość Bazy Instrumentu Pochodnego koryguje się o wartość lokat nabywanych za lub denominowanych w danej Walucie Obcej dokonanych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu, w części nie powodującej zmiany znaku wartości Bazy Instrumentu Pochodnego.
15. Z lokatami w Instrumenty Pochodne związane są następujące rodzaje ryzyka:
  - 1) ryzyko rynkowe Instrumentu Bazowego – związane z niekorzystnymi zmianami poziomu lub zmienności kursów, cen lub wartości Instrumentu Bazowego, o który oparty jest ten Instrument Pochodny;
  - 2) ryzyko stosowania dźwigni finansowej – w Instrumenty Pochodne często wkomponowany jest mechanizm kredytowy, to znaczy Fundusz na rzecz Subfunduszu wnosi depozyt zabezpieczający w wysokości niższej niż wartość Bazy Instrumentu Pochodnego, istnieje w związku z tym możliwość poniesienia przez Subfundusz straty przewyższającej wartość depozytu zabezpieczającego, mechanizm dźwigni finansowej powoduje zwielokrotnienie zysków i strat z inwestycji – Subfundusz może być narażony na istotne ryzyko w związku z wykorzystaniem mechanizmu dźwigni finansowej;
  - 3) ryzyko niedopasowania wyceny Instrumentu Pochodnego do wyceny Instrumentu Bazowego, o który oparty jest ten Instrument Pochodny;
  - 4) ryzyko rozliczenia transakcji – ryzyko związane z możliwością występowania błędów lub opóźnień w rozliczeniach transakcji, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne;
  - 5) ryzyko niewypłacalności kontrahenta – ryzyko to dotyczy NWP i będzie ograniczone w związku z postanowieniami ust. 7;
  - 6) ryzyko płynności – NWP nie są przedmiotem aktywnego obrotu, Fundusz ma jednak możliwość neutralizacji ekspozycji na ryzyko danego Instrumentu Bazowego poprzez zajmowanie przeciwnych pozycji w instrumentach danego rodzaju.

Art. 76

Towarowe Instrumenty Pochodne

1. Fundusz na rzecz Subfunduszu może dokonywać lokat w Towarowe Instrumenty Pochodne.
2. Lokaty w Towarowe Instrumenty Pochodne dokonywane są jako substytut lokaty w Towarowe Instrumenty Bazowe.
3. Przy dokonywaniu lokat w Towarowe Instrumenty Pochodne stosowane są kryteria doboru lokat wymienione w art. 79, z uwzględnieniem specyfiki danego Towarowego Instrumentu Pochodnego.
4. Fundusz nie będzie dokonywał na rzecz Subfunduszu lokat w Towarowe Instrumenty Pochodne, ani utrzymywał na rzecz Subfunduszu pozycji w Towarowych Instrumentach Pochodnych, w okresie w którym:
  - 1) możliwe jest żądanie przez podmiot będący drugą stroną transakcji fizycznej dostawy Towarowego Instrumentu Bazowego, o który oparty jest Towarowy Instrument Pochodny – w przypadku utrzymywania przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pozycji krótkiej w Towarowych Instrumentach Pochodnych;
  - 2) na skutek rozliczenia transakcji występuje możliwość otrzymania przez Fundusz dostawy Towarowego Instrumentu Bazowego, o który oparty jest Towarowy Instrument Pochodny – w przypadku utrzymywania przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pozycji długiej w Towarowych Instrumentach Pochodnych.
5. Wartość Bazy Towarowych Instrumentów Pochodnych nie może stanowić więcej niż 40% wartości Aktywów Subfunduszu, przy czym wartość Bazy Towarowych Instrumentów Pochodnych nie może stanowić więcej niż:
  - a) 40% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do nośników energii łącznie oraz 20% wartości Aktywów Subfunduszu w odniesieniu do jednego nośnika energii;
  - b) 40% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do mierników i limitów produkcji łącznie oraz 20% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do jednego miernika lub limitu produkcji;

- c) 40% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do metali szlachetnych oraz przemysłowych łącznie oraz 20% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do jednego metalu;
  - d) 40% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do oznaczonych co do gatunku rzeczy innych niż wymienione w lit. a), b) oraz c) łącznie oraz 20% wartości Aktywów Subfunduszu – w odniesieniu do jednej oznaczonej co do gatunku rzeczy.
6. Wartość Bazy Towarowego Instrumentu Pochodnego wyznacza się jako iloczyn jednostki pieniężnej (mnożnika) zgodnie ze standardem danego Towarowego Instrumentu Pochodnego oraz wartości (kursu) Towarowego Instrumentu Bazowego właściwego dla danego Towarowego Instrumentu Pochodnego.
7. Przy wyliczaniu limitów, o których mowa w ust. 5, Fundusz uwzględnia wartość Bazy Towarowych Instrumentów Pochodnych według następujących zasad:
- 1) w przypadku zajęcia przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pozycji w Towarowych Instrumentach Pochodnych skutkującej powstaniem po stronie Funduszu zobowiązania do sprzedaży Towarowych Instrumentów Bazowych albo do spełnienia świadczenia pieniężnego w wysokości odpowiadającej wartości świadczenia w tej umowie sprzedaży – wartość Bazy Towarowego Instrumentu Pochodnego przyjmuje się ze znakiem ujemnym;
  - 2) w przypadku zajęcia przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pozycji w Towarowych Instrumentach Pochodnych skutkującej powstaniem po stronie Funduszu zobowiązania do zakupu Towarowych Instrumentów Bazowych albo do spełnienia świadczenia pieniężnego w wysokości odpowiadającej wartości świadczenia w tej umowie sprzedaży – wartość Bazy Instrumentu Pochodnego przyjmuje się ze znakiem dodatnim.
8. Z lokatami w Towarowe Instrumenty Pochodne związane są następujące rodzaje ryzyka:
- 1) ryzyko rynkowe Towarowego Instrumentu Bazowego – związane z niekorzystnymi zmianami poziomu lub zmienności kursów, cen lub wartości Towarowego Instrumentu Bazowego, o który oparty jest ten Towarowy Instrument Pochodny;
  - 2) ryzyko stosowania dźwigni finansowej – w Towarowe Instrumenty Pochodne często wkomponowany jest mechanizm kredytowy, to znaczy Fundusz na rzecz Subfunduszu wnosi depozyt zabezpieczający w wysokości niższej niż wartość Bazy Towarowego Instrumentu Pochodnego, istnieje w związku z tym możliwość poniesienia przez Subfundusz straty przewyższającej wartość depozytu zabezpieczającego, mechanizm dźwigni finansowej powoduje zwielokrotnienie zysków i strat z inwestycji – Subfundusz może być narażony na istotne ryzyko w związku z wykorzystaniem mechanizmu dźwigni finansowej;
  - 3) ryzyko niedopasowania wyceny Towarowego Instrumentu Pochodnego do wyceny Towarowego Instrumentu Bazowego, o który oparty jest ten Towarowy Instrument Pochodny;
  - 4) ryzyko rozliczenia transakcji – ryzyko związane z możliwością występowania błędów lub opóźnień w rozliczeniach transakcji, których przedmiotem są Towarowe Instrumenty Pochodne.

Art. 77

(skreślony)

Art. 78

Zaciąganie zobowiązań

Fundusz, w ramach polityki inwestycyjnej Subfunduszu, może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych, instytucjach kredytowych lub bankach zagranicznych, pożyczki i kredyty o łącznej wysokości nieprzekraczającej 75% Wartości Aktywów Subfunduszu Netto w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.

Art. 79

Kryteria doboru lokat

- 1. Do oceny efektywności prowadzonej w ramach Subfunduszu działalności lokacyjnej nie jest stosowana stopa odniesienia (benchmark). Celem prowadzonej w ramach Subfunduszu działalności lokacyjnej jest maksymalizacja stopy zwrotu przy dopuszczalnym na podstawie Statutu ryzyku i zachowaniu płynności lokaty.
- 2. Subfundusz dąży do zminimalizowania ryzyka systematycznego portfela lokat. Przez ryzyko systematyczne rozumie się ryzyko zmian wartości portfela w zależności ogólnej koniunktury rynkowej, mierzonej zmianą kursów indeksów giełdowych i indeksów rynku surowcowego. Celem Subfunduszu jest generowanie stopy zwrotu w ujęciu bezwzględnym (alfa).
- 3. Decyzje dotyczące alokacji Aktywów Subfunduszu pomiędzy poszczególne kategorie lokat, a także regiony geograficzne, podejmowane są w oparciu o analizę makroekonomiczną oraz – w mniejszym stopniu – analizę techniczną poszczególnych rynków i giełd.
- 4. Alokacja Aktywów Subfunduszu w odniesieniu do poszczególnych lokat oparta jest na szacunku relacji zysk (oczekiwana stopa zwrotu) – ryzyko. Celem określenia tej relacji Fundusz wykorzystuje, w szczególności:
  - 1) w przypadku udziałowych Papierów Wartościowych, udziałów w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością, jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych

- mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą lokujących swoje aktywa w udziałowe Papiery Wartościowe oraz Instrumentów Pochodnych, dla których Instrumentami Bazowymi są udziałowe Papiery Wartościowe lub indeksy akcji – analizę sytuacji branży, analizę fundamentalną spółki, analizę porównawczą spółek;
- 2) w przypadku Dłużnych Papierów Wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego, jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą lokujących swoje aktywa w dłużne Papiery Wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego, wierzytelności oraz Instrumentów Pochodnych, dla których Instrumentami Bazowymi są Dłużne Papiery Wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego lub stopy procentowe – analizę makroekonomiczną, w tym w szczególności rynku stopy procentowej oraz analizę ryzyka kredytowego emitenta;
  - 3) w przypadku Walut Obcych oraz Instrumentów Pochodnych, dla których Instrumentami Bazowymi są Waluty Obce – analizę makroekonomiczną, w tym w szczególności analizę bilansu płatniczego, analizę finansów publicznych oraz analizę rynku stopy procentowej kraju, w którym Waluta Obca stanowi środek płatniczy;
  - 4) w przypadku Towarowych Instrumentów Pochodnych – analizę czynników kształtujących popyt i podaż danego towaru, analizę ogólnej sytuacji na rynku towarów.
5. W odniesieniu do wszystkich lokat – zajmując pozycję o charakterze krótkoterminowym, to jest taką, której przewidywany okres utrzymywania w portfelu lokat Subfunduszu wynosi do 6 miesięcy, podstawową metodą doboru lokat będzie analiza techniczna, wzbogacona metodami, o których mowa w ust. 4 pkt 1 – 4.
  6. Ponadto, w odniesieniu do każdej lokaty Fundusz prowadzi analizę płynności obrotu danym instrumentem oraz jej wpływu na płynność całego portfela lokat Subfunduszu.

Rozdział XX

Dochody Subfunduszu

Art. 80

Dochody Subfunduszu

1. Dochodami Subfunduszu są przychody z lokat netto Subfunduszu lub zrealizowany zysk ze zbycia lokat Subfunduszu.
2. Wszelkie dochody Subfunduszu powiększają Wartość Aktywów Netto Subfunduszu. Fundusz nie będzie wypłacał kwot stanowiących dochody Subfunduszu bez odkupienia Jednostek.

Rozdział XXI

Koszty Subfunduszu

Art. 81

Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

1. Towarzystwo jest uprawnione do pobierania zmiennego wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem.
2. Na wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem tworzona jest rezerwa, której wartość ustalana jest w każdym Dniu Wyceny w następujący sposób:
  - 1) wartość rezerwy równa jest sumie rezerw dla poszczególnych grup Jednostek; daną grupę Jednostek tworzą Jednostki zbyte Uczestnikom w jednym Dniu Zbycia po jednej cenie zbycia;
  - 2) wartość rezerwy dla danej grupy Jednostek równa jest 25% całkowitego zysku dla tej grupy jednostek (CZ);
  - 3) całkowity zysk dla grupy Jednostek (CZ) jest liczony jako nadwyżka skorygowanej wartości bieżącej Aktywów przypadającej na daną grupę Jednostek (SWBg) ponad wartość referencyjną dla danej grupy Jednostek (WRg), z tym że jeżeli SWBg jest mniejsza bądź równa WRg (czyli całkowity zysk jest mniejszy bądź równy zeru), to rezerwa dla danej grupy nie jest tworzona;
  - 4) skorygowaną wartość bieżącą Aktywów przypadającą na daną grupę Jednostek (SWBg) oraz wartość referencyjną dla danej grupy Jednostek (WRg) wyznacza się na podstawie następujących wzorów:

$$SWBg = SWANJ * Lg$$

$$WRg = WRj * Lg$$

gdzie:

SWANJ – wartość Aktywów Subfunduszu pomniejszona o wartość wszelkich zobowiązań Subfunduszu (z wyjątkiem zobowiązań i rezerw z tytułu wynagrodzenia Towarzystwa) oraz zobowiązań Funduszu w części obciążającej Aktywa Subfunduszu przypadająca na Jednostkę w Dniu Wyceny, w którym tworzona jest rezerwa,

Lg – liczba Jednostek stanowiących grupę, tj. zbytych przez Fundusz w jednym Dniu Zbycia po tej samej cenie zbycia, posiadanych przez Uczestników w Dniu Wyceny, w którym tworzona jest rezerwa,

WRj – wartość referencyjna dla jednostki – najwyższa wartość spośród: ceny zbycia Jednostki danej grupy oraz Wartości Aktywów Netto na Jednostkę wyznaczonych w Dniach Wyceny, o których mowa w art. 3 pkt 11 lit. c), przypadających pod Dniu Zbycia Jednostek danej grupy, a przed Dniem Wyceny, w którym tworzona jest rezerwa, z zastrzeżeniem pkt 5;

* – oznacza iloczyn.

- 5) w przypadku jednostek zbytych przez Fundusz przed dniem 4 maja 2009 roku WRj będzie nie niższa jednak niż Wartość Aktywów Netto na Jednostkę z dnia 4 maja 2009 roku;
3. Wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem naliczane jest:
  - 1) w dniu, w którym następuje ustalenie wartości środków do wypłaty Uczestnikowi z tytułu odkupienia Jednostek – w przypadku odkupienia Jednostek na żądanie Uczestnika – w wysokości równej rezerwie na wynagrodzenie zmienne przypadającej na odkupywane Jednostki,
  - 2) w ostatnim dniu roboczym roku obrotowego – w wysokości równej rezerwie na wynagrodzenie zmienne,
  - 3) w dniu, w którym następuje ustalenie wartości środków do wypłaty Uczestnikom z tytułu umorzenia Jednostek – w przypadku likwidacji Subfunduszu – w wysokości równej rezerwie na wynagrodzenie zmienne.
4. Naliczone wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem pobierane jest ze środków Subfunduszu, najpóźniej w terminie 10 dni od dnia jego naliczenia, a w przypadkach, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 3 – w dniu przekazania środków pieniężnych podmiotowi, którego Jednostki Fundusz odpowiednio odkupił lub umorzył.
5. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem nie obejmuje podatku od towarów i usług. Na mocy art. 43 ust. 1 pkt 12 lit. a) ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2004 roku Nr 54, poz. 535 z późn. zm.), zwolnione od podatku są usługi zarządzania funduszami inwestycyjnymi. W przypadku zmiany obowiązującego stanu prawnego, wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem zostanie podwyższone o wartość należnego podatku od towarów i usług, zgodnie z przepisami obowiązującymi w momencie powstania obowiązku podatkowego.

Art. 82

Pokrywanie kosztów Subfunduszu

1. Z Aktywów Subfunduszu pokrywane są koszty wynagrodzenia Towarzystwa, o którym mowa w art. 81, a także następujące koszty związane z działalnością Subfunduszu:
  - 1) opłaty stałe za prowadzenie rachunków Subfunduszu;
  - 2) prowizje i opłaty maklerskie, bankowe oraz prowizje i opłaty naliczane przez instytucje depozytowe i izby rozliczeniowe, w tym prowizje i opłaty związane z transakcjami zagranicznymi;
  - 3) koszty ponoszone na rzecz Depozytariusza na podstawie umowy o wykonywanie funkcji depozytariusza Funduszu, inne niż wynagrodzenie, o którym mowa w pkt 7 i 8;
  - 4) koszty odsetek od kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu;
  - 5) podatki oraz inne opłaty wymagane przez organy administracji publicznej dotyczące Subfunduszu;
  - 6) koszty badania i przeglądu sprawozdań finansowych Subfunduszu;
  - 7) koszty wynagrodzenia Depozytariusza za prowadzenie rejestru Aktywów Subfunduszu;
  - 8) koszty wynagrodzenia Depozytariusza za weryfikację wyceny Aktywów Subfunduszu oraz realizację pozostałych obowiązków Depozytariusza wynikających z art. 72 ust. 1 pkt 2 – 5 Ustawy;
  - 9) opłatę za prowadzenie Subrejestru Uczestników.
2. Z Aktywów Subfunduszu pokrywane są następujące koszty związane z funkcjonowaniem Funduszu:
  - 1) podatki oraz inne opłaty wymagane przez organy administracji publicznej dotyczące Funduszu;
  - 2) koszty likwidacji Funduszu inne niż koszty, o których mowa w pkt 3;
  - 3) koszty wynagrodzenia likwidatora Funduszu;
  - 4) koszty badania i przeglądu sprawozdań finansowych Funduszu;
  - 5) koszty licencji oprogramowania służącego do prowadzenia rachunkowości Funduszu;
  - 6) koszty odpłatnych serwisów informacyjnych wykorzystywanych przez Fundusz;
  - 7) opłaty za dokonywanie ogłoszeń Funduszu wymaganych przepisami prawa i Statutu;
  - 8) koszty reklamy i promocji Funduszu, w tym koszty druku materiałów reklamowych, promocyjnych informacyjnych;
  - 9) koszty obsługi prawnej Funduszu oraz doradztwa zewnętrznego.
  - 10) opłatę za prowadzenie Rejestru Uczestników.
3. Koszty określone w ust. 1 pkt 1 – 5 oraz ust. 2 pkt 1 i 2 stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Fundusz z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo.
4. Koszty określone w ust. 1 pkt 6 oraz ust. 2 pkt 4 – 9 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Fundusz z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, w danym roku kalendarzowym łącznie do kwoty stanowiącej 0,5%

- średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w tym roku kalendarzowym (wyznaczonej jako średnia arytmetyczna z Dni Wyceny, o których mowa w art. 3 pkt 11 lit. b), w tym roku kalendarzowym), nadwyżkę ponad tak ustaloną kwotę pokrywa Towarzystwo.
5. Koszty określone w ust. 1 pkt 7 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Funduszu z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, miesięcznie do kwoty stanowiącej 0,0035% Wartości Aktywów Subfunduszu z ostatniego Dnia Wyceny w danym miesiącu, nadwyżkę ponad tak ustaloną kwotę pokrywa Towarzystwo.
  6. Koszty określone w ust. 1 pkt 8 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Funduszu z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, miesięcznie do kwoty 3.750 złotych, nadwyżkę ponad tę kwotę pokrywa Towarzystwo.
  7. Koszty określone w ust. 1 pkt 9 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Funduszu z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, miesięcznie do kwoty stanowiącej 0,01% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu i są naliczane w ostatnim Dniu Wyceny, o którym mowa w art. 3 pkt 11 lit. b), przypadającym w danym miesiącu od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny. Postanowienia art. 81 ust. 5 stosuje się odpowiednio. Koszty pobierane są najpóźniej w terminie 10 dni od dnia ich naliczenia.
  8. Koszty określone w ust. 2 pkt 3 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Funduszu z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, do kwoty stanowiącej 0,1% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z Dnia Wyceny, o którym mowa w art. 3 pkt 11 lit. d), przy czym nie mniejszej niż 75.000 złotych nadwyżkę ponad tak ustaloną wartość pokrywa Towarzystwo.
  9. Koszty określone w ust. 2 pkt 10 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Funduszu z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, miesięcznie do kwoty stanowiącej 0,01% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu i są naliczane w ostatnim Dniu Wyceny, o którym mowa w art. 3 pkt 11 lit. b), przypadającym w danym miesiącu od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny. Postanowienia art. 81 ust. 5 stosuje się odpowiednio. Koszty pobierane są najpóźniej w terminie 10 dni od dnia ich naliczenia.
  10. Koszty, o których mowa w ust. 1 i 2 będą kalkulowane, naliczane i pokrywane na zasadach oraz w terminach określonych przez umowy, na podstawie których Fundusz zobowiązany jest do ich ponoszenia oraz zgodnie z przepisami prawa i decyzjami wydanymi przez właściwe organy administracji publicznej.
  11. Koszty działalności Funduszu, o których mowa w ust. 2, obciążają Aktywa Subfunduszu w proporcji Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu według stanu na ostatni Dzień Wyceny poprzedzający dzień ujęcia danego kosztu w księgach rachunkowych Subfunduszu w związku z wystawieniem faktury lub innym zdarzeniem skutkującym powstaniem kosztu.
  12. W przypadku jednoczesnego dokonania przez Fundusz transakcji na rzecz więcej niż jednego z Subfunduszy, koszty, o których mowa w ust. 1 pkt 2, będą obciążały każdy z Subfunduszy, na rzecz których zawarta została transakcja, w proporcji wartości lokat zbytych lub nabytych na rzecz danego Subfunduszu do wartości lokat ogółem zbytych lub nabytych w ramach tej transakcji.
  13. Towarzystwo może postanowić o pokrywaniu z własnych środków kosztów obciążających Aktywa Subfunduszu zgodnie z ust. 1 i 2. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzednim, Fundusz nie zwraca Towarzystwu pokrytych kosztów.

Część VII

SUBFUNDUSZ OPERA TUTUS-PLUS

Rozdział XXII

Cel inwestycyjny oraz zasady polityki inwestycyjnej Subfunduszu

Art. 83

Cel inwestycyjny Subfunduszu

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest ochrona realnej wartości Aktywów Subfunduszu.
2. W ramach Subfunduszu dokonywane będą lokaty przede wszystkim w Dłużne Papiery Wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego.
3. Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, o którym mowa w ust. 1.

Art. 84

Lokaty i limity inwestycyjne Subfunduszu

1. Aktywa Subfunduszu są lokowane z zastosowaniem zasad i ograniczeń inwestycyjnych określonych w Ustawie dla funduszu inwestycyjnego zamkniętego oraz w Statucie.
2. Aktywa Subfunduszu mogą być lokowane wyłącznie w:
  - 1) Dłużne Papiery Wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa oraz Dłużne Papiery Wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane, poręczone lub gwarantowane przez właściwe centralne władze państwa innego niż Rzeczpospolita Polska

- o ryzyku kredytowym nie wyższym niż ryzyko kredytowe Dłużnych Papierów Wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa;
- 2) Dłużne Papiery Wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez podmioty inne niż Skarb Państwa lub właściwe centralne władze państwa innego niż Rzeczpospolita Polska o ryzyku kredytowym nie wyższym niż ryzyko kredytowe Dłużnych Papierów Wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa;
  - 3) Dłużne Papiery Wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez podmioty inne niż Skarb Państwa lub właściwe centralne władze państwa innego niż Rzeczpospolita Polska o ryzyku kredytowym wyższym niż ryzyko kredytowe Dłużnych Papierów Wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa;
  - 4) depozyty w bankach krajowych, bankach zagranicznych lub w instytucjach kredytowych;
  - 5) Waluty Obce;
  - 6) Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, dla których Instrumentami Bazowymi są Waluty Obce;
- pod warunkiem, że są zbywalne, oraz:
- 7) jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo, oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą o charakterze dłużnym (czyli takich, których polityka inwestycyjna zakłada lokowanie co najmniej 66% ich aktywów w instrumenty o charakterze dłużnym).
3. Przez Dłużne Papiery Wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego o ryzyku kredytowym nie wyższym niż ryzyko kredytowe Dłużnych Papierów Wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa rozumie się takie Dłużne Papiery Wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, które posiadają rating composite według serwisu informacyjnego Bloomberg na poziomie nie niższym niż Dłużne Papiery Wartościowe emitowane przez Skarb Państwa.
  4. Dłużne Papiery Wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa oraz Dłużne Papiery Wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane, poręczone lub gwarantowane przez właściwe centralne władze państwa innego niż Rzeczpospolita Polska o ryzyku kredytowym nie wyższym niż ryzyko kredytowe Dłużnych Papierów Wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa mogą stanowić łącznie do 100% wartości Aktywów Subfunduszu.
  5. Dłużne Papiery Wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez podmioty inne niż Skarb Państwa lub właściwe centralne władze państwa innego niż Rzeczpospolita Polska o ryzyku kredytowym nie wyższym niż ryzyko kredytowe Dłużnych Papierów Wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa mogą stanowić łącznie do 50% wartości Aktywów Subfunduszu, przy czym Dłużne Papiery Wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego tego rodzaju wyemitowane przez jeden podmiot mogą stanowić łącznie do 10% wartości Aktywów Subfunduszu.
  6. Dłużne Papiery Wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez podmioty inne niż Skarb Państwa lub właściwe centralne władze państwa innego niż Rzeczpospolita Polska o ryzyku kredytowym wyższym niż ryzyko kredytowe Dłużnych Papierów Wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa mogą stanowić łącznie do 20% wartości Aktywów Subfunduszu, przy czym Dłużne Papiery Wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego tego rodzaju wyemitowane przez jeden podmiot mogą stanowić łącznie do 5% wartości Aktywów Subfunduszu.
  7. Jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo, oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą o charakterze dłużnym lub pieniężnym (których polityka inwestycyjna zakłada lokowanie co najmniej 66% ich aktywów w instrumenty o charakterze dłużnym lub pieniężnym) mogą stanowić łącznie do 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
  8. Depozyty w bankach krajowych, bankach zagranicznych lub w instytucjach kredytowych mogą stanowić łącznie do 100% wartości Aktywów Subfunduszu, przy czym depozyty w jednym banku krajowym, banku zagranicznym lub instytucji kredytowej mogą stanowić łącznie do 20% wartości Aktywów Subfunduszu.
  9. Waluty Obce mogą stanowić do 50% wartości Aktywów Subfunduszu i mogą być nabywane przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pod warunkiem, że ryzyko związane z ich nabyciem zostanie zabezpieczone.

Art. 85

Instrumenty Pochodne

1. Instrumenty Pochodne, z wyłączeniem Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, mogą być przedmiotem lokat Funduszu pod warunkiem, że są dopuszczone do obrotu na rynku zorganizowanym.
2. Lokaty w Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mogą być dokonywane wyłącznie w celu ograniczenia ryzyka związanego ze składnikami portfela inwestycyjnego Subfunduszu notowanymi lub denominowanymi w Walutach Obcych oraz Walutami Obcymi wchodzącymi w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu.
3. Przy dokonywaniu lokat w Instrumenty Pochodne stosowane są kryteria doboru lokat wymienione w art. 87 ust. 3 pkt 3, z uwzględnieniem specyfiki danego Instrumentu Pochodnego.

4. Fundusz na rzecz Subfunduszu może zawierać umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem, że:
  - 1) transakcja jest zawierana z bankiem krajowym, bankiem zagranicznym lub instytucją kredytową, którego kapitały własne wynoszą nie mniej niż 100.000.000,00 złotych w chwili zawarcia transakcji;
  - 2) instrumenty te podlegają codziennie możliwej do zweryfikowania wycenie według wartości godziwej;
  - 3) instrumenty te mogą zostać w dowolnym czasie sprzedane przez Fundusz lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta transakcją równoważącą.
5. Fundusz, zawierając na rzecz Subfunduszu umowę, której przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, ustala Wartość Ryzyka Kontrahenta („WRK”), rozumianą jako ustaloną przez Fundusz wartość niezrealizowanego zysku na tej transakcji, przy czym przy ustalaniu wartości niezrealizowanego zysku nie uwzględnia się opłat bądź świadczeń ponoszonych przez Subfundusz przy zawarciu transakcji, w szczególności wartości premii zapłaconej przy zakupie opcji. Jeżeli Fundusz na rzecz Subfunduszu posiada otwarte pozycje w Niewystandaryzowanych Instrumentach Pochodnych z tytułu kilku transakcji zawartych z tym samym podmiotem, WRK jest wyznaczana jako różnica niezrealizowanych zysków i strat na wszystkich takich transakcjach. WRK w odniesieniu do wszystkich podmiotów będących stroną umów, których przedmiotem są NWP, nie może stanowić łącznie więcej niż 50% wartości Aktywów Subfunduszu, przy czym WRK w odniesieniu do każdego z takich podmiotów nie może przekraczać 20% wartości Aktywów Subfunduszu.
6. Wartość bezwzględna Walut Obcych stanowiących Bazę Instrumentów Pochodnych nie może stanowić łącznie więcej niż 50% wartości Aktywów Subfunduszu. Różnica pomiędzy łączną wartością zaangażowania w kategorii lokat określone w art. 84 ust. 2 pkt 1) – 5) notowane lub denominowane w danej Walucie Obcej oraz wartością tej Waluty Obcej stanowiącej Bazę Instrumentów Pochodnych zabezpieczających te lokaty nie może przekraczać 1%.
7. Wartość Walut Obcych stanowiących Bazę Instrumentów Pochodnych wyznacza się przy zastosowaniu zasad wyceny określonych przez Fundusz dla Walut Obcych.
8. Przy wyliczaniu limitów, o których mowa w art. 145 ust. 7 Ustawy oraz art. 85 ust. 6, Fundusz uwzględnia wartość Walut Obcych stanowiących Bazę Instrumentów Pochodnych według następujących zasad:
  - 1) w przypadku zajęcia przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pozycji w Instrumentach Pochodnych skutkującej powstaniem po stronie Funduszu zobowiązania do sprzedaży Walut Obcych albo do spełnienia świadczenia pieniężnego w wysokości odpowiadającej wartości świadczenia w tej umowie sprzedaży – wartość Walut Obcych stanowiących Bazę Instrumentów Pochodnych przyjmuje się ze znakiem ujemnym;
  - 2) w przypadku zajęcia przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pozycji w Instrumentach Pochodnych skutkującej powstaniem po stronie Funduszu zobowiązania do zakupu Walut Obcych albo do spełnienia świadczenia pieniężnego w wysokości odpowiadającej wartości świadczenia w tej umowie sprzedaży – wartość Walut Obcych stanowiących Bazę Instrumentów Pochodnych przyjmuje się ze znakiem dodatnim– z zastrzeżeniem, że wartość Walut Obcych stanowiących Bazę Instrumentów Pochodnych koryguje się o wartość lokat nabywanych za lub denominowanych w danej Walucie Obcej dokonanych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu, w części nie powodującej zmiany znaku wartości Walut Obcych stanowiących Bazę Instrumentów Pochodnych.
9. Z lokatami w Instrumenty Pochodne związane są następujące rodzaje ryzyka:
  - 1) ryzyko rynkowe Walut Obcych – związane z niekorzystnymi zmianami poziomu lub zmienności kursów, Walut Obcych stanowiących Bazę Instrumentów Pochodnych;
  - 2) ryzyko stosowania dźwigni finansowej – w Instrumenty Pochodne często wkomponowany jest mechanizm kredytowy, to znaczy Fundusz na rzecz Subfunduszu wnosi depozyt zabezpieczający w wysokości niższej niż wartość Walut Obcych stanowiących Bazę Instrumentów Pochodnych, istnieje w związku z tym możliwość poniesienia przez Subfundusz straty przewyższającej wartość depozytu zabezpieczającego, mechanizm dźwigni finansowej powoduje zwielokrotnienie zysków i strat z inwestycji – Subfundusz może być narażony na istotne ryzyko w związku z wykorzystaniem mechanizmu dźwigni finansowej;
  - 3) ryzyko niedopasowania wyceny Instrumentu Pochodnego do wyceny Walut Obcych stanowiących Bazę Instrumentu Pochodnego;
  - 4) ryzyko rozliczenia transakcji – ryzyko związane z możliwością występowania błędów lub opóźnień w rozliczeniach transakcji, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne;
  - 5) ryzyko niewypłacalności kontrahenta – ryzyko to dotyczy NWP i będzie ograniczone w związku z postanowieniami ust. 5;
  - 6) ryzyko płynności – NWP nie są przedmiotem aktywnego obrotu, Fundusz ma jednak możliwość neutralizacji ekspozycji na ryzyko danego Instrumentu Bazowego poprzez zajmowanie przeciwnych pozycji w instrumentach danego rodzaju.

Art. 86

Zaciąganie zobowiązań

Fundusz, w ramach polityki inwestycyjnej Subfunduszu, może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych, instytucjach kredytowych lub bankach zagranicznych, pożyczki i kredyty o łącznej wysokości nieprzekraczającej 75% Wartości Aktywów Subfunduszu Netto w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.

Art. 87

Kryteria doboru lokat

1. Do oceny efektywności prowadzonej w ramach Subfunduszu działalności lokacyjnej nie jest stosowana stopa odniesienia (benchmark). Celem prowadzonej w ramach Subfunduszu działalności lokacyjnej jest ochrona realnej wartości Aktywów Subfunduszu.
2. Decyzje dotyczące alokacji Aktywów Subfunduszu pomiędzy poszczególne kategorie lokat, a także regiony geograficzne, podejmowane są w oparciu o analizę makroekonomiczną oraz – w mniejszym stopniu – analizę techniczną poszczególnych rynków i giełd.
3. Alokacja Aktywów Subfunduszu w odniesieniu do poszczególnych lokat oparta jest na szacunku relacji zysk (oczekiwana stopa zwrotu) – ryzyko. Celem określenia tej relacji Fundusz wykorzystuje, w szczególności:
  - 1) w przypadku Dłużnych Papierów Wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego, jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą o charakterze dłużnym – analizę makroekonomiczną, w tym w szczególności rynku stopy procentowej oraz analizę ryzyka kredytowego emitenta;
  - 2) w przypadku depozytów – oferowane oprocentowanie i wiarygodność banku krajowego, banku zagranicznego lub instytucji kredytowej, w której depozyt ma zostać złożony;
  - 3) w przypadku Walut Obcych oraz Instrumentów Pochodnych, dla których Instrumentami Bazowymi są Waluty Obce – analizę makroekonomiczną, w tym w szczególności analizę bilansu płatniczego, analizę finansów publicznych oraz analizę rynku stopy procentowej kraju, w którym Waluta Obca stanowi środek płatniczy.
4. W odniesieniu do wszystkich lokat – zajmując pozycję o charakterze krótkoterminowym, to jest taką, której przewidywany okres utrzymywania w portfelu lokat Subfunduszu wynosi do 6 miesięcy, podstawową metodą doboru lokat będzie analiza techniczna, wzbogacona metodami, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 2.
5. Ponadto, w odniesieniu do każdej lokaty Fundusz prowadzi analizę płynności obrotu danym instrumentem oraz jej wpływu na płynność całego portfela lokat Subfunduszu.

Rozdział XXIII

Dochody Subfunduszu

Art. 88

Dochody Subfunduszu

1. Dochodami Subfunduszu są przychody z lokat netto Subfunduszu lub zrealizowany zysk ze zbycia lokat Subfunduszu.
2. Wszelkie dochody Subfunduszu powiększają Wartość Aktywów Netto Subfunduszu. Fundusz nie będzie wypłacał kwot stanowiących dochody Subfunduszu bez odkupienia Jednostek.

Rozdział XXIV

Koszty Subfunduszu

Art. 89

Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

1. Towarzystwo jest uprawnione do pobierania stałego oraz zmiennego wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem.
2. Wynagrodzenie stałe Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem naliczane jest za każdy dzień roku liczonego jako 365 dni (lub 366 dni w przypadku roku przestępnego) w każdym Dniu Wyceny od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu powiększonej o wartość rezerw z tytułu wynagrodzenia zmiennego za zarządzanie Subfunduszem z poprzedniego Dnia Wyceny („Skorygowana Wartość Aktywów Netto Subfunduszu”) według stawki rocznej równej:
  - a) 0,165% Skorygowanej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu – gdy Skorygowana Wartość Aktywów Netto Subfunduszu jest niższa niż lub równa 100.000.000 złotych;
  - b) sumie kwoty 165.000 złotych i 0,125% nadwyżki Skorygowanej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu ponad kwotę 100.000.000 złotych – gdy Skorygowana Wartość Aktywów Netto Subfunduszu jest wyższa niż 100.000.000 złotych i niższa niż lub równa 250.000.000 złotych;

- c) sumie kwoty 352.500 złotych i 0,105% nadwyżki Skorygowanej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu ponad kwotę 250.000.000 złotych – gdy Skorygowana Wartość Aktywów Netto Subfunduszu jest wyższa niż 250.000.000 złotych i niższa niż lub równa 500.000.000 złotych;
  - d) sumie kwoty 615.000 złotych i 0,09% nadwyżki Skorygowanej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu ponad kwotę 500.000.000 złotych – gdy Skorygowana Wartość Aktywów Netto Subfunduszu jest wyższa niż 500.000.000 złotych.
3. Na wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Funduszem tworzona jest rezerwa, której wartość ustalana jest w każdym Dniu Wyceny w następujący sposób:
- 1) wartość rezerwy równa jest sumie rezerw dla poszczególnych grup Jednostek; daną grupę Jednostek tworzą Jednostki zbyte Uczestnikom w jednym Dniu Zbycia po jednej cenie zbycia;
  - 2) wartość rezerwy dla danej grupy Jednostek równa jest 4,875% całkowitego zysku dla tej grupy Jednostek (CZ);
  - 3) całkowity zysk dla grupy Jednostek (CZ) jest liczony jako nadwyżka skorygowanej wartości bieżącej Aktywów przypadającej na daną grupę Jednostek (SWBg) ponad wartość referencyjną dla danej grupy Jednostek (WRg), z tym że jeżeli SWBg jest mniejsza bądź równa WRg (czyli całkowity zysk jest mniejszy bądź równy zeru), to rezerwa dla danej grupy nie jest tworzona;
  - 4) skorygowaną wartość bieżącą Aktywów przypadającą na daną grupę Jednostek (SWBg) oraz wartość referencyjną dla danej grupy Jednostek (WRg) wyznacza się na podstawie następujących wzorów:
$$SWBg = (SWANJ - WSJ) * Lg$$
$$WRg = WRJ * Lg$$

gdzie:

SWANJ – wartość Aktywów Subfunduszu pomniejszona o wartość wszelkich zobowiązań Funduszu w części obciążającej Aktywa Subfunduszu oraz wszelkich zobowiązań Subfunduszu z wyjątkiem rezerw z tytułu wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem przypadająca na Jednostkę w Dniu Wyceny, w którym tworzona jest rezerwa,

WSJ – wartość zobowiązań z tytułu wynagrodzenia stałego Towarzystwa przypadających na Jednostkę w Dniu Wyceny, w którym tworzona jest rezerwa,

Lg – liczba Jednostek stanowiących grupę, tj. zbytych przez Fundusz w jednym Dniu Zbycia po tej samej cenie zbycia, posiadanych przez Uczestników w Dniu Wyceny, w którym tworzona jest rezerwa,

WRJ – wartość referencyjna dla jednostki - najwyższa wartość spośród: ceny zbycia Jednostki danej grupy oraz Wartości Aktywów Netto na Jednostkę wyznaczonych w Dniach Wyceny, o których mowa w art. 3 pkt 11 lit. c, przypadających po Dniu Zbycia Jednostek danej grupy a przed Dniem Wyceny, w którym tworzona jest rezerwa;

* – oznacza iloczyn.
4. Naliczone wynagrodzenie stałe Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem staje się wymagalne w ostatnim Dniu Roboczym miesiąca, w którym zostało naliczone, i jest pobierane ze środków Subfunduszu najpóźniej w terminie 10 dni od dnia jego wymagalności.
5. Wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem naliczane jest:
- 1) w dniu, w którym następuje ustalenie wartości środków do wypłaty Uczestnikowi z tytułu odkupienia Jednostek – w przypadku odkupienia Jednostek na żądanie Uczestnika – w wysokości równej rezerwie na wynagrodzenie zmienne przypadającej na odkupywane Jednostki,
  - 2) w ostatnim dniu roboczym roku obrotowego – w wysokości równej rezerwie na wynagrodzenie zmienne,
  - 3) w dniu, w którym następuje ustalenie wartości środków do wypłaty Uczestnikom z tytułu umorzenia Jednostek – w przypadku likwidacji Subfunduszu – w wysokości równej rezerwie na wynagrodzenie zmienne.
6. Naliczone wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem pobierane jest ze środków Subfunduszu, najpóźniej w terminie 10 dni od dnia jego naliczenia, a w przypadkach, o których mowa w ust. 5 pkt 1 i 3 – w dniu przekazania środków pieniężnych podmiotowi, którego Jednostki Fundusz odpowiednio odkupił i umorzył albo umorzył.
7. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem nie obejmuje podatku od towarów i usług. Na mocy art. 43 ust. 1 pkt 12 lit. a) ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2004 roku Nr 54, poz. 535 z późn. zm.), zwolnione od podatku są usługi zarządzania funduszami inwestycyjnymi. W przypadku zmiany obowiązującego stanu prawnego, wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem zostanie podwyższone o wartość należnego podatku od towarów i usług, zgodnie z przepisami obowiązującymi w momencie powstania obowiązku podatkowego.

Art. 90

Pokrywanie kosztów Subfunduszu

1. Z Aktywów Subfunduszu pokrywane są koszty wynagrodzenia Towarzystwa, o którym mowa w art. 89, a także następujące koszty związane z działalnością Subfunduszu:
  - 1) opłaty stałe za prowadzenie rachunków Subfunduszu;
  - 2) prowizje i opłaty maklerskie, bankowe oraz prowizje i opłaty naliczane przez instytucje depozytowe i izby rozliczeniowe, w tym prowizje i opłaty związane z transakcjami zagranicznymi;
  - 3) koszty ponoszone na rzecz Depozytariusza na podstawie umowy o wykonywanie funkcji depozytariusza Funduszu, inne niż wynagrodzenie, o którym mowa w pkt 7 i 8;
  - 4) koszty odsetek od kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu;
  - 5) podatki oraz inne opłaty wymagane przez organy administracji publicznej dotyczące Subfunduszu;
  - 6) koszty badania i przeglądu sprawozdań finansowych Subfunduszu;
  - 7) koszty wynagrodzenia Depozytariusza za prowadzenie rejestru Aktywów Subfunduszu;
  - 8) koszty wynagrodzenia Depozytariusza za weryfikację wyceny Aktywów Subfunduszu oraz realizację pozostałych obowiązków Depozytariusza wynikających z art. 72 ust. 1 pkt 2 – 5 Ustawy;
  - 9) opłatę za prowadzenie Subrejestru Uczestników.
2. Z Aktywów Subfunduszu pokrywane są następujące koszty związane z funkcjonowaniem Funduszu:
  - 1) podatki oraz inne opłaty wymagane przez organy administracji publicznej dotyczące Funduszu;
  - 2) koszty likwidacji Funduszu inne niż koszty, o których mowa w pkt 3;
  - 3) koszty wynagrodzenia likwidatora Funduszu;
  - 4) koszty badania i przeglądu sprawozdań finansowych Funduszu;
  - 5) koszty licencji oprogramowania służącego do prowadzenia rachunkowości Funduszu;
  - 6) koszty odpłatnych serwisów informacyjnych wykorzystywanych przez Fundusz;
  - 7) opłaty za dokonywanie ogłoszeń Funduszu wymaganych przepisami prawa i Statutu;
  - 8) koszty reklamy i promocji Funduszu, w tym koszty druku materiałów reklamowych, promocyjnych i informacyjnych;
  - 9) koszty obsługi prawnej Funduszu oraz usług doradztwa zewnętrznego (innych niż doradztwo inwestycyjne), w tym w szczególności doradztwa gospodarczego, prawnego i podatkowego w zakresie prowadzonej w ramach Subfunduszu działalności inwestycyjnej.
3. Koszty określone w ust. 1 pkt 1 – 5 oraz ust. 2 pkt 1 i 2 stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Fundusz z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo.
4. Koszty określone w ust. 1 pkt 6 oraz ust. 2 pkt 4 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Fundusz z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, w danym roku kalendarzowym łącznie do kwoty stanowiącej 0,05% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w tym roku kalendarzowym (wyznaczonej jako średnia arytmetyczna z Dni Wyceny, o których mowa w art. 3 pkt 11 lit. b), w tym roku kalendarzowym), nadwyżkę ponad tak ustaloną kwotę pokrywa Towarzystwo.
5. Koszty określone w ust. 1 pkt 7 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Fundusz z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, miesięcznie do kwoty stanowiącej 0,0035% Wartości Aktywów Subfunduszu z ostatniego Dnia Wyceny w danym miesiącu, nadwyżkę ponad tak ustaloną kwotę pokrywa Towarzystwo.
6. Koszty określone w ust. 1 pkt 8 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Fundusz z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, miesięcznie do kwoty 3.750 złotych, nadwyżkę ponad tę kwotę pokrywa Towarzystwo.
7. Koszty określone w ust. 1 pkt 9 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Fundusz z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, miesięcznie do kwoty stanowiącej 0,01% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu i są naliczane w ostatnim Dniu Wyceny, o którym mowa w art. 3 pkt 11 lit. b), przypadającym w danym miesiącu od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny. Postanowienia art. 89 ust. 8 stosuje się odpowiednio. Koszty pobierane są najpóźniej w terminie 10 dni od dnia ich naliczenia.
8. Koszty określone w ust. 2 pkt 3 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Fundusz z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, do kwoty stanowiącej 0,1% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z Dnia Wyceny, o którym mowa w art. 3 pkt 11 lit. d), przy czym nie mniejszej niż 75.000 złotych, nadwyżkę ponad tak ustaloną wartość pokrywa Towarzystwo.
9. Koszty określone w ust. 2 pkt 5 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Fundusz z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, w danym roku kalendarzowym do kwoty stanowiącej 0,05% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w tym roku kalendarzowym (wyznaczonej jako średnia arytmetyczna z Dni Wyceny, o których mowa w art. 3 pkt 11 lit. b), w tym roku kalendarzowym), nadwyżkę ponad tak ustaloną kwotę pokrywa Towarzystwo.

10. Koszty określone w ust. 2 pkt 6 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Funduszu z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, w danym roku kalendarzowym do kwoty stanowiącej 0,1% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w tym roku kalendarzowym (wyznaczonej jako średnia arytmetyczna z Dni Wyceny, o których mowa w art. 3 pkt 11 lit. b), w tym roku kalendarzowym), nadwyżkę ponad tak ustaloną kwotę pokrywa Towarzystwo.
11. Koszty określone w ust. 2 pkt 7 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Funduszu z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, w danym roku kalendarzowym do kwoty stanowiącej 0,05% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w tym roku kalendarzowym (wyznaczonej jako średnia arytmetyczna z Dni Wyceny, o których mowa w art. 3 pkt 11 lit. b), w tym roku kalendarzowym), nadwyżkę ponad tak ustaloną kwotę pokrywa Towarzystwo.
12. Koszty określone w ust. 2 pkt 8 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Funduszu z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, w danym roku kalendarzowym do kwoty stanowiącej 0,05% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w tym roku kalendarzowym (wyznaczonej jako średnia arytmetyczna z Dni Wyceny, o których mowa w art. 3 pkt 11 lit. b), w tym roku kalendarzowym), nadwyżkę ponad tak ustaloną kwotę pokrywa Towarzystwo.
13. Koszty określone w ust. 2 pkt 9 stanowią koszty limitowane Subfunduszu i będą bezpośrednio pokrywane przez Funduszu z Aktywów Subfunduszu lub niezwłocznie zwracane Towarzystwu, o ile zostały poniesione przez Towarzystwo, w danym roku kalendarzowym do kwoty stanowiącej 0,1% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w tym roku kalendarzowym (wyznaczonej jako średnia arytmetyczna z Dni Wyceny, o których mowa w art. 3 pkt 11 lit. b), w tym roku kalendarzowym), nadwyżkę ponad tak ustaloną kwotę pokrywa Towarzystwo.
14. Koszty, o których mowa w ust. 1 i 2, będą kalkulowane, naliczane i pokrywane na zasadach oraz w terminach określonych przez umowy, na podstawie których Fundusz zobowiązany jest do ich ponoszenia oraz zgodnie z przepisami prawa i decyzjami wydanymi przez właściwe organy administracji publicznej.
15. Koszty działalności Funduszu, o których mowa w ust. 2, obciążają Aktywa Subfunduszu w proporcji Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu według stanu na ostatni Dzień Wyceny poprzedzający dzień ujęcia danego kosztu w księgach rachunkowych Subfunduszu w związku z wystawieniem faktury lub innym zdarzeniem skutkującym powstaniem kosztu.
16. W przypadku jednoczesnego dokonania przez Fundusz transakcji na rzecz więcej niż jednego z Subfunduszy, koszty, o których mowa w ust. 1 pkt 2, będą obciążały każdy z Subfunduszy, na rzecz których zawarta została transakcja, w proporcji wartości lokat zbytych lub nabytych na rzecz danego Subfunduszu do wartości lokat ogółem zbytych lub nabytych w ramach tej transakcji.
17. Towarzystwo może postanowić o pokrywaniu z własnych środków kosztów obciążających Aktywa Subfunduszu zgodnie z ust. 1 i 2. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzednim, Fundusz nie zwraca Towarzystwu pokrytych kosztów.

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA INFORMACJE ZAWARTE W PROSPEKIE INFORMACYJNYM	2
ROZDZIAŁ II DANE O TOWARZYSTWIE.....	2
ROZDZIAŁ III DANE O FUNDUSZU	4
ROZDZIAŁ III A DANE O SUBFUNDUSZU OPERA TUTUS-PLUS	23
ROZDZIAŁ III B DANE O SUBFUNDUSZU OPERA AVISTA-PLUS.PL.....	32
ROZDZIAŁ III C DANE O SUBFUNDUSZU OPERA BETA-PLUS.PL	41
ROZDZIAŁ III D DANE O SUBFUNDUSZU OPERA ALFA-PLUS.PL	52
ROZDZIAŁ IV DANE O DEPOZYTARIUSZU.....	62
ROZDZIAŁ V DANE O PODMIOTACH OBSŁUGUJĄCYCH FUNDUSZ	64
ROZDZIAŁ VI INFORMACJE DODATKOWE	67
ROZDZIAŁ VII ZAŁĄCZNIKI	69
SPIS TREŚCI.....	125